



# ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

12 Νοεμβρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 215

(Το παρόν ΦΕΚ επανεκτυπώθηκε λόγω σφάλματος)

## ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4855

**Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και άλλες επείγουσες διατάξεις.**

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 1: Εγκλήματα στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους - Μετονομασία του αδικήματος της ψευδορκίας σε ψευδή κατάθεση - Τροποποίηση της περ. ε΄ του άρθρου 8 ΠΚ

Άρθρο 2: Απρόσφορη απόπειρα - Προσθήκη άρθρου 43 στον ΠΚ

Άρθρο 3: Δικαστική επιμέτρηση της ποινής - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 79 ΠΚ

Άρθρο 4: Επιμέτρηση και απότιση χρηματικής ποινής - Τροποποίηση της παρ. 4 και αντικατάσταση των παρ. 5 και 6 του άρθρου 80 ΠΚ

Άρθρο 5: Επιμέτρηση της ποινής της παροχής κοινωφελούς εργασίας - Τροποποίηση της παρ. 4 και αντικατάσταση της παρ. 5 του άρθρου 81 ΠΚ

Άρθρο 6: Προσθήκη της ποινής της παροχής κοινωφελούς εργασίας για τον υπολογισμό του χρόνου προσωρινής κράτησης - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 82 ΠΚ

Άρθρο 7: Μειωμένη ποινή - Τροποποίηση του άρθρου 83 ΠΚ

Άρθρο 8: Συνολική ποινή στην περίπτωση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 94 ΠΚ

Άρθρο 9: Αναστολή εκτέλεσης της ποινής υπό όρο - Αντικατάσταση των παρ. 1 και 4 του άρθρου 99 ΠΚ

Άρθρο 10: Αναστολή εκτέλεσης μέρους της ποινής - Αντικατάσταση του άρθρου 100 ΠΚ

Άρθρο 11: Ανάκληση της αναστολής - Αντικατάσταση του άρθρου 101 ΠΚ

Άρθρο 12: Άρση της αναστολής - Αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 102 ΠΚ

Άρθρο 13: Ενέργεια αλλοδαπής απόφασης - Τροποποίηση του άρθρου 103 ΠΚ

Άρθρο 14: Δικαστικές δαπάνες και παρεπόμενες ποινές - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 104 ΠΚ

Άρθρο 15: Διάρκεια κοινωφελούς εργασίας - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 104Α ΠΚ

Άρθρο 16: Λόγοι δικαστικής άφεσης της ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 104Β ΠΚ

Άρθρο 17: Έκτιση της ποινής στην κατοικία - Τροποποίηση του άρθρου 105 ΠΚ

Άρθρο 18: Παροχή κοινωφελούς εργασίας - Αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 105Α ΠΚ

Άρθρο 19: Απόλυση υπό τον όρο της ανάκλησης - Τροποποίηση των παρ. 1, 4 και 6 του άρθρου 105Β ΠΚ

Άρθρο 20: Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απόλυσης - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 106 ΠΚ

Άρθρο 21: Ανάκληση της απόλυσης - Τροποποίηση του άρθρου 107 ΠΚ

Άρθρο 22: Άρση της απόλυσης - Τροποποίηση του άρθρου 108 ΠΚ

Άρθρο 23: Συνέπειες της μη ανάκλησης - Τροποποίηση του άρθρου 109 ΠΚ

Άρθρο 24: Χορήγηση της υπό όρο απόλυσης - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 110 ΠΚ

Άρθρο 25: Απόλυση υπό τον όρο της κατ'οίκον έκτισης της ποινής με ηλεκτρονική επιτήρηση - Τροποποίηση των παρ. 6, 7 και 8 και προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 110Α ΠΚ

Άρθρο 26: Αναστολή της παραγραφής - Τροποποίηση της παρ. 2 και αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 113 ΠΚ

Άρθρο 27: Έναρξη της παραγραφής του χρόνου των ποινών - Τροποποίηση του άρθρου 119 ΠΚ

Άρθρο 28: Απόλυση υπό όρο - Τροποποίηση των παρ. 3 και 6 του άρθρου 129 ΠΚ

Άρθρο 29: Απόλυση υπό τον όρο του κατ'οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση - Τροποποίηση των παρ. 5 και 6 του άρθρου 129Α ΠΚ

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 30: Εσχάτη προδοσία - Αναμόρφωση της ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 134 ΠΚ

Άρθρο 31: Δωροληψία πολιτικών προσώπων - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 159 ΠΚ

Άρθρο 32: Δωροδοκία πολιτικών προσώπων - Τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 159Α ΠΚ

Άρθρο 33: Διατάραξη της λειτουργίας υπηρεσίας - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 168 ΠΚ

Άρθρο 34: Παραβίαση δικαστικών αποφάσεων και συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο - Τροποποίηση του άρθρου 169Α ΠΚ

Άρθρο 35: Αξιόποινη υποστήριξη - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 187Β ΠΚ

Άρθρο 36: Διασπορά ψευδών ειδήσεων - Αντικατάσταση του άρθρου 191 ΠΚ

Άρθρο 37: Παραχάραξη νομίσματος και άλλων μέσων πληρωμής - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 207 ΠΚ

Άρθρο 38: Κυκλοφορία πλαστών νομισμάτων και άλλων μέσων πληρωμής - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 208 ΠΚ

Άρθρο 39: Προπαρασκευαστικές πράξεις - Τροποποίηση του άρθρου 211 ΠΚ

Άρθρο 40: Διακεκριμένη περίπτωση πλαστογραφίας - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 216 ΠΚ

Άρθρο 41: Ψευδής κατάθεση - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 224 ΠΚ

Άρθρο 42: Δωροληψία υπαλλήλου - Αντικατάσταση της παρ. 5 του άρθρου 235 ΠΚ

Άρθρο 43: Δωροδοκία υπαλλήλου - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 236 ΠΚ

Άρθρο 44: Ευνοϊκά μέτρα - Κατάργηση της παρ. 1 και τροποποίηση των παρ. 2, 3, 4 του άρθρου 263Α ΠΚ

Άρθρο 45: Εμπρησμός - Αντικατάσταση του άρθρου 264 ΠΚ

Άρθρο 46: Εμπρησμός σε δάση - Αντικατάσταση του άρθρου 265 ΠΚ

Άρθρο 47: Πλημμύρα - Τροποποίηση του άρθρου 268 ΠΚ

Άρθρο 48: Έκρηξη - Τροποποίηση του άρθρου 270 ΠΚ

Άρθρο 49: Κατασκευή και κατοχή εκρηκτικών και εμπρηστικών υλών - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 272 ΠΚ

Άρθρο 50: Κοινώς επικίνδυνη βλάβη - Τροποποίηση του άρθρου 273 ΠΚ

Άρθρο 51: Άρση ασφαλιστικών εγκαταστάσεων - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 275 ΠΚ

Άρθρο 52: Πρόκληση ναυαγίου - Τροποποίηση του άρθρου 277 ΠΚ

Άρθρο 53: Δηλητηρίαση πραγμάτων προορισμένων για χρήση από το κοινό από αμέλεια - Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 279 ΠΚ

Άρθρο 54: Επιβλαβή φάρμακα - Προσθήκη άρθρου 281 ΠΚ

Άρθρο 55: Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη ασθενειών από αμέλεια - Αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 285 ΠΚ

Άρθρο 56: Παραβίαση κανόνων οικοδομικής από αμέλεια - Τροποποίηση του άρθρου 286 ΠΚ

Άρθρο 57: Έμπρακτη μετάνοια και δικαστική άφεση της ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 289 ΠΚ

Άρθρο 58: Επικίνδυνες παρεμβάσεις στην οδική συγκοινωνία - Τροποποίηση του άρθρου 290 ΠΚ

Άρθρο 59: Επικίνδυνη οδήγηση - Τροποποίηση του άρθρου 290Α ΠΚ

Άρθρο 60: Επικίνδυνες παρεμβάσεις στη συγκοινωνία μέσω σταθερής τροχιάς, πλοίων και αεροσκαφών - Τροποποίηση του άρθρου 291 ΠΚ

Άρθρο 61: Εγκλήματα κατά της ασφάλειας των τηλεφωνικών επικοινωνιών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 292Α ΠΚ

Άρθρο 62: Παρακώλυση της λειτουργίας άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 293 ΠΚ

Άρθρο 63: Ανθρωποκτονία με δόλο - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 299 ΠΚ

Άρθρο 64: Σωματική βλάβη - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 308 ΠΚ

Άρθρο 65: Επικίνδυνη σωματική βλάβη - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση του άρθρου 309 ΠΚ

Άρθρο 66: Βαριά σωματική βλάβη - Αντικατάσταση του άρθρου 310 ΠΚ

Άρθρο 67: Σωματική βλάβη από αμέλεια - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 314 ΠΚ

Άρθρο 68: Εγκλήματα κατά της σωματικής ακεραιότητας υπαλλήλου - Ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση - Προσθήκη άρθρου 315Α στον ΠΚ

Άρθρο 69: Εμπορία ανθρώπων - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 323Α ΠΚ

Άρθρο 70: Αυτοδικία - Τροποποίηση του άρθρου 331 ΠΚ

Άρθρο 71: Βιασμός - Τροποποίηση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 336 ΠΚ

Άρθρο 72: Προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας - Τροποποίηση των παρ. 1 και 4 του άρθρου 337 ΠΚ

Άρθρο 73: Κατάχρηση ανικάνου προς αντίσταση σε γενετήσια πράξη - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 338 ΠΚ

Άρθρο 74: Γενετήσιες πράξεις με ανηλικούς ή ενώπιόν τους - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 339 ΠΚ

Άρθρο 75: Γενική διάταξη για τα άρθρα 338 και 339 ΠΚ - Προσθήκη άρθρου 340 στον ΠΚ

Άρθρο 76: Κατάχρηση ανηλικών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 342 ΠΚ

Άρθρο 77: Κατάχρηση σε γενετήσια πράξη προσώπου που αναζητά εργασία - Αντικατάσταση της περ. β' του άρθρου 343 ΠΚ

Άρθρο 78: Εγκληση - Τροποποίηση του άρθρου 344 ΠΚ

Άρθρο 79: Γενετήσια πράξη μεταξύ συγγενών - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 345 ΠΚ

Άρθρο 80: Πορνογραφία ανηλίκων - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 348Α ΠΚ

Άρθρο 81: Μαστροπεία - Τροποποίηση του άρθρου 349 ΠΚ

Άρθρο 82: Γενετήσια πράξη με ανήλικο έναντι αμοιβής - Τροποποίηση του άρθρου 351Α ΠΚ

Άρθρο 83: Προσβολή γενετήσιας ευπρέπειας - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 353 ΠΚ

Άρθρο 84: Παραμέληση της εποπτείας ανηλίκου - Τροποποίηση του άρθρου 360 ΠΚ

Άρθρο 85: Παραβάσεις σχετικά με την υιοθεσία ανηλίκου - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 360Α ΠΚ

Άρθρο 86: Κλοπή - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 372 ΠΚ

Άρθρο 87: Υπεξαίρεση - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 375 ΠΚ

Άρθρο 88: Κλοπή και υπεξαίρεση μικρής αξίας - Τροποποίηση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 377 ΠΚ

Άρθρο 89: Ληστεία - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 380 ΠΚ

Άρθρο 90: Προϋποθέσεις αποχής από την ποινική δίωξη - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 381 ΠΚ

Άρθρο 91: Εκβίαση - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 385 ΠΚ

Άρθρο 92: Απάτη - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 386 ΠΚ

Άρθρο 93: Απάτη με υπολογιστή - Τροποποίηση της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 386Α ΠΚ

Άρθρο 94: Απιστία - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 390 ΠΚ

Άρθρο 95: Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 394 ΠΚ

Άρθρο 96: Δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα - Τροποποίηση του άρθρου 396 ΠΚ

Άρθρο 97: Αλιεία στην αιγιαλίτιδα ζώνη και τα εσωτερικά ύδατα - Προσθήκη άρθρου 398 στον ΠΚ

Άρθρο 98: Τοκογλυφία - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση του άρθρου 404 ΠΚ

Άρθρο 99: Γενική διάταξη για την άσκηση της ποινικής δίωξης κατ'έγκληση στο αδίκημα του άρθρου 394 ΠΚ - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 405 ΠΚ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 100: Δικαιώματα του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου στο πλαίσιο της ανώτατης εποπτείας στην ανάκριση - Τροποποίηση του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 32 ΚΠΔ

Άρθρο 101: Προθεσμία περάτωσης προκαταρκτικής εξέτασης και έλεγχος αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 35 ΚΠΔ

Άρθρο 102: Κίνηση ποινικής δίωξης επί ανηλίκων για πράξεις που αν τις διέπραττε ο ανήλικος, θα διατασσόταν προκαταρκτική εξέταση - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 43 ΚΠΔ

Άρθρο 103: Αποχή από την ποινική δίωξη μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος με πράξεις του προϊσταμένου εισαγγελέα του τμήματος οικονομικού εγκλήματος - Τροποποίηση του άρθρου 47 ΚΠΔ

Άρθρο 104: Κήρυξη απαράδεκτης νέας δίωξης για την ίδια πράξη λόγω εκκρεμοδικίας - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 57 ΚΠΔ

Άρθρο 105: Αναβολή με πράξη του εισαγγελέα κάθε ενέργειας κατά του θύματος για την περίπτωση διάπραξης του εγκλήματος του άρθρου 351Α ΠΚ - Τροποποίηση των παρ. 2,3 και 4 του άρθρου 59 ΚΠΔ

Άρθρο 106: Δικαίωμα παράστασης του κατηγορούμενου ανηλίκου με συνήγορο - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 99 ΚΠΔ

Άρθρο 107: Αρμοδιότητα μονομελούς εφετείου επί εγκλημάτων του Δασικού Κώδικα και του νόμου περί προστασίας των δασών - Τροποποίηση της περ. β' του άρθρου 110 ΚΠΔ

Άρθρο 108: Αρμοδιότητα τριμελούς εφετείου επί κακουργημάτων αρμοδιότητας του μονομελούς εφετείου - Τροποποίηση των περ. 5 και 6 της παρ. Α του άρθρου 111 ΚΠΔ

Άρθρο 109: Αρμοδιότητα μονομελούς πλημμελειοδικείου επί των αδικημάτων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 157 του ν. 2960/2001 του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 7, του πρώτου εδαφίου της παρ. 13 του άρθρου 10, της παρ. 2 του άρθρου 12 και του άρθρου 14 του ν. 2168/1993 και της παρ. 1 του άρθρου 372 ΠΚ - Τροποποίηση του άρθρου 115 ΚΠΔ

Άρθρο 110: Εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα περί Δικηγόρων επί πλημμελήματος σε βάρος μελών δικαστηρίου - Αντικατάσταση τίτλου και τροποποίηση του άρθρου 117 ΚΠΔ

Άρθρο 111: Κατ'εξαίρεση αρμοδιότητα του μονομελούς πλημμελειοδικείου - Τροποποίηση της περ. β' του άρθρου 119 ΚΠΔ

Άρθρο 112: Εξαίρεση από την παραπομπή στον εισαγγελέα σε περίπτωση αναρμοδιότητας του μονομελούς πλημμελειοδικείου - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 120 ΚΠΔ

Άρθρο 113: Αναρμοδιότητα του δικαστηρίου που δίκασε πρωτοδίκως - Αντικατάσταση του άρθρου 121 ΚΠΔ

Άρθρο 114: Αρμοδιότητα προϊσταμένου οικονομικού εγκλήματος επί της εποπτείας και του συντονισμού των εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 132 ΚΠΔ

Άρθρο 115: Ιδιότητα του παριστάμενου στην ποινική διαδικασία προς υποστήριξη της κατηγορίας ως διόρθωση και συμπλήρωση της απόφασης, της ποινικής διαταγής, της διάταξης και των πρακτικών - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 145 ΚΠΔ

Άρθρο 116: Ανάλυση DNA επί αυτοφώρων εγκλημάτων - Εποπτεία του ειδικού αρχείου γενετικών τύπων - Καταστροφή στοιχείων - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 201 ΚΠΔ

Άρθρο 117: Μαρτυρία συγκατηγορουμένου ως μόνο αποδεικτικό μέσο - Τροποποίηση του άρθρου 211 ΚΠΔ

Άρθρο 118: Προστασία μαρτύρων μέσω μετεγκατάστασης σε άλλη χώρα - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 218 ΚΠΔ

Άρθρο 119: Κατάθεση μάρτυρα χωρίς αναφορά της πηγής πληροφοριών - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 224 ΚΠΔ



Άρθρο 120: Εξέταση ανήλικων μαρτύρων θυμάτων προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας - Τροποποίηση της παρ. 1 και αντικατάσταση της παρ. 7 του άρθρου 227 ΚΠΔ

Άρθρο 121: Μάρτυρες θύματα προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής - Τροποποίηση των παρ. 1, 5 και 6 του άρθρου 228 ΚΠΔ

Άρθρο 122: Χωρισμός της υπόθεσης επί συναφών εγκλημάτων και εισαγωγή της στο δικαστικό συμβούλιο - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 245 ΚΠΔ

Άρθρο 123: Αρμοδιότητα για την άρση κατάσχεσης - Δυνατότητα προσφυγής κατά της απορριπτικής διάταξης του εισαγγελέα ή του ανακριτή - Τροποποίηση του τίτλου και της παρ. 3 του άρθρου 269 ΚΠΔ

Άρθρο 124: Λόγοι επιβολής περιοριστικών όρων - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 282 ΚΠΔ

Άρθρο 125: Κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση - Διάρκεια του κατ' οίκον περιορισμού για το πλημμέλημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή - Τροποποίηση των παρ. 2 και 4 του άρθρου 284 ΚΠΔ

Άρθρο 126: Ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων περί αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης μετά από παραπεμπτικό βούλευμα επί του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση σε σχέση με τη διάρκεια, άρση, εξακολούθηση ή παράτασή του - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 285 ΚΠΔ

Άρθρο 127: Η προσωρινή κράτηση ανήλικων - Τροποποίηση του άρθρου 287 ΚΠΔ

Άρθρο 128: Έναρξη υπολογισμού της προθεσμίας άσκησης προσφυγής του κατηγορουμένου - Δυνατότητα άρσης των περιοριστικών όρων - Τροποποίηση του τίτλου και των παρ. 1 και 4 του άρθρου 290 ΚΠΔ

Άρθρο 129: Επιβολή περιοριστικών όρων ή κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 292 ΚΠΔ

Άρθρο 130: Ανώτατα όρια προσωρινής κράτησης σε περίπτωση συρροής εγκλημάτων - Αντικατάσταση του τίτλου του άρθρου 293 ΚΠΔ

Άρθρο 131: Άρση ή αντικατάσταση προσωρινής κράτησης, κατ' οίκον περιορισμού και περιοριστικών όρων μετά την παραπομπή του κατηγορουμένου - Αντικατάσταση του τίτλου και της παρ. 1 του άρθρου 294 ΚΠΔ

Άρθρο 132: Προϋποθέσεις απόδοσης της εγγύησης - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 299 ΚΠΔ

Άρθρο 133: Περάτωση της κύριας ανάκρισης σε υποθέσεις ανήλικων κατηγορουμένων, πλημμελημάτων και αγνώστου δράστη - Τροποποίηση των παρ. 1, 3 και 5 του άρθρου 308 ΚΠΔ

Άρθρο 134: Υποχρεωτικός διορισμός δικηγόρου για πλημμελήματα για τα οποία ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 340 ΚΠΔ

Άρθρο 135: Ενημέρωση του κατηγορουμένου πριν από την απόφαση για την ενοχή - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 343 ΚΠΔ

Άρθρο 136: Αίτηση για την ακύρωση της απόφασης, εφόσον ο κατηγορούμενος δεν μπορεί να ασκήσει έφεση - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 430 ΚΠΔ

Άρθρο 137: Ποια είναι τα ένδικα μέσα - Αντικατάσταση του άρθρου 462 ΚΠΔ

Άρθρο 138: Άσκηση ενδίκων μέσων από τον εισαγγελέα - Τροποποίηση του άρθρου 465 ΚΠΔ

Άρθρο 139: Παραδεκτή άσκηση ενδίκου μέσου ως προϋπόθεση αναστολής - Χορήγηση αναστολής από το τριμελές ή πενταμελές εφετείο - Τροποποίηση του άρθρου 471 ΚΠΔ

Άρθρο 140: Προθεσμία για την άσκηση των ενδίκων μέσων σε περίπτωση έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης - Πότε άρχεται η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 473 ΚΠΔ

Άρθρο 141: Τρόπος άσκησης αναίρεσης από τον κατηγορούμενο - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 474 ΚΠΔ

Άρθρο 142: Όταν το ένδικο μέσο είναι απαράδεκτο λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος - Άσκηση ενδίκου μέσου από κρατούμενο αναιρεσιόντα - Παραδεκτό ενδίκου μέσου - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 και προσθήκη νέας παρ. 2Α στο άρθρο 476 ΚΠΔ

Άρθρο 143: Σε ποιους επιτρέπεται έφεση κατά του βουλεύματος - Τροποποίηση του άρθρου 477 ΚΠΔ

Άρθρο 144: Άσκηση έφεσης κατά του βουλεύματος του συμβουλίου πλημμελειοδικών από τον κατηγορούμενο για λόγους εσφαλμένης εφαρμογής ουσιαστικής ποινικής διάταξης - Τροποποίηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 478 ΚΠΔ

Άρθρο 145: Προθεσμία άσκησης αίτησης αναίρεσης κατά του βουλεύματος του συμβουλίου πλημμελειοδικών - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 483 ΚΠΔ

Άρθρο 146: Παραδεκτό άσκησης αίτησης αναίρεσης ως προϋπόθεση για την εξέτασή της - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 484 ΚΠΔ

Άρθρο 147: Αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενα ζητήματα επί παραδεκτής έφεσης κατά της απόφασης που κηρύσσει αναρμοδιότητα - Τροποποίηση του άρθρου 488 ΚΠΔ

Άρθρο 148: Έφεση εναντίον καταδικαστικής απόφασης τριμελούς πλημμελειοδικείου και εφετείου για πλημμελήματα από τον κατηγορούμενο και τον εισαγγελέα - Τροποποίηση της περ. β' και κατάργηση της περ. δ' του άρθρου 489 ΚΠΔ

Άρθρο 149: Έφεση στην περίπτωση μη καταβολής χρηματικής ποινής - Αντικατάσταση τίτλου και άρθρου 490 ΚΠΔ

Άρθρο 150: Άσκηση έφεσης από τον εισαγγελέα εφετών κατά καταδικαστικής απόφασης του μονομελούς εφετείου της περιφέρειας του εφετείου του - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 491 ΚΠΔ

Άρθρο 151: Ανασταλτική δύναμη της έφεσης - Τροποποίηση της παρ. 2 κατάργηση της παρ. 3 και αντικατάσταση πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 497 ΚΠΔ

Άρθρο 152: Επιδόσεις επί έφεσης σε περίπτωση μη διορισμού αντικλήτου ή μη ακριβούς δηλωθείσας διεύθυνσης - Τροποποίηση του άρθρου 498 ΚΠΔ

Άρθρο 153: Παραδεκτό της έφεσης - Απουσία του εκκαλούντος κατά τη νέα συζήτηση μετά από διακοπή ή αναβολή - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 3 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 501 ΚΠΔ

Άρθρο 154: Αρμόδιο δικαστήριο για την τύχη της εγγύησης - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 503 ΚΠΔ

Άρθρο 155: Προθεσμία αναίρεσης για τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου - Τροποποίηση του άρθρου 507 ΚΠΔ

Άρθρο 156: Λόγοι αναίρεσης που εξετάζονται αυτεπαγγέλτως - Αυτεπάγγελτη εφαρμογή του επιεικέστερου νόμου που ισχύει μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης του Αρείου Πάγου - Τροποποίηση του άρθρου 511 ΚΠΔ

Άρθρο 157: Υποχρέωση του εισαγγελέα για κατάθεση σημειώματος - Αντικατάσταση του άρθρου 513 ΚΠΔ

Άρθρο 158: Μη δυνατότητα άσκησης δεύτερης αναίρεσης - Τροποποίηση του άρθρου 514 ΚΠΔ

Άρθρο 159: Σύνθεση του δικαστηρίου της παραπομπής - Αντικατάσταση του άρθρου 522 ΚΠΔ

Άρθρο 160: Προθεσμία για την υποβολή της αίτησης για επανεξέταση προταθέντος λόγου αναίρεσης - Τροποποίηση του άρθρου 523 ΚΠΔ

Άρθρο 161: Δέσμευση των αποφάσεων της ολομέλειας και των τμημάτων του Αρείου Πάγου κατά τη συζήτηση στο δικαστήριο της παραπομπής - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 1 του άρθρου 524 ΚΠΔ

Άρθρο 162: Αίτηση και προϋποθέσεις για επανάληψη ποινικής διαδικασίας σε όφελος του καταδικασμένου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 525 ΚΠΔ

Άρθρο 163: Αντικατάσταση τίτλου εβδόμου βιβλίου ΚΠΔ

Άρθρο 164: Εκτέλεση περισσότερων αποφάσεων για το ίδιο έγκλημα - Τρόπος κλήτευσης του καταδικασθέντος στο αρμόδιο δικαστήριο - Τροποποίηση του άρθρου 550 ΚΠΔ

Άρθρο 165: Αρμόδιο δικαστήριο για τον καθορισμό της συνολικής ποινής επί καταδικών που απαγγέθηκαν από δικαστήρια ανηλίκων για διαφορετικά εγκλήματα - Προσθήκη εδαφίων στην παρ. 2 του άρθρου 551 ΚΠΔ

Άρθρο 166: Εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής επί περισσότερων καταδικαστικών αποφάσεων κατά του ιδίου προσώπου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 552 ΚΠΔ

Άρθρο 167: Βεβαίωση χρηματικών ποινών - Τροποποίηση του άρθρου 553 ΚΠΔ

Άρθρο 168: Δυνητική αναβολή της εκτέλεσης - Τροποποίηση του άρθρου 556 ΚΠΔ

Άρθρο 169: Μη εξαίρεση από την ιδιάζουσα δωσιδικία δικηγόρων ή δικαστών για τα αδικήματα του α.ν. 86/1967 και του α.ν. 690/1945 - Τροποποίηση του άρθρου 586 ΚΠΔ

Άρθρο 170: Αναβολή εκτέλεσης επί ποινής που έχει μετατραπεί σε χρηματική - Προσθήκη άρθρου 593 στον ΚΠΔ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 171: Δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων - Τροποποίηση των παρ. 7, 8 και 10 του άρθρου 42 του ν. 4557/2018

Άρθρο 172: Εθνικός Ανταποκριτής της EUROJUST - Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3663/2008

Άρθρο 173: Αρμόδια Αρχή για κοινή ομάδα έρευνας - Τροποποίηση του άρθρου 15 του ν. 3663/2008

Άρθρο 174: Δυνατότητα άρσης του απορρήτου για τη διακρίβωση των κακουργημάτων της βαριάς σκοπούμενης σωματικής βλάβης, του εμπρησμού σε δάση, κλοπής και απάτης - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 175: Αρμόδιος Συμβολαιογράφος για την διενέργεια του πλειστηριασμού - Ακατάσχετες απαιτήσεις που προβλέπονται σε ειδικότερους νόμους - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 959, των παρ. 2 και 3 του άρθρου 982, της παρ. 1 του άρθρου 985 και της παρ. 1 του άρθρου 998 ΚΠολΔ

Άρθρο 176: Μεταβατικές διατάξεις - Αντικατάσταση στην περ. ζ), η), θ), ι), ια) και προσθήκη της περ. ιβ) της παρ. του 6 άρθρου 116 του ν. 4842/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 177: Ρυθμίσεις σχετικά με το Γραφείο Ευρωπαϊκών Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 15 του ν. 4786/2021

Άρθρο 178: Μεταβατική διάταξη για τις εκκρεμείς υποθέσεις αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας - Αντικατάσταση του άρθρου 42 του ν. 4786/2021

Άρθρο 179: Απόσπαση δικαστικών λειτουργών - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 51 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 180: Απασχόληση δικαστικών λειτουργών στο εθνικό τμήμα του συστήματος πληροφοριών της Σύμβασης Εφαρμογής Σένγκεν - Τροποποίηση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 2521/1997

Άρθρο 181: Ανακατανομή οργανικών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων

Άρθρο 182: Περιορισμοί στο δικαίωμα της παραίτησης δικαστικού υπαλλήλου - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 214 του ν. 4798/2021

Άρθρο 183: Κατάργηση αποκλεισμού του δικαιώματος παράστασης προς υποστήριξη κατηγορίας στο Ειδικό Δικαστήριο - Κατάργηση της παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 3126/2003

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 184: Μεταβατικές διατάξεις - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2, 3 και 4 στο άρθρο 465 ΠΚ

Άρθρο 185: Μεταβατική διάταξη για την αποδέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύθηκαν από την Αρχή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ: ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 186: Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ: ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ**

Άρθρο 187: Ρύθμιση για τη ναυπήγηση του Ταχέος Περιπολικού Κατευθυνόμενων Βλημάτων (ΤΠΚ) υπ' αριθμ. 7 του Πολεμικού Ναυτικού - Προσθήκη παρ. 16 στο στοιχείο Α΄ του άρθρου 32 του ν. 4361/2016

Άρθρο 188: Ρύθμιση για την ολοκλήρωση εργασιών σε υποβρύχια (Υ/Β) του Πολεμικού Ναυτικού - Προσθήκη εδαφίων στην παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 4258/2014

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ**

Άρθρο 189: Διάθεση ποσού από τα έσοδα του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης για τη χορήγηση επιδόματος θέρμανσης και για παρεμφερείς σκοπούς - Τροποποίηση του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΟΝΟΙΟΥ COVID-19**

Άρθρο 190: Υπηρεσία ενημέρωσης για την πρόληψη από τον κορωνοϊό COVID-19

Άρθρο 191: Σύσταση Μητρώων εμβολιασμένων εξωτερικού κατά του κορωνοϊού COVID-19 - Προσθήκη άρθρου 55Α στον ν. 4764/2020

Άρθρο 192: Σύσταση Μητρώων νοσησάντων εξωτερικού από τον κορωνοϊό COVID-19

Άρθρο 193: Ρυθμίσεις για την καταβολή επιχορήγησης προς τον σκοπό λήψης υποστηρικτικών μέτρων των εμβολιασθέντων ατόμων - Αντικατάσταση της παρ. 7 του άρθρου 34 του ν. 4816/2021

Άρθρο 194: Χορήγηση προσωρινού ΑΜΚΑ από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) - Χορήγηση προσωρινού ΑΜΚΑ από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) - Τροποποίηση της παρ. 3 και της παρ. 6 του άρθρου 248 του ν. 4782/2021

Άρθρο 195: Τροποποίηση καταργούμενων διατάξεων του ν. 4727/2020 - Αντικατάσταση της περ. 14 του άρθρου 108 του ν. 4727/2020

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Άρθρο 196: Ανοικτό πρόγραμμα νέων θέσεων εργασίας για την πρώτη πρόσληψη νέων ηλικίας 18-29 ετών - «ΠΡΩΤΟ ΕΝΣΗΜΟ»

Άρθρο 197: Επέκταση του ανοιχτού προγράμματος εκατό χιλιάδων (100.000) επιδοτούμενων θέσεων εργασίας - Τροποποίηση των παρ. 1 και 12 του άρθρου 28 του ν. 4726/2020

Άρθρο 198: Αύξηση του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος για τον μήνα Δεκέμβριο 2021

Άρθρο 199: Επέκταση ρύθμισης ασφαλιστικών εισφορών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4756/2020

Άρθρο 200: Παράταση συμβάσεων καθαριότητας e-ΕΦΚΑ

Άρθρο 201: Έκτακτα και επείγοντα μέτρα για την προστασία των θέσεων εργασίας στις περιοχές της Περιφέρειας Κρήτης που επλήγησαν από τον σεισμό της 27ης.9.2021

Άρθρο 202: Δελτία ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4339/2015

**ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

Άρθρο 203: Έναρξη ισχύος

**ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ  
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥ  
ΜΕΡΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄  
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ  
ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ****Άρθρο 1**

**Εγκλήματα στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους - Μετονομασία του αδικήματος της ψευδορκίας σε ψευδή κατάθεση - Τροποποίηση της περ. ε΄ του άρθρου 8 ΠΚ**

Στην περ. ε΄ του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95) η λέξη «ψευδορκία» αντικαθίσταται από τις λέξεις «ψευδή κατάθεση» και το άρθρο 8 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 8**

Εγκλήματα στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου τέλεσης, για τις εξής πράξεις που τελέστηκαν στην αλλοδαπή:

- α) εσχάτη προδοσία ή προσβολές της διεθνούς υπόστασης της Χώρας σε βάρος του ελληνικού κράτους,
- β) εγκλήματα που αφορούν τη στρατιωτική υπηρεσία και την υποχρέωση στράτευσης στην Ελλάδα,
- γ) αξιόποινη πράξη που τέλεσαν ως υπάλληλοι του ελληνικού κράτους, ή οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα,
- δ) πράξη που στρέφεται εναντίον υπαλλήλου του ελληνικού κράτους ή Έλληνα υπαλλήλου οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή απευθύνεται προς αυτούς, εφόσον τελείται κατά την άσκηση της υπηρεσίας τους ή σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ε) ψευδή κατάθεση σε διαδικασία που εκκρεμεί στις ελληνικές αρχές,
- στ) τρομοκρατικές πράξεις,
- ζ) πειρατεία,
- η) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα,
- θ) παράνομη εμπορία ναρκωτικών,
- ι) εμπορία ανθρώπων,
- ια) κάθε άλλο έγκλημα, για το οποίο ειδικές διατάξεις ή διεθνείς συμβάσεις υπογραμμένες και επικυρωμένες από το ελληνικό κράτος προβλέπουν την εφαρμογή των ελληνικών ποινικών νόμων.».

**Άρθρο 2**

**Απόσφορη απόπειρα - Προσθήκη άρθρου 43 στον ΠΚ**

Μετά από το άρθρο 42 ΠΚ προστίθεται άρθρο 43 ως εξής:

**«Άρθρο 43**

Απόσφορη απόπειρα

1. Όποιος επιχειρήσει να εκτελέσει έγκλημα με μέσο ή κατά αντικείμενου τέτοιας φύσης ώστε να αποβαίνει



απολύτως αδύνατη η τέλεση του εγκλήματος αυτού τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 83 μειωμένη στο μισό.

2. Όποιος επιχείρησε τέτοια απρόσφορη απόπειρα από ευήθεια παραμένει ατιμώρητος.».

**Άρθρο 3**  
**Δικαστική επιμέτρηση της ποινής -**  
**Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 79 ΠΚ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 79 ΠΚ: α) η λέξη «του εγκλήματος» αντικαθίσταται με τη λέξη «της πράξης», β) στην περ. α' μετά από τις λέξεις «τη βλάβη που» προστίθεται η λέξη «αυτή» και το άρθρο 79 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 79**  
**Δικαστική επιμέτρηση της ποινής**

1. Με την επιμέτρηση της ποινής καθορίζεται η ανάλογη και δίκαιη τιμωρία του εγκλήματος με βάση τη βαρύτητα της πράξης και το βαθμό ενοχής του υπαιτίου γι' αυτή. Το δικαστήριο σταθμίζει τα στοιχεία που λειτουργούν υπέρ και σε βάρος του υπαιτίου και συνεκτιμά τις συνέπειες της ποινής για τον ίδιο και τους οικείους του.

2. Για την εκτίμηση της βαρύτητας της πράξης το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του: α) τη βλάβη που αυτή προξένησε ή τον κίνδυνο που προκάλεσε, β) τη φύση, το είδος και το αντικείμενο της πράξης, καθώς επίσης όλες τις περιστάσεις χρόνου, τόπου, μέσων και τρόπου που συνόδευσαν την προπαρασκευή ή την εκτέλεσή της.

3. Για την εκτίμηση του βαθμού ενοχής του υπαιτίου, το δικαστήριο εξετάζει: α) την ένταση του δόλου ή το βαθμό της αμέλειάς του, β) τα αίτια που τον ώθησαν στην εκτέλεση του εγκλήματος, την αφορμή που του δόθηκε και τον σκοπό που επιδίωξε, γ) τον χαρακτήρα του και τον βαθμό της ανάπτυξής του που επηρέασαν την πράξη, δ) τις ατομικές και κοινωνικές περιστάσεις και την προηγούμενη ζωή του στο μέτρο που σχετίζονται με την πράξη, ε) τον βαθμό της δυνατότητας και της ικανότητάς του να πράξει διαφορετικά, στ) τη διαγωγή του κατά τη διάρκεια της πράξης και μετά την πράξη και ιδίως τη μετάνοια που επέδειξε και την προθυμία του να επανορθώσει τις συνέπειες της πράξης του.

4. Στοιχεία που λειτουργούν υπέρ του υπαιτίου θεωρούνται ιδίως: α) το ότι αυτός διαδραμάτισε έναν σαφώς υποδεέστερο ρόλο σε πράξη που τελέστηκε από πολλούς, β) το ότι τέλεσε την πράξη σε δικαιολογημένη συναισθηματική φόρτιση, γ) το ότι έθεσε τον εαυτό του στη διάθεση των αρχών χωρίς σημαντική καθυστέρηση, ενώ μπορούσε να διαφύγει, δ) το ότι διευκόλυνε ουσιαστικά την εξιχνίαση του εγκλήματος.

5. Στοιχεία που λειτουργούν σε βάρος του υπαιτίου θεωρούνται ιδίως: α) η κατ'επάγγελμα τέλεση της πράξης, β) η ιδιαίτερη σκληρότητα, γ) η εκμετάλλευση της εμπιστοσύνης του θύματος, δ) το γεγονός ότι το θύμα δεν μπορούσε να προστατεύσει τον εαυτό του, ε) το ότι ο υπαίτιος διαδραμάτισε ιθύνοντα ρόλο σε πράξη που τελέστηκε με συμμετοχή πολλών.

6. Στοιχεία που έχουν αξιολογηθεί από τον νομοθέτη για τον προσδιορισμό της απειλούμενης ποινής δεν λαμβάνονται από το δικαστήριο επιπροσθέτως υπόψη κατά την επιμέτρησή της.

7. Στην απόφαση αναφέρονται ρητά οι λόγοι που δικαιολογούν την κρίση του δικαστηρίου για την επιμέτρηση της ποινής που επέβαλε.».

**Άρθρο 4**  
**Επιμέτρηση και απότιση χρηματικής ποινής -**  
**Τροποποίηση της παρ. 4 και αντικατάσταση**  
**των παρ. 5 και 6 του άρθρου 80 ΠΚ**

Στο άρθρο 80 ΠΚ: α) στην παρ. 4 προστίθενται οι λέξεις «, και αυτεπαγγέλτως,» μετά τη φράση «το δικαστήριο καθορίζει» και οι λέξεις «ή εφάπαξ» μετά τη φράση «να καταβάλει σε δόσεις», β) οι παρ. 5 και 6 αντικαθίστανται και το άρθρο 80 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 80**  
**Επιμέτρηση και απότιση χρηματικής ποινής**

1. Κατά την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής, το δικαστήριο ορίζει στην απόφαση τόσο τον αριθμό των ημερήσιων μονάδων όσο και το ύψος τους.

2. Κατά τον προσδιορισμό του αριθμού των ημερήσιων μονάδων, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του μόνο τη βαρύτητα της πράξης και την ενοχή του υπαιτίου γι' αυτή.

3. Το δικαστήριο καθορίζει το ύψος κάθε ημερήσιας μονάδας με βάση την προσωπική και οικονομική κατάσταση του υπαιτίου, λαμβάνοντας υπόψη ειδικότερα τα καθαρά έσοδα που αποκτά από την εργασία του κατά μέσο όρο κάθε ημέρα, άλλα τυχόν εισοδήματα και εν γένει την περιουσία του, καθώς και τις οικογενειακές του υποχρεώσεις. Άλλες υποχρεώσεις του μπορούν επίσης να συνυπολογισθούν από το δικαστήριο.

4. Αν ο καταδικασθείς αδυνατεί να καταβάλει αμέσως το σύνολο της χρηματικής ποινής ή η καταβολή της θα συνεπαγόταν την αδυναμία καταβολής της αποζημίωσης στο θύμα, το δικαστήριο καθορίζει, και αυτεπαγγέλτως, προθεσμία, όχι μεγαλύτερη από τρία (3) έτη, ώστε μέσα σε αυτήν να καταβάλει σε δόσεις ή εφάπαξ την ποινή του.

5. Αν η αδυναμία καταβολής της χρηματικής ποινής ή των δόσεων αυτής οφείλεται σε ουσιώδη αλλαγή των όρων της προσωπικής και οικονομικής κατάστασης του καταδικασθέντος μετά την επιβολή της ποινής, ο καταδικασθείς μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση: α) προθεσμία καταβολής της χρηματικής ποινής ή επέκταση αυτής, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τα πέντε (5) έτη, β) μείωση του ύψους της ημερήσιας μονάδας ή γ) αντικατάσταση της χρηματικής ποινής από την προσφορά κοινωνικού έργου, στο μέτρο που ορίζει το δικαστήριο. Κάθε συγκεκριμένο αίτημα μπορεί να υποβληθεί μία μόνο φορά.

6. Σε περίπτωση μη καταβολής της χρηματικής ποινής σύμφωνα με τα παραπάνω αυτή ή το μη καταβληθέν μέρος, βεβαιώνεται κατά το άρθρο 553 ΚΠΔ.».

**Άρθρο 5**  
**Επιμέτρηση της ποινής της παροχής**  
**κοινωφελούς εργασίας - Τροποποίηση**  
**της παρ. 4 και αντικατάσταση της παρ. 5**  
**του άρθρου 81 ΠΚ**

Στο άρθρο 81 ΠΚ: α) στην παρ. 4 απαλείφονται οι λέξεις «η φυλάκιση ή» και οι λέξεις «μία μέρα φυλάκισης ή», η

λέξη «εκτελέσει» αντικαθίσταται από τη λέξη «παρέχει» β) αντικαθίσταται η παρ. 5 και το άρθρο 81 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 81**

**Επιμέτρηση της ποινής της παροχής κοινωφελούς εργασίας**

1. Κατά την επιμέτρηση της ποινής της παροχής κοινωφελούς εργασίας λαμβάνονται υπόψη και η ηλικία, η κατάσταση της υγείας του υπαιτίου, καθώς και οι επαγγελματικές και οικογενειακές του υποχρεώσεις.

2. Στην απόφαση ορίζεται η μέγιστη διάρκεια παροχής της κοινωφελούς εργασίας, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

3. Η κοινωφελής εργασία πραγματοποιείται προς όφελος του κοινού σε δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή μη κερδοσκοπικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών. Μπορεί επίσης να αφορά και σε παροχή υπηρεσιών προς τον παθόντα, αν υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του. Με την ίδια απόφαση ορίζονται επίσης η οργάνωση της παροχής κοινωφελούς εργασίας, η διαδικασία επιλογής, ανάθεσης και επίβλεψης της σχετικής εργασίας και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

4. Στην απόφαση καθορίζεται και η χρηματική ποινή που θα πρέπει να αποτίσει ο καταδικασθείς, αν δεν παρέχει με συνέπεια την κοινωφελή εργασία. Τέσσερις ώρες κοινωφελούς εργασίας αντιστοιχούν προς μια ημερήσια μονάδα χρηματικής ποινής.

5. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, καθώς και τον βαθμό της υπαιτιότητάς του μπορεί, αφού προβεί σε έγγραφη προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε, α) να παρατείνει την προθεσμία για την εκτέλεση της εργασίας μέχρι ένα (1) επιπλέον έτος, β) να επιτρέψει την εκτέλεση της χρηματικής ποινής που είχε καθοριστεί σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αφού αφαιρέσει το ποσό που αναλογεί στην ήδη εκτιθείσα ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, καθορίζοντας για κάθε τέσσερις (4) ώρες εργασίας μία ημερήσια μονάδα χρηματικής ποινής. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά στη συνεδρίαση τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν και μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο.»

**Άρθρο 6**

**Προσθήκη της ποινής της παροχής κοινωφελούς εργασίας για τον υπολογισμό του χρόνου προσωρινής κράτησης - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 82 ΠΚ**

Στην παρ. 4 του άρθρου 82 ΠΚ μετά από τις λέξεις «χρηματική ποινή» προστίθενται οι λέξεις «ή ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας» και το άρθρο 82 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 82**

**Υπολογισμός του χρόνου της προσωρινής κράτησης**

1. Όταν επιβάλλεται στερητική της ελευθερίας ποινή, αφαιρείται ο χρόνος κράτησης μετά τη σύλληψη, ο χρόνος της προσωρινής κράτησης, καθώς και ο χρόνος παραμονής σε θεραπευτικές μονάδες για διενέργεια πραγματογνωμοσύνης κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Στην περίπτωση συρροής εγκλημάτων που συνεκδικάζονται, αφαιρείται από την επιβληθείσα συνολική ποινή ο χρόνος της κράτησης που διατάχθηκε για οποιοδήποτε από αυτά, ακόμη και όταν η απόφαση κήρυξε τον καταδικασθέντα αθώο για το έγκλημα για το οποίο είχε κρατηθεί. Αν ο κρατηθείς αθωωθεί για το έγκλημα για το οποίο είχε κρατηθεί και γι' αυτά που συνεκδικάστηκαν, ο χρόνος κράτησης αφαιρείται από άλλες ποινές, εφόσον επιβάλλονται για εγκλήματα που διαπράχθηκαν πριν από την κράτηση.

3. Η αρμόδια αρχή για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων αφαιρεί από την ποινή τον χρόνο κράτησης που μεσολάβησε από την έκδοση της απόφασης έως τότε που αυτή έγινε αμετάκλητη.

4. Όταν επιβάλλεται μόνο χρηματική ποινή ή ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας για το έγκλημα για το οποίο ο καταδικασθείς είχε κρατηθεί, αφαιρούνται από την ποινή που του επιβλήθηκε οι ημερήσιες μονάδες που αντιστοιχούν στον χρόνο κράτησης.»

**Άρθρο 7**

**Μειωμένη ποινή - Τροποποίηση του άρθρου 83 ΠΚ**

Στο άρθρο 83 ΠΚ προστίθεται περ. γ', αναριθμούνται οι περ. γ' και σε περ. δ' και ε' και το άρθρο 83 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 83**

**Μειωμένη ποινή**

Όπου στον νόμο προβλέπεται μειωμένη ποινή χωρίς άλλο προσδιορισμό, το πλαίσιο της καθορίζεται ως εξής: α) αντί για την ποινή της ισόβιας κάθειρξης, επιβάλλεται κάθειρξη, β) αντί για την ποινή της κάθειρξης τουλάχιστον δέκα (10) ετών, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών ή κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη, γ) αντί για την ποινή της κάθειρξης επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη, δ) αντί για την ποινή της κάθειρξης έως δέκα (10) έτη επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή κάθειρξη έως έξι (6) έτη, ε) σε κάθε άλλη περίπτωση, ο δικαστής μειώνει την ποινή ελεύθερα έως το ελάχιστο όριο της. Αν ο νόμος προβλέπει σωρευτικά ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή, μπορεί να επιβληθεί και μόνο η τελευταία.»

**Άρθρο 8**

**Συνολική ποινή στην περίπτωση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 94 ΠΚ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 94 ΠΚ προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 94 διαμορφώνεται ως εξής:



**«Άρθρο 94**

Συνολική ποινή σε περίπτωση στερητικών της ελευθερίας ποινών

1. Κατά του υπαιτίου δύο ή περισσότερων εγκλημάτων που τελέστηκαν με περισσότερες πράξεις και τιμωρούνται με πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, επιβάλλεται, μετά την επιμέτρησή τους, συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές επαυξημένη. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι του ίδιου είδους και ίσης διάρκειας, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας από αυτές. Η επαύξηση της βαρύτερης ποινής για κάθε μία από τις συντρέχουσες ποινές δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ένα δεύτερο κάθε συντρέχουσας ποινής, ούτε μπορεί η συνολική ποινή να ξεπεράσει τα είκοσι έτη, όταν η βαρύτερη ποινή είναι κάθειρξη και τα οκτώ έτη όταν πρόκειται για φυλάκιση.

2. Αν τα εγκλήματα που συρρέουν τελέστηκαν με μία πράξη, το δικαστήριο επαυξάνει ελεύθερα τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές, αλλά όχι πέρα από το ανώτατο όριο του είδους της ποινής. Στην περίπτωση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή, το δικαστήριο σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται να επιβάλει συνολική ποινή σύμφωνα με την παρ. 1.

3. Αν χορηγήθηκε αμνηστία, χάρη, αναστολή δίωξης, απόλυση υπό όρο ή επήλθε παραγραφή ή αφέθηκε οπωσδήποτε η ποινή για ένα ή περισσότερα από τα εγκλήματα που συρρέουν και των οποίων οι ποινές προσμετρήθηκαν κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, εξακολουθεί η εκτέλεση των υπόλοιπων ποινών και, αν συντρέχει περίπτωση, ο εισαγγελέας προκαλεί νέα προσμέτρηση γι' αυτές, αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του καταδικασθέντος.

4. Ποινές στερητικές της ελευθερίας ανώτερες του ενός έτους που επιβάλλονται για κακούργημα ή πλημμέλημα με δόλο το οποίο τέλεσε κρατούμενος κατά τη διάρκεια της αδείας του εκτίονται ολόκληρες μετά την έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε ή θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος.».

**Άρθρο 9**

**Αναστολή εκτέλεσης της ποινής υπό όρο - Αντικατάσταση των παρ. 1 και 4 του άρθρου 99 ΠΚ**

Οι παρ. 1 και 4 του άρθρου 99 ΠΚ αντικαθίστανται και το άρθρο 99 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 99**

Αναστολή εκτέλεσης της ποινής υπό όρο

1. Αν κάποιος που δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για εγκλήματα δόλου σε στερητική της ελευθερίας ποινή μεγαλύτερη από τρία (3) έτη με μία ή με περισσότερες αποφάσεις, που οι ποινές τους δεν υπερβαίνουν συνολικά το πιο πάνω όριο, καταδικαστεί σε τέτοια ποινή που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη, το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για ορισμένο διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από ένα (1) και ανώτερο από τρία (3) έτη. Αν το δικαστήριο κρίνει, με βάση ειδικά μνημονεύμενα

στην αιτιολογία της απόφασης στοιχεία, ότι η εκτέλεση της ποινής είναι απολύτως αναγκαία για να αποτρέψει τον κατάδικο από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων, εφαρμόζει το άρθρο 104Α ΠΚ, εκτός αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του, οπότε διατάσσει την εκτέλεση μέρους ή ολόκληρης της ποινής. Το δικαστήριο μπορεί με ειδική αιτιολογία να χορηγήσει την αναστολή και εφόσον οι προηγούμενες καταδίκες δεν υπερβαίνουν συνολικά τα πέντε (5) έτη φυλάκισης, εκτός αν συντρέχει η εξαίρεση της απόλυτης αναγκαιότητας εκτέλεσης της ποινής. Ο χρόνος της αναστολής δεν μπορεί να είναι βραχύτερος από τη διάρκεια της ποινής, και αρχίζει από τότε που η απόφαση η οποία την χορηγεί καθίσταται εκτελεστή.

2. Στην ίδια απόφαση το δικαστήριο μπορεί να προσδιορίσει τους όρους υπό τους οποίους παρέχεται η αναστολή εκτέλεσης της ποινής, οι οποίοι, διαζευκτικά ή σωρευτικά, είναι ιδίως: α) η αποκατάσταση του συνόλου ή μέρους της ζημίας που προκλήθηκε στο θύμα της αξιόποινης πράξης κατά το μέτρο των δυνατοτήτων του καταδικασθέντος, β) η αφαίρεση της άδειας οδήγησης για χρονικό διάστημα έως ένα έτος, αν η πράξη συνδέεται με σοβαρή παραβίαση των κανόνων οδήγησης, γ) η καταβολή ποσού ύψους έως δέκα χιλιάδες ευρώ για κοινωφελείς σκοπούς, δ) η εκπλήρωση υποχρεώσεων του καταδικασθέντος για διατροφή ή επιμέλεια άλλων προσώπων, ε) η συμμετοχή του καταδικασθέντος, εφόσον συναινεί, σε πρόγραμμα απεξάρτησης ή άλλο θεραπευτικό πρόγραμμα, στ) η συμμετοχή του καταδικασθέντος σε συνεδρίες με επιμελητή κοινωνικής αρωγής, ζ) η εμφάνιση στο αστυνομικό τμήμα, η) η απαγόρευση εξόδου από τη Χώρα.

3. Μετά από αίτηση του εισαγγελέα εκτέλεσης της ποινής ή του καταδικασθέντος, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την άρση ή την τροποποίηση των όρων που έχει επιβάλει. Νέα αίτηση του καταδικασθέντος μπορεί να υποβληθεί μετά πάροδο τριμήνου από την απόρριψη της προηγούμενης.

4. Αν ο καταδικασθείς παραβιάζει τους όρους που του έχουν επιβληθεί, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, καθώς και τον βαθμό της υπαιτιότητάς του μπορεί να προβεί κατά την κρίση του σε έγγραφη προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε ή να εισαγάγει την υπόθεση στο δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής. Το τελευταίο, με βάση τα πιο πάνω κριτήρια, μπορεί: α) να τροποποιήσει τους επιβληθέντες ή να επιβάλει επιπρόσθετους όρους, β) να διατάξει τη μετατροπή της ποινής σε παροχή κοινωφελούς εργασίας κατά το άρθρο 104Α ΠΚ, γ) να διατάξει την έκτιση μέρους της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 100 ΠΚ ή την έκτιση ολόκληρης της ποινής. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά στη συνεδρίαση τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν και μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο.».

**Άρθρο 10**

**Αναστολή εκτέλεσης μέρους της ποινής - Αντικατάσταση του άρθρου 100 ΠΚ**

Το άρθρο 100 ΠΚ αντικαθίσταται ως εξής:

**«Άρθρο 100****Αναστολή εκτέλεσης μέρους της ποινής**

1. Αν κάποιος καταδικαστεί σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη, το δικαστήριο, εφόσον κρίνει ότι η μετατροπή της ποινής σε παροχή κοινωφελούς εργασίας κατά το άρθρο 104Α ΠΚ δεν θα είναι επαρκής για να αποτρέψει τον καταδικασθέντα από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων και ότι για τον σκοπό αυτόν είναι απολύτως αναγκαία η έκτιση μέρους της στερητικής της ελευθερίας ποινής, μπορεί να διατάξει την πραγματική εκτέλεση του μέρους αυτού, η διάρκεια του οποίου δεν μπορεί να είναι κατώτερη των δέκα (10) ημερών ούτε ανώτερη των τριών (3) μηνών, και την αναστολή εκτέλεσης του υπολοίπου. Στην περίπτωση αυτή αποκλείεται η εφαρμογή του άρθρου 105Β ΠΚ. Ο χρόνος δοκιμασίας για το αναστελλόμενο μέρος της ποινής αρχίζει μετά την ολοκλήρωση της έκτισης του μέρους της ποινής που δεν αναστάλη.

2. Οι παρ. 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου έχουν και εδώ ανάλογη εφαρμογή. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων μετά την έκτιση μέρους της ποινής το δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα των παραβιάσεων, μπορεί: α) να τροποποιήσει τους επιβληθέντες ή να επιβάλει επιπρόσθετους όρους, β) να διατάξει την πραγματική έκτιση μέρους της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, γ) να διατάξει την έκτιση του υπολοίπου της ποινής που αναστάλη. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά στη συνεδρίαση τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν και μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο.».

**Άρθρο 11****Ανάκληση της αναστολής -****Αντικατάσταση του άρθρου 101 ΠΚ**

Το άρθρο 101 ΠΚ αντικαθίσταται ως εξής:

**«Άρθρο 101****Ανάκληση της αναστολής**

1. Αν μετά τη χορήγηση της αναστολής, αλλά κατά τη διάρκειά της, αποδειχθεί ότι αυτός που την έλαβε είχε προηγουμένως καταδικαστεί αμετάκλητα σε στερητική της ελευθερίας ποινή για κάποια από τις πράξεις που ορίζει το άρθρο 99, το δικαστήριο με αίτηση του εισαγγελέα ανακαλεί την αναστολή που χορηγήθηκε.

2. Αν κατά τη διάρκεια της αναστολής, καταστεί αμετάκλητη καταδίκη για έγκλημα δόλου που τελέστηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης για την αναστολή, και η ποινή που επιβλήθηκε με μια ή περισσότερες αποφάσεις υπερβαίνει συνολικά τα τρία (3) έτη, η αναστολή θεωρείται ότι δεν χορηγήθηκε ποτέ, εκτός αν το δικαστήριο, απαγγέλλοντας τη νέα καταδίκη, ρητά διατάξει με την ίδια απόφαση να διατηρηθεί η αναστολή, επειδή η εκτέλεση της ποινής, την οποία αφορά η αναστολή, δεν είναι απολύτως αναγκαία.».

**Άρθρο 12****Άρση της αναστολής - Αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 102 ΠΚ**

Η παρ. 1 του άρθρου 102 ΠΚ αντικαθίσταται και το άρθρο 102 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 102****Άρση της αναστολής**

1. Αν κατά τον χρόνο της αναστολής ο καταδικασθείς καταδικαστεί και πάλι σε στερητική της ελευθερίας ποινή για έγκλημα δόλου που τελέστηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής, η αναστολή αίρεται μόλις καταστεί αμετάκλητη η νέα καταδίκη. Η ποινή που επιβλήθηκε με τη νέα καταδίκη εκτελείται στη συνέχεια μετά την ποινή που είχε ανασταλεί, εκτός αν το δικαστήριο με την ίδια απόφαση ρητά διατάξει να μην αρθεί η αναστολή, επειδή η εκτέλεση της ποινής, την οποία αφορά η αναστολή, δεν είναι απολύτως αναγκαία.».

2. Αν η αναστολή δεν ανακληθεί και δεν αρθεί, η ποινή που είχε ανασταλεί θεωρείται σαν να μην είχε επιβληθεί.

**Άρθρο 13****Ενέργεια αλλοδαπής απόφασης - Τροποποίηση του άρθρου 103 ΠΚ**

Στο άρθρο 103 ΠΚ: α) τροποποιούνται τα άρθρα του ΠΚ στα οποία γίνεται παραπομπή, β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 103 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 103****Ενέργεια αλλοδαπής απόφασης**

Αν η καταδίκη που ορίζουν τα άρθρα 99, 101, 102 επήλθε με απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου, η ενέργειά της όσον αφορά τη χορήγηση, την ανάκληση και την άρση της αναστολής κρίνεται ελεύθερα από το δικαστήριο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε διατάξεις διεθνών ή ευρωπαϊκών κειμένων που δεσμεύουν τη Χώρα. Σε περίπτωση άρσης της αναστολής, αρμόδιο είναι το δικαστήριο που χορήγησε την αναστολή.».

**Άρθρο 14****Δικαστικές δαπάνες και παρεπόμενες ποινές - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 104 ΠΚ**

Στο άρθρο 104 ΠΚ: α) τροποποιείται ο τίτλος με τη διαγραφή της λέξης «αποζημιώσεις», β) τροποποιείται η παρ. 1 με την απαλοιφή των περιπτώσεων πληρωμής αστικής αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης και το άρθρο 104 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 104****Δικαστικές δαπάνες και παρεπόμενες ποινές**

1. Η αναστολή της ποινής δεν απαλλάσσει τον καταδικασθέντα από την πληρωμή των δικαστικών εξόδων.

2. Οι παρεπόμενες ποινές αναστέλλονται και εξαλείφονται μαζί με την κύρια ποινή. Αν όμως πρόκειται για αποστέρηση θέσεων και αξιωμάτων κατά το άρθρο 60, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη μη αναστολή.».

**Άρθρο 15****Διάρκεια κοινωφελούς εργασίας - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 104Α ΠΚ**

Στο άρθρο 104Α ΠΚ: α) στην παρ. 1 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο με την απαλοιφή της αναφοράς στο άρθρο 100 ΠΚ, β) στην παρ. 1 τροποποιούνται το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο με τη μείωση των ωρών κοινωφελούς εργασίας, γ) προστίθεται νέα παρ. 4 και το άρθρο 104Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 104Α  
Μετατροπή της φυλάκισης  
σε κοινωφελή εργασία

1. Όταν επιβάλλεται φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη και δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 99, η ποινή μετατρέπεται σε παροχή κοινωφελούς εργασίας (άρθρο 81), εκτός αν το δικαστήριο κρίνει, με ειδική αιτιολογία, ότι αυτή δεν είναι αρκετή για να αποτρέψει τον δράστη από την τέλεση άλλων εγκλημάτων. Κάθε ημέρα φυλάκισης δεν μπορεί να αντιστοιχεί σε περισσότερες από δύο (2) ώρες κοινωφελούς εργασίας. Σε κάθε περίπτωση, η διάρκεια της κοινωφελούς εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις χίλιες πεντακόσιες ώρες (1.500), ούτε να έχει διάρκεια μεγαλύτερη των τριών (3) ετών.

2. Η μετατροπή δεν είναι εφικτή αν ο καταδικασθείς δεν συναινεί ή δεν είναι παρών. Αν ο καταδικασθείς δεν ήταν παρών, μπορεί να ζητήσει τη μετατροπή της ποινής του σε παροχή κοινωφελούς εργασίας με αυτοτελή αίτησή του.

3. Αν επήλθε ουσιώδης αλλαγή των όρων της παρ. 1, ο καταδικασθείς μπορεί να ζητήσει νέο υπολογισμό της παρεχόμενης κοινωφελούς εργασίας με αυτοτελή αίτησή του.

4. Η παρ. 3 του άρθρου 81 ισχύει και στην περίπτωση αυτή. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, καθώς και τον βαθμό της υπαιτιότητάς του μπορεί να προβεί σε έγγραφη προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε ή να εισαγάγει την υπόθεση στο δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής. Υπό τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, και λαμβάνοντας υπόψη το τμήμα της ποινής που εκτίθηκε, το δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής μπορεί να διατάξει την έκτιση της φυλάκισης που επιβλήθηκε αφού αφαιρέσει την εκτιθείσα ποινή και τον χρόνο παροχής κοινωφελούς εργασίας υπολογίζοντας αυτόν σύμφωνα με την παρ. 1.».

**Άρθρο 16**  
**Λόγοι δικαστικής άφεσης της ποινής -**  
**Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 104B ΠΚ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 104B ΠΚ: α) αντικαθίστανται οι περ. α', γ' και δ', β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 104B διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 104B  
Λόγοι δικαστικής άφεσης της ποινής

1. Το δικαστήριο μπορεί να μην επιβάλει ποινή στον υπαίτιο πλημμελήματος αν: α) η βλάβη ή ο κίνδυνος που προκλήθηκαν από την πράξη του ήταν ιδιαίτερος μικρής βαρύτητας, β) ο υπαίτιος έχει αποκαταστήσει στο μέτρο του δυνατού την προσβολή που έχει προκαλέσει στον παθόντα, δείχνοντας ειλικρινή μετάνοια, γ) ο υπαίτιος έχει πληγεί ιδιαίτερα σοβαρά από το αποτέλεσμα της πράξης του, ή δ) έχει περάσει ασυνήθιστα μεγάλο χρονικό διάστημα από την τέλεση του εγκλήματος. Για να

κρίνει το δικαστήριο αν δεν θα επιβάλλει ποινή ελέγχει αν αυτή, εξαιτίας μίας των ανωτέρω περιστάσεων, δεν εμφανίζεται πλέον αναγκαία ή εμφανίζεται δυσανάλογα επαχθής.

2. Το δικαστήριο δεν επιβάλλει ποινή στον υπαίτιο πλημμελήματος, αν έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς διαδικασία αποκαταστατικής δικαιοσύνης μεταξύ αυτού και του παθόντος.».

**Άρθρο 17**  
**Έκτιση της ποινής στην κατοικία -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 105 ΠΚ**

Στο άρθρο 105 ΠΚ: α) στην παρ. 1 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς την προϋπόθεση καταδίκης σε πρόσκαιρη ποινή στέρησης της ελευθερίας και προστίθεται τέταρτο εδάφιο, β) στην παρ. 2 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο αναφορικά με τα ηλικιακά όρια των τέκνων και το δεύτερο εδάφιο με την προσθήκη ως προϋπόθεσης για την εξουσιοδοτική διάταξη της γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.), γ) στην παρ. 3, τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο ως προς τις προϋποθέσεις για την ανάκληση της έκτισης της ποινής στην κατοικία και προστίθεται τρίτο εδάφιο, δ) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 105 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 105  
Έκτιση της ποινής στην κατοικία

1. Όποιος καταδικάστηκε σε πρόσκαιρη στερητική της ελευθερίας ποινή και έχει υπερβεί το εβδομηκοστό (70ό) έτος της ηλικίας εκτίει την ποινή ή το υπόλοιπο της ποινής στην κατοικία του, εκτός αν το δικαστήριο, με ειδική αιτιολογία, κρίνει ότι η έκτιση της ποινής σε κατάσταση κράτησης είναι απολύτως αναγκαία για να αποτραπεί από την τέλεση άλλων αντίστοιχης βαρύτητας εγκλημάτων. Αν το πιο πάνω όριο ηλικίας έχει συμπληρωθεί κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, αποφασίζει το δικαστήριο που επιβάλλει την ποινή. Σε κάθε άλλη περίπτωση αποφασίζει το συμβούλιο πλημμελειοδικών της περιοχής που εδρεύει το δικαστήριο αυτό, μετά από αίτηση του καταδικασθέντος. Το βούλευμα που απορρίπτει την αίτηση υπόκειται σε έφεση.

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου ισχύει, ανεξαρτήτως ποινής, και για τις μητέρες που έχουν την επιμέλεια ανήλικων τέκνων, μέχρι τη συμπλήρωση του όγδοου (8ου) έτους της ηλικίας τους και ασκείται άπαξ. Ισχύει επίσης, χωρίς τις προϋποθέσεις της παρ. 1, για εκείνους που νοσούν από σύνδρομο επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας τελικού σταδίου, από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια και υποβάλλονται σε τακτική αιμοκάθαρση, από ανθεκτική φυματίωση ή είναι τετραπληγικοί, από κίρρωση του ήπατος με αναπηρία άνω του εξήντα επτά τοις εκατό (67%), από γεροντική άνοια ή από κακοήθη νεοπλασμάτα τελικού σταδίου. Για τη διακρίβωση των προϋποθέσεων του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται γνωμάτευση δύο ιατρών δημόσιου νοσοκομείου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Υγείας μπορεί, ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.), να προστίθενται και άλλα είδη ασθενειών ανάλογης βαρύτητας.



3. Το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο εάν κατά τις προηγούμενες παραγράφους αντικαταστήσει την στερητική της ελευθερίας ποινή με έκτισή της στην κατοικία, μπορεί να επιβάλει στον καταδικασθέντα κατάλληλους κατά την κρίση του όρους από εκείνους που αναφέρονται στο άρθρο 99 παρ. 2 περιπτώσεις δ' έως στ', με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, ή έκτιση με ηλεκτρονική επιτήρηση. Το δικαστικό συμβούλιο μπορεί να ανακαλέσει την έκτιση της ποινής στην κατοικία, αν διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παρ. 1 και 2 ή ότι ο καταδικασθείς αδικαιολογήτως δεν εκτίει πραγματικά την ποινή στην κατοικία. Για την ανάκληση εφαρμόζεται ανάλογα η παρ. 3 του άρθρου 110 ΠΚ.

4. Ο αρμόδιος για την έκτιση της ποινής εισαγγελέας δύναται: α) να χορηγεί άδεια εξόδου από την κατοικία για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους, β) να παραγγέλλει το αρμόδιο Αστυνομικό Τμήμα του τόπου κατοικίας του καταδικασθέντος να ελέγχει την πραγματική κατ' οίκον έκτιση της ποινής.».

#### **Άρθρο 18**

##### **Παροχή κοινωφελούς εργασίας - Αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 105Α ΠΚ**

Η παρ. 4 του άρθρου 105Α ΠΚ αντικαθίσταται και το άρθρο 105Α διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 105Α**

##### **Παροχή κοινωφελούς εργασίας**

1. Ο καταδικαζόμενος σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει συνολικά τα πέντε (5) έτη, μπορεί να δηλώσει προς το δικαστήριο ότι επιθυμεί να μετατραπεί το υπόλοιπο της ποινής του έως τον χρόνο της υπό όρο απόλυσης, κατά το επόμενο άρθρο, σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, αφού θα έχει εκτίσει πραγματικά το ένα δέκατο αυτής. Το Δικαστήριο, μετατρέπει την ποινή, εν όλω ή εν μέρει, εκτός αν με ειδική αιτιολογία κρίνει ότι η βαρύτητα της πράξης, οι συνθήκες τέλεσής της και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του καταδικασθέντος, καθιστούν απολύτως αναγκαία την έκτιση της ποινής στο κατάστημα κράτησης για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν άλλων αντίστοιχης βαρύτητας εγκλημάτων.

2. Για τη μετατροπή της στερητικής της ελευθερίας ποινής σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, κάθε μήνας φυλάκισης αντιστοιχεί σε σαράντα (40) ώρες κοινωφελούς εργασίας, η οποία πρέπει να εκτελεστεί εντός του οριζόμενου στην προηγούμενη παράγραφο χρόνου.

3. Η μετατροπή δεν προϋποθέτει αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση.

4. Η παρ. 3 του άρθρου 81 ισχύει και στην περίπτωση αυτή. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, καθώς και τον βαθμό της υπαιτιότητάς του μπορεί να προβεί σε έγγραφη προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε ή να εισαγάγει την υπόθεση στο δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής. Υπό τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, και λαμβάνοντας υπόψη το τμήμα της ποινής που

εκτίθηκε, το δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής μπορεί να διατάξει την έκτιση της φυλάκισης που επιβλήθηκε αφού αφαιρέσει την εκτιθείσα ποινή και τον χρόνο παροχής κοινωφελούς εργασίας υπολογίζοντας αυτόν σύμφωνα με την παρ. 2.».

#### **Άρθρο 19**

##### **Απόλυση υπό τον όρο της ανάκλησης - Τροποποίηση των παρ. 1, 4 και 6 του άρθρου 105B ΠΚ**

Στο άρθρο 105B ΠΚ: α) τροποποιείται η παρ. 1 με την προσθήκη νέας περ. γ) και την αναρίθμηση της περ. γ) σε περ. δ), β) τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 ως προς τις διακριβούμενες ασθένειες, γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 αντικαθίσταται από δύο εδάφια και το άρθρο 105B διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 105B**

##### **Απόλυση υπό τον όρο της ανάκλησης**

1. Όσοι καταδικάστηκαν σε στερητική της ελευθερίας ποινής μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης, σύμφωνα με τις πιο κάτω διατάξεις, εφόσον έχουν εκτίσει: α) σε περίπτωση φυλάκισης, τα δύο πέμπτα (2/5) αυτής, β) σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης, τα τρία πέμπτα (3/5) αυτής, γ) σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης για τα εγκλήματα του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6, τα τέσσερα πέμπτα (4/5) αυτής και δ) σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης τουλάχιστον είκοσι (20) έτη.

2. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης δεν απαιτείται να έχει καταστεί η καταδική αμετάκλητη.

3. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών, που προβλέπεται στην παρ. 1. Σε κάθε περίπτωση ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει είκοσι πέντε (25) έτη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό.

4. Αν ο καταδικασθείς εργάζεται, κάθε ημέρα εργασίας υπολογίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της σφραγιστικής νομοθεσίας. Κάθε ημέρα κράτησης κρατουμένων που πάσχουν από ημιπληγία ή παραπληγία, σκλήρυνση κατά πλάκας ή έχουν υποβληθεί σε επέμβαση μεταμόσχευσης καρδιάς, ήπατος, νεφρού ή μυελού των οστών ή είναι φορείς του συνδρόμου επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας ή πάσχουν από κακοήγη νεοπλασμάτα ή από νεφρική ανεπάρκεια για την οποία γίνεται τακτική αιμοκάθαρση ή από φυματίωση κατά τη διάρκεια της θεραπείας της, υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο (2) ημέρες εκτιόμενης ποινής. Το ίδιο ισχύει και για: α) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω, που δεν μπορούν να εργαστούν, εφόσον κρίνεται ότι η παραμονή τους στο κατάστημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής λόγω αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησης, β) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, γ) κρατούμενους στους οποίους απαγορεύεται ύστερα από γνωμάτευση από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) η ανάληψη εργασίας ή απασχόλησης που μπορεί βάσιμα να προκαλέσει σοβαρή και μόνιμη βλάβη στην υγεία τους, δ) κρατούμενους οι οποίοι νοσηλεύο-

νται σε θεραπευτικά καταστήματα ή νοσοκομεία εφόσον η νοσηλεία τους έχει διαρκέσει τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες, ε) κρατούμενες μητέρες για όσο διάστημα έχουν μαζί τους τα ανήλικα τέκνα τους, στ) κρατούμενους που συμμετέχουν σε θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης από ναρκωτικά εγκεκριμένου, κατά το άρθρο 51 του ν. 4139/2013 οργανισμού και ζ) κρατούμενους για όσο διάστημα διαρκεί η κράτησή τους σε χώρους αστυνομικών τμημάτων ή αστυνομικών διευθύνσεων. Η διακρίβωση των ασθενειών του δεύτερου εδαφίου, καθώς και της αναπηρίας στις περ. α' και β' γίνεται με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 105.

5. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά είτε κατά την προηγούμενη παράγραφο είτε κατά τις ειδικές διατάξεις που προβλέπουν αντίστοιχο υπολογισμό.

6. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί στον καταδικασθέντα απόλυση υπό όρο, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τα δύο πέμπτα (2/5) της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, δεκαέξι (16) έτη. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης που επιβλήθηκαν για τα κακούργηματα των άρθρων 22 και 23 του ν. 4139/2013, 134, 187, 187 Α, των περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 265, της παρ. 1 του άρθρου 299, των άρθρων 323Α, 324, 380, 385, καθώς και για αυτά του 19ου κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του παρόντος Κώδικα, απόλυση υπό όρο δεν μπορεί να χορηγηθεί στον καταδικασθέντα, αν αυτός δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τα τρία πέμπτα (3/5) της ποινής που του επιβλήθηκε, και σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης δεκαοχτώ (18) ετών. Το παραπάνω κατά περίπτωση χρονικό διάστημα προσαυξάνεται κατά το ένα τρίτο (1/3) των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει παραμείνει στο κατάστημα είκοσι (20) έτη και αν εκτίει περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης, αν έχει παραμείνει είκοσι πέντε (25) έτη.».

**Άρθρο 20**  
**Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απόλυσης -**  
**Τροποποίηση των παρ. 1 και 2**  
**του άρθρου 106 ΠΚ**

Στο άρθρο 106 ΠΚ: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 μετά από τη λέξη «καθιστά» διαγράφεται η λέξη «απολύτως», β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 μετά από τις λέξεις «μόνη η» προστίθεται η λέξη «αναιτιολόγητη», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 το στοιχείο «στ'» αντικαθίσταται από το στοιχείο «ζ'», δ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 προστίθενται οι λέξεις «, όπως και αυτές που επιβάλλονται από τον νόμο» και «αυτεπάγγελτα ή» και το άρθρο 106 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 106  
Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απόλυσης

1. Η απόλυση υπό όρο μπορεί να μην χορηγηθεί αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του καταδικα-

σθέντος, κατά την έκτιση της ποινής του, καθιστά αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Μόνη η αναιτιολόγητη επίκληση πειθαρχικού παραπτώματος κατά την έκτιση της ποινής δεν αρκεί για τη μη χορήγηση της απόλυσης.

2. Στον απολυόμενο μπορούν να επιβληθούν ορισμένες υποχρεώσεις που θα αφορούν τον τρόπο της ζωής του και ιδίως τον τόπο διαμονής του, με ανάλογη εφαρμογή των περ. δ' έως ζ' της παρ. 2 του άρθρου 99. Οι υποχρεώσεις αυτές, όπως και αυτές που επιβάλλονται από τον νόμο, μπορούν πάντοτε να ανακληθούν ή να τροποποιηθούν αυτεπάγγελτα ή με αίτηση εκείνου που απολύθηκε.

3. Η εποπτεία για την τήρηση των κατά την προηγούμενη παράγραφο υποχρεώσεων μπορεί να ανατεθεί και σε εταιρεία προστασίας αποφυλακισζομένων.».

**Άρθρο 21**  
**Ανάκληση της απόλυσης -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 107 ΠΚ**

Στο άρθρο 107 ΠΚ: α) τροποποιείται η παρ. 1 με την προσθήκη περαιτέρω προϋπόθεσης για την ανάκληση απόλυσης και προβλέπεται εξαίρεση για τα πλημμελήματα, β) τροποποιείται η παρ. 2 ως προς τη δυνατότητα που απολείπεται στον κατάδικο να ζητήσει εκ νέου την υπό όρο απόλυσή του και το άρθρο 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 107  
Ανάκληση της απόλυσης

1. Η απόλυση μπορεί να ανακληθεί, αν εκείνος που απολύθηκε δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν κατά την απόλυση ή εφόσον ασκήθηκε σε βάρος του δίωξη για κακούργημα το οποίο τελέστηκε στο χρονικό διάστημα του άρθρου 109.

2. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στη διάρκεια της ποινής, ο κατάδικος όμως δεν εμποδίζεται να ζητήσει εκ νέου την υπό όρο απόλυσή του.».

**Άρθρο 22**  
**Άρση της απόλυσης -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 108 ΠΚ**

Στο άρθρο 108 ΠΚ: α) τα δύο πρώτα εδάφια αριθμούνται ως παρ. 1, β) στο πρώτο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «από τότε που θα γίνει αμετάκλητη η νέα καταδίκη», γ) προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 108 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 108  
Άρση της απόλυσης

1. Η απόλυση αίρεται αν μέσα στο χρονικό διάστημα που προβλέπει το επόμενο άρθρο, εκείνος που απολύθηκε διαπράξει έγκλημα με δόλο, για το οποίο του επιβλήθηκε αμετακλήτως οποτεδήποτε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη από ένα (1) έτος. Στην περίπτωση αυτή εκτίει αθροιστικά, από τότε που θα γίνει αμετάκλητη η νέα καταδίκη, και ολόκληρο το υπόλοιπο της προηγούμενης ποινής, το οποίο όφειλε να εκτίσει κατά τον

χρόνο της απόλυσης. Σε περίπτωση άρσης της απόλυσης για καταδίκη σε ισόβια κάθειρξη εκτίει δέκα (10) επιπλέον έτη και επί σωρευτικής συνδρομής ισοβίων καθειρξεων δεκαπέντε (15) επιπλέον έτη.

2. Η άρση της απόλυσης δεν εμποδίζει τη χορήγηση νέας υπό όρο απόλυσης.».

**Άρθρο 23**  
**Συνέπειες της μη ανάκλησης -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 109 ΠΚ**

Στο άρθρο 109 ΠΚ στο τίτλο και στα δύο εδάφια μετά από τη λέξη «ανάκληση» διαγράφονται οι λέξεις «ή άρση» και το άρθρο 109 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 109  
Συνέπειες της μη ανάκλησης

Αν από την απόλυση περάσει το χρονικό διάστημα της ποινής το οποίο υπολείπεται για έκτιση, σε όσες περιπτώσεις αυτό είναι ανώτερο από τρία (3) έτη, ή αν περάσουν τρία (3) έτη χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε. Η ισόβια κάθειρξη θεωρείται ότι εκτίθηκε, αν περάσουν δέκα (10) έτη από την απόλυση χωρίς να γίνει ανάκληση της απόλυσης.».

**Άρθρο 24**  
**Χορήγηση της υπό όρο απόλυσης -**  
**Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 110 ΠΚ**

Στο άρθρο 110 ΠΚ προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 110 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 110  
Διαδικασία για τη χορήγηση  
και την ανάκληση της απόλυσης

1. Για τη χορήγηση της απόλυσης υπό όρο αποφασίζει το συμβούλιο των πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση, κατά την οποία μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο που διορίζει με απλό έγγραφο θεωρημένο από τον διευθυντή της φυλακής ή τις αρμόδιες αρχές.

2. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται με αίτηση της διεύθυνσης του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο καταδικασθείς. Η αίτηση υποβάλλεται δύο (2) μήνες πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου που προβλέπει το άρθρο 105B. Αν η διεύθυνση του καταστήματος κρίνει ότι συντρέχουν προϋποθέσεις για τη μη χορήγηση της απόλυσης, υποβάλλει σχετική αναφορά μαζί με έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος στον εισαγγελέα των πλημμελειοδικών, ο οποίος την εισάγει στο συμβούλιο.

3. Για την ανάκληση αποφασίζει το ίδιο δικαστικό συμβούλιο, ύστερα από πρόταση των αρχών που εποπτεύουν αυτόν που απολύθηκε. Το εδάφιο β' της πρώτης παραγράφου εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

4. Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, για να προληφθεί κίνδυνος της δημόσιας τάξης, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου διαμονής εκείνου που απολύθηκε μπορεί να διατάξει την προσωρινή σύλληψή του ύστερα από την οποία προκαλείται αμέσως με τη νόμιμη διαδικασία η απόφαση για την ανάκληση. Αν αποφασί-

στεί η ανάκληση, θεωρείται ότι αυτή επήλθε την ημέρα της σύλληψης.

5. Κατά του βουλεύματος που κρίνει τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης επιτρέπεται έφεση από τον εισαγγελέα και τον καταδικασθέντα για οποιοδήποτε λόγο με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 473 έως 476 ΚΠΔ.».

**Άρθρο 25**  
**Απόλυση υπό τον όρο της κατ' οίκον έκτισης**  
**της ποινής με ηλεκτρονική επιτήρηση -**  
**Τροποποίηση των παρ. 6, 7 και 8 και προσθήκη**  
**παρ. 11 στο άρθρο 110Α ΠΚ**

Στο άρθρο 110Α ΠΚ: α) τροποποιείται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 6 με την προσθήκη αναφοράς στην παρ. 3 του άρθρου 106 του ΠΚ, β) στην παρ. 7 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στην παρ. 8 προστίθεται τέταρτο εδάφιο, δ) προστίθεται παρ. 11 και το άρθρο 110Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 110Α  
Απόλυση υπό τον όρο της κατ' οίκον έκτισης  
της ποινής με ηλεκτρονική επιτήρηση

1. Όσοι καταδικάσθηκαν σε ποινή στερητική της ελευθερίας μπορούν, με αίτησή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 106 παρ. 1, να απολυθούν υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 284 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφόσον έχουν εκτίσει:

- α) προκειμένου για φυλάκιση, το ένα πέμπτο (1/5) αυτής,
- β) προκειμένου για πρόσκαιρη κάθειρξη, τα δύο πέμπτα (2/5) αυτής και
- γ) προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τουλάχιστον δεκατέσσερα (14) έτη.

2. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο καταδικασθείς πρέπει να έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο. Σε κάθε περίπτωση μπορεί να απολυθεί, αν έχει εκτίσει είκοσι δύο (22) έτη, ακόμη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό.

3. Αν ο καταδικασθείς εργάζεται, κάθε ημέρα εργασίας υπολογίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της σωφρονιστικής νομοθεσίας.

4. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά κατά την προηγούμενη παράγραφο. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί στον καταδικασθέντα η απόλυση, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, για δώδεκα (12) έτη. Το χρονικό διάστημα του ενός πέμπτου (1/5) ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, των δώδεκα (12) ετών, προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει παραμείνει στο κατάστημα δεκατέσσερα (14) έτη και αν εκτίει περισ-



σότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης, αν έχει παραμείνει είκοσι (20) έτη.

5. Για την απόλυση του καταδικασθέντος κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν απαιτείται να έχει καταστεί η καταδίκη αμετάκλητη.

6. Ο απολυθείς σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου επιτρέπεται να ευρίσκεται προκαθορισμένες ώρες της ημέρας εκτός του τόπου του κατ' οίκον περιορισμού του αποκλειστικά για λόγους εργασίας, εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, συμμετοχής του σε εγκεκριμένο πρόγραμμα συντήρησης ή απεξάρτησης από ναρκωτικές ουσίες ή αλκοόλ ή και εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που του έχουν επιβληθεί. Οι ώρες απουσίας του καταδικασθέντος από τον τόπο του κατ' οίκον περιορισμού του και το σύνολο των υποχρεώσεων του καθορίζονται είτε με το βούλευμα που διέταξε την απόλυσή του είτε μετά τη χορηγηθείσα απόλυση, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Με διάταξή του, ο ίδιος εισαγγελέας είτε κατόπιν αίτησης του καταδικασθέντος είτε αυτεπαγγέλτως, αποφασίζει για την αλλαγή του τόπου του κατ' οίκον περιορισμού, την τροποποίηση του προγράμματος των ωρών απουσίας του καταδικασθέντος από αυτόν και την επιβολή ή τροποποίηση των υποχρεώσεων του τελευταίου. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 106 παρ. 2 και 3.

7. Η απόλυση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου μπορεί να μη χορηγηθεί, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 106. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 110 εφαρμόζεται αναλόγως.

8. Η απόλυση μπορεί να ανακληθεί, αν ο καταδικασθείς δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν και πιθανολογείται ότι ενόψει της βαρύτητας της παράβασης των υποχρεώσεων του, του τρόπου και των εν γένει συνθηκών που αυτή συντελέστηκε, δεν παρέχει την προσδοκία ότι θα τηρήσει τις υποχρεώσεις του στο μέλλον. Σε περίπτωση ανάκλησης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο καταδικασθείς διατηρεί πάντως το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 105B. Οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 110 εφαρμόζονται αναλόγως.

9. Η απόλυση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αίρεται, όταν ο καταδικασθείς, κατά το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στην παρ. 10, τελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα με δόλο που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών, για το οποίο καταδικάστηκε αμετακλήτως. Σε περίπτωση άρσης της απόλυσης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο καταδικασθείς στην περίπτωση αυτή δικαιούται να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 105B, αφού παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάσταση ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 105B παρ. 1. Το ίδιο ισχύει αν, κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί απόλυση κατ' άρθρο 105B, χωρίς όμως να έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο άρθρο 109. Δεν εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο, αν, κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί στον καταδικασθέντα η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 105B, χωρίς να έχει ανακληθεί, με

αποτέλεσμα η ποινή για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση να θεωρείται ότι έχει ήδη εκτιθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 109.

10. Η με το παρόν άρθρο χορηγούμενη απόλυση εκτείνεται μέχρι του χρονικού σημείου της χορήγησης στον καταδικασθέντα της απόλυσης υπό όρο κατ' άρθρο 105B.

11. Στις περιπτώσεις των κακούρηγμάτων των άρθρων 22 και 23 του ν. 4139/2013, 134, 187, 187 Α, των περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 265, της παρ. 1 του άρθρου 299, 323Α, 324, 380, 385, καθώς και γι' αυτά του 19ου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του παρόντος Κώδικα, δεν επιτρέπεται απόλυση υπό τον όρο της κατ' οίκον έκτισης της ποινής με ηλεκτρονική επιτήρηση.»

#### **Άρθρο 26**

##### **Αναστολή της παραγραφής -**

##### **Τροποποίηση της παρ. 2 και αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 113 ΠΚ**

Στο άρθρο 113 ΠΚ: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 προστίθενται οι λέξεις «ή της παρ. 4Α του άρθρου 7 του ν. 3226/2004 (Α' 24)», β) η παρ. 4 αντικαθίσταται και το άρθρο 113 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 113**

##### **Αναστολή της παραγραφής**

1. Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρόνο, σύμφωνα με διάταξη νόμου, δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η ποινική δίωξη, καθώς και για όσο χρόνο διαρκεί η κύρια διαδικασία και έως ότου γίνει αμετάκλητη η καταδικαστική απόφαση.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο αναστολή δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από πέντε (5) έτη για τα κακούργηματα και τρία (3) έτη για τα πλημμέληματα. Ο χρονικός περιορισμός της αναστολής δεν ισχύει όταν η αναβολή ή αναστολή της ποινικής δίωξης, ή η αναβολή της δίκης, λαμβάνει χώρα κατ' εφαρμογή των άρθρων 29, 59 και 61 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή της παρ. 4Α του άρθρου 7 του ν. 3226/2004 (Α' 24).

3. Αν για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση, η έλθειση της δεν αναστέλλει την παραγραφή.

4. Η προθεσμία της παραγραφής των κακούρηγμάτων που στρέφονται κατά ανηλίκου αρχίζει από την ενηλικίωση του θύματος. Η προθεσμία της παραγραφής των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 323Α, 324 και στο 19ο Κεφάλαιο του Ειδικού Μέρους του παρόντος Κώδικα, όταν αυτά στρέφονται κατά ανηλίκου, αρχίζει ένα (1) έτος μετά από την ενηλικίωση του θύματος, εφόσον πρόκειται για πλημμέλημα, και τρία (3) έτη μετά την ενηλικίωση, εφόσον πρόκειται για κακούργημα.»

#### **Άρθρο 27**

##### **Έναρξη της παραγραφής του χρόνου**

##### **των ποινών - Τροποποίηση του άρθρου 119 ΠΚ**

Στο άρθρο 119 ΠΚ, προστίθεται η επιφύλαξη σε άλλες διατάξεις και το άρθρο 119 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 119**

##### **Έναρξη της παραγραφής του χρόνου των ποινών**

Η παραγραφή των ποινών αρχίζει από την ημέρα που η απόφαση έγινε αμετάκλητη, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά.»

**Άρθρο 28**  
**Απόλυση υπό όρο - Τροποποίηση των**  
**παρ. 3 και 6 του άρθρου 129 ΠΚ**

Στο άρθρο 129 ΠΚ: α) στην παρ. 3 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, β) τροποποιείται η παρ. 6 ως προς την αναφορά στο τελούμενο έγκλημα και την ποινή του και το άρθρο 129 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 129  
 Απόλυση υπό όρο

1. Το δικαστήριο απολύει υπό όρο τον ανήλικο μετά τη λήξη του ενός δευτέρου του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων και ορίζει τον χρόνο της δοκιμασίας, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το υπόλοιπο της ποινής. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως περιορισμός που εκτίθηκε θεωρείται και αυτός που υπολογίστηκε ευεργετικά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται οπωσδήποτε, εκτός αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του ανηλίκου κατά την έκτιση του περιορισμού καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του, για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων.

3. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, η διεύθυνση του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο ανήλικος υποβάλλει αίτηση προς το Τριμελές Δικαστήριο Ανηλίκων στο Πλημμελειοδικείο του τόπου όπου εκτίεται ο περιορισμός μαζί με έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος δύο (2) μήνες πριν συμπληρωθεί η έκτιση του ενός δευτέρου του περιορισμού που επιβλήθηκε. Ο ανήλικος κλητεύεται υποχρεωτικά δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του δικαστηρίου, κατά την οποία μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή να εκπροσωπηθεί από συνήγορο που διορίζει με απλό έγγραφο θεωρημένο, ως προς το γνήσιο της υπογραφής, από το διευθυντή του καταστήματος κράτησης, από δικηγόρο ή από τις αρμόδιες αρχές. Το δικαστήριο συνεδριάζει υποχρεωτικά μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη συμπλήρωση της έκτισης του ημίσεος του περιορισμού που επιβλήθηκε. Αν η αίτηση για απόλυση υπό όρο δε γίνει δεκτή, νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά δύο (2) μήνες από την απόρριψη, εκτός αν υπάρχουν νέα στοιχεία.

4. Η απόλυση υπό όρο μπορεί να χορηγηθεί και πριν από την έκτιση του ενός δευτέρου (1/2) του περιορισμού που επιβλήθηκε, μόνο για σπουδαίους λόγους και εφόσον έχει εκτιθεί πραγματικά το ένα τρίτο (1/3) αυτού.

5. Στον απολούμενο μπορεί να επιβληθούν κατά τη διάρκεια του χρόνου δοκιμασίας υποχρεώσεις που αφορούν στον τρόπο ζωής του και ιδίως στον τόπο διαμονής, στη διαπαιδαγώγηση ή την παρακολούθηση εγκεκριμένου από το νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης από ναρκωτικές ή άλλες ουσίες. Αν ο απολούμενος παραβιάσει τους όρους που του έχουν επιβληθεί, η απόλυση μπορεί να ανακληθεί, όταν πιθανολογείται ότι ενόψει της βαρύτητας της παράβασης των υποχρεώσεων, του τρόπου και των εν γένει συνθηκών που αυτή συντελέστηκε, δεν παρέχει ο ανήλικος την προσδοκία ότι στο μέλλον θα τηρήσει τις υποχρεώσεις του. Σε περίπτωση ανάκλησης, ο χρόνος από την

απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή.

6. Αν ο απολυθείς κατά τον χρόνο της δοκιμασίας καταδικασθεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο σε ποινή άνω του ενός (1) έτους, η απόλυση αίρεται και εφαρμόζεται το άρθρο 132.

7. Αν μετά την απόλυση παρέλθει ο χρόνος δοκιμασίας τον οποίο όρισε η απόφαση χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε.»

**Άρθρο 29**  
**Απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον**  
**περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση -**  
**Τροποποίηση των παρ. 5 και 6**  
**του άρθρου 129Α ΠΚ**

Στο άρθρο 129Α ΠΚ: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 ως προς τις προϋποθέσεις άρσης της απόλυσης υπό όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση του ανηλίκου, β) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 ως προς τις προϋποθέσεις άρσης της απόλυσης υπό όρο του απολυθέντος ανηλίκου και το άρθρο 129Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 129Α  
 Απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον  
 περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση

1. Ανήλικοι οι οποίοι καταδικάστηκαν σε ποινή περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, μπορούν, μετά από αίτησή τους, να απολυθούν υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 284 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφόσον έχουν εκτίσει το ένα τρίτο (1/3) της ποινής τους. Η αίτηση συνοδεύεται από έκθεση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του καταστήματος κράτησης και έκθεση της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων, όπου γίνεται ειδική μνεία στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον του καταδικασθέντος, με ιδιαίτερη αναφορά στις σχέσεις του με τα πρόσωπα με τα οποία ενδέχεται να συνοικήσει εάν του χορηγηθεί η απόλυση. Οι παρ. 2 και 3 εδ. Β' και γ' του άρθρου 129 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

2. Ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση δεν μπορεί πάντως να χορηγηθεί, αν ο ανήλικος δεν έχει παραμείνει στο κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής του.

3. Η παρ. 6 του άρθρου 110 Α έχει και στην περίπτωση αυτή εφαρμογή.

4. Το ίδιο ισχύει και για την παρ. 5 του άρθρου 129. Αν η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση ανακληθεί, ο ανήλικος διατηρεί το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129.

5. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αίρεται, αν ο απολυθείς κατά το χρονικό διάστημα που διαρκεί η εν λόγω απόλυση τέλεσε, ως ανήλικος, πλημμέλημα με δόλο για το οποίο καταδικάστηκε οποτεδήποτε αμετακλήτως σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους. Στην περίπτωση αυτή, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα

σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο ανήλικος διατηρεί το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129.

6. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αίρεται αν ο απολυθείς, όσο διαρκεί η εν λόγω απόλυση, τέλεσε, ως ενήλικος, κακούργημα ή ως ανήλικος, πράξη που αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα, για την οποία και καταδικάστηκε οποτεδήποτε αμετακλήτως. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή και ο ανήλικος αποκτά το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129, αφού παραμείνει στο ειδικό κατάστημα κράτησης νέων ένα (1) επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 129 παρ. 1 και 4. Το ίδιο ισχύει αν, κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 129, χωρίς όμως να έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο άρθρο 129 παρ. 7. Δεν εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο, αν κατά τον χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 129 χωρίς να έχει ανακληθεί, με αποτέλεσμα να θεωρείται η ποινή για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση ήδη εκτιθείσα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 129 παρ. 7.

7. Η παρ. 7 του άρθρου 129 ισχύει και στην περίπτωση αυτή.».

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

### Άρθρο 30 Εσχάτη προδοσία - Αναμόρφωση της ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 134 ΠΚ

Η παρ. 1 του άρθρου 134 ΠΚ, τροποποιείται ως προς την προβλεπόμενη ποινή και το άρθρο 134 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 134 Εσχάτη προδοσία

1. Όποιος επιχειρεί με βία ή απειλή βίας να καταλύσει, να μεταβάλει, να αλλοιώσει ή να καταστήσει ανενεργό, διαρκώς ή προσωρινά, το δημοκρατικό πολίτευμα που στηρίζεται στη λαϊκή κυριαρχία ή θεμελιώδεις αρχές ή θεσμούς του πολιτεύματος αυτού ή να αποστερήσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή αυτόν που ασκεί την προεδρική εξουσία, τον Πρωθυπουργό, την Κυβέρνηση ή τη Βουλή από την εξουσία που έχουν κατά το Σύνταγμα, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και: α) όποιος επιχειρεί να τελέσει την πράξη της προηγούμενης παραγράφου με κατάχρηση της ιδιότητάς του ως οργάνου του κράτους ή με σφετερισμό της ιδιότητας αυτής, καθώς και β) όποιος ασκεί την εξουσία που ο ίδιος ή άλλος κατέλαβε με τους τρόπους και τα μέσα που προβλέπει το άρθρο αυτό.

3. Θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του πολιτεύματος θεωρούνται στο Κεφάλαιο αυτό: α) η ανάδειξη του Αρχηγού του Κράτους με εκλογή, β) το δικαίωμα του λαού να εκλέγει τη Βουλή με γενικές, άμεσες, ελεύθερες, ίσες και

μυστικές ψηφοφορίες μέσα στα συνταγματικά χρονικά πλαίσια, γ) το κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης, δ) η αρχή του πολυκομματισμού, ε) η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών, όπως προβλέπεται στο Σύνταγμα, στ) η αρχή της δέσμευσης του νομοθέτη από το Σύνταγμα και της εκτελεστικής και της δικαστικής λειτουργίας από το Σύνταγμα και τους νόμους, ζ) η αρχή της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και η) η γενική ισχύς και προστασία των ατομικών δικαιωμάτων που προβλέπει το Σύνταγμα.».

### Άρθρο 31 Δωροληψία πολιτικών προσώπων - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 159 ΠΚ

Στην παρ. 4 του άρθρου 159 ΠΚ: α) στο δεύτερο εδάφιο διασαφηνίζεται η εφαρμογή της διάταξης στην περίπτωση τέλεσης της πράξης στην αλλοδαπή από ημεδαπό, β) προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο 159 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 159 Δωροληψία πολιτικών προσώπων

1. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες τιμωρείται ο Πρωθυπουργός, τα μέλη της Κυβέρνησης, οι Υφυπουργοί, οι βουλευτές, οι περιφερειάρχες, οι δήμαρχοι ή τα μέλη των κατά το άρθρο 157 παρ. 2 συμβουλίων ή των επιτροπών τους, οι οποίοι ζητούν ή λαμβάνουν άμεσα ή μέσω τρίτου, για τους εαυτούς τους ή άλλους, οποιοσδήποτε φύσης ωφελήματα που δεν δικαιούνται ή απαιτούν τέτοια ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψή τους, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά τους ή αντίκειται σε αυτά.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται το μέλος της Βουλής, των συμβουλίων τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιτροπών τους που σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία η οποία διενεργείται από τα ως άνω σώματα ή επιτροπές δέχεται την παροχή ή υπόσχεση οποιασδήποτε φύσης ωφελήματος, για τον εαυτό του ή για άλλον, ή ζητεί τέτοιο ως αντάλλαγμα για να μη λάβει μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία, για να υποστηρίξει ορισμένο θέμα προς ψήφιση ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο.

3. Σε περίπτωση καταδίκης για τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλεται και έκπτωση από τη δημόσια θέση που κατέχει ο καταδικασθείς.

4. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται από: α) μέλη κοινοβουλευτικών συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος, β) μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελέστηκε στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται επίσης όταν η πράξη τελείται από τον Πρωθυπουργό, μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργό άλλου κράτους, καθώς και από μέλη του κοινοβουλίου ή συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης άλλου κράτους.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 238 και 263Α παρ. 2 έως 5 έχουν ανάλογη εφαρμογή και στα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.».



**Άρθρο 32**  
**Δωροδοκία πολιτικών προσώπων -**  
**Τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 4**  
**του άρθρου 159Α ΠΚ**

Η περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 159Α ΠΚ, τροποποιείται με τη διεύρυνση του κύκλου των πολιτικών προσώπων και το άρθρο 159Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 159Α  
Δωροδοκία πολιτικών προσώπων

1. Όποιος υπόσχεται ή παρέχει στον Πρωθυπουργό ή μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργό, βουλευτή, τον περιφερειάρχη ή τον δήμαρχο, άμεσα ή μέσω άλλου, οποιαδήποτε ωφελήματα που δεν δικαιούνται για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψη του μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά του ή αντίκειται σε αυτά, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος σχετικά με εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από τη Βουλή, ή το κατά το άρθρο 157 παρ. 2 συμβούλιο τοπικής αυτοδιοίκησης ή επιτροπή τους, υπόσχεται ή παρέχει σε μέλος των πιο πάνω σωμάτων ή των επιτροπών τους οποιαδήποτε ωφελήματα που δεν δικαιούνται, για τον εαυτό του ή για άλλον, για να μην λάβει μέρος στην εκλογή ή στην ψηφοφορία ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο.

3. Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν με παραβίαση συγκεκριμένου καθήκοντος επιμέλειας δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχο του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης της πράξης των προηγούμενων παραγράφων.

4. Οι παρ. 1 έως 3 εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται προς: α) μέλη κοινοβουλευτικών συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος, β) μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, γ) τον Πρωθυπουργό, μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργό άλλου κράτους, καθώς και μέλη του Κοινοβουλίου ή οποιοδήποτε συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης άλλου κράτους. Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 238 και 263 Α έχουν ανάλογη εφαρμογή και στα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.».

**Άρθρο 33**  
**Διατάραξη της λειτουργίας υπηρεσίας -**  
**Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 3**  
**του άρθρου 168 ΠΚ**

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 168 ΠΚ, τροποποιείται ως προς το είδος της ποινής με την προσθήκη της διαζευκτικής δυνατότητας επιβολής χρηματικής ποινής και το άρθρο 168 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 168  
Διατάραξη της λειτουργίας υπηρεσίας

1. Όποιος εισέρχεται παράνομα σε χώρο δημόσιας υπηρεσίας ή υπηρεσίας οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή επιχείρησης κοινής ωφέλειας ή παραμένει στους χώρους αυτούς παρά τη ρητή εναντίωση της υπηρεσίας που τους χρησιμοποιεί, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή.

2. Όποιος, με οποιονδήποτε τρόπο, προκαλεί διακοπή ή σοβαρή διατάραξη της ομαλής λειτουργίας δημόσιας υπηρεσίας ή υπηρεσίας οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή επιχείρησης κοινής ωφέλειας τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, χωρίς να διαταράξει την κοινή ειρήνη, εμποδίζει αυθαίρετα ή διαταράσσει σοβαρά τη λειτουργία συλλογικού ή μονοπρόσωπου οργάνου των φορέων του προηγούμενου εδαφίου.

3. Όποιος εισέρχεται παράνομα σε χώρο που χρησιμοποιείται από υπάλληλο πλειστηριασμού κατά τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης ή παραμένει στον χώρο αυτό παρά τη θέληση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού που τον χρησιμοποιεί, και προκαλεί έτσι διακοπή ή διατάραξη της ομαλής διεξαγωγής του πλειστηριασμού τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους ή με χρηματική ποινή. Με φυλάκιση έως έξι (6) μηνών ή χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος παράνομα εισέρχεται ή παραμένει στον προαναφερόμενο χώρο κατά τον χρόνο μη διεξαγωγής του πλειστηριασμού με σκοπό την παρακώλυση αυτού.».

**Άρθρο 34**  
**Παραβίαση δικαστικών αποφάσεων**  
**και συμφωνιών που επικυρώθηκαν**  
**από συμβολαιογράφο - Τροποποίηση**  
**του άρθρου 169Α ΠΚ**

Στο άρθρο 169Α του ΠΚ: α) συμπληρώνεται ο τίτλος του άρθρου με αναφορά και σε συμφωνίες που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο, β) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 για λόγους ορθότερης νομικής αποτύπωσης ως προς την αναφορά σε εισαγγελική διάταξη και την απαγόρευση προσέγγισης και επικοινωνίας μεταξύ προσώπων, γ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο στην παρ. 1 και το άρθρο 169Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 169Α  
Παραβίαση δικαστικών αποφάσεων  
και συμφωνιών που επικυρώθηκαν  
από συμβολαιογράφο

1. Όποιος δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή ή διάταξη δικαστικής απόφασης πολιτικού δικαστηρίου ή σε εισαγγελική διάταξη, που αφορούν τη ρύθμιση της νομής ή της κατοχής, την άσκηση της γονικής μέριμνας, την επικοινωνία με το τέκνο και τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινήτων μεταξύ συζύγων ή την απαγόρευση προσέγγισης και επικοινωνίας μεταξύ προσώπων, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή

τιμωρείται και όποιος δεν συμμορφώθηκε σε συμφωνία που επικυρώθηκε από συμβολαιογράφο κατά το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα και αφορά στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων.

2. Με φυλάκιση έως τρία (3) έτη τιμωρείται ο κατηγορούμενος, ο οποίος παραβιάζει τους περιοριστικούς όρους σχετικά με την ελευθερία κίνησης και διαμονής που του έχουν επιβληθεί με δικαστική απόφαση ή με βούλευμα, μετά τη συμπλήρωση του εκάστοτε ανώτατου ορίου της διάρκειας της προσωρινής κράτησης.

3. Όποιος εν γνώσει ματαιώνει την εκτέλεση της ποινής ή του μέτρου ασφαλείας που επιβλήθηκε σε άλλον τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή. Η πράξη μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος την τέλεσε υπέρ κάποιου οικείου του.».

### Άρθρο 35

#### Αξίοποινη υποστήριξη - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 187B ΠΚ

Η παρ. 3 του άρθρου 187B ΠΚ, τροποποιείται ως προς την παραπομπή σε άρθρο του ΠΚ και το άρθρο 187B διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 187B

Αξίοποινη υποστήριξη

1. Όποιος παρέχει κάθε είδους περιουσιακά στοιχεία, υλικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα ή κάθε είδους χρηματοοικονομικά μέσα, ανεξάρτητα από τον τρόπο κτήσης τους, σε τρομοκρατική οργάνωση ή σε μεμονωμένο τρομοκράτη ή για τη συγκρότηση τρομοκρατικής οργάνωσης ή για να καταστεί κάποιος τρομοκράτης ή τα εισπράττει, συλλέγει ή διαχειρίζεται χάριν των ανωτέρω, ανεξάρτητα από τη διάπραξη οποιουδήποτε εγκλήματος, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου, όταν η τρομοκρατική οργάνωση έχει συσταθεί ή σκοπεύει να συσταθεί μόνο για την τέλεση πλημμελημάτων. Το ίδιο ισχύει όταν ο μεμονωμένος τρομοκράτης τελεί ή σκοπεύει να τελέσει μόνο πλημμελήματα.

2. Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών τιμωρείται και όποιος, εν γνώσει της μελλοντικής αξιοποίησής τους, παρέχει ουσιώδεις πληροφορίες για να διευκολύνει ή να υποβοηθήσει την τέλεση από τρομοκρατική οργάνωση ή από μεμονωμένο τρομοκράτη οποιουδήποτε κακουργήματος.

3. Με κάθειρξη ως δέκα (10) έτη τιμωρείται όποιος, με απειλή ή χρήση βίας κατά δικαστικών λειτουργών, ενόρκων, ανακριτικών ή δικαστικών υπαλλήλων, μαρτύρων, πραγματογνωμόνων ή διερμηνέων, ή με δωροδοκία των ίδιων προσώπων, ματαιώνει την αποκάλυψη, τη δίωξη ή την τιμωρία των εγκλημάτων των άρθρων 187 παρ. 1 και 187Α, καθώς και των κακουργημάτων που τελέστηκαν από εγκληματικές ή τρομοκρατικές οργανώσεις, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα κατ' άλλη διάταξη.

4. Κατά την επιμέτρηση της ποινής των εγκλημάτων της παρ. 1 λαμβάνονται υπόψη ως επιβαρυντικές περιστάσεις οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδουν δικαστήρια άλλων κρατών - μερών της Σύμβασης της Βαρσοβίας της 16ης Μαΐου 2005 του Συμβουλίου της

Ευρώπης για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.».

### Άρθρο 36

#### Διασπορά ψευδών ειδήσεων - Αντικατάσταση του άρθρου 191 ΠΚ

Το άρθρο 191 ΠΚ, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 191

Διασπορά ψευδών ειδήσεων

Όποιος δημόσια ή μέσω του διαδικτύου διαδίδει ή διασπείρει με οποιονδήποτε τρόπο ψευδείς ειδήσεις που είναι ικανές να προκαλέσουν ανησυχίες ή φόβο στους πολίτες ή να κλονίσουν την εμπιστοσύνη του κοινού στην εθνική οικονομία, στην αμυντική ικανότητα της χώρας ή στη δημόσια υγεία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Εάν η πράξη τελέστηκε επανειλημμένα μέσω του τύπου ή μέσω διαδικτύου, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και ο πραγματικός ιδιοκτήτης ή εκδότης του μέσου με το οποίο τελέστηκαν οι πράξεις των προηγούμενων εδαφίων.».

### Άρθρο 37

#### Παραχάραξη νομίματος και άλλων μέσων πληρωμής - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 207 ΠΚ

Η παρ. 3 του άρθρου 207 ΠΚ, τροποποιείται ως προς το είδος της ποινής με την απαλοιφή της δυνατότητας επιβολής χρηματικής ποινής και το άρθρο 207 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 207

Παραχάραξη νομίματος και άλλων μέσων πληρωμής

1. Όποιος παραποιεί ή νοθεύει νόμισμα οποιουδήποτε κράτους ή εκδοτικής αρχής, είτε κατά είτε πριν από το χρόνο νόμιμης κυκλοφορίας του είτε κατά το διάστημα κατά το οποίο γίνεται δεκτό προς ανταλλαγή από τους αρμόδιους φορείς, με σκοπό να το θέσει σε κυκλοφορία σαν γνήσιο, ή κατέχει πλαστό νόμισμα με τον ίδιο σκοπό, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, με τον ίδιο σκοπό, παραποιεί ή νοθεύει κάθε άλλο ενσώματο μέσο, εκτός από το νόμισμα, που λόγω της ιδιαίτερης φύσης του, μόνο του ή σε συνδυασμό με άλλο μέσο πληρωμής, επιτρέπει στον κάτοχο ή στο χρήστη του να μεταφέρει χρήματα ή νομισματική αξία και προστατεύεται από την απομίμηση ή τη δόλια χρήση μέσω σχεδιασμού, κωδικού ή υπογραφής ή άλλου πρόσφορου τρόπου, όπως πιστωτικές κάρτες, κάρτες των ευρωεπιταγών, λοιπές κάρτες εκδιδόμενες από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ταξιδιωτικές επιταγές, ευρωεπιταγές, λοιπές επιταγές και συναλλαγματικές.

3. Σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις μικρού αριθμού πλαστών ή μικρής φερόμενης αξίας τους, οι πράξεις των παρ. 1 και 2 τιμωρούνται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη.».

**Άρθρο 38**  
**Κυκλοφορία πλαστών νομισμάτων**  
**και άλλων μέσων πληρωμής - Πλαίσιο ποινής -**  
**Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 208 ΠΚ**

Η παρ. 1 του άρθρου 208 ΠΚ, τροποποιείται ως προς το είδος της ποινής με την απαλοιφή της δυνατότητας επιβολής χρηματικής ποινής και το άρθρο 208 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 208  
 Κυκλοφορία πλαστών νομισμάτων  
 και άλλων μέσων πληρωμής

1. Όποιος, εν γνώσει της πλαστότητας, θέτει σε κυκλοφορία σαν γνήσιο πλαστό νόμισμα οποιουδήποτε κράτους ή εκδοτικής αρχής, είτε κατά είτε πριν από τον χρόνο νόμιμης κυκλοφορίας του είτε κατά το διάστημα κατά το οποίο γίνεται δεκτό προς ανταλλαγή από τους αρμόδιους φορείς ή άλλο μέσο πληρωμής, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή. Σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις μικρού αριθμού πλαστών ή μικρής φερόμενης αξίας τους επιβάλλεται φυλάκιση έως δύο (2) έτη.

2. Αν ο υπαίτιος ή αντιπρόσωπός του είχε δεχτεί το πλαστό νόμισμα ή άλλο μέσο πληρωμής σαν γνήσιο, επιβάλλεται φυλάκιση έως έξι (6) μήνες ή χρηματική ποινή. Η ίδια ποινή επιβάλλεται, αν ο υπαίτιος ενήργησε εκτελώντας εντολή εκείνου στον οποίο δόθηκε το νόμισμα ή άλλο μέσο πληρωμής σαν γνήσιο, όταν βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης με τον εντολέα ή ζει μαζί του στην ίδια κατοικία.».

**Άρθρο 39**  
**Προπαρασκευαστικές πράξεις -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 211 ΠΚ**

Στο άρθρο 211 ΠΚ, τροποποιείται η υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος, ώστε οι πράξεις που περιγράφονται να είναι άδικες, αν με αυτές προετοιμάζεται η τέλεση των αδικημάτων των άρθρων 207, 208Α και 208Β και το άρθρο 211 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 211  
 Προπαρασκευαστικές πράξεις

Όποιος προετοιμάζοντας τη διάπραξη κάποιου από τα εγκλήματα των άρθρων 207, 208Α και 208Β, κατασκευάζει ή κατέχει εργαλεία, αντικείμενα, προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών ή άλλα μέσα ειδικά προσαρμοσμένα, κατάλληλα γι' αυτόν το σκοπό, καθώς και ολογραφήματα ή λοιπά συστατικά στοιχεία του νομίσματος, τα οποία χρησιμεύουν για την προστασία από την παραχάραξη, τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.».

**Άρθρο 40**  
**Διακεκριμένη περίπτωση πλαστογραφίας -**  
**Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 216 ΠΚ**

Η παρ. 3 του άρθρου 216 ΠΚ, τροποποιείται νομοτεχνικά και ως προς το πλαίσιο της ποινής ανάλογα με τον βαθμό της ζημίας και το άρθρο 216 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 216  
 Πλαστογραφία

1. Όποιος καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει έγγραφο με σκοπό να παραπλανήσει με τη χρήση του άλλον σχετικά με γεγονός που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος για τον παραπάνω σκοπό εν γνώσει χρησιμοποιεί πλαστό ή νοθευμένο έγγραφο.

3. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των παρ. 1 και 2 σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται:

α) εάν το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή,

β) εάν το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000) ευρώ, με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.

4. Αν οι πράξεις των παρ. 1 και 2 στρέφονται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του ελληνικού Δημοσίου, των νομικών προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και το συνολικό περιουσιακό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνει συνολικά τις εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες. Οι πράξεις αυτές παραγράφονται μετά είκοσι (20) έτη.».

**Άρθρο 41**  
**Ψευδής κατάθεση - Προσθήκη παρ. 4**  
**στο άρθρο 224 ΠΚ**

Στο άρθρο 224 ΠΚ, προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 224 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 224  
 Ψευδής κατάθεση

1. Όποιος, ενώ εξετάζεται ως διάδικος ή μάρτυρας σε δικαστήριο ή ενώπιον αρχής αρμόδιας να ενεργεί εξέταση για την κρινόμενη υπόθεση, εν γνώσει του καταθέτει ψευδή στοιχεία σχετικά με την υπόθεση αυτή ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών έως τρία (3) έτη και χρηματική ποινή.

2. Όποιος εμφανίζεται ως μάρτυρας ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης αρχής αρμόδιας να ενεργεί εξέταση και αρνείται να δώσει τη μαρτυρία του τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.

3. Αν ο υπαίτιος τέλεσε τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων για να αποφύγει ποινική ευθύνη είτε δική του είτε κάποιου από τους οικείους του, χωρίς να ενοχοποιήσει ψευδώς άλλον, το δικαστήριο μπορεί να τον απαλλάξει από κάθε ποινή.

4. Όποιος, σε κάθε άλλη περίπτωση, όταν εξετάζεται από κάποια αρχή ή από εξουσιοδοτημένο όργανό της ή όταν αναφέρεται σε αυτή, εκθέτει εν γνώσει του ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.».



**Άρθρο 42**  
**Δωροληψία υπαλλήλου - Αντικατάσταση**  
**της παρ. 5 του άρθρου 235 ΠΚ**

Η παρ. 5 του άρθρου 235 ΠΚ, αντικαθίσταται και το άρθρο 235 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 235  
Δωροληψία υπαλλήλου

1. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη του υπαίτιου αντικείται στα καθήκοντα του, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες.

3. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, για τον εαυτό του ή για άλλον, αθέμιτη παροχή περιουσιακής φύσης, επωφελούμενος από την ιδιότητά του, τιμωρείται με φυλάκιση, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη.

4. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή επιθεωρητές ή πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε υπηρεσίες του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τιμωρούνται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν με παράβαση συγκεκριμένου υπηρεσιακού καθήκοντος δεν απέτρεψαν από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχό τους από την τέλεση πράξης των προηγούμενων παραγράφων.

5. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται από λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους που απασχολούνται με οποιαδήποτε συμβατική σχέση σε: α) όργανο ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) κάθε δημόσιο διεθνή ή υπερεθνικό οργανισμό ή φορέα στον οποίο η Ελλάδα είναι μέλος, καθώς και από κάθε πρόσωπο, αποσπασμένο ή όχι, που εκτελεί καθήκοντα τα οποία αντιστοιχούν σε αυτά που εκτελούν οι λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι, ακόμα κι αν οι πράξεις των περ. α' και β' δεν είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκαν. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται από υπάλληλο ξένης χώρας.»

**Άρθρο 43**  
**Δωροδοκία υπαλλήλου - Πλαίσιο ποινής -**  
**Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 236 ΠΚ**

Η παρ. 1 του άρθρου 236 ΠΚ, τροποποιείται ως προς το πλαίσιο ποινής και το άρθρο 236 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 236  
Δωροδοκία υπαλλήλου

1. Όποιος προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη αντικείται στα καθήκοντα του υπαλλήλου, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή.

3. Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα, αν με παράβαση συγκεκριμένου καθήκοντος επιμέλειας, δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχό του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης πράξης των προηγούμενων παραγράφων.

4. Οι διατάξεις των παρ. 1, 2 και 3 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται προς: α) λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους με οποιαδήποτε συμβατική σχέση οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα και κάθε δημόσιου διεθνούς ή υπερεθνικού οργανισμού ή φορέα στον οποίο η Ελλάδα είναι μέλος, καθώς και προς κάθε πρόσωπο, αποσπασμένο ή όχι, που εκτελεί καθήκοντα τα οποία αντιστοιχούν σε αυτά που εκτελούν οι λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι ή β) οποιοδήποτε πρόσωπο που ασκεί δημόσιο λειτουργήμα ή υπηρεσία για ξένη χώρα.

Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε και για τη δίωξη του πλημμελήματος της παρ. 1 δεν απαιτείται η κατά το άρθρο 6 παρ. 3 έγκληση ή αίτηση.»

**Άρθρο 44**  
**Ευνοϊκά μέτρα - Κατάργηση της παρ. 1**  
**και τροποποίηση των παρ. 2, 3, 4**  
**του άρθρου 263Α ΠΚ**

Στο άρθρο 263Α ΠΚ: α) καταργείται η παρ. 1 περί του θεσμού της έμπρακτης μετάνοιας για το αδίκημα της δωροδοκίας και δωροδοκίας δικαστή, β) τροποποιούνται οι παρ. 2 και 4 ως προς τις παραπεμπόμενες διατάξεις του ΠΚ, γ) αντικαθίσταται η παρ. 3 και το άρθρο 263Α ΠΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 263Α  
Ευνοϊκά μέτρα

1. [Καταργείται]

2. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 236 παρ. 1, 2 και 3 και 237 παρ. 2 και 3 ή ο συμμετοχος στις πράξεις των άρθρων 235 παρ. 1, 2 και 3, 237 παρ. 1 και 239 έως 260, καθώς και του άρθρου 390, όταν τελείται από υπάλληλο, συμβάλει ουσιωδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής υπαλλήλου στις πράξεις αυτές, τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44

παρ. 2. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι όροι του άρθρου 99. Το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του αρμοδίου εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκηθείσας ποινικής δίωξης κατά του υπαιτίου για ορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η αλήθεια των εισφερόμενων στοιχείων. Την αναστολή της δίωξης μπορεί να διατάξει και το δικαστήριο, εφόσον τα στοιχεία εισφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Με το ίδιο βούλευμα ή απόφαση μπορεί να διαταχθεί και η άρση ή η αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν επιβληθεί. Αν μετά την αναστολή της ποινικής δίωξης προκύψει ότι τα εισφερθέντα από τον υπαίτιο στοιχεία δεν ήταν επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του υπαλλήλου, το σχετικό βούλευμα ή απόφαση ανακαλείται και συνεχίζεται κατά του υπαιτίου η ανασταλείσα ποινική δίωξη.

3. Υπάλληλος, υπαίτιος ή συμμετοχος για την τέλεση των πράξεων των άρθρων 235 έως 260, καθώς και του άρθρου 390, ο οποίος συμβάλλει ουσιωδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής στις πράξεις αυτές άλλων υπαλλήλων που κατέχουν θέση ανώτερη της δικής του, ή συμμετοχος μη υπάλληλος στις πράξεις αυτές, εξαιρουμένης της τελέσεως από αυτόν της πράξης του άρθρου 236 ΠΚ, τιμωρείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2, εφόσον ο ίδιος έχει μεταβιβάσει στο Δημόσιο όλα τα περιουσιακά στοιχεία που έχει αποκτήσει, αμέσως ή εμμέσως, από την τέλεση ή τη συμμετοχή στην τέλεση των παραπάνω εγκλημάτων. Αν κατ' εξαίρεση η μεταβίβαση αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι το στάδιο της επιμέτρησης της ποινής, το δικαστήριο μπορεί να επιφυλαχθεί ως προς την επί ποινής κρίση του, διακόπτοντας προς τούτο τη διαδικασία για ορισμένη ημερομηνία και χωρίς το χρονικό περιορισμό του άρθρου 352 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Στην περίπτωση αυτή ορίζει και τις συγκεκριμένες μεταβιβάσεις ή άλλες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο δράστης για να τύχει του σχετικού ευεργετήματος. Με την απόφαση περί διακοπής της δίκης το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την άρση ή την αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν επιβληθεί.

4.α) Αν κάποιος από τους υπαιτίους των εγκλημάτων των άρθρων 235 έως 260, 390 και 396 ή πράξεων νομιμοποίησης εσόδων που προέρχονται άμεσα από τις συγκεκριμένες εγκληματικές δραστηριότητες, εισφέρει αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή στις πράξεις αυτές προσώπων που διατελούν ή διατέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί, το δικαστικό συμβούλιο, με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκηθείσας σε βάρος του ποινικής δίωξης και την αμελλητί παραπομπή της δικογραφίας στη Βουλή. Την παραπάνω αναστολή μπορεί να διατάξει το δικαστήριο και όταν τα στοιχεία εισφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Με το ίδιο βούλευμα ή απόφαση μπορεί να διαταχθεί και η άρση ή η αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν ταχθεί.

β) Αν η Βουλή κρίνει, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος, ότι τα στοιχεία δεν είναι επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού, το βούλευμα ή η απόφαση ανακαλείται και η ανασταλείσα ποινική δίωξη συνεχίζεται. Αν η Βουλή αποφασίσει την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού κατά το άρθρο 86 του Συντάγματος, σε περίπτωση κατάδικης από το Ειδικό Δικαστήριο, ο κατά το προηγούμενο εδάφιο συμμετοχος που εισέφερε τα αποδεικτικά στοιχεία τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.

5. Αν η κίνηση της ποινικής διαδικασίας δεν είναι δυνατή λόγω εξάλειψης του αξιόποινου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 86 παρ. 3 εδ. Β' του Συντάγματος, στον κατηγορούμενο επιβάλλεται ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.».

#### **Άρθρο 45 Εμπρησμός - Αντικατάσταση του άρθρου 264 ΠΚ**

Το άρθρο 264 ΠΚ αντικαθίσταται ως εξής:

##### **«Άρθρο 264 Εμπρησμός**

1. Όποιος προξενεί πυρκαγιά, τιμωρείται:
  - α) με φυλάκιση αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα,
  - β) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,
  - γ) με κάθειρξη αν στην περίπτωση των περ. α' ή β' η πράξη προκάλεσε σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας ή είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου,
  - δ) με ισόβια κάθειρξη αν στην περίπτωση της περ. β' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο.
2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου προκαλεί από αμέλεια την πυρκαγιά από την οποία μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα ή κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη.».

#### **Άρθρο 46 Εμπρησμός σε δάση - Αντικατάσταση του άρθρου 265 ΠΚ**

Το άρθρο 265 ΠΚ αντικαθίσταται ως εξής:

##### **«Άρθρο 265 Εμπρησμός σε δάση**

1. Όποιος προξενεί πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση κατά την έννοια του νόμου ή σε έκταση που έχει νόμιμα κηρυχθεί δασωτέα ή αναδασωτέα, τιμωρείται: α) με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή, αν δε ο δράστης σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή,

β) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,

γ) με κάθειρξη αν στην περίπτωση των περ. α' ή β' η πράξη προκάλεσε σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας ή είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου ή η φωτιά εξαπλώθηκε σε μεγάλη έκταση ή είχε ως επακόλουθο σοβαρή ή ευρεία ρύπανση ή υποβάθμιση ή σοβαρή ή ευρεία οικολογική και περιβαλλοντική διατάραξη ή καταστροφή,

δ) με ισόβια κάθειρξη αν στην περ. β' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της πρώτης παραγράφου προκαλεί από αμέλεια την πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση κατά την έννοια του νόμου ή σε έκταση που έχει νόμιμα κηρυχθεί δασωτέα ή αναδασωτέα τιμωρείται με φυλάκιση, και αν από αμέλεια προκαλεί μια τέτοια πυρκαγιά από την οποία μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.».

#### Άρθρο 47

##### Πλημμύρα - Τροποποίηση του άρθρου 268 ΠΚ

Στο άρθρο 268 ΠΚ: α) στην παρ. 1: αα) τροποποιείται η περ. α' ως προς το πλαίσιο ποινής και η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», αβ) στην περ. β' η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», β) στην παρ. 2: βα) οι λέξεις «προέκυψε κίνδυνος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος», ββ) προστίθεται η λέξη «κίνδυνος» πριν από τις λέξεις «για άνθρωπο», βγ) τροποποιείται το πλαίσιο ποινής και το άρθρο 268 του ΠΚ διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 268

##### Πλημμύρα

1. Όποιος προξενεί πλημμύρα τιμωρείται:

α) με φυλάκιση αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα,

β) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,

γ) με κάθειρξη αν στην περίπτωση των στοιχείων α' ή β' η πράξη προκάλεσε σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας ή είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου,

δ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν στην περίπτωση του στοιχείου β' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου προκαλεί από αμέλεια την πλημμύρα από την οποία μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα ή κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη.».

#### Άρθρο 48

##### Έκρηξη - Τροποποίηση του άρθρου 270 ΠΚ

Στο άρθρο 270 ΠΚ: α) στην παρ. 1: αα) τροποποιείται η περ. α' ως προς το πλαίσιο της ποινής και η λέξη «προέκυ-

ψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», αβ) στην περ. β' η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», β) στην παρ. 2: βα) οι λέξεις «προέκυψε κίνδυνος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος», ββ) προστίθεται η λέξη «κίνδυνος» πριν από τις λέξεις «για άνθρωπο», βγ) τροποποιείται το πλαίσιο ποινής και το άρθρο 270 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 270

##### Έκρηξη

1. Όποιος προξενεί έκρηξη με οποιοδήποτε τρόπο, και ιδίως με την χρήση εκρηκτικών υλών, τιμωρείται:

α) με φυλάκιση αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα,

β) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,

γ) με κάθειρξη αν στην περίπτωση των στοιχείων α' ή β' η πράξη προκάλεσε σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας ή είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου,

δ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν στην περίπτωση του στοιχείου β' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου προκαλεί από αμέλεια την έκρηξη από την οποία μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα ή κίνδυνος για άνθρωπο τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη.».

#### Άρθρο 49

##### Κατασκευή και κατοχή εκρηκτικών

##### και εμπρηστικών υλών -

##### Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 272 ΠΚ

Στο άρθρο 272 του ΠΚ: α) συμπληρώνεται ο τίτλος του άρθρου ως προς την αναφορά σε εμπρηστικές ύλες, β) τροποποιείται η παρ. 1 ως προς την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος, γ) τροποποιείται η παρ. 2 ως προς τις επιβαρυντικές περιστάσεις του αδικήματος και το άρθρο 272 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 272

##### Κατασκευή και κατοχή εκρηκτικών

##### και εμπρηστικών υλών

1. Όποιος κατασκευάζει, προμηθεύεται ή κατέχει εκρηκτικές ή εμπρηστικές ύλες, βόμβες ή μηχανισμούς, από τα οποία μπορεί να προκληθεί κίνδυνος για άνθρωπο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών.

2. Η πράξη της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν ο υπαίτιος την τελεί ενώ συμμετέχει σε δημόσια συνάθροιση πλήθους ή αφορά μεγάλη ποσότητα των ανωτέρω υλικών ή αντικειμένων.

3. Ο δράστης δεν τιμωρείται αν πριν εξεταστεί από τις αρχές παρέδωσε με τη θέλησή του σε αυτές τα πιο πάνω υλικά ή αντικείμενα ή κατέστησε γι' αυτές δυνατό να τα αποκτήσουν στην κατοχή τους ή απέτρεψε με άλλον τρόπο τον κίνδυνο να γίνει χρήση αυτών.».



**Άρθρο 50**  
**Κοινώς επικίνδυνη βλάβη -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 273 ΠΚ**

Στο άρθρο 273 ΠΚ: α) στην παρ. 1: αα) τροποποιείται η περ. α' ως προς το πλαίσιο της ποινής και η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», αβ) στην περ. β' η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», β) στην παρ. 2: βα) οι λέξεις «προέκυψε κίνδυνος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος», ββ) προστίθεται η λέξη «κίνδυνος» πριν από τις λέξεις «για άνθρωπο» και το άρθρο 273 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 273**  
**Κοινώς επικίνδυνη βλάβη**

1. Όποιος καταστρέφει ή προξενεί βλάβη σε πράγμα δικό του ή ξένο, κινητό ή ακίνητο, όπως ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, οικοδομικά ή άλλα έργα για την προστασία από φυσικές και άλλες καταστροφές, τιμωρείται:

α) με φυλάκιση έως τρία (3) έτη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα, β) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, γ) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν στην περίπτωση του στοιχείου β' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη, ή τον θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου προκαλεί από αμέλεια την καταστροφή ή τη βλάβη από την οποία μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα ή κίνδυνος για άνθρωπο τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.».

**Άρθρο 51**  
**Άρση ασφαλιστικών εγκαταστάσεων -**  
**Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 275 ΠΚ**

Η παρ. 2 του άρθρου 275 ΠΚ τροποποιείται ως προς την ποινή, η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει» και το άρθρο 275 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 275**  
**Άρση ασφαλιστικών εγκαταστάσεων**

1. Όποιος σε μεταλλεία, σε εργοστάσια ή σε άλλες εργασίες που η λειτουργία τους είναι επικίνδυνη για τη ζωή των εργαζομένων, καταστρέφει ή με οποιονδήποτε τρόπο αχρηστεύει εγκαταστάσεις που ασφαλίζουν από αυτόν τον κίνδυνο ή διακόπτει τη λειτουργία τους, τιμωρείται:

α) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους (1) και χρηματική ποινή αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, β) με κάθειρξη αν στην περίπτωση του στοιχείου α' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη, γ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν στην περίπτωση του στοιχείου α' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου προκαλεί από αμέλεια την καταστροφή, την αχρήστευση ή τη διακοπή λειτουργίας ασφαλιστικής εγκατάστασης από την οποία μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη.».

**Άρθρο 52**  
**Πρόκληση ναυαγίου -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 277 ΠΚ**

Στο άρθρο 277 ΠΚ: α) στην παρ. 1: αα) τροποποιείται η περ. α' ως προς το πλαίσιο ποινής και η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», αβ) στην περ. β' η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», β) στην παρ. 2: βα) οι λέξεις «προέκυψε κίνδυνος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος», ββ) προστίθεται η λέξη «κίνδυνος» πριν από τις λέξεις «για άνθρωπο», βγ) τροποποιείται το πλαίσιο ποινής και το άρθρο 277 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 277**  
**Πρόκληση ναυαγίου**

1. Όποιος προκαλεί τη βύθιση ή την προσάραξη πλοίου τιμωρείται:

α) με φυλάκιση αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα, β) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, γ) με κάθειρξη αν στην περίπτωση των στοιχείων α' ή β' η πράξη προκάλεσε σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας ή είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου, δ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν στην περίπτωση του στοιχείου β' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου προκαλεί από αμέλεια τη βύθιση ή την προσάραξη πλοίου από την οποία μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα ή κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη.».

**Άρθρο 53**  
**Δηλητηρίαση πραγμάτων προορισμένων**  
**για χρήση από το κοινό από αμέλεια -**  
**Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 279 ΠΚ**

Η παρ. 3 του άρθρου 279 ΠΚ αντικαθίσταται και το άρθρο 279 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 279**  
**Δηλητηρίαση πραγμάτων προορισμένων**  
**για χρήση από το κοινό**

1. Όποιος δηλητηριάζει: α) πηγές, πηγάδια, βρύσες ή άλλες διοχετεύσεις ή δεξαμενές νερού, β) τρόφιμα, ποτά ή άλλα πράγματα που είναι προορισμένα για πώληση ή για χρήση από το κοινό των οποίων η χρήση μπορεί να προκαλέσει κίνδυνο για άνθρωπο, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος εισάγει σε κάποιο από αυτά άλλες ύλες που μπορούν να προκαλέσουν το ίδιο αποτέλεσμα. Με την ίδια ποινή τιμωρείται επίσης όποιος κατέχει προς πώληση, πωλεί ή θέτει με οποιοδήποτε τρόπο σε κυκλοφορία τα υπό στοιχείο β' πράγματα.

2. Οι πράξεις της παρ. 1 τιμωρούνται: α) με κάθειρξη αν είχαν ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη, β) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν είχαν ως αποτέλεσμα το θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

3. Αν στις περιπτώσεις της παρ. 1 η πράξη τελείται από αμέλεια και από αυτήν μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, επιβάλλεται φυλάκιση έως τρία (3) έτη.»

**Άρθρο 54**  
**Επιβλαβή φάρμακα -**  
**Προσθήκη άρθρου 281 ΠΚ**

Προστίθεται άρθρο 281 στον ΠΚ ως εξής:

«Άρθρο 281  
Επιβλαβή φάρμακα

«1. Όποιος, χωρίς την απαιτούμενη άδεια, παρασκευάζει ή επεξεργάζεται ή θέτει σε κυκλοφορία φάρμακα, που η χρήση τους μπορεί να προκαλέσει βλάβη στην υγεία ή κίνδυνο για τη ζωή ανθρώπου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

2. Αν κάποια από τις προαναφερόμενες πράξεις τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους ή χρηματική ποινή, εκτός αν η εν λόγω πράξη τιμωρείται, σύμφωνα με άλλη, ειδικότερη διάταξη, με αυστηρότερη ποινή.»

**Άρθρο 55**  
**Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη**  
**ασθενειών από αμέλεια - Αντικατάσταση**  
**της παρ. 4 του άρθρου 285 ΠΚ**

Η παρ. 4 του άρθρου 285 ΠΚ αντικαθίσταται και το άρθρο 285 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 285  
Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη ασθενειών

1. Όποιος παραβιάζει τα μέτρα που έχει διατάξει ο νόμος ή η αρμόδια αρχή για να αποτραπεί η εισβολή ή η διάδοση μιας μεταδοτικής ασθένειας τιμωρείται: α) με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ζώα, β) με φυλάκιση και χρηματική ποινή αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος μετάδοσης της ασθένειας σε αόριστο αριθμό ανθρώπων.

2. Αν η παραβίαση είχε ως αποτέλεσμα μεταδοθεί η ασθένεια σε ζώα, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή, και αν είχε ως αποτέλεσμα να μεταδοθεί σε άνθρωπο, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη.

3. Αν η παραβίαση είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο άλλου επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και αν προκλήθηκε ο θάνατος, μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

4. Όποιος στις περιπτώσεις της παρ. 1 από αμέλεια παραβιάζει τα μέτρα και από την παραβίαση μπορεί να προκύψει: α) κοινός κίνδυνος για ζώα, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας, και β) κίνδυνος μετάδοσης της ασθένειας σε αόριστο αριθμό ανθρώπων, τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.»

**Άρθρο 56**  
**Παραβίαση κανόνων οικοδομικής**  
**από αμέλεια - Τροποποίηση του άρθρου 286 ΠΚ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 286 ΠΚ προστίθεται η φράση «και από την παραβίαση μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο» και το άρθρο 286 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 286  
Παραβίαση κανόνων οικοδομικής

1. Όποιος κατά την εκπόνηση μελέτης ή τη διεύθυνση ή την εκτέλεση οικοδομικού ή άλλου ανάλογου έργου ή κατεδάφισης ενεργεί παρά τους κοινώς αναγνωρισμένους τεχνικούς κανόνες, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, β) με κάθειρξη αν στην περίπτωση του στοιχείου α' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη, γ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν στην περίπτωση του στοιχείου α' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου παραβιάζει από αμέλεια τους κοινώς αναγνωρισμένους τεχνικούς κανόνες και από την παραβίαση μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.

3. Η παραγραφή των εγκλημάτων της παραγράφου 1 στοιχείο β' και γ' αρχίζει από την επέλευση του θανάτου ή της βαριάς σωματικής βλάβης και πάντως δεν μπορεί να υπερβεί τα τριάντα (30) έτη από την παραβίαση των κανόνων.»

**Άρθρο 57**  
**Έμπρακτη μετάνοια και δικαστική άφεση**  
**της ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1**  
**του άρθρου 289 ΠΚ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 289 ΠΚ η αναφορά στην παρ. 3 του άρθρου 265 αντικαθίσταται από την αναφορά στην παρ. 2 του ιδίου άρθρου και το άρθρο 289 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 289  
Έμπρακτη μετάνοια και δικαστική άφεση  
της ποινής

1. Στις περιπτώσεις της παρ. 2 των άρθρων 264, 265, 268, 270, 273, 275, 277 και 286, της παρ. 3 του άρθρου 279, και της παρ. 4 του άρθρου 285 ο υπαίτιος δεν τιμωρείται, αν με τη θέλησή του αποτρέψει τον κίνδυνο ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς τις αρχές δώσει αφορμή για την αποτροπή του.

2. Στις περιπτώσεις των εγκλημάτων του παρόντος Κεφαλαίου το δικαστήριο μπορεί να κρίνει την πράξη αιτιώρητη αν ο υπαίτιος με τη θέλησή του αποτρέψει την εξέλιξη του κινδύνου ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς τις αρχές δώσει αφορμή για την αποτροπή της.».

**Άρθρο 58**  
**Επικίνδυνες παρεμβάσεις**  
**στην οδική συγκοινωνία -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 290 ΠΚ**

Στο άρθρο 290 ΠΚ: α) στην παρ. 1: αα) τροποποιείται η υποπερ. αα' ως προς το πλαίσιο ποινής και η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τη φράση «μπορεί να προκύψει», αβ) στην υποπερ. ββ' η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τη φράση «μπορεί να προκύψει», αγ) στην υποπερ. γγ' προστίθεται η λέξη «σημαντική» πριν από τη λέξη «βλάβη», β) στην παρ. 2: βα) η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τη φράση «μπορεί να προκύψει», ββ) μετά από τις λέξεις «ξένα πράγματα ή» προστίθεται η λέξη «κίνδυνος» και το άρθρο 290 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 290**  
**Επικίνδυνες παρεμβάσεις**  
**στην οδική συγκοινωνία**

1. Όποιος διαταράσσει την ασφάλεια της συγκοινωνίας στους δρόμους: α) με καταστροφή, βλάβη ή μετακίνηση εγκαταστάσεων ή οχημάτων, β) με τοποθέτηση ή διατήρηση εμποδίων, γ) με αλλοίωση σημείων ή σημάτων ή με τοποθέτηση ή διατήρηση εσφαλμένων σημείων ή σημάτων ή δ) με άλλες, εξίσου επικίνδυνες για την ασφάλεια της συγκοινωνίας πράξεις, τιμωρείται: αα) με φυλάκιση έως τρία (3) έτη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα, ββ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, γγ) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη άλλου ή προκάλεσε σημαντική βλάβη σε κοινωφελείς εγκαταστάσεις, δδ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου προκαλεί από αμέλεια τη διατάραξη της ασφάλειας της συγκοινωνίας από την οποία μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα ή κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.».

**Άρθρο 59**  
**Επικίνδυνη οδήγηση -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 290Α ΠΚ**

Στο άρθρο 290Α ΠΚ: α) στην παρ. 1: αα) τροποποιείται η υποπερ. αα' ως προς το πλαίσιο ποινής και η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», αβ) στην υποπερ. ββ' η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», αγ) στην υποπερ. γγ' πριν τη λέξη «βλάβη» προστίθεται η λέξη «σημαντική», β) στην παρ. 2: βα) η λέξη «προέκυψε»

αντικαθίσταται από τη φράση «μπορεί να προκύψει», ββ) μετά από τις λέξεις «ξένα πράγματα ή» προστίθεται η λέξη «κίνδυνος» και το άρθρο 290Α διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 290Α**  
**Επικίνδυνη οδήγηση**

1. Όποιος κατά τη συγκοινωνία στους δρόμους ή στις πλατείες: α) οδηγεί όχημα μοιολότι δεν είναι σε θέση να το πράξει με ασφάλεια εξαιτίας της κατανάλωσης οινοπνεύματος ή χρήσης ναρκωτικών ουσιών ή λόγω σωματικής ή πνευματικής εξάντλησης ή β) οδηγεί όχημα σε εθνικές ή περιφερειακές οδούς αντίστροφα στο ρεύμα της εκάστοτε κατεύθυνσης ή σε πεζοδρόμους, πεζοδρόμια ή πλατείες, ή οδηγεί όχημα που είναι τεχνικά ανασφαλές ή με ανασφαλή τρόπο φορτωμένο ή προβαίνει κατά την οδήγηση σε επικίνδυνους ελιγμούς ή μετέχει σε αυτοσχέδιους αγώνες, τιμωρείται, αν δεν προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις σε άλλες διατάξεις: αα) με φυλάκιση έως τρία (3) έτη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα, ββ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, γγ) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ή προκάλεσε σημαντική βλάβη σε κοινωφελείς εγκαταστάσεις, δδ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου οδηγεί επικίνδυνα από αμέλεια και από την πράξη του αυτή μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα ή κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.».

**Άρθρο 60**  
**Επικίνδυνες παρεμβάσεις στη συγκοινωνία**  
**μέσων σταθερής τροχιάς, πλοίων**  
**και αεροσκαφών - Τροποποίηση**  
**του άρθρου 291 ΠΚ**

Στο άρθρο 291 ΠΚ: α) στην παρ. 1: αα) προστίθεται περ. ε' και η υφιστάμενη περ. ε' αναριθμείται σε περ. στ', αβ) τροποποιείται η υποπερ. αα' ως προς το πλαίσιο ποινής και η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», αγ) στην υποπερ. ββ' η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μπορεί να προκύψει», αδ) στην υποπερ. γγ' πριν τη λέξη «βλάβη» προστίθεται η λέξη «σημαντική», β) στην παρ. 2 μετά από τη λέξη «αεροπλάνο» προστίθενται οι λέξεις «ή χειρίζεται εξ αποστάσεως σύστημα μη επανδρωμένου αεροσκάφους», γ) στην παρ. 3: γα) τροποποιείται το πλαίσιο ποινής, γβ) η λέξη «προέκυψε» αντικαθίσταται από τη φράση «μπορεί να προκύψει» και γγ) προστίθεται η λέξη «κίνδυνος» πριν από τη φράση «για άνθρωπο» και το άρθρο 291 του ΠΚ διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 291**  
**Επικίνδυνες παρεμβάσεις στη συγκοινωνία μέ-**  
**σων σταθερής τροχιάς, πλοίων και αεροσκαφών**

1. Όποιος διαταράσσει την ασφάλεια της συγκοινωνίας α) μέσων σταθερής τροχιάς, πλοίων ή αεροσκαφών: α)



με καταστροφή, βλάβη ή μετακίνηση εγκαταστάσεων ή συγκοινωνιακών μέσων, β) με τοποθέτηση ή διατήρηση εμποδίων, γ) με αλλοίωση σημείων ή σημάτων ή με τοποθέτηση ή διατήρηση εσφαλμένων σημείων ή σημάτων, δ) με παραβίαση των κανόνων τεχνικού ελέγχου ή ασφαλείας φόρτωσης των συγκοινωνιακών μέσων, ε) με παραβίαση των κανόνων λειτουργίας συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών, στ) με άλλες, εξίσου επικίνδυνες, για την ασφάλεια της συγκοινωνίας πράξεις τιμωρείται: αα) με φυλάκιση αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα, ββ) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, γγ) με κάθειρξη αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ή προκάλεσε σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας, δδ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

2. Με τις ίδιες ποινές κατά τις διακρίσεις των στοιχείων αα' έως δδ' της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται, εάν δεν προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις σε άλλες διατάξεις, όποιος οδηγεί όχημα σταθερής τροχιάς ή κυβερνά πλοίο ή αεροπλάνο ή χειρίζεται εξ αποστάσεως σύστημα μη επανδρωμένου αεροσκάφους χωρίς να είναι σε θέση να το πράξει με ασφάλεια εξαιτίας της κατανάλωσης οιοπονεύματος ή χρήσης ναρκωτικών ουσιών ή λόγω σωματικής ή πνευματικής εξάντλησης.

3. Όποιος στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων από αμέλεια προκαλεί τη διατάραξη της ασφάλειας της συγκοινωνίας ή οδηγεί επικίνδυνα και από την πράξη του αυτή μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα ή κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη.»

#### **Άρθρο 61**

##### **Εγκλήματα κατά της ασφάλειας των τηλεφωνικών επικοινωνιών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 292Α ΠΚ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 292 ΠΚ, προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο 292Α διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 292Α**

##### **Εγκλήματα κατά της ασφάλειας των τηλεφωνικών επικοινωνιών**

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα αποκτά πρόσβαση σε σύνδεση ή σε δίκτυο παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, και με τον τρόπο αυτόν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τηλεφωνικών επικοινωνιών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή. Αν ο υπαίτιος της πράξης του προηγούμενου εδαφίου είναι ο εργαζόμενος ή συνεργάτης του παρόχου υπηρεσιών τηλεφωνίας, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή. Με την ποινή του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται και ο πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του ο οποίος αθέμιτα θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τηλεφωνικών επικοινωνιών.

2. Ο πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, ο οποίος παραβιάζει διάταξη κανονισμού της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) ή όρο της Γενικής Άδειας ή του δικαιώματος χρήσης ραδιοσυχνότητας ή του δικαιώματος χρήσης αριθμού, που αναφέρονται στην ασφάλεια των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή.

3. Ο πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού ή ο κατά τον νόμο υπεύθυνος για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, που παραλείπει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή πράξης της παρ. 1, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή, εφόσον η πράξη τελέστηκε ή έγινε απόπειρα τέλεσής της, ανεξάρτητα αν θα τιμωρηθεί ο υπαίτιος.

4. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να προκαλέσει περιουσιακή ζημία σε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή. Εφόσον το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή. Αν από τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να τεθούν σε κίνδυνο θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του Πολιτεύματος, όπως μνημονεύονται στο άρθρο 134 του Ποινικού Κώδικα ή απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους ή στην ασφάλεια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, επιβάλλεται κάθειρξη.

5. Όποιος αθέμιτα διαθέτει στο εμπόριο ή με άλλον τρόπο προσφέρει προς εγκατάσταση ειδικά τεχνικά μέσα για την τέλεση των πράξεων της παρ. 1 ή δημόσια διαφημίζει ή προσφέρει τις υπηρεσίες του για την τέλεσή τους τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.»

#### **Άρθρο 62**

##### **Παρακώλυση της λειτουργίας άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 293 ΠΚ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 293 ΠΚ: α) μετά από τη λέξη «όποιος» προστίθενται οι λέξεις «αθέμιτα με οποιοδήποτε τρόπο», β) στην περ. β' διαγράφονται οι λέξεις «με αθέμιτη παρέμβαση σε πράγμα ή σε σύστημα πληροφοριών ή σε ηλεκτρονικά δεδομένα που εξυπηρετούν τη λειτουργία της εγκατάστασης» και το άρθρο 293 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 293**

##### **Παρακώλυση της λειτουργίας άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων**

1. Όποιος αθέμιτα με οποιοδήποτε τρόπο παρεμποδίζει ή διαταράσσει σε μεγάλη έκταση ή για μεγάλο χρονικό διάστημα τη λειτουργία εγκατάστασης που εξυπηρετεί την παροχή στο κοινό: α) ταχυδρομικών υπηρεσιών, β) νερού, φωτισμού, φυσικού αερίου, θερμότητας ή κινητήριας δύναμης, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 292B εφαρμόζεται και για την πράξη της παρ. 1.

3. Αν από την πράξη προκλήθηκε κατάσταση κοινής ανάγκης, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη.

4. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση έως έξι (6) μήνες ή χρηματική ποινή.

#### **Άρθρο 63**

##### **Ανθρωποκτονία με δόλο - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 299 ΠΚ**

Η παρ. 1 του άρθρου 299 ΠΚ, τροποποιείται ως προς την ποινή και το άρθρο 299 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 299**

##### **Ανθρωποκτονία με δόλο**

1. Όποιος σκότωσε άλλον τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.

2. Αν η πράξη αποφασίστηκε και εκτελέστηκε σε βρασμό ψυχικής ορμής, επιβάλλεται κάθειρξη.»

#### **Άρθρο 64**

##### **Σωματική βλάβη - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 308 ΠΚ**

Στο άρθρο 308 ΠΚ: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 ως προς το πλαίσιο της ποινής, β) τροποποιείται η παρ. 2 ως προς την ιδιότητα του παθόντος και το άρθρο 308 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 308**

##### **Σωματική βλάβη**

1. Όποιος προξενεί σε άλλον σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας του τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή. Αν η κάκωση ή βλάβη της υγείας που του προξένησε είναι εντελώς ελαφρά, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας.

2. Για τη δίωξη της πράξης της προηγούμενης παραγράφου απαιτείται έγκληση, εκτός αν ο παθών είναι υπάλληλος και η πράξη τελέστηκε κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της ή υπάλληλος του πλειστηριασμού κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης και η πράξη τελέστηκε με αφορμή τον πλειστηριασμό, οπότε η δίωξη είναι αυτεπάγγελτη.

3. Η σωματική βλάβη της παρ. 1 δεν είναι άδικη, όταν επιχειρείται με τη συναίνεση του παθόντος και δεν προσκρούει στα χρηστά ήθη.

4. Ο υπαίτιος της πράξης της παρ. 1 είναι δυνατό να απαλλαγεί από κάθε ποινή αν παρασύρθηκε στην πράξη από δικαιολογημένη αγανάκτηση, εξαιτίας μιας αμέσως προηγούμενης πράξης που τέλεσε ο παθών εναντίον του ή ενώπιόν του και που ήταν ιδιαίτερα σκληρή ή βάνουση.»

#### **Άρθρο 65**

##### **Επικίνδυνη σωματική βλάβη - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση του άρθρου 309 ΠΚ**

Το άρθρο 309 ΠΚ τροποποιείται ως προς την ποινή και το άρθρο 309 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 309**

##### **Επικίνδυνη σωματική βλάβη**

Αν η πράξη του προηγούμενου άρθρου τελέστηκε με τρόπο που μπορούσε να προκαλέσει στον παθόντα κίνδυνο ζωής ή βαριά σωματική βλάβη, επιβάλλεται φυλάκιση έως τρία (3) έτη.»

#### **Άρθρο 66**

##### **Βαριά σωματική βλάβη - Αντικατάσταση του άρθρου 310 ΠΚ**

Το άρθρο 310 ΠΚ, αντικαθίσταται ως εξής:

#### **«Άρθρο 310**

##### **Βαριά σωματική βλάβη**

1. Αν η πράξη του άρθρου 308 είχε ως επακόλουθο τη βαριά σωματική βλάβη επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

2. Όποιος προκαλεί σε άλλον βαριά σωματική βλάβη τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών. Αν επιδίωκε την πρόκληση της βαριάς σωματικής βλάβης, τιμωρείται με κάθειρξη.

3. Βαριά σωματική βλάβη υπάρχει ιδίως αν η πράξη προξένησε στον παθόντα κίνδυνο ζωής ή βαριά και μακροχρόνια αρρώστια ή σοβαρό ακρωτηριασμό ή αναπηρία ή μόνιμη παραμόρφωση ή αν τον εμπόδισε σημαντικά και για πολύ χρόνο να χρησιμοποιεί το σώμα ή τη διάνοιά του.»

#### **Άρθρο 67**

##### **Σωματική βλάβη από αμέλεια - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 314 ΠΚ**

Η παρ. 1 του άρθρου 314 ΠΚ τροποποιείται ως προς: α) τη σειρά των προβλεπόμενων ποινών, β) την προσθήκη της περίπτωσης προκληθείσας βαριάς σωματικής βλάβης και του αντίστοιχου πλαισίου ποινής και το άρθρο 314 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 314**

##### **Σωματική βλάβη από αμέλεια**

1. Όποιος από αμέλεια προκαλεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας άλλου τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας. Αν η σωματική βλάβη που προκλήθηκε είναι βαριά, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη, και αν αυτή είναι εντελώς ελαφρά, επιβάλλεται χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας.

2. Για την ποινική δίωξη της πράξης της προηγούμενης παραγράφου απαιτείται έγκληση. Η δίωξη είναι αυτεπάγγελτη αν ο υπαίτιος ήταν οδηγός οχήματος ή υπόχρεος λόγω της υπηρεσίας ή του επαγγέλματός του να καταβάλει ιδιαίτερη επιμέλεια ή προσοχή. Όταν ο υπαίτιος οδηγός οχήματος δεν μεταφέρει επιβάτες ή πράγματα με σκοπό βιοπορισμού, η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως, ο εισαγγελέας όμως με διάταξή του απέχει από την ποινική δίωξη αν ο παθών δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την ποινική δίωξη του δράστη. Αν η δήλωση υποβληθεί μετά την άσκηση ποινικής δίωξης, το δικαστήριο παύει οριστικά αυτήν.»

**Άρθρο 68****Εγκλήματα κατά της σωματικής ακεραιότητας υπαλλήλου - Ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση - Προσθήκη άρθρου 315Α ΠΚ**

Μετά από το άρθρο 315 ΠΚ, προστίθεται νέο άρθρο 315Α ως εξής:

**«Άρθρο 315Α****Εγκλήματα κατά της σωματικής ακεραιότητας υπαλλήλου - Ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση**

Η τέλεση των εγκλημάτων των άρθρων 308 έως 311 εναντίον υπαλλήλου κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της συνιστά ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση.»

**Άρθρο 69****Εμπορία ανθρώπων - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 323Α ΠΚ**

Στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 323Α ΠΚ, τροποποιείται το πλαίσιο ποινής και το άρθρο 323Α διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 323Α****Εμπορία ανθρώπων**

1. Όποιος με τη χρήση βίας, απειλής βίας ή άλλων εξαναγκαστικών μέσων ή με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας, στρατολογεί, απάγει, μεταφέρει, κατακρατεί παράνομα, υποθάλλει, παραδίδει ή παραλαμβάνει άλλον με σκοπό την εκμετάλλευσή του, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος και αν, για να επιτύχει τον ίδιο σκοπό, τελεί τις πράξεις της προηγούμενης παραγράφου αποσπώντας τη συναίνεση άλλου με τη χρήση απατηλών μέσων ή παρασύροντάς τον εκμεταλλεόμενος την ευάλωτη θέση στην οποία βρίσκεται.

3. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τιμωρείται η πράξη των προηγούμενων παραγράφων όταν: α) τελείται κατ'επάγγελμα, β) τελείται από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη, γ) συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή ή έξοδο του παθόντος από τη χώρα ή δ) είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος. Επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη, αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο.

4. Με τις ποινές της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται η πράξη των παρ. 1 και 2 όταν στρέφεται κατά ανηλικού, ακόμα κι όταν τελείται χωρίς τη χρήση των μέσων που αναφέρονται σε αυτές. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και όποιος, με τα μέσα των παρ. 1 και 2 στρατολογεί ανήλικο με σκοπό τη χρησιμοποίησή του σε ένοπλες επιχειρήσεις.

5. Η έννοια της εκμετάλλευσης στις προηγούμενες παραγράφους περιλαμβάνει τον πορισμό παράνομου περιουσιακού οφέλους από: α) την υπαγωγή του σε καθεστώς δουλείας ή σε παρεμφερείς προς τη δουλεία πρακτικές, β) την υπαγωγή του σε καθεστώς ειλωτείας, γ) την εργασία ή την επαιτεία του θύματος (εργασιακή εκμετάλλευση), δ) την τέλεση εγκληματικών πράξεων

από αυτό, ε) την αφαίρεση κυττάρων, ιστών ή οργάνων του σώματός του, στ) την τέλεση από αυτό γενετήσιων πράξεων, πραγματικών ή προσποιητών, ή την παροχή εργασίας ή υπηρεσιών που έχουν ως αποκλειστικό σκοπό τη γενετήσια διέγερση (γενετήσια εκμετάλλευση) ή ζ) τον εξαναγκασμό του σε τέλεση γάμου.

6. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος εν γνώσει, χωρίς να χρησιμοποιεί τα μέσα των παρ. 1 και 2, προσλαμβάνει στην εργασία του πρόσωπο που είναι θύμα εμπορίας, δέχεται τις υπηρεσίες του προσώπου αυτού, τελεί μαζί του γενετήσια πράξη ή δέχεται τα έσοδα από την εκμετάλλευσή του.

7. Τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή όποιος, χωρίς να χρησιμοποιεί τα μέσα των παρ. 1 και 2, εξωθεί σε επαιτεία ανηλικούς, με σκοπό την εκμετάλλευση των εσόδων τους.

8. Για όποιον καταγγέλλει αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν σε βάρος του από υπαίτιους των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί, εφόσον η καταγγελία πιθανολογείται βάσιμη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απόσχει προσωρινά από την ποινική δίωξη για παραβάσεις του νόμου περί αλλοδαπών και περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων, καθώς και για παραβάσεις λόγω συμμετοχής τους σε εγκληματικές δραστηριότητες, εφόσον η συμμετοχή αυτή ήταν άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι ήταν παθόντες των αδικημάτων των προηγούμενων παραγράφων, ώσπου να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλθηκαν. Αν η καταγγελία αποδειχθεί βάσιμη, η αποχή από την ποινική δίωξη γίνεται οριστική.»

**Άρθρο 70****Αυτοδικία - Τροποποίηση του άρθρου 331 ΠΚ**

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 331 ΠΚ, τροποποιείται ως προς τη σειρά των προβλεπόμενων εναλλακτικών ποινών και το άρθρο 331 τροποποιείται ως εξής:

**«Άρθρο 331****Αυτοδικία**

Όποιος ασκεί αυθαίρετα αξίωση σχετική με δικαίωμα που ή το έχει πραγματικά ή από πεποίθηση το οικειοποιείται τιμωρείται με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.»

**Άρθρο 71****Βιασμός - Τροποποίηση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 336 ΠΚ**

Στο άρθρο 336 ΠΚ: α) τροποποιείται η παρ. 3 με την προσθήκη της περίπτωσης του ανήλικου θύματος και ως προς το πλαίσιο ποινής, β) στην παρ. 4 η λέξη «επιχειρεί» αντικαθίσταται από τη λέξη «τελεί» και το άρθρο 336 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 336****Βιασμός**

1. Όποιος με σωματική βία ή με απειλή σοβαρού και άμεσου κινδύνου ζωής ή σωματικής ακεραιότητας εξαναγκάζει άλλον σε επιχείρηση ή ανοχή γενετήσι-



ας πράξης τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών.

2. Γενετήσια πράξη είναι η συνουσία και οι ίσης βαρύτητας με αυτήν πράξεις.

3. Αν η πράξη της παρ. 1 έγινε από δύο ή περισσότερους δράστες που ενεργούσαν από κοινού ή είχε ως συνέπεια τον θάνατο του παθόντος ή αν ο παθών είναι ανήλικος, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

4. Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παρ. 1, τελεί γενετήσια πράξη χωρίς τη συναίνεση του παθόντος, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη.»

#### **Άρθρο 72**

##### **Προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας - Τροποποίηση των παρ. 1 και 4 του άρθρου 337 ΠΚ**

Στο άρθρο 337 ΠΚ: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 με την προσθήκη της περίπτωσης του ανήλικου παθόντος, β) τροποποιείται η παρ. 4 ως προς τον αποδέκτη των πράξεων και το πλαίσιο ποινής και διαγράφεται το τελευταίο εδάφιο και το άρθρο 337 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 337**

##### **Προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας**

1. Όποιος με χειρονομίες γενετήσιου χαρακτήρα, με προτάσεις που αφορούν γενετήσιες πράξεις, με γενετήσιες πράξεις που τελούνται ενώπιον άλλου ή με επίδειξη των γεννητικών του οργάνων, προσβάλλει βάνουσα την τιμή άλλου, τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος ή χρηματική ποινή. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση, εκτός αν ο παθών είναι ανήλικος.

2. Με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή τιμωρείται η πράξη της προηγούμενης παραγράφου, αν ο παθών είναι νεότερος των δώδεκα (12) ετών.

3. Ενήλικος, ο οποίος μέσω διαδικτύου ή άλλων μέσων ή τεχνολογιών πληροφορικής αποκτά επαφή με πρόσωπο που δεν συμπλήρωσε τα δέκα πέντε (15) έτη και με χειρονομίες ή προτάσεις, προσβάλλει την τιμή του ανήλικου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών. Αν επακολούθησε συνάντηση ο ενήλικος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών.

4. Όποιος προβαίνει σε χειρονομίες γενετήσιου χαρακτήρα ή διατυπώνει προτάσεις για τέλεση γενετήσιων πράξεων σε πρόσωπο που εξαρτάται εργασιακά από αυτόν ή εκμεταλλευόμενος τη θέση προσώπου που έχει ενταχθεί σε διαδικασία αναζήτησης θέσης εργασίας, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη.»

#### **Άρθρο 73**

##### **Κατάχρηση ανικάνου προς αντίσταση σε γενετήσια πράξη - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 338 ΠΚ**

Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 338 ΠΚ, τροποποιούνται ως προς την ποινή και το άρθρο 338 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 338**

##### **Κατάχρηση ανικάνου προς αντίσταση σε γενετήσια πράξη**

1. Όποιος με κατάχρηση της διανοητικής ή σωματικής αναπηρίας άλλου ή της από οποιαδήποτε αιτία ανικα-

νότητάς του να αντισταθεί ενεργεί με αυτόν γενετήσια πράξη τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Αν η πράξη της προηγούμενης παραγράφου έγινε από δύο ή περισσότερους που ενεργούσαν από κοινού, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών.»

#### **Άρθρο 74**

##### **Γενετήσιες πράξεις με ανηλικούς ή ενώπιόν τους - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 339 ΠΚ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 339 ΠΚ: α) τροποποιείται το εισαγωγικό εδάφιο ως προς τα άρθρα του ΠΚ στα οποία γίνεται παραπομπή, β) αντικαθίσταται η περ. α', γ) αντικαθίσταται η περ. β', δ) διαγράφεται η περ. γ' και το άρθρο 339 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 339**

##### **Γενετήσιες πράξεις με ανηλικούς ή ενώπιόν τους**

1. Όποιος ενεργεί γενετήσια πράξη με πρόσωπο νεότερο των δεκαπέντε ετών ή το παραπλανά με αποτέλεσμα να ενεργήσει ή να υποστεί τέτοια πράξη τιμωρείται, αν δεν υπάρχει περίπτωση να τιμωρηθεί βαρύτερα με τα άρθρα 342 και 351 Α, ως εξής:

α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δώδεκα (12) έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών,

β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δώδεκα (12) έτη, με κάθειρξη.

2. Οι γενετήσιες πράξεις μεταξύ ανηλικών κάτω των δεκαπέντε (15) ετών δεν τιμωρούνται, εκτός αν η μεταξύ τους διαφορά ηλικίας είναι μεγαλύτερη των τριών (3) ετών, οπότε μπορούν να επιβληθούν μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.

3. Όποιος εξωθεί ή παρασύρει ανήλικο, που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε (15) έτη, να παρίσταται σε γενετήσια πράξη μεταξύ άλλων, χωρίς να συμμετέχει σε αυτήν, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή αν ο ανήλικος είναι μικρότερος των δεκατεσσάρων (14) ετών και με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή αν έχει συμπληρώσει το δέκατο τέταρτο (14ο) έτος της ηλικίας του.»

#### **Άρθρο 75**

##### **Γενική διάταξη για τα άρθρα 338 και 339 ΠΚ - Προσθήκη άρθρου 340 ΠΚ**

Προστίθεται άρθρο 340 ΠΚ ως εξής:

#### **«Άρθρο 340**

##### **Γενική διάταξη**

Αν κάποια από τις πράξεις των άρθρων 338 και 339 είχε ως συνέπεια τον θάνατο του παθόντος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.»

#### **Άρθρο 76**

##### **Κατάχρηση ανηλικών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 342 ΠΚ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 342 ΠΚ: α) στο πρώτο εδάφιο: αα) τροποποιούνται οι περ. α' και β' ως προς την αναπροσαρμογή των ηλικιακών ορίων και ως προς την επιβαλλόμενη ποινή, αβ) διαγράφεται η περ. γ', β) προ-

στίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 342 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 342  
Κατάχρηση ανηλίκων**

1. Ο ενήλικος ο οποίος ενεργεί γενετήσιες πράξεις με ανήλικο, τον οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά, τιμωρείται ως εξής:

α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα (14) έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή,

β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα (14) έτη, με κάθειρξη και χρηματική ποινή.

Συνιστά επιβαρυντική περίπτωση η τέλεση της πράξης της παρ. 1: α) από οικείο, β) από πρόσωπο που συνοικεί με τον ανήλικο ή διατηρεί φιλικές σχέσεις με τους οικείους του, γ) από εκπαιδευτικό, παιδαγωγό, γυμναστή ή άλλο πρόσωπο που παραδίδει μαθήματα στον ανήλικο, δ) από πρόσωπο που δέχεται τις υπηρεσίες του ανηλίκου, ε) από κληρικό με τον οποίο ο ανήλικος διατηρεί πνευματική σχέση, στ) από ψυχολόγο, ιατρό, νοσοκόμο ή από ειδικό επιστήμονα που παρέχει τις υπηρεσίες του στον ανήλικο, ζ) από πρόσωπο που καταχράται τη διανοητική ή σωματική αναπηρία του ανηλίκου.

2. Ο ενήλικος ο οποίος απευθύνει χειρονομίες, προτάσεις ή εξιστορεί ή απεικονίζει ή παρουσιάζει πράξεις γενετήσιου χαρακτήρα σε ανήλικο, τον οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών.».

**Άρθρο 77  
Κατάχρηση σε γενετήσια πράξη προσώπου που αναζητά εργασία - Αντικατάσταση της περ. β' άρθρου 343 ΠΚ**

Η περ. β' του άρθρου 343 ΠΚ αντικαθίσταται και το άρθρο 343 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 343  
Κατάχρηση σε γενετήσια πράξη**

Με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τιμωρούνται: α) όποιος υποχρεώνει άλλον σε επιχείρηση ή ανοχή γενετήσιας πράξης, με κατάχρηση σχέσης εργασιακής εξάρτησης οποιασδήποτε φύσης, β) όποιος υποχρεώνει άλλον σε επιχείρηση ή ανοχή γενετήσιας πράξης, εκμεταλλευόμενος την θέση του παθόντος, ως προσώπου, το οποίο αναζητά εργασία, γ) οι διορισμένοι ή οπωσδήποτε εργαζόμενοι σε φυλάκες ή άλλα κρατητήρια, σε αστυνομικές υπηρεσίες, σε σχολές, παιδαγωγικά ιδρύματα, νοσοκομεία, κλινικές ή κάθε είδους θεραπευτικά καταστήματα ή σε άλλα ιδρύματα προορισμένα να περιθάλπουν πρόσωπα που έχουν ανάγκη από βοήθεια αν, με κατάχρηση της θέσης τους, υποχρεώσουν σε γενετήσια πράξη πρόσωπο που έχει εισαχθεί σε αυτά τα ιδρύματα.».

**Άρθρο 78  
Έγκληση - Τροποποίηση του άρθρου 344 ΠΚ**

Το άρθρο 344 ΠΚ, τροποποιείται ως προς την παραπομπή σε άρθρο του ΠΚ, στο τέλος του άρθρου προστί-

θεται η φράση «εκτιμώντας τη δήλωση του θύματος ότι η δημοσιότητα από την ποινική δίωξη θα έχει συνέπεια τον σοβαρό ψυχικό τραυματισμό του» και το άρθρο 344 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 344  
Έγκληση**

Στην περίπτωση του άρθρου 336 η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως, αλλά αν ο παθών δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας μπορεί να απόσχει οριστικά από την ποινική δίωξη ή, αν αυτή έχει ασκηθεί, να εισαγάγει την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, το οποίο μπορεί να παύσει οριστικά την ποινική δίωξη εκτιμώντας τη δήλωση του θύματος ότι η δημοσιότητα από την ποινική δίωξη θα έχει συνέπεια τον σοβαρό ψυχικό τραυματισμό του.».

**Άρθρο 79  
Γενετήσια πράξη μεταξύ συγγενών - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 345 ΠΚ**

Η παρ. 1 του άρθρου 345 ΠΚ, τροποποιείται ως προς την ποινή και το άρθρο 345 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 345  
Γενετήσια πράξη μεταξύ συγγενών**

1. Η γενετήσια πράξη μεταξύ συγγενών εξ αίματος ή από υιοθεσία, ανιούσας και κατιούσας γραμμής και μεταξύ αμφιθαλών ή ετεροθαλών αδελφών τιμωρείται: α) ως προς τους ανιόντες με κάθειρξη έως δέκα (10) ετών, β) ως προς τους κατιόντες με φυλάκιση και γ) μεταξύ αδελφών με φυλάκιση έως δύο (2) έτη.

2. Συγγενείς κατιούσας γραμμής ή αδελφοί μπορούν να απαλλαγούν από κάθε ποινή, αν κατά τον χρόνο της πράξης δεν είχαν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος.».

**Άρθρο 80  
Πορνογραφία ανηλίκων - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 348Α ΠΚ**

Η παρ. 4 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 348Α ΠΚ, τροποποιούνται ως προς τις επιβαλλόμενες ποινές και το άρθρο 348Α διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 348Α  
Πορνογραφία ανηλίκων**

1. Όποιος με πρόθεση παράγει, διανέμει, δημοσιεύει, επιδεικνύει, εισάγει στην Επικράτεια ή εξάγει από αυτήν, μεταφέρει, προσφέρει, πωλεί ή με άλλον τρόπο διαθέτει, αγοράζει, προμηθεύεται, αποκτά ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει ή μεταδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή.

2. Όποιος με πρόθεση παράγει, προσφέρει, πωλεί ή με οποιονδήποτε τρόπο διαθέτει, διανέμει, διαβιβάζει, αγοράζει, προμηθεύεται ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων, μέσω πληροφοριακών συστη-

μάτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή.

3. Υλικό παιδικής πορνογραφίας, κατά την έννοια των προηγούμενων παραγράφων συνιστά η αναπαράσταση ή η πραγματική ή η εικονική αποτύπωση σε ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό φορέα των γεννητικών οργάνων ή του σώματος εν γένει του ανηλίκου, κατά τρόπο που προδήλως προκαλεί γενετήσια διέγερση, καθώς και της πραγματικής ή εικονικής γενετήσιας πράξης που διενεργείται από ή με ανήλικο.

4. Οι πράξεις των παρ. 1 και 2 τιμωρούνται με κάθειρξη και χρηματική ποινή:

α. αν τελέσθηκαν κατ' επάγγελμα,

β. αν η παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας συνδέεται με την εκμετάλλευση της ανάγκης, της ψυχικής ή της διανοητικής ασθένειας ή της σωματικής δυσλειτουργίας, λόγω οργανικής νόσου ανηλίκου ή με την άσκηση ή απειλή χρήσης βίας ανηλίκου ή με τη χρησιμοποίηση ανηλίκου που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος ή αν η παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας εξέθεσε τη ζωή του ανηλίκου σε σοβαρό κίνδυνο και

γ. αν δράστης της παραγωγής του υλικού παιδικής πορνογραφίας είναι πρόσωπο στο οποίο έχουν εμπιστευθεί ανήλικο για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά.

5. Αν η παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας συνδέεται με τη χρησιμοποίηση ανηλίκου που δεν έχει συμπληρώσει το δωδέκατο έτος της ηλικίας του, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή. Η ίδια ποινή επιβάλλεται αν η πράξη των παρ. β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος, αν δε αυτή είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

6. Όποιος εν γνώσει αποκτά πρόσβαση σε υλικό παιδικής πορνογραφίας μέσω πληροφοριακών συστημάτων, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή.».

#### **Άρθρο 81**

##### **Μαστροπεία -**

##### **Τροποποίηση του άρθρου 349 ΠΚ**

Στο άρθρο 349 ΠΚ, προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 349 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 349**

##### **Μαστροπεία**

1. Όποιος, για να εξυπηρετήσει την ακολασία άλλων, προάγει ή εξωθεί στην πορνεία ανήλικο ή υποθάλπει ή εξαναγκάζει ή διευκολύνει ή συμμετέχει στην πορνεία ανηλίκων, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.

2. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος αν το έγκλημα τελέστηκε: α) εναντίον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε (15) ετών, β) με απατηλά μέσα, γ) από τον ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον οποίο έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για ανατροφή, διδασκαλία επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινή, δ)

από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη, ε) με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, στ) με προσφορά ή υπόσχεση πληρωμής χρημάτων ή οποιουδήποτε άλλου ανταλλάγματος.

3. Εκτός των περιπτώσεων του άρθρου 323Α, όποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία προάγει ή εξωθεί ή εξαναγκάζει άλλον στην πορνεία ή εκμεταλλεύεται τα έσοδα από την πορνεία άλλου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δεκαοκτώ (18) μηνών και με χρηματική ποινή. Η τέλεση της πράξης από υπάλληλο, ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη, συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.»

#### **Άρθρο 82**

##### **Γενετήσια πράξη με ανήλικο έναντι αμοιβής - Τροποποίηση του άρθρου 351Α ΠΚ**

Στο άρθρο 351Α ΠΚ: α) τροποποιούνται οι παρ. β' και γ' της παρ. 1 ως προς τα ηλικιακά όρια, β) τροποποιείται η παρ. 2 ως προς το πλαίσιο ποινής και το άρθρο 351Α διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 351Α**

##### **Γενετήσια πράξη με ανήλικο έναντι αμοιβής**

1. Η γενετήσια πράξη με ανήλικο που τελείται από ενήλικο με αμοιβή ή με άλλα υλικά ανταλλάγματα ή η γενετήσια πράξη μεταξύ ανηλίκων που προκαλείται από ενήλικο με τον ίδιο τρόπο και τελείται ενώπιον αυτού ή άλλου ενηλίκου τιμωρείται:

α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δώδεκα (12) έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή,

β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δώδεκα (12), όχι όμως και τα δεκαπέντε (15) έτη, με κάθειρξη και χρηματική ποινή και

γ) αν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε (15) έτη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή.

2. Αν η πράξη της πρώτης παραγράφου είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο του παθόντος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.».

#### **Άρθρο 83**

##### **Προσβολή γενετήσιας ευπρέπειας -**

##### **Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 353 ΠΚ**

Η παρ. 2 του άρθρου 353 ΠΚ τροποποιείται με την αναφορά στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και το άρθρο 353 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 353**

##### **Προσβολή γενετήσιας ευπρέπειας**

1. Όποιος εν γνώσει προσβάλλει βάνουσα τη γενετήσια ευπρέπεια άλλου με πράξη γενετήσιου χαρακτήρα που ενεργείται ενώπιόν του τιμωρείται με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας. Αν η πράξη του προηγούμενου εδαφίου ενεργείται ενώπιον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε (15) ετών τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή.



2. Για την ποινική δίωξη της πράξης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 απαιτείται έγκληση.».

**Άρθρο 84**  
**Παραμέληση της εποπτείας ανηλίκου -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 360 ΠΚ**

Στο άρθρο 360 ΠΚ: α) τροποποιείται η παρ. 1 ως προς το ηλικιακό όριο, β) τροποποιείται η παρ. 2 ως προς το πλαίσιο ποινής και το άρθρο 360 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 360  
Παραμέληση της εποπτείας ανηλίκου

1. Όποιος, ενώ έχει υποχρέωση εποπτείας ανηλίκου παραλείπει να τον παρεμποδίσει από την τέλεση αξιόποινης πράξης, τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος, αν δεν συντρέχει περίπτωση να τιμωρηθεί αυστηρότερα με άλλη διάταξη.

2. Αν ο υπαίτιος της παράλειψης είναι πρόσωπο που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου και ιδίως γονέας ή επίτροπος υπό την υπεύθυνη επιμέλεια του οποίου έχει τεθεί ο ανήλικος σύμφωνα με τα άρθρα 122 και 123, επιβάλλεται φυλάκιση έως δύο (2) έτη.».

**Άρθρο 85**  
**Παραβάσεις σχετικά με την υιοθεσία ανηλίκου -**  
**Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 360Α ΠΚ**

Η παρ. 2 του άρθρου 360Α ΠΚ τροποποιείται ως προς την επέκταση του αξιοποιού σε εκείνον που υιοθετεί και το άρθρο 360Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 360Α  
Παραβάσεις σχετικά με την υιοθεσία ανηλίκου

1. Όποιος υιοθετεί ανήλικο με σκοπό να τον αποχολήσει σε δραστηριότητες επικίνδυνες για την υγεία του και τον απασχολεί σε αυτές, τιμωρείται, εφόσον δεν συντρέχει άλλη αξιόποινη πράξη που τιμωρείται βαρύτερα, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή.

2. Με φυλάκιση και χρηματική ποινή τιμωρείται εκείνος που δίνει σε υιοθεσία το παιδί του, εκείνος που υιοθετεί, καθώς και εκείνος που μεσολαβεί στην υιοθεσία αποκομίζοντας ο ίδιος ή προσπορίζοντας σε άλλον αθέμιτο όφελος.

3. Εκείνος που τελεί κατ' επάγγελμα τις αξιόποινες πράξεις των προηγούμενων παραγράφων τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.».

**Άρθρο 86**  
**Κλοπή - Τροποποίηση της παρ. 1**  
**του άρθρου 372 ΠΚ**

Η παρ. 1 του άρθρου 372 ΠΚ τροποποιείται ως προς την ποινή και διαγράφεται η περίπτωση τέλεσης κλοπής με διάρρηξη και το άρθρο 372 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 372  
Κλοπή

1. Όποιος αφαιρεί ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα από την κατοχή άλλου με σκοπό να το ιδιοποιηθεί παράνομα, τιμωρείται με φυλάκιση και αν το αντικείμενο της κλοπής είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή.

2. Κινητό πράγμα θεωρείται κατά τον Κώδικα και η ηλεκτρική και κάθε άλλης μορφής ενέργεια.».

**Άρθρο 87**  
**Υπεξαίρεση - Πλαίσιο ποινής -**  
**Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 375 ΠΚ**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 375 ΠΚ τροποποιείται ως προς το πλαίσιο ποινής και το άρθρο 375 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 375  
Υπεξαίρεση

1. Όποιος ιδιοποιείται παράνομα ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα που περιήλθε στην κατοχή του με οποιονδήποτε τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη και αν το αντικείμενο είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Αν πρόκειται για αντικείμενο που το έχουν εμπιστευθεί στον υπαίτιο λόγω ανάγκης ή λόγω της ιδιότητάς του ως εντολοδόχου, επιτρόπου ή κηδεμόνα του παθόντος ή ως μεσεγγυούχου ή διαχειριστή ξένης περιουσίας, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή.

2. Αν η αξία του αντικειμένου στην παρ. 1 υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.

3. Αν η υπεξαίρεση στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του ελληνικού δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η αξία του αντικειμένου της υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες. Η πράξη αυτή παραγράφεται μετά είκοσι (20) έτη.

4. Με το ξένο πράγμα εξομοιώνεται και: α) το τίμημα που έλαβε ο υπαίτιος για κινητό πράγμα που του είχαν εμπιστευθεί για να το πουλήσει, καθώς και β) το κινητό πράγμα που απέκτησε ο υπαίτιος με χρήματα ή με άλλο πράγμα που του είχαν εμπιστευθεί για να αγοράσει ή να ανταλλάξει αντίστοιχα το πράγμα που απέκτησε.».

**Άρθρο 88**  
**Κλοπή και υπεξαίρεση μικρής αξίας -**  
**Τροποποίηση του πρώτου εδαφίου**  
**του άρθρου 377 ΠΚ**

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 377 ΠΚ απαλείφεται η αναφορά στο άρθρο 374 ΠΚ και το άρθρο 377 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 377  
Κλοπή και υπεξαίρεση μικρής αξίας

Αν τα εγκλήματα των άρθρων 372 και 375 παρ. 1 έχουν αντικείμενο πράγμα μικρής αξίας, επιβάλλεται χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας. Αν όμως η πράξη τελέστηκε από ανάγκη για άμεση χρήση ή ανάλωση του αντικειμένου της κλοπής ή υπεξαίρεσης, το δικαστήριο μπορεί να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.».

**Άρθρο 89**  
**Ληστεία - Πλαίσιο ποινής -**  
**Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 380 ΠΚ**

Η παρ. 2 του άρθρου 380 ΠΚ τροποποιείται ως προς την ποινή και το άρθρο 380 τροποποιείται ως εξής:

«Άρθρο 380  
Ληστεία

1. Όποιος με σωματική βία εναντίον προσώπου ή με απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής αφαιρεί από άλλον ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα ή τον εξαναγκάζει να του το παραδώσει για να το ιδιοποιηθεί παράνομα, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή.

2. Αν από την πράξη επήλθε ο θάνατος κάποιου προσώπου ή βαριά σωματική βλάβη ή αν η πράξη εκτελέστηκε με ιδιαίτερη σκληρότητα εναντίον προσώπου, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

3. Οι ποινές των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται και σε εκείνον που καταλήφθηκε επ' αυτοφώρω να κλέβει και μεταχειρίζεται σωματική βία εναντίον προσώπου ή απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής για να διατηρήσει το κλοπιμαίο.».

**Άρθρο 90**  
**Προϋποθέσεις αποχής από την ποινική δίωξη -**  
**Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 381 ΠΚ**

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 381 ΠΚ τροποποιείται ως προς τα εγκλήματα στα οποία επιτρέπεται η αποχή από την ποινική δίωξη και το άρθρο 381 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 381  
Γενική Διάταξη

1. Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 374Α, 375 παρ. 1 και 2, 377 και 378 παρ. 1 εδάφιο β' απαιτείται έγκληση. Στην περίπτωση του εδαφίου α' της παρ. 1 του άρθρου 378 η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως, ο εισαγγελέας όμως με διάταξή του απέχει από την ποινική δίωξη αν ο παθών δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την ποινική δίωξη του δράστη. Αν η δήλωση υποβληθεί μετά την άσκηση ποινικής δίωξης, το δικαστήριο παύει οριστικά αυτήν.

2. Το αξιόποινο των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 372 έως 378 εξαλείφεται αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν από την πρώτη εξέτασή του ως υπόπτου ή κατηγορουμένου για την πράξη, αποδώσει το πράγμα ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου. Η μερική μόνο απόδοση ή ικανοποίηση εξαλείφει το αξιόποινο κατά το αντίστοιχο μέρος. Στην περίπτωση του άρθρου 374Α, μαζί με την απόδοση του πράγματος απαιτείται και η πλήρης ικανοποίηση του ζημιωθέντος.

3. Εάν ο υπαίτιος των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 372 έως 378 μέχρι την αμετάκλητη παραπομπή του στο ακροατήριο αποδώσει το πράγμα ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου, καταβάλλοντας την αξία του, απαλλάσσεται από κάθε ποινή εφόσον πληρώσει επιπλέον τους τόκους υπερμερίας από την ημέρα τέλεσης του εγκλήματος.

4. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται για τα πλημμελήματα που προβλέπονται στα άρθρα 372 έως 378 και μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο.».

**Άρθρο 91**  
**Εκβίαση - Τροποποίηση της παρ. 1 και 2**  
**του άρθρου 385 ΠΚ**

Στο άρθρο 385 ΠΚ: α) τροποποιείται η παρ. 1 με την απαλοιφή της αναφοράς στις περιπτώσεις του άρθρου 380 του ΠΚ, β) στην παρ. 2 τροποποιείται το πλαίσιο ποινής και διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 385 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 385  
Εκβίαση

1. Όποιος, με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή τρίτος παράνομο περιουσιακό όφελος, εξαναγκάζει άλλον με βία ή απειλή σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή από την οποία επέρχεται ζημία στην περιουσία του εξαναγκαζομένου ή άλλου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή.

2. Αν η πράξη της προηγούμενης παραγράφου, τελέστηκε με σωματική βία εναντίον προσώπου ή με απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής τιμωρείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 380 ΠΚ.

3. Η εκβίαση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή αν ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε βία ή απειλή βλάβης της επιχείρησης, του επαγγέλματος, του λειτουργήματος ή άλλης δραστηριότητας που ασκεί ο εξαναγκαζόμενος ή άλλος ή προσφέρθηκε να παρέχει ή παρέχει προστασία για την αποτροπή πρόκλησης τέτοιας βλάβης από τρίτον. Αν την παραπάνω πράξη τέλεσε πρόσωπο που διαπράττει τέτοιες πράξεις κατ' επάγγελμα, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή.».

**Άρθρο 92**  
**Απάτη - Τροποποίηση της παρ. 1**  
**του άρθρου 386 ΠΚ**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 386 ΠΚ τροποποιείται με την προσθήκη της περίπτωσης ιδιαίτερα μεγάλης προξενηθείσας ζημίας και του πλαισίου ποινής και το άρθρο 386 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 386  
Απάτη

1. Όποιος με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με σκοπό από τη βλάβη αυτής της περιουσίας να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.

2. Αν η απάτη στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του ελληνικού δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες. Η πράξη αυτή παραγράφεται μετά είκοσι (20) έτη.».

#### **Άρθρο 93**

##### **Απάτη με υπολογιστή - Τροποποίηση της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 386Α ΠΚ**

Η περ. ε' του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 386Α ΠΚ τροποποιείται ως προς το πλαίσιο ποινής, με την προσθήκη της περίπτωσης ιδιαίτερα μεγάλης προξενθείσας ζημίας και του αντίστοιχου πλαισίου ποινής και το άρθρο 386Α διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 386Α**

##### **Απάτη με υπολογιστή**

1. Όποιος, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, επηρεάζοντας το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας επεξεργασίας δεδομένων υπολογιστή: α) με τη μη ορθή διαμόρφωση προγράμματος υπολογιστή, β) με τη χωρίς δικαίωμα παρέμβαση στη λειτουργία προγράμματος ή συστήματος υπολογιστή, γ) με τη χρησιμοποίηση μη ορθών ή ελλιπών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας, δ) με τη χωρίς δικαίωμα εισαγωγή, αλλοίωση, διαγραφή ή εξάλειψη δεδομένων υπολογιστή, ιδίως δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας, ή ε) με τη χωρίς δικαίωμα αξιοποίηση λογισμικού προορισμένου για τη μετακίνηση χρημάτων τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.

2. Όποιος κατασκευάζει, διαθέτει ή κατέχει πρόγραμμα ή σύστημα υπολογιστή που προορίζεται για τη διάπραξη του εγκλήματος της παρ. 1 τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη και χρηματική ποινή. Απαλλάσσεται από κάθε ποινή όποιος καταστρέφει με δική του θέληση το παραπάνω πρόγραμμα ή σύστημα υπολογιστή πριν το χρησιμοποιήσει για τη διάπραξη του εγκλήματος της παρ. 1.

3. Αν η απάτη με υπολογιστή στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του ελληνικού δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες. Η πράξη αυτή παραγράφεται μετά είκοσι (20) έτη.».

#### **Άρθρο 94**

##### **Απιστία - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 390 ΠΚ**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 390 ΠΚ τροποποιείται ως προς το πλαίσιο ποινής, με την προσθήκη

της περίπτωσης ιδιαίτερα μεγάλης προξενθείσας ζημίας και του αντίστοιχου πλαισίου ποινής και το άρθρο 390 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 390**

##### **Απιστία**

1. Όποιος κατά παράβαση των κανόνων επιμελούς διαχείρισης προκαλεί εν γνώσει βέβαιη ζημία στην περιουσία άλλου, της οποίας βάσει νόμου ή δικαιοπραξίας έχει την επιμέλεια ή διαχείριση (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη), τιμωρείται με φυλάκιση και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.

2. Αν η απιστία στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του ελληνικού δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες. Η πράξη αυτή παραγράφεται μετά είκοσι (20) έτη.».

#### **Άρθρο 95**

##### **Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 394 ΠΚ**

Η παρ. 1 του άρθρου 394 ΠΚ τροποποιείται ως προς την ποινή και το άρθρο 394 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 394**

##### **Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος**

1. Όποιος αποκρύπτει, αγοράζει, λαμβάνει ως ενέχυρο ή με άλλον τρόπο δέχεται στην κατοχή του πράγμα που προήλθε από αξιόποινη πράξη ή μεταβιβάζει σε άλλον την κατοχή τέτοιου πράγματος ή συνεργεί σε μεταβίβαση ή με οποιονδήποτε τρόπο ασφαρίζει την κατοχή του σε άλλον, τιμωρείται, ανεξάρτητα αν είναι τιμωρητέος ή όχι ο υπαίτιος του εγκλήματος από το οποίο προέρχεται το πράγμα, με φυλάκιση έως τρία (3) έτη, και αν πρόκειται για πράγμα ιδιαίτερα μεγάλης αξίας με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή.

2. Αν το αντικείμενο της πράξης της προηγούμενης παραγράφου είναι μικρής αξίας, ο δράστης τιμωρείται με χρηματική ποινή.

3. Με τα πράγματα που προέρχονται από αξιόποινη πράξη εξομοιώνεται και το τίμημά τους, καθώς επίσης και τα αντικείμενα που αποκτήθηκαν μέσω αυτών.».

#### **Άρθρο 96**

##### **Δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα - Τροποποίηση του άρθρου 396 ΠΚ**

Στο άρθρο 396 ΠΚ προστίθεται παρ. 2Α και το άρθρο 396 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 396**

##### **Δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα**

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή, τιμωρείται όποιος εργάζεται ή παρέχει υπη-



ρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση στον ιδιωτικό τομέα και, κατά την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή έμμεσα, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα για τον ίδιο ή για άλλον ή δέχεται υπόσχεση τέτοιου ωφελήματος ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψή του κατά παράβαση των καθηκόντων του, όπως αυτά διαγράφονται από τον νόμο, ή προκύπτουν από τη φύση της θέσης ή της υπηρεσίας του.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, υπόσχεται, προσφέρει ή παρέχει, άμεσα ή έμμεσα, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα σε πρόσωπο που εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα στον ιδιωτικό τομέα, για τον ίδιο ή για τρίτον, για ενέργεια ή για παράλειψη κατά παράβαση των ως άνω καθηκόντων του.

2Α. Οι πράξεις των προηγούμενων παραγράφων μένουν ατιμώρητες αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν εξετασθεί ως ύποπτος ή κατηγορούμενος για την πράξη του, την αναγγείλει στον εισαγγελέα πλημμελοδικών ή σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο ή άλλη αρμόδια αρχή, εγχειρίζοντας έγγραφη αναφορά ή προφορικά, οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση.

3. Η διάταξη του άρθρου 263Α εφαρμόζεται αναλόγως.».

#### **Άρθρο 97**

##### **Αλιεία στην αιγιαλίτιδα ζώνη και τα εσωτερικά ύδατα - Προσθήκη άρθρου 398 ΠΚ**

1. Στον ΠΚ προστίθεται άρθρο 398 ως εξής:

#### **«Άρθρο 398**

Αλιεία στην αιγιαλίτιδα ζώνη και τα εσωτερικά ύδατα

Όποιος ασκεί αλιευτική δραστηριότητα με σκάφος ή άλλο πλωτό μέσο που φέρει σημαία τρίτης χώρας, χωρίς την προβλεπόμενη κατά τις οικείες διατάξεις άδεια της αρμόδιας αρχής, εντός της αιγιαλίτιδας ζώνης και των εσωτερικών υδάτων της Ελληνικής Επικράτειας, τιμωρείται με φυλάκιση.».

2. Το άρθρο 33 του Αλιευτικού Κώδικα (ν.δ. 420/1970, Α' 27) αναδιατυπώνεται, προσαρμόζεται προς το άρθρο 398 ΠΚ και διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 33** **Ποινές**

Σε περίπτωση επιβολής ποινής σύμφωνα με το άρθρο 398 του Ποινικού Κώδικα σε όποιον ασκεί αλιευτική δραστηριότητα με σκάφος ή άλλο πλωτό μέσο που φέρει σημαία τρίτης χώρας, χωρίς την προβλεπόμενη άδεια της αρμόδιας Αρχής, εντός της αιγιαλίτιδας ζώνης και των εσωτερικών υδάτων της Ελληνικής Επικράτειας, ειδοποιούνται οι λιμενικές αρχές να μεριμνήσουν για την εκτέλεση της ποινής που έχει επιβληθεί όταν το σκάφος ή το πλωτό μέσο ελλιμενιστεί μελλοντικά σε οποιονδήποτε ελληνικό λιμένα.».

#### **Άρθρο 98**

##### **Τοκογλυφία - Πλαίσιο ποινής - Τροποποίηση του άρθρου 404 ΠΚ**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και η παρ. 2 του άρθρου 404 ΠΚ τροποποιούνται ως προς την ποινή και το άρθρο 404 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 404**

##### **Τοκογλυφία**

1. Όποιος σε δικαιοπραξία για την παροχή οποιασδήποτε πίστωσης, ανανέωσής της ή παράταση της προθεσμίας πληρωμής εκμεταλλεύεται την οικονομική ανάγκη, την πνευματική αδυναμία, την κουφότητα ή την απειρία εκείνου που παίρνει την πίστωση, συνομολογώντας ή παίρνοντας για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφέλημα, που με βάση τις ειδικές περιστάσεις είναι προφανώς δυσανάλογα προς την παροχή του υπαίτιου ή συνομολογεί ή παίρνει για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφέλημα που υπερβαίνουν το κατά τον νόμο θεμιτό ποσοστό τόκου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή. Αν η πράξη έχει τελεστεί με περισσότερους τρόπους αφορά όμως τα ίδια περιουσιακά ωφέληματα, στον υπαίτιο επιβάλλεται μία μόνο ποινή, κατά την επιμέτρηση της οποίας λαμβάνεται υπόψη η συνολική εγκληματική δράση του.

2. Αν ο υπαίτιος επιχειρεί κατ'επάγγελμα τις τοκογλυφικές πράξεις της παρ. 1 τιμωρείται με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή.».

#### **Άρθρο 99**

##### **Γενική διάταξη για την άσκηση της ποινικής δίωξης κατ'έγκληση στο αδίκημα του άρθρου 394 ΠΚ - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 405 ΠΚ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 405 ΠΚ: α) στο πρώτο εδάφιο απαλείφεται η αναφορά στο άρθρο 394 και γίνονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, β) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και το άρθρο 405 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 405**

1. Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 386, στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 386Α, στα άρθρα 387 και 389, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 390 και στα άρθρα 397 και 404 απαιτείται έγκληση. Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 390 παρ. 1 εδ. β' αν η απιστία στρέφεται άμεσα κατά πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος ή επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα απαιτείται έγκληση. Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 394, απαιτείται έγκληση, αν το πράγμα προήλθε από πράξη, η οποία διώκεται κατ'έγκληση.

2. Το αξιόποινο των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 386, 386Α, 386Β, 387, 389, 390, 394, 397 και 404 εξαλείφεται αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν από την πρώτη εξέτασή του ως υπόπτου ή κατηγορουμένου ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου. Η μερική μόνο ικανοποίηση εξαλείφει το αξιόποινο κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.

3. Εάν ο υπαίτιος των εγκλημάτων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο μέχρι την αμετάκλητη παραπομπή του στο ακροατήριο ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας, από την ημέρα τέλεσης του εγκλήματος, απαλλάσσεται από κάθε ποινή.

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για τα πλημμελήματα που προβλέπονται στα ίδια άρθρα μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο.».

**ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ**  
**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ**  
**ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

**Άρθρο 100**

**Δικαιώματα του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου στο πλαίσιο της ανώτατης εποπτείας στην ανάκριση - Τροποποίηση του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 32 ΚΠΔ**

Στο τρίτο εδάφιο του άρθρου 32 ΚΠΔ (ν. 4620/2019, Α' 96) προστίθενται τα κακουργήματα του 19ου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του ΠΚ και το άρθρο 32 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32

Ανώτατη εποπτεία στην ανάκριση

Η ανώτατη εποπτεία του ανακριτικού έργου ανήκει στον εισαγγελέα εφετών, που έχει επιπλέον το δικαίωμα να ενεργεί, προσωπικά ή με κάποιον από τους αντεισαγγελείς που υπάγονται σε αυτόν, προκαταρκτική εξέταση για κάθε έγκλημα που γίνεται στην περιφέρειά του, εφόσον δεν έχει διαταχθεί προηγουμένως προκαταρκτική εξέταση από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Ο εισαγγελέας εφετών, μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης που ενήργησε, είτε αρχειοθετεί την υπόθεση, εφόσον στο μεταξύ ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών δεν έχει κινήσει την ποινική δίωξη για την ίδια πράξη, είτε παραγγέλλει να κινήθει η ποινική δίωξη. Το ίδιο δικαίωμα, χωρίς τους περιορισμούς των προηγούμενων εδαφίων, έχει και ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ο οποίος μπορεί επίσης σε υποθέσεις εξαιρετικής φύσης ή επί κακουργημάτων του 19ου κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα να διατάσσει την διεξαγωγή της ανάκρισης και την εισαγωγή της υπόθεσης στο ακροατήριο κατ' απόλυτη προτεραιότητα.».

**Άρθρο 101**

**Προθεσμία περάτωσης προκαταρκτικής εξέτασης και έλεγχος αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 35 ΚΠΔ**

Στην αρχή της παρ. 4 του άρθρου 35 ΚΠΔ προστίθενται δύο νέα εδάφια και το άρθρο 35 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 35

Καθήκοντα εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος

1. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος, οι αναπληρωτές τους και οι εισαγγελικοί λειτουργοί που τους συνεπικουρούν, διενεργούν προκαταρκτική εξέταση είτε αυτοπροσώπως είτε παραγγέλλοντας σχετικά τους γενικούς ή ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους, για τη διακρίβωση τυχόν τέλεσης μείζονος ποινικής απαξίας, κατά την κρίση του Προϊσταμένου του Τμήματος Οικονομικού Εγκλή-

ματος, φορολογικών, οικονομικών και οποιωνδήποτε άλλων συναφών εγκλημάτων, εφόσον αυτά τελούνται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή βλάπτουν σοβαρά την εθνική οικονομία. Επίσης, στην αρμοδιότητά τους υπάγονται τα κακουργήματα που τελούν Υπουργοί ή Υφυπουργοί και δεν καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις της παρ. 1 του άρθρου 86 του Συντάγματος, καθώς και τα κακουργήματα που τελούν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή επωφελούμενοι από την ιδιότητά τους, βουλευτές, μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εκπροσωπούν την Ελλάδα, γενικοί και ειδικοί γραμματείς της Κυβέρνησης, διοικητές, υποδιοικητές ή πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων ή διευθύνοντες σύμβουλοι ή εντεταλμένοι σύμβουλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, κάθε υπάλληλος κατά την έννοια της περ. α' του άρθρου 13 ΠΚ και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση: α) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ιδρύθηκαν από το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εφόσον τα ιδρυτικά νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στη διοίκησή τους ή τα νομικά αυτά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης και β) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στα οποία, κατά τις κείμενες διατάξεις, μπορούν να διατεθούν από το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτήσεις, ακόμη και αν οι υπαίτιοι έχουν παύσει να φέρουν την ιδιότητα αυτήν, εφόσον αυτά σχετίζονται με επιδίωξη οικονομικού οφέλους των ίδιων ή τρίτων ή την πρόκληση βλάβης στο Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και τον συντονισμό των ενεργειών των γενικών κατά την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31 και ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων, ιδίως δε υπαλλήλων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (Δ.Ε.Ο.Ε.) και της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, σε σχέση με τις υποθέσεις, των οποίων οι ως άνω υπάλληλοι έχουν επιληφθεί ως ανακριτικοί υπάλληλοι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος ενημερώνεται για όλες τις καταγγελίες ή πληροφορίες που περιέχονται στις υπηρεσίες του προηγούμενου εδαφίου για εγκλήματα της αρμοδιότητάς του, αξιολογεί και διερευνά τις πληροφορίες αυτές, καθώς και κάθε άλλη σχετική είδηση που περιέρχεται σε γνώση του με οποιονδήποτε τρόπον και μέσο προτάσσοντας εκείνες τις υποθέσεις που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιλύοντας ζητήματα σύγκρουσης αρμοδιότητας μεταξύ των εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος και των κατά τόπους εισαγγελέων πλημμε-

λειοδικών. Αν η καταγγελία, πληροφορία ή είδηση δεν στηρίζεται στον νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, τη θέτει στο αρχείο.

3. Ειδικά, για τους υπαλλήλους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης παραγγέλλεται αποκλειστικά και μόνο στους τελωνειακούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων και μόνο για υποθέσεις που εμπίπτουν στις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Οι λοιποί υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. που έχουν προανακριτικά καθήκοντα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, διενεργούν προκαταρκτική εξέταση, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας που εκδίδεται μόνο μετά από αίτημα της ελεγκτικής υπηρεσίας της Α.Α.Δ.Ε. στην οποία ανήκουν προς τον εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος και οι λοιποί εισαγγελείς δεν παραγγέλλουν στις υπηρεσίες και το προσωπικό της Α.Α.Δ.Ε. τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ούτε διαβιβάζουν με οποιαδήποτε διαδικασία εντολές ή αιτήματα διενέργειας φορολογικών ελέγχων. Η εκτέλεση των ανωτέρω εισαγγελικών παραγγελιών ανατίθεται σε υπηρεσία εκτός της Α.Α.Δ.Ε. με ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, που εποπτεύονται από εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος και με αρμοδιότητα την έρευνα τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής ή λοιπών οικονομικών αδικημάτων.

4. Οι εισαγγελείς οφείλουν να περατώσουν την προκαταρκτική εξέταση μέσα σε έξι (6) μήνες, από του η δικογραφία περιέλθει σε αυτούς, εκτός εάν η φύση της υπόθεσης ή των πράξεων που πρέπει να διερευνηθούν επιβάλλει την υπέρβαση της προθεσμίας αυτής. Αρμόδιος για να κρίνει το δικαιολογημένο της υπέρβασης της παραπάνω προθεσμίας είναι ο Προϊστάμενος του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος, ο οποίος σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής εξετάζει, εάν συντρέχει περίπτωση ορισμού άλλου εισαγγελέα για τον χειρισμό της υπόθεσης. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος είτε παραγγέλλει στον αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών την κίνηση ποινικής δίωξης είτε αρχειοθετεί την υπόθεση.

5. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος υποστηρίζονται στο έργο τους από αριθμό ειδικών επιστημόνων που κρίνεται αναγκαίος για τη διενέργεια της προκαταρκτικής εξέτασης. Οι ειδικοί αυτοί επιστήμονες συνεργάζονται με κάθε πρόσφορο τρόπο τους εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος, καθώς και τους γενικούς και ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους για την ακριβέστερη διάγνωση και κρίση γεγονότων για τα οποία απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης και τέχνης. Ο ορισμός των προσώπων αυτών γίνεται με πράξη του προϊσταμένου εισαγγελέα του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος μεταξύ αυτών που υπηρετούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σε εξαιρετικές δε περιπτώσεις και από τον ιδιωτικό τομέα, εφόσον στο Δημόσιο δεν υπηρετούν πρόσωπα με τις γνώσεις αυτές, εφαρμόζονται δε αναλόγως ως προς αυτούς τα άρθρα 188 έως 193.»

## Άρθρο 102

### Κίνηση ποινικής δίωξης επί ανηλίκων για πράξεις που αν τις διέπραττε ο ανήλικος, θα διατασσόταν προκαταρκτική εξέταση - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 43 ΚΠΔ

Στην παρ. 1 του άρθρου 43 ΚΠΔ προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, στο τέταρτο εδάφιο επικαιροποιούνται τα αρμόδια όργανα και το άρθρο 43 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 43

#### Έναρξη ποινικής δίωξης - Τρόποι κίνησης - Αρχαιοθέτηση

1. Ο εισαγγελέας όταν λάβει τη μήνυση ή την αναφορά, κινεί την ποινική δίωξη, παραγγέλλοντας ανάκριση ή εισάγοντας την υπόθεση με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο, όπου αυτό προβλέπεται ή διαβιβάζοντας τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών στην περίπτωση της επόμενης παραγράφου ή υποβάλλοντας αίτηση για την έκδοση ποινικής διαταγής (άρθρο 409). Στα κακουργήματα ή πλημμελήματα αρμοδιότητας τριμελούς πλημμελειοδικείου, καθώς και στα πλημμελήματα αρμοδιότητας τριμελούς εφετείου (άρθρο 111 παρ. 6), κινεί την ποινική δίωξη μόνο εφόσον έχουν ενεργηθεί προκαταρκτική εξέταση ή αυτεπάγγελτη προανάκριση κατά το άρθρο 245 παρ. 2 και προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για την κίνησή της. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και επί ανηλίκων, για πράξεις που αν τις διέπραττε ενήλικος, θα διατασσόταν προκαταρκτική εξέταση. Αν έχει προηγηθεί ένορκη διοικητική εξέταση ή υπάρχει πόρισμα ή έκθεση ελέγχου των οργάνων ελέγχου της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για να κινηθεί η ποινική δίωξη, μπορεί να μην ενεργηθεί προκαταρκτική εξέταση, εφόσον η ποινική δίωξη που πρόκειται να ασκηθεί αναφέρεται σε πράξεις ίδιες με εκείνες για τις οποίες διενεργήθηκε η Ε.Δ.Ε. ή αναφέρονται στο πόρισμα ή την έκθεση ελέγχου.

2. Αν διενεργήθηκε προκαταρκτική εξέταση ή αυτεπάγγελτη προανάκριση κατά το άρθρο 245 παρ. 2 ή ένορκη διοικητική εξέταση ή υπάρχει πόρισμα ή έκθεση αρμόδιας κατά τον νόμο για έλεγχο αρχής για πλημμέλημα των προσώπων του άρθρου 111 της παρ. 6, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών κινεί την ποινική δίωξη διαβιβάζοντας τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών με σχέδιο κλητηρίου θεσπίσματος. Αν ο εισαγγελέας εφετών κρίνει ότι δεν συντρέχουν επαρκείς ενδείξεις για την εισαγωγή της υπόθεσης στο ακροατήριο με απευθείας κλήση, υποβάλλει σχετική πρόταση στο συμβούλιο εφετών διατηρώντας το δικαίωμα να διατάξει προηγουμένως προανάκριση για τη συμπλήρωση του αποδεικτικού υλικού.

3. Αν η μήνυση ή η αναφορά δεν στηρίζεται στον νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών τη θέτει στο αρχείο και, υποβάλλοντας τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών, αναφέρει σε αυτόν τους λόγους για τους οποίους δεν άσκησε ποινική δίωξη. Ο τελευταίος, αν δεν συμφωνεί, έχει υποχρέωση να παραγγείλει προκαταρκτική εξέταση αν πρόκειται για κακούργημα ή πλημμέλημα για το οποίο αυτή είναι υποχρεωτική, είτε



την άσκηση ποινικής δίωξης στις λοιπές περιπτώσεις προσδιορίζοντας σαφώς τα νομικά χαρακτηριστικά της αξιόποινης πράξης.

4. Αν έχει διενεργηθεί προκαταρκτική εξέταση ή απεμπόληση προανάκριση κατά το άρθρο 245 της παρ. 2 ή ένορκη διοικητική εξέταση ή υπάρχει πόρισμα ή έκθεση αρμόδιας κατά τον νόμο για έλεγχο αρχής και ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών κρίνει ότι δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για να κινηθεί η ποινική δίωξη, θέτει την υπόθεση στο αρχείο και, υποβάλλοντας τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών, αναφέρει σε αυτόν τους λόγους για τους οποίους δεν άσκησε ποινική δίωξη. Ο τελευταίος, αν δεν συμφωνεί, έχει δικαίωμα να παραγγείλει είτε τη συμπλήρωση προκαταρκτικής εξέτασης είτε την άσκηση ποινικής δίωξης, εκθέτοντας στην παραγγελία του συνοπτικά τους λόγους που την δικαιολογούν, προσδιορίζοντας σαφώς τα νομικά χαρακτηριστικά της αξιόποινης πράξης.

5. Μήνυση ή αναφορά η οποία υποβάλλεται με οποιονδήποτε τρόπο ανωνύμως ή με ανύπαρκτο όνομα, τίθεται αμέσως στο αρχείο από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών και εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 3. Όταν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που μνημονεύονται ειδικά στην παραγγελία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, διατάσσεται η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης.

6. Ο αρμόδιος εισαγγελέας ανασύρει τη δικογραφία από το αρχείο μόνον όταν αναφαίνονται νέα πραγματικά περιστατικά ή στοιχεία ή γίνεται επίκληση αυτών, τα οποία δικαιολογούν κατά την κρίση του την επανεξέταση της υπόθεσης. Στην περίπτωση αυτή καλεί τον μνηνυόμενο ή αυτόν σε βάρος του οποίου διενεργήθηκε προκαταρκτική εξέταση για παροχή εξηγήσεων.»

#### **Άρθρο 103**

##### **Αποχή από την ποινική δίωξη μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος με πράξεις του προϊσταμένου εισαγγελέα του τμήματος οικονομικού εγκλήματος - Τροποποίηση του άρθρου 47 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 47 ΚΠΔ τροποποιούνται οι παρ. 1, 2 και 3 ως προς τα αρμόδια όργανα και το άρθρο 47 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 47**

##### **Αποχή από την ποινική δίωξη μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος**

1. Σε υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α ΠΚ και τις συναφείς με αυτές πράξεις, είναι δυνατόν, μετά από έγκριση του προϊσταμένου εισαγγελέα του τμήματος οικονομικού εγκλήματος να χαρακτηρίζεται ως μάρτυρας δημοσίου συμφέροντος με πράξη των εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος ή των αναπληρωτών τους ή των επίκουρων εισαγγελέων του οικονομικού εγκλήματος όποιος, χωρίς να εμπλέκεται καθ' οιονδήποτε τρόπο στις εν λόγω πράξεις και χωρίς να αποβλέπει σε ίδιον όφελος, συμβάλλει ουσιωδώς, με τις πληροφορίες που παρέχει στις διωκτικές αρχές, στην αποκάλυψη και δίωξή τους. Η, κατά το προηγούμενο εδάφιο, πράξη του εισαγγελέα

ανακαλείται με τον ίδιο τρόπο και σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής δίκης, αν ο εισαγγελέας ή ο προϊστάμενος εισαγγελέας του τμήματος οικονομικού εγκλήματος κρίνει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι που τον οδήγησαν στην έκδοσή της.

2. Αν έχει υποβληθεί έγκληση ή μήνυση για τα εγκλήματα της ψευδούς κατάθεσης, της ψευδούς καταμήνυσης, της συκοφαντικής δυσφήμισης ή της παραβίασης υπηρεσιακού απορρήτου του Ποινικού Κώδικα ή για τις πράξεις των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 38 του ν. 4624/2019 (Α' 137) σε υπόθεση σχετική με τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, ο αρμόδιος για την άσκηση της ποινικής δίωξης εισαγγελέας, πριν από κάθε άλλη ενέργεια, ενημερώνει σχετικά τον προϊστάμενο εισαγγελέα του τμήματος οικονομικού εγκλήματος.

3. Αν ο προϊστάμενος εισαγγελέας του τμήματος οικονομικού εγκλήματος, κρίνει μετά από την κατά την προηγούμενη παράγραφο ενημέρωσή του ότι η ποινική δίωξη των εγκλημάτων της προηγούμενης παραγράφου δεν είναι απαραίτητη για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, μπορεί να παραγγείλει στον αρμόδιο για την άσκηση της ποινικής δίωξης εισαγγελέα την οριστική αποχή από την ποινική δίωξη για τις εν λόγω πράξεις. Αν ανακληθεί η πράξη χαρακτηρισμού μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος ο αρμόδιος προϊστάμενος εισαγγελέας του τμήματος οικονομικού εγκλήματος ανακαλεί την παραγγελία του για την οριστική αποχή από την ποινική δίωξη.»

#### **Άρθρο 104**

##### **Κήρυξη απαράδεκτης νέας δίωξης για την ίδια πράξη λόγω εκκρεμοδικίας - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 57 ΚΠΔ**

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 57 ΚΠΔ διαγράφεται η φράση «εφόσον δεν προηγούνται διαδικαστικά» και το άρθρο 57 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 57**

##### **Κώλυμα για νέα δίωξη**

1. Αν κάποιος έχει καταδικαστεί αμετάκλητα ή αθωωθεί ή έχει παύσει ποινική δίωξη εναντίον του, δεν μπορεί να ασκηθεί και πάλι εις βάρος του δίωξη για την ίδια πράξη, ακόμη και αν δοθεί σε αυτή διαφορετικός χαρακτηρισμός.

2. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις των άρθρων 58, 81 παρ. 2, 525 και 527. Αν παρά την πιο πάνω απαγόρευση ασκηθεί ποινική δίωξη, κηρύσσεται απαράδεκτη λόγω δεδικασμένου.

3. Αν σε βάρος του ίδιου προσώπου για την ίδια πράξη ασκήθηκαν περισσότερες δίωξεις, κηρύσσονται απαράδεκτες λόγω εκκρεμοδικίας εκείνες οι οποίες ασκήθηκαν μεταγενέστερα.

4. Ο εισαγγελέας μπορεί επίσης να απόσχει από τη δίωξη συγκεκριμένου προσώπου, εάν ύστερα από τη διενέργεια ευρωπαϊκής δικαστικής συνδρομής προκύψει ότι έχει ήδη ασκηθεί δίωξη σε βάρος του για τα ίδια πραγματικά περιστατικά σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

**Άρθρο 105**  
**Αναβολή με πράξη του εισαγγελέα**  
**κάθε ενέργειας κατά του θύματος**  
**για την περίπτωση διάπραξης του εγκλήματος**  
**του άρθρου 351Α ΠΚ - Τροποποίηση**  
**των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 59 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 59 ΚΠΔ: α) τροποποιείται η παρ. 2 ως προς τις περιπτώσεις αναβολής κάθε ενέργειας κατά του θύματος, β) επικαιροποιείται η παρ. 3 ως προς τα αρμόδια όργανα, γ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση του εγκλήματος του άρθρου 351 ΠΚ με εκείνο του άρθρου 351Α ΠΚ και το άρθρο 59 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 59

Προδικαστικά ζητήματα στην ποινική δίκη

1. Όταν η απόφαση σε ποινική δίκη εξαρτάται από άλλη υπόθεση για την οποία έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, η πρώτη αναβάλλεται ωσότου εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση στη δεύτερη δίκη.

2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 224, 229, 362 και 363 ΠΚ, αν για το γεγονός για το οποίο εξετάστηκε ο διάδικος ή ο μάρτυρας ή έγινε η αναφορά στην αρχή ή η καταμήνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος ασκήθηκε ποινική δίωξη ή διενεργείται προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση της παρ. 2 του άρθρου 245, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, μετά την προκαταρκτική εξέταση (άρθρα 243, 43 παρ. 1 εδ. Β'), αναβάλλει με πράξη του κάθε περαιτέρω ενέργεια έως το τέλος της ποινικής δίωξης, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του εισαγγελέα εφετών.

3. Στις περιπτώσεις που υποβάλλεται μήνυση ή έγκληση σε βάρος των οργάνων ελέγχου της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας για παράβαση των άρθρων 224, 229, 242, 259, 362, 363 ΠΚ, που τέλεσαν με πόρισμα, έκθεση ή κατάθεση κατά τη διάρκεια επιθεώρησης ή ελέγχου ή εξαιτίας αυτών, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, μετά την προκαταρκτική εξέταση ή την ένορκη διοικητική εξέταση, αναβάλλει με πράξη του κάθε περαιτέρω ενέργεια έως το τέλος της ποινικής δίωξης που ασκήθηκε κατά του υπαίτιου με βάση την έκθεση, το πόρισμα ή την κατάθεση των ανωτέρω, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του εισαγγελέα εφετών.

4. Στις περιπτώσεις οποιασδήποτε από τις αξιόποινες πράξεις της παράνομης εισόδου στη χώρα και εξόδου από αυτή, της κατοχής και της χρήσης ταξιδιωτικών εγγράφων ή δελτίων ταυτοτήτων ή αδειών διαμονής ή άλλων εγγράφων πλαστών ή γνησίων, που εκδόθηκαν για άλλο πρόσωπο, της παράνομης εργασίας και της πορνείας ή άλλης πράξης διευκόλυνσής τους, που φέρεται ότι διαπράχθηκε από θύμα εγκλήματος των άρθρων 323Α, 348 παρ. 2, 348Α, 348Β, 348Γ, 349 και 351Α ΠΚ, του άρθρου 29 παρ. 5 και 6 και του άρθρου 30 του ν. 4251/2014, εξαιτίας της σε βάρος του συμπεριφοράς του δράστη των ανωτέρω πράξεων, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, μετά την προκαταρκτική εξέταση ή την αυτεπάγγελτη προανάκριση, αναβάλλει με πράξη του κάθε περαιτέρω ενέργεια κατά του θύματος έως το τέλος της ποινικής δίωξης για το έγκλημα που τελέσθηκε σε βάρος του, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του εισαγγελέα εφετών. Μετά την

αμετάκλητη εκδίκαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω εγκλήματα που τελέσθηκαν σε βάρος του θύματος, αν η απόφαση είναι καταδικαστική, δεν ασκείται ποινική δίωξη κατά του τελευταίου για τις προαναφερόμενες πράξεις του. Ο εισαγγελέας, ωστόσο, μπορεί με τη σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα εφετών να απόσχει οριστικά από την ποινική δίωξη, ακόμα κι αν η απόφαση δεν είναι καταδικαστική ή αν η καταγγελία τεθεί στο αρχείο αγνώστων δραστών, αν από τα στοιχεία της δικογραφίας κρίνει ότι η τέλεση της αξιόποινης πράξης ήταν συνέπεια του γεγονότος ότι ο φερόμενος ως δράστης ήταν θύμα εμπορίας ανθρώπων.

5. Αν έχει ήδη ασκηθεί ποινική δίωξη κατά του θύματος των αξιόποινων πράξεων της παρ. 4, το δικαστήριο αναστέλλει τη δίκη έως το τέλος της ποινικής δίωξης για το έγκλημα που τελέσθηκε σε βάρος του. Μετά την αμετάκλητη εκδίκαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω εγκλήματα που τελέσθηκαν σε βάρος του θύματος, αν η απόφαση είναι καταδικαστική, παύει οριστικά η ποινική δίωξη κατά του τελευταίου για τις προαναφερόμενες πράξεις του. Επίσης, το δικαστήριο μπορεί να παύσει οριστικά την ποινική δίωξη, ακόμα και αν η απόφαση δεν είναι καταδικαστική, αν από τα στοιχεία της δικογραφίας κρίνει ότι η τέλεση της αξιόποινης πράξης ήταν συνέπεια του γεγονότος ότι ο φερόμενος ως δράστης ήταν θύμα εμπορίας ανθρώπων.»

**Άρθρο 106**

**Δικαίωμα παράστασης του κατηγορούμενου**  
**ανήλικου με συνήγορο - Τροποποίηση**  
**της παρ. 3 του άρθρου 99 ΚΠΔ**

Στην παρ. 3 του άρθρου 99 ΚΠΔ προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο 99 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 99

Δικαίωμα παράστασης  
του κατηγορουμένου με συνήγορο

1. Ο κατηγορούμενος έχει το δικαίωμα στην απολογία του, ακόμη και σε αυτήν που γίνεται σε αντιπαράσταση με μάρτυρες ή άλλους κατηγορουμένους, να παρίσταται με συνήγορο. Για αυτόν το σκοπό καλείται είκοσι τέσσερις (24) ώρες πριν από κάθε ανακριτική ενέργεια.

2. Επιτρέπεται σύντμηση της προθεσμίας αυτής, αν από την αναβολή δημιουργείται κίνδυνος που η ύπαρξή του βεβαιώνεται ειδικά με έκθεση του ανακριτή ή του ανακριτικού υπαλλήλου.

3. Ο ανακριτής έχει την υποχρέωση να διορίσει αυτεπαγγέλτως συνήγορο στον κατηγορούμενο για κακούργημα, εκτός αν ο τελευταίος δηλώσει ρητά και ανέκκλητα ότι παραιτείται από το δικαίωμά του αυτό. Την ίδια υποχρέωση έχει και στα πλημμελήματα, αν το ζητήσει ρητά ο κατηγορούμενος. Αν ο κατηγορούμενος για κακούργημα ή πλημμέλημα είναι ανήλικος, ο ανακριτής έχει την υποχρέωση να του διορίσει αυτεπαγγέλτως συνήγορο, χωρίς τη δυνατότητα παραίτησης από το δικαίωμα αυτό.

4. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να απαγορευθεί η επικοινωνία του κατηγορουμένου με τον συνήγορό του. Η επικοινωνία αυτή είναι απολύτως απόρρητη.»

**Άρθρο 107****Αρμοδιότητα μονομελούς εφετείου επί εγκλημάτων του Δασικού Κώδικα και του νόμου περί προστασίας των δασών - Τροποποίηση της περ. β' του άρθρου 110 ΚΠΔ**

Η περ. β' του άρθρου 110 ΚΠΔ τροποποιείται με την προσθήκη της αναφοράς σε δασικά κακούργηματα και το άρθρο 110 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 110****Μονομελές εφετείο**

Στη δικαιοδοσία του μονομελούς εφετείου ανήκουν:

α) Η εκδίκαση των κακούργημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 301 και 303, εφόσον για αυτά έχει συνταχθεί πρακτικό συνδιαλλαγής ή διαπραγμάτευσης.

β) Η εκδίκαση των περιοριστικά απαριθμούμενων κακούργημάτων της διακεκριμένης κλοπής (άρθρο 374 ΠΚ), της ληστείας (άρθρο 380 ΠΚ), της παράτυπης μετανάστευσης (ν. 4251/2014), του κώδικα νόμων για τα ναρκωτικά (ν. 4139/2013), των περ. β' έως και ε' της παρ. 1 και της παρ. 3 του άρθρου 268 του ν.δ. 86/1969 «Δασικός Κώδικας» (Α' 7), και της παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 998/1979 «περί προστασίας δασών» (Α' 289), εκτός αν στον νόμο απειλείται κατά αυτών η ποινή της ισόβιας κάθειρξης, οπότε αυτά υπάγονται στη δικαιοδοσία του τριμελούς εφετείου.

γ) Η εκδίκαση των υποθέσεων συγχώνευσης των ποινών με τον καθορισμό συνολικής ποινής στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 551.»

**Άρθρο 108****Αρμοδιότητα τριμελούς εφετείου επί κακούργημάτων αρμοδιότητας του μονομελούς εφετείου - Τροποποίηση των περ. 5 και 6 της παρ. Α του άρθρου 111 ΚΠΔ**

Στην παρ. Α του άρθρου 111 ΚΠΔ: α) στην περ. 5 απαλείφεται η αναφορά στο αδίκημα της παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 998/1979, β) η περ. 6 τροποποιείται με την προσθήκη των κακούργημάτων αρμοδιότητας του μονομελούς εφετείου και το άρθρο 111 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 111****Τριμελές και πενταμελές εφετείο**

Α. Το τριμελές εφετείο δικάζει:

1. Τα κακούργηματα που προβλέπονται από τον ποινικό κώδικα σχετικά με το νόμισμα, άλλα μέσα πληρωμής και ένσημα, τα υπομνήματα, την ιδιοκτησία, την περιουσία, τα κακούργηματα της ψευδούς βεβαίωσης - νόθευσης από υπάλληλο και της νόθευσης δικαστικού εγγράφου, αν τελέστηκαν από πολίτες, άσχετα με το πρόσωπο του παθόντα και το ποσό του οφέλους ή της ζημίας ή αν τελέστηκαν από στρατιωτικούς και στρέφονται οπωσδήποτε κατά του δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, εφόσον η ζημία που προξενήθηκε στο δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ.

2. Τα κακούργηματα της δωροδοκίας και δωροληψίας που αναφέρονται στα άρθρα 159, 235, 236 και 237 ΠΚ καθώς και της κατάχρησης εξουσίας του άρθρου 239 ΠΚ.

3. Τα κακούργηματα της πειρατείας και τα κακούργηματα κατά συγκοινωνιών, τηλεπικοινωνιών και άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων, που προβλέπονται στον ποινικό κώδικα ή σε ειδικούς ποινικούς νόμους.

4. Τα κακούργηματα τα οποία τελούνται υπό τις συνθήκες του άρθρου 187Α ΠΚ χαρακτηρίζονται ως τρομοκρατικές πράξεις και τα κακούργηματα που προβλέπονται στα άρθρα 187 και 187Β ΠΚ, καθώς και τα συναφή με αυτά πλημμελήματα και κακούργηματα, ανεξαρτήτως της βαρύτητάς τους.

5. Τα κακούργηματα των άρθρων 322 και 324 ΠΚ, των άρθρων 66 του ν. 2121/1993, 52 του ν. 4002/2011, καθώς και τα κακούργηματα των ν. 4139/2013, 3028/2002, 2960/2001, 2725/1999, 4174/2013, 4251/2014 και 2168/1993 και όσα άλλα έχουν υπαχθεί στην αρμοδιότητα των εφετείων, δυνάμει ειδικών διατάξεων νόμων.

6. Τα κακούργηματα αρμοδιότητας του μονομελούς εφετείου και τα πλημμελήματα των δικαστών πολιτικής, ποινικής και διοικητικής δικαιοσύνης και εισαγγελέων, συμπεριλαμβανομένων των παρέδρων, των ειρηνοδίκων, ειδικών πταισματοδίκων, των μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας, των παρέδρων, εισηγητών και δοκίμων εισηγητών του, των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, των παρέδρων, εισηγητών και δοκίμων εισηγητών του, του γενικού επιτρόπου, επιτρόπων και αντεπιτρόπων που υπηρετούν σε αυτό, καθώς και του γενικού επιτρόπου, επιτρόπων και αντεπιτρόπων επικρατείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, των δικηγόρων και των μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

7. Τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του μονομελούς εφετείου και του τριμελούς πλημμελειοδικείου.

Β. Το πενταμελές εφετείο δικάζει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του τριμελούς εφετείου.»

**Άρθρο 109****Αρμοδιότητα μονομελούς πλημμελειοδικείου επί των αδικημάτων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 157 του ν. 2960/2001, του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 7, του πρώτου εδαφίου της παρ. 13 του άρθρου 10, της παρ. 2 του άρθρου 12 και του άρθρου 14 του ν. 2168/1993 και της παρ. 1 του άρθρου 372 ΠΚ - Τροποποίηση του άρθρου 115 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 115 ΚΠΔ: α) τροποποιούνται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 με την προσθήκη των λέξεων «Το Μονομελές Πλημμελειοδικείο δικάζει και η περ. δ' της παρ. 1 με την απαλοιφή των εγκλημάτων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 235 και της παρ. 1 του άρθρου 236 ΠΚ, β) στην παρ. 2 προστίθενται περ. η' και θ' και το άρθρο 115 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 115****Μονομελές πλημμελειοδικείο**

1. Το Μονομελές Πλημμελειοδικείο δικάζει τα πλημμελήματα για τα οποία απειλείται στον νόμο φυλάκιση έως τριών (3) ετών ή χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας ή συνδυασμός των ανωτέρω ποινών, εκτός από: α) εκείνα που υπάγονται στην αρμοδιότητα των μικτών ορκωτών δικαστηρίων και εφετείων, καθώς και τα συναφή με αυτά (άρθρα 109, 111 και 128), β) εκείνα που υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου ανη-



λίκων, γ) εκείνα που τελούνται διά του τύπου, δ) εκείνα των άρθρων 167 παρ. 1, 172 παρ. 1, 173 παρ. 2 εδ. α', 224, 259 και 397 ΠΚ.

2. Τα δασικά, τα αγροτικά σε βαθμό πλημμελήματος, τα αγορανομικά αδικήματα, τα πλημμελήματα του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, καθώς και τα εγκλήματα: α) του άρθρου 79 του ν. 5960/1933 (Α' 401) «περί επιταγής», β) του άρθρου 1 και 2 του α.ν. 86/1967 «περί επιβολής κυρώσεων κατά των καθυστερούντων την καταβολήν και την απόδοσιν εισφορών εις Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως», γ) του άρθρου 94 παρ. 8 του ν. 4495/2017 (Α' 167) για τον έλεγχο και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις, δ) των άρθρων 82 παρ. 4 και 83 παρ. 1 του ν. 3386/2005 (Α' 212) και του άρθρου 29 παρ. 7 του ν. 4251/2014 (Α' 80), ε) του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), στ) του άρθρου 28 του ν. 3996/2011 (Α' 170), ζ) τα πλημμελήματα του άρθρου 66 του ν. 4174/2013 (Α' 170), η) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 157 του ν. 2960/2001 (Α' 265), θ) του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 7, του πρώτου εδαφίου της παρ. 13 του άρθρου 10, της παρ. 2 του άρθρου 12 και του άρθρου 14 του ν. 2168/1993 (Α' 147) και ι) του άρθρου 372 παρ. 1 ΠΚ.

#### **Άρθρο 110**

##### **Εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα περί Δικηγόρων επί πλημμελήματος σε βάρος μελών δικαστηρίου - Αντικατάσταση τίτλου και τροποποίηση του άρθρου 117 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 117 ΚΠΔ: α) αντικαθίσταται ο τίτλος, β) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 117 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 117**

**Δικαιοδοσία επί πλημμελήματος σε βάρος μελών δικαστηρίου**

Αν το πλημμέλημα έχει τελεστεί σε βάρος μέλους του δικαστηρίου, η τυχόν απαιτούμενη κατά τον νόμο έγκληση από μέρους του υποβάλλεται με δήλωσή του που καταχωρίζεται στα πρακτικά. Αν ο δράστης του πλημμελήματος είναι συνήγορος του διαδίκου, αφού ολοκληρωθεί η άσκηση των καθηκόντων του, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα περί δικηγόρων.»

#### **Άρθρο 111**

##### **Κατ' εξαίρεση αρμοδιότητα του μονομελούς πλημμελειοδικείου - Τροποποίηση της περ. β' του άρθρου 119 ΚΠΔ**

Στο τέλος της περ. β' του άρθρου 119 ΚΠΔ προστίθεται η φράση «και το δικαστήριο είναι ανώτερο από το καθ' ύλην αρμόδιο» και το άρθρο 119 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 119**

**Κατ' εξαίρεση αρμοδιότητα**

Το δικαστήριο είναι κατ' εξαίρεση αρμόδιο να δικάσει και: α) όταν προκύπτει από τη συζήτηση ότι το έγκλημα ανήκει στην αρμοδιότητα κατώτερου δικαστηρίου ή β) αν συντρέχει περίπτωση οριστικής παύσης της ποινικής δίωξης ή κήρυξης της ποινικής δίωξης απαράδεκτης κατά το άρθρο 368 περ. β' και γ' και το δικαστήριο είναι ανώτερο από το καθ' ύλην αρμόδιο.»

#### **Άρθρο 112**

##### **Εξαίρεση από την παραπομπή στον εισαγγελέα σε περίπτωση αναρμοδιότητας του μονομελούς πλημμελειοδικείου - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 120 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 120 ΚΠΔ προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 120 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 120**

**Αναρμοδιότητα**

1. Το δικαστήριο οφείλει και αυτεπαγγέλτως να εξετάσει την καθ' ύλην αρμοδιότητά του σε κάθε στάδιο της δίκης.

2. Το δικαστήριο, όταν κρίνει ότι είναι αναρμόδιο, παραπέμπει με απόφασή του την υπόθεση στο αντίστοιχο αρμόδιο. Σε αυτήν την περίπτωση έχει δυναμικά τις εξουσίες του άρθρου 315.

3. Κατ' εξαίρεση το δικαστήριο που χαρακτηρίζει εαυτό αναρμόδιο, παραπέμπει την υπόθεση στον εισαγγελέα, αν κρίνει ότι η πράξη, όπως χαρακτηρίζεται από αυτό, είναι κακούργημα. Στην περίπτωση αυτή ο εισαγγελέας παραγγέλλει κυρία ανάκριση.

4. Παραπομπή στον εισαγγελέα δεν γίνεται εάν διενεργήθηκε κύρια ανάκριση ή ο χαρακτήρας της πράξης ως κακούργημα προέκυψε από την αποδεικτική διαδικασία στο ακροατήριο.»

#### **Άρθρο 113**

##### **Αναρμοδιότητα του δικαστηρίου που δίκασε πρωτοδίκως - Αντικατάσταση του άρθρου 121 ΚΠΔ**

Το άρθρο 121 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

#### **«Άρθρο 121**

**Αναρμοδιότητα του δικαστηρίου που δίκασε πρωτοδίκως**

Το δικαστήριο που δικάζει κατ' έφεση, αν κρίνει ότι το δικαστήριο που δίκασε σε πρώτο βαθμό ήταν αναρμόδιο, επειδή το έγκλημα υπαγόταν σε κατώτερο από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, ακυρώνει την απόφαση που προσβάλλεται με έφεση και δικάζει ανέκκλητα το ίδιο την υπόθεση στην ουσία (άρθρο 502 παρ. 3). Εάν το δευτεροβάθμιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο σε πρώτο βαθμό, ακυρώνει την απόφαση, κρατεί και δικάζει την υπόθεση σε πρώτο βαθμό. Σε κάθε άλλη περίπτωση καθ' ύλην αναρμοδιότητας το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση που προσβάλλεται με έφεση και παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο, ενεργώντας ταυτόχρονα όσα προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 120.»

#### **Άρθρο 114**

##### **Αρμοδιότητα προϊσταμένου οικονομικού εγκλήματος επί της εποπτείας και του συντονισμού των εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 132 ΚΠΔ**

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 132 ΚΠΔ διαγράφεται και το άρθρο 132 διαμορφώνεται ως εξής:

## «Άρθρο 132

## Κανονισμός της αρμοδιότητας

1. Αν μεταξύ πολλών δικαστηρίων εξίσου αρμοδίων που δεν υπάγονται το ένα στο άλλο ή μεταξύ ανακριτικών υπαλλήλων αμφισβητείται η αρμοδιότητα για το ίδιο έγκλημα είτε για συναφή εγκλήματα, ή αν με βουλεύματα του ίδιου ή διαφορετικών συμβουλίων αποφασίστηκε η παραπομπή για το ίδιο έγκλημα στο ακροατήριο δύο ή περισσότερων εξίσου αρμόδιων δικαστηρίων, η αρμοδιότητα καθορίζεται ως εξής: Το συμβούλιο εφετών, στην περιφέρεια του οποίου υπάγονται τα δικαστήρια μεταξύ των οποίων δημιουργήθηκε αμφισβήτηση, ή ο Άρειος Πάγος, αν υπάγονται σε διαφορετικά εφετεία ή αν ένα από τα δικαστήρια αυτά είναι το εφετείο ή αν η σύγκρουση δημιουργήθηκε μεταξύ των κοινών ποινικών δικαστηρίων και των στρατιωτικών, προσδιορίζει το αρμόδιο δικαστήριο με αίτηση του κατηγορουμένου, του παριστάμενου για την υποστήριξη της κατηγορίας ή του εισαγγελέα ενός από τα πολλά αρμόδια δικαστήρια. Η αίτηση πρέπει να είναι νομότυπη και να απευθύνεται στον εισαγγελέα εφετών ή του Αρείου Πάγου. Ο αρμόδιος εισαγγελέας εισάγει την αίτηση στο συμβούλιο εφετών ή στον Άρειο Πάγο που συνέρχεται σε συμβούλιο.

2. Σε περίπτωση αμφισβήτησης της αρμοδιότητας μεταξύ εισαγγελέων αυτή κανονίζεται από τον εισαγγελέα εφετών όταν η αμφισβήτηση ανακύπτει μεταξύ εισαγγελέων της περιφέρειάς του, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Αν όσο διαρκεί η διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου αυτού ανακύψουν ζητήματα που αφορούν μέτρα δικονομικού καταναγκασμού, επιλαμβάνεται το συμβούλιο πλημμελειοδικών του τόπου όπου διενεργήθηκε η κύρια ανάκριση.»

**Άρθρο 115**

**Ιδιότητα του παριστάμενου στην ποινική διαδικασία προς υποστήριξη της κατηγορίας ως λόγος διόρθωσης και συμπλήρωσης της απόφασης, της ποινικής διαταγής, της διάταξης και των πρακτικών - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 145 ΚΠΔ**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 145 ΚΠΔ τροποποιείται ως προς τους λόγους διόρθωσης και συμπλήρωσης και το άρθρο 145 διαμορφώνεται ως εξής:

## «Άρθρο 145

**Διόρθωση και συμπλήρωση της απόφασης, της ποινικής διαταγής, της διάταξης και των πρακτικών**

1. Όταν στην απόφαση, στην ποινική διαταγή ή στην διάταξη υπάρχουν λάθη ή παραλείψεις που δεν δημιουργούν ακυρότητα ο δικαστής που τις εξέδωσε διατάσσει αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του εισαγγελέα ή κάποιου από τους διαδίκους τη διόρθωση ή τη συμπλήρωσή τους, εφόσον δεν επέρχεται ουσιώδης μεταβολή στην απόφαση ή στη διάταξη και δεν αλλοιώνεται η αληθινή εικόνα αυτών που πράγματι συνέβησαν στο ακροατήριο. Ουσιώδης μεταβολή υπάρχει ιδίως όταν εκφέρεται νέα δικαιοδοτική κρίση, επιβάλλεται κύρια ποινή, παρεπόμενη ποινή ή μέτρο ασφαλείας.

2. Η διόρθωση ή η συμπλήρωση μπορεί να αφορά, εκτός από τις άλλες παραλείψεις και τα όσα αναφέρονται ως προς την ταυτότητα του κατηγορουμένου, την ιδιότητα του παριστάμενου στην ποινική διαδικασία προς υποστήριξη της κατηγορίας ιδίως όταν αυτή προκύπτει χωρίς αμφιβολία από τα στοιχεία του φακέλου, την απάλειψη προφανών παραδρομών του αιτιολογικού και τη διευκρίνιση του διατακτικού της απόφασης όταν αυτό έχει ασάφειες ή είναι διαφορετικό από εκείνο που απαγγέλθηκε στο ακροατήριο ή που σημειώθηκε στα πρακτικά. Η διόρθωση ή η συμπλήρωση διατάσσεται με απόφαση ή διάταξη, ύστερα από κλήτευση και ακρόαση των διαδίκων που εμφανίστηκαν. Η διόρθωση ή η συμπλήρωση απόφασης του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, στην περίπτωση που έληξε η σύννοδος κατά την οποία εκδόθηκε η απόφαση, διατάσσεται από το δικαστήριο των εφετών στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το μικτό ορκωτό δικαστήριο. Αν ασκήθηκε κατά της απόφασης ένδικο μέσο, τη διόρθωση ή τη συμπλήρωσή της τη διατάσσει το δικαστήριο που την εξέδωσε, αν το ένδικο μέσο απορρίφθηκε ως απαράδεκτο. Σε αντίθετη περίπτωση, τη διόρθωση ή τη συμπλήρωση τη διατάσσει το δικαστήριο που αποφασίζει για το ένδικο μέσο.

3. Μέσα σε είκοσι ημέρες από την, κατά το άρθρο 142 παρ. 2 εδάφιο τελευταίο, καταχώριση στο ειδικό βιβλίο καθαρογραμμένων των πρακτικών, είναι δυνατό να ζητηθεί από τους διαδίκους και τον εισαγγελέα ή να προκληθεί αυτεπαγγέλτως από τον δικαστή η διόρθωση λαθών, που υπάρχουν στα πρακτικά ή η συμπλήρωση των ελλείψεων, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1. Τη διόρθωση ή τη συμπλήρωση τη διατάσσει, ύστερα από κλήτευση και ακρόαση των διαδίκων που ήταν παρόντες, όποιος διευθύνει τη συνεδρίαση, και σε περίπτωση άρνησής του το δικαστήριο που δίκασε αποτελούμενο από τους ίδιους, αν είναι δυνατόν, δικαστές.»

**Άρθρο 116**

**Ανάλυση DNA επί αυτοφώρων εγκλημάτων - Εποπτεία του ειδικού αρχείου γενετικών τύπων - Καταστροφή στοιχείων - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 201 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 201 ΚΠΔ: α) τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 με την προσθήκη εξαίρεσης από την εφαρμοζόμενη διαδικασία ανάλυσης DNA των αυτόφωρων εγκλημάτων, β) τροποποιείται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 ως προς το εποπτευόμενο όργανο επί του ειδικού αρχείου γενετικών τύπων του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας και διαγράφεται το τελευταίο εδάφιο, γ) αντικαθίσταται η παρ. 3 και το άρθρο 201 διαμορφώνεται ως εξής:

## «Άρθρο 201

**Ανάλυση DNA**

1. Όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι ένα πρόσωπο έχει τελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα, που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους, οι διωκτικές αρχές λαμβάνουν υποχρεωτικά γενετικό υλικό για ανάλυση του δεοξυριβονουκλεϊκού οξέος (Deoxyribonucleic Acid - DNA) προκειμένου να

διαπιστωθεί η ταυτότητα του δράστη του εγκλήματος αυτού. Τη λήψη γενετικού υλικού από τον ίδιο τον κατηγορούμενο διατάσσει ο αρμόδιος εισαγγελέας ή ανακριτής και πρέπει να διεξάγεται με απόλυτο σεβασμό στην αξιοπρέπεια του. Σε περίπτωση λήψης γενετικού υλικού από απόκρυφα μέρη του σώματος, είναι υποχρεωτική η παρουσία εισαγγελικού λειτουργού. Η ανάλυση περιορίζεται αποκλειστικά στα δεδομένα που είναι απολύτως αναγκαία για την διαπίστωση αυτή και διεξάγεται σε κρατικό ή πανεπιστημιακό εργαστήριο. Την ανάλυση του DNA του δικαιούται να ζητήσει και ο ίδιος ο κατηγορούμενος για την υπεράσπισή του. Σε κάθε περίπτωση, πλην εκείνης που αφορά αυτόφωρα εγκλήματα, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208.

2. Αν η κατά την προηγούμενη παράγραφο ανάλυση αποβεί θετική, το πόρισμά της κοινοποιείται στο πρόσωπο από το οποίο προέρχεται το γενετικό υλικό. Αυτό έχει δικαίωμα να ζητήσει επανάληψη της ανάλυσης, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 204 έως 208. Το δικαίωμα επανάληψης της ανάλυσης έχει και ο ανακριτής ή ο εισαγγελέας σε κάθε περίπτωση. Μετά την ολοκλήρωση της ανάλυσης το γενετικό υλικό καταστρέφεται αμέσως, ενώ τα γενετικά αποτυπώματα του προσώπου, στο οποίο αποδίδεται η πράξη, τηρούνται σε ειδικό αρχείο γενετικών τύπων που συνιστάται και λειτουργεί στη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, εποπτευόμενο από αντεισαγγελέα ή εισαγγελέα εφετών, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, κατά τις κείμενες διατάξεις, με θητεία δύο (2) ετών, μέχρι την έκδοση αμετάκλητου απαλλακτικού βουλεύματος ή αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης ή θέσης της υπόθεσης στο αρχείο κατ' άρθρο 43 παρ. 2 και 3, εκτός αν η σύγκρισή τους με αταυτοποίητα όμοια αποτυπώματα, που τηρούνται στο ίδιο αρχείο, αποβεί θετική, οπότε η τήρησή τους παρατείνεται μέχρι την αμετάκλητη αθώωση των προσώπων που αφορούν οι οικείες υποθέσεις. Τα στοιχεία αυτά τηρούνται για την αξιοποίηση στην διερεύνηση και εξιχνίαση άλλων εγκλημάτων που προβλέπονται στην παρ. 1 και καταστρέφονται σε κάθε περίπτωση μετά το θάνατο του προσώπου που αφορούν.

3. Στην καταστροφή ειδοποιείται με οποιοδήποτε μέσο (εγγράφως ή με ηλεκτρονική αλληλογραφία ή προφορικά ή τηλεφωνικά) να παραστεί με συνήγορο και τεχνικό σύμβουλο το πρόσωπο από το οποίο ελήφθη το γενετικό υλικό. Την ειδοποίηση ενεργεί ο αρμόδιος υπάλληλος της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών του αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την καταστροφή, συντάσσοντας για αυτή σχετική βεβαίωση.

4. Όλα τα κρατικά και πανεπιστημιακά εργαστήρια, που διεξάγουν αναλύσεις DNA στο πλαίσιο πραγματογνωμοσύνης κατόπιν παραγγελιών δικαστικών ή ανακριτικών αρχών, κοινοποιούν τα πορίσματα των αναλύσεων τους στο ειδικό αρχείο δεδομένων γενετικών τύπων της παρ. 2.».

#### **Άρθρο 117** **Μαρτυρία συγκατηγορουμένου ως μόνο αποδεικτικό μέσο - Τροποποίηση του άρθρου 211 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 211 ΚΠΔ: α) διαγράφεται η λέξη «μόνη», β) μετά από τη λέξη «κατηγορουμένου» προστίθεται η αναφορά και σε άλλα ρητά κατονομαζόμενα στην απόφαση αποδεικτικά μέσα και το άρθρο 211 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 211** **Μαρτυρία συγκατηγορουμένου**

Η μαρτυρική κατάθεση ή η παροχή εξιγήσεων ή η απολογία προσώπου συγκατηγορουμένου για την ίδια πράξη δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου, αν δεν υπάρχει και άλλο, ρητά κατονομαζόμενο στην απόφαση, αποδεικτικό μέσο.».

#### **Άρθρο 118** **Προστασία μαρτύρων μέσω μετεγκατάστασης σε άλλη χώρα - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 218 ΚΠΔ**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 218 ΚΠΔ τροποποιείται με την προσθήκη του μέτρου της μετεγκατάστασης σε άλλη χώρα και το άρθρο 218 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 218** **Προστασία μαρτύρων**

1. Κατά την ποινική διαδικασία για τις πράξεις της συγκρότησης ή συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση της παρ. 1 του άρθρου 187 ΠΚ ή σε τρομοκρατική οργάνωση της παρ. 2 του άρθρου 187Α ΠΚ και για συναφείς πράξεις, μπορεί να λαμβάνονται μέτρα για την αποτελεσματική προστασία από πιθανή εκδίκηση ή εκφοβισμό των ουσιαστών μαρτύρων, των προσώπων που κατά το άρθρο 187Γ ΠΚ βοηθούν στην αποκάλυψη εγκληματικών δραστηριοτήτων ή των οικείων τους.

2. Κατά την ποινική διαδικασία για τις αξιόποινες πράξεις εμπορίας ανθρώπων κατά τα άρθρα 323Α και 348 παρ. 2 ΠΚ, καθώς και για τις αξιόποινες πράξεις της παράνομης διακίνησης μεταναστών κατά τα άρθρα 29 παρ. 5 και 6 και 30 του ν. 4251/2014 (Α' 80), μπορεί να λαμβάνονται μέτρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 για την αποτελεσματική προστασία από πιθανή εκδίκηση ή εκφοβισμό του θύματος αυτών των πράξεων, όπως αυτό χαρακτηρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των περ. ι' και ια' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4251/2014 (Α' 80), των οικείων του θύματος ή των ουσιαστών μαρτύρων, ακόμη και όταν οποιαδήποτε από τις προαναφερόμενες αξιόποινες πράξεις δεν έχει τελεσθεί στο πλαίσιο οργανωμένου εγκλήματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 187 παρ. 1 ΠΚ.

3. Σε υποθέσεις σχετικά με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α και 235 έως 237Α ΠΚ, ακόμα κι αν δεν τελέσθηκαν στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης, είναι δυνατόν να παρέχεται στους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος κατ' άρθρο 47, στους ιδιώτες κατ' άρθρο 255 και σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο συμβάλλει ουσι-



ωδώς στην αποκάλυψη των ως άνω αξιολογούμενων πράξεων ή, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, και στους οικείους των προαναφερθέντων προσώπων, η προβλεπόμενη στην παρ. 4 προστασία από πιθανολογούμενες πράξεις εκφοβισμού ή αντεκδίκησης.

4. Μέτρα προστασίας είναι η φύλαξη με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό της αστυνομίας, η κατάθεση με χρήση ηλεκτρονικών μέσων ηχητικής και οπτικής ή μόνο ηχητικής μετάδοσής της, η μη αναγραφή στην έκθεση εξέτασης του ονόματος, του τόπου γέννησης, κατοικίας και εργασίας, του επαγγέλματος και της ηλικίας του, που διατάσσονται με αιτιολογημένη διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών, η μεταβολή των στοιχείων ταυτότητας, η μετεγκατάσταση σε άλλη χώρα, καθώς και η μετάθεση ή μετάταξη ή απόσπαση για αόριστο χρονικό διάστημα, με δυνατότητα ανάκλησής της, των δημοσίων υπαλλήλων, που αποφασίζονται κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις από τους αρμόδιους Υπουργούς, ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Η υπουργική απόφαση μπορεί να προβλέπει τη μη δημοσίευσή της στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και άλλους τρόπους διασφάλισης της μυστικότητας της πράξης. Τα μέτρα προστασίας λαμβάνονται με τη σύμφωνη γνώμη του μάρτυρα, δεν περιορίζουν την ατομική ελευθερία του πέρα από το αναγκαίο για την ασφάλειά του μέτρο και διακόπτονται αν ο μάρτυρας το ζητήσει εγγράφως ή δεν συνεργάζεται για την επιτυχία τους.

5. Κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο ο μάρτυρας του οποίου δεν αποκαλύφθηκαν τα στοιχεία ταυτότητας, καλείται με το όνομα που αναφέρεται στην έκθεση εξέτασής του. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αποκάλυψη του πραγματικού ονόματος του μάρτυρα, αν τούτο ζητηθεί από τον εισαγγελέα ή από ένα διάδικο ή και αυτεπαγγέλτως. Σε κάθε περίπτωση το δικαστήριο μπορεί να διατάξει όσα ορίζονται στο άρθρο 354.

6. Αν δεν έχουν αποκαλυφθεί τα στοιχεία ταυτότητας του μάρτυρα, μόνη η κατάθεσή του δεν είναι αρκετή για την καταδίκη του κατηγορουμένου.»

#### **Άρθρο 119**

##### **Κατάθεση μάρτυρα χωρίς αναφορά της πηγής πληροφοριών - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 224 ΚΠΔ**

Η παρ. 2 του άρθρου 224 τροποποιείται με την προσθήκη ειδικής πρόβλεψης για την περίπτωση της ύπαρξης άλλου ρητά κατονομαζόμενου στην απόφαση αποδεικτικού μέσου και το άρθρο 224 ΚΠΔ διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 224**

Πώς έμαθε ο μάρτυρας όσα καταθέτει

1. Ο μάρτυρας πρέπει να αποκαλύπτει πώς έμαθε όσα καταθέτει. Αν πρόκειται για γεγονότα που άκουσε από άλλους, πρέπει σε κάθε περίπτωση να κατονομάσει ταυτόχρονα και εκείνους από τους οποίους τα άκουσε, εκτός αν στον νόμο ορίζεται διαφορετικά.

2. Αν ο μάρτυρας δεν κατονομάζει την πηγή των πληροφοριών του, η κατάθεση του δεν μπορεί να ληφθεί

υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου, αν δεν υπάρχει και άλλο, ρητά κατονομαζόμενο στην απόφαση, αποδεικτικό μέσο.»

#### **Άρθρο 120**

##### **Εξέταση ανήλικων μαρτύρων θυμάτων προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας - Τροποποίηση της παρ. 1 και αντικατάσταση της παρ. 7 του άρθρου 227 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 227 ΚΠΔ: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 ως προς τη διαδικασία διεξαγωγής της εξέτασης ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος, β) αντικαθίσταται η παρ. 7 και το άρθρο 227 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 227**

Ανήλικοι μάρτυρες θύματα προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας

1. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α παρ. 4, 324, 336, 337 παρ. 3, 338, 339, 342, 343, 345, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351Α ΠΚ, καθώς και στα άρθρα 29 παρ. 5 και 6 και 30 του ν. 4251/2014, διορίζεται και παρίσταται, ως πραγματογνώμων, ειδικά εκπαιδευμένος παιδοψυχολόγος ή παιδοψυχίατρος και σε περίπτωση έλλειψής τους, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, που υπηρετεί στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων ή που περιλαμβάνεται στον πίνακα πραγματογνωμόνων, όπου αυτά δεν λειτουργούν. Η εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος διενεργείται στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων της Εφετειακής Περιφέρειας ή, όπου αυτά δεν λειτουργούν, σε χώρους ειδικά σχεδιασμένους και προσαρμοσμένους για τον σκοπό αυτόν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και με όσο το δυνατόν περιορισμένο αριθμό συνεντεύξεων.

2. Ο παιδοψυχολόγος ή ο παιδοψυχίατρος προετοιμάζει τον ανήλικο για την εξέταση, συνεργαζόμενος προς τούτο με τους προανακριτικούς υπαλλήλους και με τους δικαστικούς λειτουργούς, καθώς και με τους τυχόν διορισμένους τεχνικούς συμβούλους του κατηγορουμένου, μη εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του άρθρου 207 ως προς το θέμα της προσωπικής επαφής αυτών με τον ανήλικο. Για το σκοπό αυτόν χρησιμοποιεί κατάλληλες διαγνωστικές μεθόδους, αποφαίνεται για την αντιληπτική ικανότητα και την ψυχική κατάσταση του ανήλικου και διατυπώνει τις διαπιστώσεις του σε γραπτή έκθεση, που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της δικογραφίας. Η εξέταση του ανήλικου διενεργείται από τους προανακριτικούς υπαλλήλους και τους δικαστικούς λειτουργούς διά του παρισταμένου παιδοψυχολόγου ή παιδοψυχιάτρου. Κατά την εξέταση ο ανήλικος μπορεί να συνοδεύεται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του, εκτός αν ο ανακριτής απαγορεύσει την παρουσία του προσώπου αυτού με αιτιολογημένη απόφασή του για σπουδαίο λόγο, ιδίως, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ή ανάμειξης του προσώπου αυτού στην ερευνώμενη πράξη.

3. Οι συνήγοροι των διαδίκων έχουν δικαίωμα να ζητήσουν να υποβληθούν στον ανήλικο από τον ανακρίνοντα ερωτήσεις, τις οποίες έχουν προηγουμένως διατυπώσει

εγγράφως, εκτός αν κατά την κρίση του παιδοψυχολόγου ή του ψυχιάτρου οι ερωτήσεις αυτές είναι δυνατόν να επηρεάσουν την ψυχική κατάσταση του ανηλίκου.

4. Η κατάθεση του ανηλίκου συντάσσεται εγγράφως και καταχωρίζεται και σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο. Η ηλεκτρονική προβολή της κατάθεσης του ανηλίκου αντικαθιστά τη φυσική παρουσία του στα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

5. Αν δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική προβολή της κατάθεσης του ανηλίκου, η γραπτή κατάθεσή του αναγιγνώσκεται στο ακροατήριο. Αν ο ανήλικος κατά την ακροαματική διαδικασία έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος, μπορεί να παρίσταται αυτοπροσώπως, εφόσον κρίνεται απολύτως αναγκαίο.

6. Μετά την εισαγωγή της υπόθεσης που αφορά σε πράξεις της παρ. 1 στο ακροατήριο, ο εισαγγελέας ή οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν από τον πρόεδρο του δικαστηρίου την εξέταση του ανηλίκου, αν δεν έχει εξετασθεί στην ανάκριση ή πρέπει να εξετασθεί συμπληρωματικά. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, η εξέταση του ανηλίκου γίνεται με βάση ερωτήσεις που έχουν τεθεί σαφώς, χωρίς την παρουσία των διαδίκων, στον τόπο όπου αυτός βρίσκεται, από ανακριτικό υπάλληλο που τον διορίζει ο δικαστής που διέταξε την εξέταση. Οι παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτές. Οι ερωτήσεις τίθενται από το δικαστήριο μετά από ακρόαση του εισαγγελέα και των παριστάμενων διαδίκων και υποβάλλονται στον ανήλικο, εκτός αν κατά την κρίση του παιδοψυχολόγου ή του ψυχιάτρου είναι δυνατόν να επηρεάσουν την ψυχική κατάσταση του ανηλίκου.

7. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 68 του ν. 4478/2017 (Α' 91) εφαρμόζονται και στα ανήλικα θύματα των αναφερομένων στην παρ. 1 πράξεων.».

#### **Άρθρο 121**

#### **Μάρτυρες θύματα προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής - Τροποποίηση των παρ. 1, 5 και 6 του άρθρου 228 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 228 ΚΠΔ: α) προστίθενται επιπλέον αδικήματα στην παρ. 1, β) τροποποιείται η παρ. 5 αναφορικά με τη δυνατότητα εξέτασης με φυσική παρουσία του ενήλικου παθόντα και γ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 τροποποιείται ως προς την αναφορά των εφαρμοζόμενων διατάξεων και το άρθρο 228 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 228**

#### **Μάρτυρες θύματα εμπορίας ανθρώπων**

1. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α, 336, στην παρ. 4 του άρθρου 337, στα άρθρα 338, 343, 345 και στην παρ. 3 του άρθρου 349 ΠΚ διορίζεται και παρίσταται, ως πραγματογνώμων, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, χωρίς να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά τα άρθρα 204 έως 208.

2. Ο ψυχολόγος ή ο ψυχίατρος προετοιμάζει τον παθόντα για την εξέταση, συνεργαζόμενος προς τούτο με τους προανακριτικούς υπαλλήλους και με τους δικαστικούς λειτουργούς. Για το σκοπό αυτόν χρησιμοποιεί κατάλληλες διαγνωστικές μεθόδους, αποφαίνεται για την

αντιληπτική ικανότητα και την ψυχική κατάσταση του παθόντα και διατυπώνει τις διαπιστώσεις του σε γραπτή έκθεση που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της δικογραφίας. Κατά την εξέταση παρίσταται ο ψυχίατρος ή ο ψυχολόγος και ο παθών μπορεί να συνοδεύεται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του, εκτός αν ο ανακριτής απαγορεύσει την παρουσία του προσώπου αυτού με αιτιολογημένη απόφαση του για σπουδαίο λόγο, ιδίως σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ή ανάμειξης του προσώπου αυτού στην ερευνώμενη πράξη. Η παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως.

3. Η κατάθεση του παθόντα συντάσσεται εγγράφως και καταχωρίζεται και σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο, όταν αυτό είναι δυνατόν. Η ηλεκτρονική προβολή της κατάθεσης του παθόντα αντικαθιστά τη φυσική παρουσία του στα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

4. Αν δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική προβολή της, η γραπτή κατάθεση του παθόντα αναγιγνώσκεται στο ακροατήριο.

5. Μετά την εισαγωγή της υπόθεσης που αφορά σε πράξεις της παρ. 1 στο ακροατήριο, ο εισαγγελέας ή οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν από τον πρόεδρο του δικαστηρίου την εξέταση του παθόντα, αν δεν έχει εξετασθεί στην ανάκριση ή πρέπει να εξετασθεί συμπληρωματικά. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, η εξέταση του παθόντα γίνεται με βάση ερωτήσεις που έχουν τεθεί σαφώς, χωρίς την παρουσία των διαδίκων, στον τόπο όπου αυτός βρίσκεται, από ανακριτικό υπάλληλο που τον διορίζει ο δικαστής που διέταξε την εξέταση. Σε κάθε περίπτωση, στις αξιόποινες πράξεις της παρ. 1 πλην εκείνης του άρθρου 323Α ΠΚ, το δικαστήριο με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, μπορεί να ζητήσει την εξέταση με φυσική παρουσία του ενήλικου παθόντα, με την τήρηση των διατυπώσεων του άρθρου 330 ΚΠΔ, αν κρίνεται απολύτως αναγκαία για την ανεύρεση της αλήθειας. Οι παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτές.

6. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 68 του ν. 4478/2017 εφαρμόζονται αναλόγως και επί ενήλικων θυμάτων των αναφερομένων στην παρ. 1 πράξεων. Στην περίπτωση αυτή η κοινωνική έρευνα μπορεί να διεξαχθεί και από κοινωνικούς λειτουργούς δήμων ή περιφερειών.».

#### **Άρθρο 122**

#### **Χωρισμός της υπόθεσης επί συναφών εγκλημάτων και εισαγωγή της στο δικαστικό συμβούλιο - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 245 ΚΠΔ**

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 245 ΚΠΔ προστίθεται νέο εδάφιο και το άρθρο 245 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 245**

#### **Πότε και από ποιον ενεργείται**

1. Η προανάκριση ενεργείται από οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο μετά από γραπτή παραγγελία του εισαγγελέα, είναι συνοπτική και δεν περατώνεται πριν ληφθεί η απολογία του κατηγορουμένου. Εφόσον ο κατηγορούμενος κλητεύθηκε νόμιμα και δεν εμφανίστηκε, η προανάκριση περατώνεται και χωρίς την απολογία του. Παραγγελία για προανάκριση δίνεται μόνο στις περιπτώσεις του εδ. δ' της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, καθώς

και στις περιπτώσεις των άρθρων 43 παρ. 2 εδ. β', 322 παρ. 3 εδ. α' περ. γ' και 323 εδ. γ' περ. γ'. Ο ανακριτικός υπάλληλος που ορίζεται σύμφωνα με το εδ. α' είναι υποχρεωμένος να διενεργήσει όλες τις προανακριτικές πράξεις που αφορούν την υπόθεση για την οποία η παραγγελία και καλεί ενώπιόν του τους μάρτυρες για εξέταση και τους κατηγορούμενους για να απολογηθούν εφόσον αυτοί κατοικούν στην περιφέρεια του εφετείου της έδρας του. Αν οι μάρτυρες και οι κατηγορούμενοι είναι κάτοικοι άλλων εφετειακών περιφερειών, ο ανωτέρω ανακριτικός υπάλληλος ζητεί την εξέταση των μαρτύρων και τη λήψη των απολογιών των κατηγορουμένων από τον αρμόδιο ανακριτικό υπάλληλο, ο οποίος πρέπει να εκτελέσει αυτήν μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών. Ο αρχικά ορισθείς ανακριτικός υπάλληλος μετά το πέρας των άνω ενεργειών επιστρέφει τη δικογραφία με εκτελεσμένη πλήρως την παραγγελία στον παραγγείλαντα εισαγγελέα. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής τα Εφετεία Αθηνών και Πειραιώς θεωρούνται ως ανήκοντα σε μία εφετειακή περιφέρεια. Η προανάκριση περατώνεται: α) με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο ή β) με πρόταση του εισαγγελέα στο δικαστικό συμβούλιο ή γ) με παραγγελία του εισαγγελέα στον ανακριτή, εφόσον προκύπτει τέλεση κακουργήματος. Στην τελευταία περίπτωση, η προανάκριση μπορεί και να διακοπεί κατά τον ίδιο τρόπο. Πρόταση στο συμβούλιο γίνεται, εφόσον ο εισαγγελέας κρίνει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο. Αν υπάρχουν περισσότεροι κατηγορούμενοι και δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις σε βάρος μερικών από αυτούς ή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη ή να παύσει οριστικά η ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας μπορεί να χωρίσει την υπόθεση και να την εισαγάγει μόνο ως προς αυτούς στο δικαστικό συμβούλιο. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και επί συναφών εγκλημάτων, είτε πρόκειται για έναν είτε για περισσότερους κατηγορούμενους.

2. Αν υπάρχουν ενδείξεις ότι τελέστηκε αδίκημα και από την καθυστέρηση απειλείται άμεσος κίνδυνος απώλειας των αποδεικτικών στοιχείων ή υπάρχει δυσχέρεια πραγματοποίησης συγκεκριμένης ανακριτικής πράξης ή κτήσης αποδεικτικού στοιχείου στο μέλλον ή αν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα, οι κατά το άρθρο 31 ανακριτικοί υπάλληλοι είναι υποχρεωμένοι να επιχειρούν όλες τις ανακριτικές πράξεις που είναι αναγκαίες για να βεβαιωθεί η πράξη και να ανακαλυφθεί ο δράστης, έστω και χωρίς προηγούμενη παραγγελία του εισαγγελέα. Στην περίπτωση αυτή ειδοποιούν τον εισαγγελέα με το ταχύτερο μέσο και του υποβάλλουν χωρίς χρονοτριβή τις εκθέσεις που συντάχθηκαν. Ο εισαγγελέας, αφού λάβει τις εκθέσεις, ενεργεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 43 κ.ε..

3. Αν από την προανάκριση δεν προέκυψε η ταυτότητα του δράστη ορισμένου εγκλήματος, η δικογραφία τίθεται με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα στο αρχείο. Το ίδιο μπορεί να πράξει ο εισαγγελέας και αν ο δράστης παραμένει άγνωστος μετά από προκαταρκτική εξέταση. Στην περίπτωση αυτή η κατά το άρθρο 43 ποινική δίωξη θεωρείται ότι ασκήθηκε με την έκδοση της πιο πάνω πράξης του εισαγγελέα, η οποία πρέπει να περιέχει και τον χαρακτηρισμό του αδικήματος και τον χρόνο τέλεσής

του. Αν ακολούθως αποκαλυφθεί ο δράστης, η δικογραφία ανασύρεται από το αρχείο και συνεχίζεται η ποινική διαδικασία. Αν οι κατηγορούμενοι είναι περισσότεροι, η αρχειοθέτηση γίνεται μόνον ως προς αυτόν που παρέμεινε άγνωστος.».

### Άρθρο 123

#### Αρμοδιότητα για την άρση κατάσχεσης - Δυνατότητα προσφυγής κατά της απορριπτικής διάταξης του εισαγγελέα ή του ανακριτή - Τροποποίηση του τίτλου και της παρ. 3 του άρθρου 269 ΚΠΔ

Στο άρθρο 269 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας: α) συμπληρώνεται ο τίτλος με τη δυνατότητα προσφυγής κατά της απορριπτικής διάταξης του εισαγγελέα ή του ανακριτή β) αντικαθίστανται το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 και το άρθρο 269 διαμορφώνεται ως εξής:

### «Άρθρο 269

Αντίγραφα και φωτογραφίες των πραγμάτων που κατασχέθηκαν - Άρση της κατάσχεσης. Δυνατότητα προσφυγής κατά της απορριπτικής διάταξης του εισαγγελέα ή του ανακριτή

1. Εκείνος που ενεργεί την ανάκριση εφοδιάζεται, αν είναι δυνατό, με αντίγραφα των εγγράφων που κατασχέθηκαν και με φωτογραφίες ή άλλες αναπαραστάσεις των πραγμάτων που κατασχέθηκαν και μπορούν να αλλοιωθούν ή είναι δύσκολο να φυλαχθούν.

2. Για τα πράγματα που μπορούν να φθαρούν διατάσσεται από εκείνον που ενεργεί την ανάκριση η πώληση κατά προτίμηση με δημόσιο πλειστηριασμό ή η καταστροφή, αν ο νόμος απαγορεύει την κατοχή τους ή έχουν καταστεί επικίνδυνα για την δημόσια υγεία.

3. Σε κάθε περίπτωση το δικαστικό συμβούλιο ή το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να αρθεί η κατάσχεση, αν δεν είναι πιθανόν ότι από αυτό τον λόγο θα δημιουργηθούν δυσχέρειες στην εξακρίβωση της αλήθειας. Κατά την προκαταρκτική εξέταση και την προανάκριση και στις περιπτώσεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 43 και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 51 η άρση της κατάσχεσης διατάσσεται μετά την υποβολή αίτησης από τον κύριο των κατασχεθέντων, από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών και κατά την κύρια ανάκριση από τον ανακριτή. Εναντίον της απορριπτικής διάταξης του εισαγγελέα ή του ανακριτή επιτρέπεται προσφυγή στο συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τότε που κοινοποιήθηκε η διάταξη σε εκείνον που αιτήθηκε την άρση της κατάσχεσης.».

### Άρθρο 124

#### Λόγοι επιβολής περιοριστικών όρων - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 282 ΚΠΔ

Η παρ. 3 του άρθρου 282 ΚΠΔ τροποποιείται και το άρθρο 282 διαμορφώνεται ως εξής:

### «Άρθρο 282

Σκοπός και γενικές προϋποθέσεις επιβολής προσωρινής κράτησης, κατ'όικον περιορισμού και περιοριστικών όρων

1. Όσο διαρκεί η προδικασία, αν προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ενοχής του κατηγορουμένου, είναι δυνατό να διαταχθούν περιοριστικοί όροι ή κατ'όικον περιορισμός



με ηλεκτρονική επιτήρηση ή να επιβληθεί προσωρινή κράτηση, υπό τις προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων.

2. Ο σκοπός των περιοριστικών όρων, του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση και της προσωρινής κράτησης είναι να αποτραπεί ο κίνδυνος τέλεσης νέων εγκλημάτων και να εξασφαλιστεί ότι εκείνος στον οποίο επιβλήθηκαν θα παραστεί οποτεδήποτε στην ανάκριση ή στο δικαστήριο και θα υποβληθεί στην εκτέλεση της απόφασης.

3. Περιοριστικοί όροι επιβάλλονται εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι για την εκπλήρωση των σκοπών της παρ. 2 και αν αυτοί δεν επαρκούν επιβάλλεται κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση και αν αυτό το μέτρο κρίνεται ανεπαρκές τότε μόνο εκδίδεται ειδικά και εμπειριστατωμένα αιτιολογημένο ένταλμα προσωρινής κράτησης.».

#### **Άρθρο 125**

#### **Κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση - Διάρκεια του κατ' οίκον περιορισμού για το πλημμέλημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή - Τροποποίηση των παρ. 2 και 4 του άρθρου 284 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 284 ΚΠΔ: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 διαγράφεται η λέξη «άλλοι» πριν από τις λέξεις «περιοριστικοί όροι», β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 οι λέξεις «του περιοριστικού όρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του κατ' οίκον περιορισμού» και το άρθρο 284 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 284**

#### **Ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση**

1. Ως κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση νοείται η επιβολή στον κατηγορούμενο της υποχρέωσης να μην εξέρχεται από συγκεκριμένο και ειδικά ορισμένο στην διάταξη του ανακριτή κτίριο ή σύμπλεγμα κτιρίων, που αποδεδειγμένα συνιστά τον τόπο διαμονής ή κατοικίας του. Η διάταξη που επιβάλλει τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση μπορεί να ορίζει την ευρύτερη περιοχή γύρω από τον τόπο διαμονής ή κατοικίας του κατηγορουμένου, στην οποία θα μπορεί αυτός να κινείται για την κάλυψη βασικών βιοτικών αναγκών του. Για τον σκοπό αυτόν ο κατηγορούμενος επιτηρείται με τη χρήση πρόσφορων ηλεκτρονικών μέσων. Ο κατηγορούμενος υποχρεούται να μην επεμβαίνει ή επιδρά καθ' οιονδήποτε τρόπο στα ηλεκτρονικά μέσα και στα συναφή με την επιτήρηση δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Αρμόδια υπηρεσία παρακολουθεί και καταγράφει μέσω συστήματος γεωεντοπισμού, μόνο την γεωγραφική θέση του κατηγορούμενου και τηρεί σχετικό αρχείο.

2. Κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση επιβάλλεται μόνον εφόσον προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις ενοχής του κατηγορουμένου για κακούργημα και κρίνεται αιτιολογημένα ότι οι περιοριστικοί όροι δεν επαρκούν για την επίτευξη των σκοπών της παρ. 2 του άρθρου 282, υπό την προϋπόθεση ότι ο κατηγορούμενος έχει γνωστή διαμονή στην χώρα και

α) έχει κάνει προπαρασκευαστικές ενέργειες για να διευκολύνει τη φυγή του ή κατά το παρελθόν υπήρξε φυγόποινος ή φυγόδικος ή κρίθηκε ένοχος για απόδραση κρατούμενου ή για παραβίαση περιορισμών διαμονής και από την συνδρομή ενός εκ των παραπάνω στοιχείων προκύπτει σκοπός φυγής του, ή β) κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανό, όπως προκύπτει από προηγούμενη αμετάκλητη καταδίκη του για ομοειδή αξιόποινη πράξη, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα.

3. Αν η αποδιδόμενη στον κατηγορούμενο πράξη απειλείται στον νόμο με ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη κάθειρξη με ανώτατο όριο τα δεκαπέντε έτη ή αν το έγκλημα τελέσθηκε κατ' εξακολούθηση ή υπάρχει μεγάλος αριθμός παθόντων από αυτό, μπορεί να διαταχθεί ο κατ' οίκον περιορισμός του με ηλεκτρονική επιτήρηση και όταν, με βάση τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης και την εν γένει προσωπικότητα του κατηγορουμένου, κρίνεται αιτιολογημένα, ότι το μέτρο αυτό παρέχει βάσιμα την προσδοκία ότι ο τελευταίος δεν θα διαπράξει άλλα εγκλήματα.

4. Σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθεί κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση του κατηγορουμένου και για το πλημμέλημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή, αν προκύπτει σκοπός φυγής του με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στην παρ. 2 και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις της παρ. 2. Στην περίπτωση αυτή, το ανώτατο όριο διάρκειας του κατ' οίκον περιορισμού είναι έξι (6) μήνες.

5. Μόνο η κατά νόμο βαρύτητα της πράξης δεν αρκεί για την επιβολή του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση. Κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση δεν διατάσσεται χωρίς να προηγηθεί σχετικό αίτημα του κατηγορουμένου. Μόνο το γεγονός της μη υποβολής τέτοιου αιτήματος από τον τελευταίο δεν τον καθιστά δίχως άλλο ύποπτο φυγής ή διάπραξης νέων εγκλημάτων και αυτό δεν αρκεί για την επιβολή της προσωρινής κράτησης.

6. Αν ο κατηγορούμενος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν σχετικά με τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση, είναι δυνατή η αντικατάστασή του με προσωρινή κράτηση κατά το άρθρο 296. Σε περίπτωση όμως τέλεσης από τον κατηγορούμενο του εγκλήματος του άρθρου 173Α ΠΚ, ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση αντικαθίσταται με προσωρινή κράτηση.

7. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για ανήλικο κατηγορούμενο που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, εφόσον κατηγορείται για πράξη από τις αναφερόμενες στο άρθρο 127 ΠΚ. Στην περίπτωση αυτή ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες και μπορεί να παρατείνεται μόνο για τρεις μήνες από το δικαστήριο, στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 294. Το αίτημα για κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση υποβάλλεται σωρευτικά από τον ανήλικο κατηγορούμενο και από εκείνον που έχει την επιμέλειά του. Αν ο ανήλικος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν σχετικά με

τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση ή τελέσει το έγκλημα του άρθρου 173Α ΠΚ, είναι δυνατή η αντικατάστασή του με προσωρινή κράτηση.».

#### **Άρθρο 126**

**Ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων περί αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης μετά από παραπεμπτικό βούλευμα επί του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση σε σχέση με τη διάρκεια, άρση, εξακολούθηση ή παράτασή του - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 285 ΚΠΔ**

Η παρ. 1 του άρθρου 285 ΚΠΔ τροποποιείται με την προσθήκη της αναλογικής εφαρμογής του άρθρου 294 και το άρθρο 285 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 285**

**Διάρκεια του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση και προκαταβολή εξόδων**

1. Ως προς τη διάρκεια ισχύος του μέτρου του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση και τη διαδικασία άρσης, εξακολούθησης ή παράτασής του εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στα άρθρα 292, 293 και 294.

2. Το κόστος των ηλεκτρονικών μέσων επιτήρησης φέρει ο κατηγορούμενος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3. Για τον σκοπό αυτόν με τη διάταξη του ανακριτή επιβάλλεται η υποχρέωση προκαταβολής των εξόδων επιτήρησης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Σε περίπτωση παράτασης της διάρκειας του μέτρου κατά το άρθρο 292, επιβάλλεται με το σχετικό βούλευμα η προκαταβολή των επιπλέον εξόδων. Αν για οποιονδήποτε λόγο αρθεί ή αντικατασταθεί το μέτρο πριν από τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος για το οποίο έχουν προκαταβληθεί τα έξοδα, τότε με την σχετική απόφαση, διάταξη ή βούλευμα διατάσσεται η απόδοση της διαφοράς σε εκείνον που τα προκατέβαλε. Αν ο κατηγορούμενος αθωωθεί, καταδικασθεί ή παύσει η εναντίον του ποινική δίωξη, εφαρμόζεται ως προς τη διαφορά αντίστοιχα το άρθρο 299.

3. Σε περίπτωση μη προκαταβολής των εξόδων εντός της χορηγηθείσας από τον ανακριτή προθεσμίας, ο τελευταίος, μετά από πρόταση του εισαγγελέα, επιβάλλει προσωρινή κράτηση, εκτός αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι ο κατηγορούμενος στερείται την οικονομική δυνατότητα να τα καταβάλει, οπότε τα έξοδα επιβάλλονται στο δημόσιο.

4. Εκείνος σε βάρος του οποίου επιβλήθηκε το μέτρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση κρατείται μέχρι να προκαταβληθούν τα σχετικά έξοδα που του επιβλήθηκαν. Αφού καταβληθούν αυτά, οδηγείται στο αρμόδιο όργανο για την προσαρμογή του τεχνικού μέσου επιτήρησης, μαζί με την σχετική διάταξη του ανακριτή. Αν στην δικαστική περιφέρεια, στην οποία επιβλήθηκε το μέτρο, δεν είναι αυτό δυνατόν, ο κατηγορούμενος οδηγείται χωρίς αναβολή στην πλησιέστερη δικαστική περιφέρεια, στην οποία λειτουργεί αρμόδιο όργανο. Αφού προσαρμοσθεί και ενεργοποιη-

θεί ο τεχνικός εξοπλισμός για την ηλεκτρονική επιτήρηση, οδηγείται στο προκαθορισμένο κτίριο ή σύμπλεγμα κτιρίων και συντάσσεται έκθεση, αντίγραφο της οποίας εντάσσεται στη δικογραφία. Η διάρκεια του κατ' οίκον περιορισμού αρχίζει από την ημέρα έκδοσης της διάταξης επιβολής του.».

#### **Άρθρο 127**

**Η προσωρινή κράτηση ανηλίκων - Τροποποίηση του άρθρου 287 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 287ΚΠΔ: α) η υφιστάμενη παρ. αριθμείται ως παρ. 1, β) προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 287 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 287**

**Η προσωρινή κράτηση ανηλίκων**

1. Προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί και σε ανήλικο κατηγορούμενο που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, υπό τους όρους του προηγούμενου άρθρου και εφόσον κατηγορείται για πράξη από τις αναφερόμενες στο άρθρο 127 ΠΚ. Στην περίπτωση αυτή η προσωρινή κράτηση δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Η παραβίαση των περιοριστικών όρων που έχουν επιβληθεί στον ανήλικο δεν επιτρέπεται να οδηγήσει από μόνη της σε προσωρινή κράτηση. Το ένταλμα προσωρινής κράτησης πρέπει να περιέχει ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία από την οποία να προκύπτει γιατί τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα δεν κρίνονται στη συγκεκριμένη περίπτωση επαρκή, λαμβανομένων κατά περίπτωση υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών τέλεσης της πράξης και της προσωπικότητας του ανηλίκου.

2. Εάν ο ανήλικος τέλεσε πράξη που για τον ενήλικο είναι κακούργημα, εκτός των περιπτώσεων της παρ. 1, ο ανακριτής μπορεί να επιβάλει αναμορφωτικά μέτρα των περ. α' έως ια' της παρ. 1 του άρθρου 122 ΠΚ.».

#### **Άρθρο 128**

**Έναρξη υπολογισμού της προθεσμίας άσκησης προσφυγής του κατηγορουμένου - Δυνατότητα άρσης των περιοριστικών όρων - Τροποποίηση του τίτλου και των παρ. 1 και 4 του άρθρου 290 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 290 ΚΠΔ: α) στον τίτλο διαγράφεται η λέξη «προσωρινώς», β) στην παρ. 1 τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο ως προς την αφετηρία του χρόνου υπολογισμού της προθεσμίας άσκησης της προσφυγής, γ) τροποποιείται η παρ. 4 με την προσθήκη της δυνατότητας άρσης των περιοριστικών όρων και το άρθρο 290 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 290**

**Προσφυγή του κρατουμένου**

1. Κατά του εντάλματος για την προσωρινή κράτηση και της διάταξης του ανακριτή που επέβαλε περιοριστικούς όρους επιτρέπεται στον κατηγορούμενο να προσφύγει στο συμβούλιο των πλημμελειοδικών. Η προσφυγή γίνεται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την έκδοση του εντάλματος προσωρινής κράτησης ή από την κοινοποίηση της διάταξης επιβολής περιοριστικών

όρων και συντάσσεται έκθεση δήλωσης ή εγχείρισης δικογράφου από τον γραμματέα των πλημμελειοδικών ή από εκείνον που διευθύνει τις φυλακές, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο 474 παρ. 1. Η προσφυγή διαβιβάζεται στον εισαγγελέα των πλημμελειοδικών και εισάγεται από αυτόν χωρίς χρονοτριβή μαζί με την πρότασή του στο συμβούλιο, το οποίο και αποφασίζει αμετάκλητα.

2. Η προσφυγή δεν έχει ανασταλτική δύναμη.

3. Αν το ένταλμα προσωρινής κράτησης εκδόθηκε ύστερα από βούλευμα δικαστικού συμβουλίου που έκρινε σε σχετική διαφωνία του ανακριτή και του εισαγγελέα, δεν επιτρέπεται προσφυγή.

4. Το Συμβούλιο των πλημμελειοδικών όταν ασχολείται με την προσφυγή μπορεί να άρει την προσωρινή κράτηση ή να την αντικαταστήσει με τους περιοριστικούς όρους που επιβάλλονται κατά την κρίση του ή να άρει ή να αντικαταστήσει με άλλους τους όρους που έχουν τεθεί.

5. Και μετά την άσκηση της προσφυγής ο ανακριτής εξακολουθεί την ανάκριση χωρίς διακοπή.».

#### **Άρθρο 129**

#### **Επιβολή περιοριστικών όρων ή κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 292 ΚΠΔ**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 292 ΚΠΔ οι λέξεις «ή άλλων όρων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση» και το άρθρο 292 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 292**

#### **Διάρκεια της προσωρινής κράτησης**

1. Αν η προσωρινή κράτηση διαρκέσει έξι (6) μήνες, ή στην εντελώς εξαιρετική περίπτωση της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή τους τρεις μήνες, το δικαστικό συμβούλιο αποφαινεται με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμά του, αν πρέπει να απολυθεί ο κατηγορούμενος από τις φυλακές ή να εξακολουθήσει η προσωρινή κράτησή του. Για το σκοπό αυτόν:

α) Αν η ανάκριση συνεχίζεται, πέντε ημέρες πριν από τη συμπλήρωση του χρονικού αυτού διαστήματος ο ανακριτής αναφέρει στον εισαγγελέα εφετών με αιτιολογημένη έκθεσή του τους λόγους για τους οποίους δεν περατώθηκε η ανάκριση και διαβιβάζει τη δικογραφία στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, ο οποίος την εισάγει αμέσως στο συμβούλιο πλημμελειοδικών με έγγραφη αιτιολογημένη πρότασή του. Ο γραμματέας του συμβουλίου ειδοποιεί με οποιοδήποτε μέσο (έγγραφο, τηλεγράφημα, τηλετύπημα ή τηλεομοιοτυπία) τον κατηγορούμενο ή το συνήγορό του για να διατυπώσει τις απόψεις του με έγγραφο υπόμνημα, μέσα σε προθεσμία που καθορίζει ο πρόεδρος του συμβουλίου και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 48 ωρών από την υποβολή της πρότασης στο συμβούλιο. Ο κατηγορούμενος, έχει δικαίωμα να λάβει γνώση και αντίγραφο της εισαγγελικής πρότασης. Ο εισαγγελέας, ο κατηγορούμενος και ο συνήγορός του δεν εμφανίζονται ενώπιον του συμβουλίου, μπορεί όμως το συμβούλιο, αν κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαίο,

να διατάξει την ενώπιόν του εμφάνιση του κατηγορουμένου, οπότε καλείται και ο εισαγγελέας. Μετά ταύτα, το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα αν πρέπει να απολυθεί προσωρινά ο κατηγορούμενος ή να εξακολουθήσει η προσωρινή του κράτηση. Αν η ανάκριση ενεργείται από εφέτη, κατά το άρθρο 28, αρμόδιο να αποφανθεί είναι το συμβούλιο εφετών.

β) Αν η ανάκριση έχει περατωθεί, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου, στο οποίο θα δικαστεί η υπόθεση ή ο εισαγγελέας εφετών, αν έχει ασκηθεί έφεση κατά βουλεύματος, πέντε ημέρες πριν από τη συμπλήρωση του παραπάνω χρονικού διαστήματος εισάγει τη δικογραφία με αιτιολογημένη πρότασή του στο αρμόδιο κατά την επόμενη παρ. συμβούλιο. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα ορίζονται στην προηγούμενη περίπτωση α' για την ειδοποίηση του κατηγορουμένου προς υποβολή υπομνήματος, τη λήψη αντιγράφου της εισαγγελικής πρότασης, τη μη εμφάνιση τούτου ενώπιον του συμβουλίου και την απόφαση του τελευταίου.

2. Σε κάθε περίπτωση έως την έκδοση οριστικής απόφασης η προσωρινή κράτηση για το ίδιο έγκλημα δεν μπορεί να υπερβεί το έτος. Σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον η κατηγορία αφορά σε εγκλήματα για τα οποία προβλέπεται ποινή ισόβιας κάθειρξης ή πρόσκαιρης κάθειρξης με ανώτατο όριο τα δεκαπέντε έτη, η προσωρινή κράτηση μπορεί να παραταθεί για έξι το πολύ μήνες με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα: α) του συμβουλίου εφετών, αν η υπόθεση εκκρεμεί σε αυτό ύστερα από έφεση κατά βουλεύματος ή έχει εισαχθεί στο ακροατήριο του εφετείου ή του μικτού ορκωτού δικαστηρίου ή αν το συμβούλιο αυτό είναι αρμόδιο σε πρώτο και τελευταίο βαθμό και β) του συμβουλίου πλημμελειοδικών σε κάθε άλλη περίπτωση.

Αν η υπόθεση εκκρεμεί στον ανακριτή και συνεχίζεται η προσωρινή κράτηση σύμφωνα με την παρ. 1, ο ανακριτής τριάντα ημέρες πριν από την συμπλήρωση του ανώτατου ορίου της σύμφωνα με αυτήν την παρ., διαβιβάζει τη δικογραφία στον εισαγγελέα, ο οποίος μέσα σε δεκαπέντε ημέρες την εισάγει με πρότασή του στο συμβούλιο. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο αρμόδιος εισαγγελέας, είκοσι πέντε ημέρες τουλάχιστον πριν από την συμπλήρωση του ανώτατου ορίου της προσωρινής κράτησης σύμφωνα με αυτήν την παρ. ή πριν από το τέλος της παράτασης που ήδη είχε χορηγηθεί, υποβάλλει στο αρμόδιο συμβούλιο πρόταση για παράταση ή όχι της προσωρινής κράτησης. Κατά τα λοιπά, ισχύουν όσα ορίζονται στην προηγούμενη παρ. για την ειδοποίηση του κατηγορουμένου προς υποβολή υπομνήματος, τη λήψη αντιγράφου της εισαγγελικής πρότασης, την μη εμφάνιση τούτου ενώπιον του συμβουλίου και την απόφαση του τελευταίου.

3. Αν δεν διαταχθεί η εξακολούθηση της προσωρινής κράτησης μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών μετά τη συμπλήρωση των τριών (3) ή των έξι (6) μηνών που προβλέπονται στην παρ. 1, το ένταλμα ή το βούλευμα με το οποίο είχε διαταχθεί παύει να ισχύει και ο αρμόδιος εισαγγελέας διατάσσει την απόλυση του προσωρινώς κρατούμενου. Αν το βούλευμα με το οποίο παρατείνεται η προσωρινή κράτηση δεν εκδοθεί πριν την παρέλευση του έτους, ο κατηγορούμενος απολύεται.



4. Όσα αναφέρονται στην παρ. 5 του άρθρου 290 και στα άρθρα 283 και 284 για την επιβολή περιοριστικών όρων ή κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις του άρθρου αυτού. Μετά την παύση ισχύος του εντάλματος ή του βουλεύματος, με το οποίο διατάχθηκε η προσωρινή κράτηση του κατηγορουμένου, μπορεί να του επιβληθούν περιοριστικοί όροι.

5. Κάθε αμφιβολία ή αντίρρηση ως προς την παράταση ή τη συμπλήρωση των ανώτατων ορίων της προσωρινής κράτησης επιλύεται από το κατά την παρ. 2 αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, εφαρμόζονται δε και στην περίπτωση αυτήν όσα ορίζονται στην παρ. 1 στοιχ. α' για την ακρόαση του κατηγορουμένου και του εισαγγελέα.»

#### **Άρθρο 130**

##### **Ανώτατα όρια προσωρινής κράτησης σε περίπτωση συρροής εγκλημάτων - Αντικατάσταση του τίτλου του άρθρου 293 ΚΠΔ**

Ο τίτλος του άρθρου 293 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

#### «Άρθρο 293

Ανώτατα όρια προσωρινής κράτησης σε περίπτωση συρροής εγκλημάτων»

#### **Άρθρο 131**

##### **Άρση ή αντικατάσταση προσωρινής κράτησης, κατ' οίκον περιορισμού και περιοριστικών όρων μετά την παραπομπή του κατηγορουμένου - Αντικατάσταση του τίτλου και της παρ. 1 του άρθρου 294 ΚΠΔ**

Ο τίτλος και η παρ. 1 του άρθρου 294 ΚΠΔ αντικαθίσταται και το άρθρο 294 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 294

Άρση ή αντικατάσταση προσωρινής κράτησης, κατ' οίκον περιορισμού και περιοριστικών όρων μετά την παραπομπή του κατηγορουμένου

1. Αν η προσωρινή κράτηση του κατηγορουμένου συνεχίστηκε και μετά την παραπομπή του σε δίκη, το αρμόδιο συμβούλιο οποτεδήποτε, ή το δικαστήριο κατά την διάρκεια της εκδίκασης της υπόθεσης ή σε περίπτωση που θα αναβληθεί για οποιονδήποτε λόγο η εκδίκαση, μπορεί ύστερα από αίτηση του κατηγορουμένου, του εισαγγελέα ή αυτεπαγγέλτως να άρει την προσωρινή κράτηση ή τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση ή να αντικαταστήσει τα προηγούμενα μέτρα με περιοριστικούς όρους ή να άρει ή να αντικαταστήσει τους περιοριστικούς όρους που έχουν τεθεί με άλλους. Το δικαστήριο που αποφασίζει την αναβολή ή ακυρώνει την εισαγωγή της υπόθεσης στο ακροατήριο ή εκδικάζει την υπόθεση αποφαίνεται και για την εξακολούθηση ή την παράταση ή μη της προσωρινής κράτησης, αν στις επόμενες τριάντα (30) ημέρες συμπληρώνεται το ανώτατο όριο της προσωρινής κράτησης και εφόσον είναι παρών ο κατηγορούμενος.

2. Αρμόδιο συμβούλιο σύμφωνα με την προηγούμενη παρ. είναι το συμβούλιο εφετών και αν ακόμη το συμβούλιο πλημμελειοδικών είχε ήδη αποφανθεί για την

προσωρινή κράτηση, εκτός αν η υπόθεση εκκρεμεί στο πλημμελειοδικείο.

3. Για να γίνει τυπικά παραδεκτή η αίτηση, δεν χρειάζεται να υποβληθεί προηγουμένως ο αιτών στην εκτέλεση του βουλεύματος ή της απόφασης.»

#### **Άρθρο 132**

##### **Προϋποθέσεις απόδοσης της εγγύησης - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 299 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 299 ΚΠΔ: α) τροποποιείται η παρ. 1 ως προς τις προϋποθέσεις απόδοσης της εγγύησης, β) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 299 αντικαθίσταται ως εξής:

#### «Άρθρο 299

##### Απόδοση της εγγύησης

1. Αν ο κατηγορούμενος αθωωθεί ή δεν γίνει σε βάρος του κατηγορία ή παύσει η εναντίον του ποινική δίωξη, ή αυτή κηρυχθεί απαράδεκτη, η εγγύηση επιστρέφεται άμεσα, ανεξάρτητα αν ασκήθηκε κατά της απόφασης ή του βουλεύματος ένδικο μέσο. Την απόδοση διατάσσει το δικαστήριο με την ίδια απόφαση ή το συμβούλιο με το ίδιο βούλευμα.

2. Αν καταδικαστεί ο κατηγορούμενος, το δικαστήριο διατάσσει την απόδοση της εγγύησης. Η απόδοση εκτελείται από τον εισαγγελέα, μόλις ο αμετάκλητα καταδικασμένος φυλακιστεί για να εκτίσει την ποινή του, εκτός αν διατάχθηκε η αναστολή της εκτέλεσης της ποινής. Από το ποσό της εγγύησης που επιστρέφεται και όταν ακόμη έχει κατατεθεί από τρίτους, αφαιρούνται τα δικαστικά έξοδα και οι χρηματικές ποινές.

3. Αν το δικαστήριο ή το συμβούλιο των παρ. 1 και 2 παρέλειψε να αποφανθεί, εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 145.»

#### **Άρθρο 133**

##### **Περάτωση της κύριας ανάκρισης σε υποθέσεις ανηλίκων κατηγορουμένων, πλημμελημάτων και αγνώστου δράστη - Τροποποίηση των παρ. 1, 3 και 5 του άρθρου 308 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 308 ΚΠΔ: α) στην παρ. 1 διαγράφεται το τελευταίο εδάφιο, β) στην παρ. 3 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, γ) τροποποιείται η παρ. 5 ως προς τις αναλογικά εφαρμοζόμενες διατάξεις και το άρθρο 308 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 308

##### Περάτωση της κύριας ανάκρισης

1. Το τέλος της κύριας ανάκρισης κηρύσσεται από το συμβούλιο πλημμελειοδικών με βούλευμα. Για τον σκοπό αυτόν, τα έγγραφα διαβιβάζονται αμέσως μετά την τελευταία ανακριτική πράξη στον εισαγγελέα, ο οποίος, αν κρίνει ότι δεν χρειάζεται να τα επιστρέψει στον ανακριτή για να συμπληρωθεί η ανάκριση, μέσα σε δύο (2) μήνες ή, αν η φύση της υπόθεσης το επιβάλλει, μέσα σε τρεις μήνες υποβάλλει πρόταση στο συμβούλιο για να παύσει οριστικά ή προσωρινά η δίωξη ή για να παραπεμφθεί ο κατηγορούμενος στο ακροατήριο ή για να μην απαγγελθεί κατηγορία εναντίον του. Ο εισαγγελέας, εφόσον στη δικογραφία που του διαβιβάστηκε από τον

ανακριτή μετά το πέρας της κύριας ανάκρισης υπάρχουν κατηγορούμενοι κατά των οποίων έχει εκδοθεί ένταλμα προσωρινής κράτησης, οφείλει εντός μηνός να υποβάλει πρόταση στο συμβούλιο, για να παύσει οριστικά ή προσωρινά η δίωξη ή για να παραπεμφθεί ο κατηγορούμενος στο ακροατήριο ή για να μην απαγγελθεί κατηγορία εναντίον του.

2. Από τη στιγμή που ο εισαγγελέας καταρτίσει τη σχετική πρόταση, πριν την υποβάλει στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, έχει υποχρέωση να ενημερώσει αμέσως, έστω και τηλεφωνικά, τους διαδίκους, προκειμένου να λάβουν αντίγραφο της και να ασκήσουν το δικαίωμα ακρόασης, υποβάλλοντας υπόμνημα με τις απόψεις τους.

3. Η κύρια ανάκριση στα πλημμελήματα περατώνεται και με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο του αρμόδιου δικαστηρίου με διαταγή του εισαγγελέα, εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του ανακριτή. Σε αυτήν την περίπτωση εφαρμόζεται και η διάταξη του άρθρου 322. Ο εισαγγελέας εφετών έχει δικαίωμα, αν δεχτεί την προσφυγή, να διατάξει είτε να υποβληθεί η προσφυγή στο συμβούλιο είτε να συμπληρωθεί η ανάκριση, που περατώνεται με βούλευμα του συμβουλίου. Η παρ. 1 του άρθρου 245 εφαρμόζεται αναλόγως. Το συμβούλιο πλημμελειοδικών αποφαινεται για την συνέχιση ή όχι της προσωρινής κράτησης, καθώς και για την διατήρηση ή όχι των περιοριστικών όρων.

4. Στην περίπτωση της παρ. 1 ο ανακριτής οφείλει, πριν διαβιβάσει τη δικογραφία στον εισαγγελέα, να γνωστοποιήσει στους διαδίκους ότι ολοκληρώθηκε η ανάκριση, ώστε να ασκήσουν τα δικαιώματα που τους παρέχονται με τα άρθρα 100, 107 και 108. Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να διορίσουν αντίκλητο δικηγόρο από τους διορισμένους στην έδρα του ανακριτή, και σε αυτόν γίνεται η γνωστοποίηση. Αν όμως οι διάδικοι κατοικούν έξω από την έδρα του ανακριτή, η γνωστοποίηση γίνεται μόνο αν έχουν διορίσει αντίκλητο.

5. Αν από την ανάκριση δεν προέκυψε η ταυτότητα του δράστη ορισμένου εγκλήματος, εφαρμόζονται αναλόγως τα εδάφια πρώτο, τέταρτο και πέμπτο της παρ. 3 του άρθρου 245.»

#### **Άρθρο 134**

#### **Υποχρεωτικός διορισμός δικηγόρου για πλημμελήματα για τα οποία ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 340 ΚΠΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 340 ΚΠΔ: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο ως προς τον υποχρεωτικό διορισμό συνηγόρου για πλημμελήματα που επισύρουν ποινή φυλάκισης τριών (3) τουλάχιστον ετών, β) στο τελευταίο εδάφιο διαγράφονται οι λέξεις «του κακούργηματος» και το άρθρο 340 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 340**

#### **Προσωπική εμφάνιση του κατηγορουμένου**

1. Ο κατηγορούμενος οφείλει να εμφανίζεται αυτοπροσώπως στο ακροατήριο κατά τη συζήτηση, μπορεί επίσης να διορίζει δικηγόρο ως συνήγορο για την υπεράσπισή του. Στα κακούργηματα και στα πλημμελήματα για

τα οποία ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών, ο πρόεδρος του δικαστηρίου διορίζει υποχρεωτικά συνήγορο σε όσους κατηγορούμενους δεν έχουν από πίνακα που καταρτίζει τον Ιανουάριο κάθε έτους το διοικητικό συμβούλιο του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Την ίδια υποχρέωση έχει και ο δικαστής ανήλικων, όταν ο ανήλικος κατηγορείται για πράξη που αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα. Για τον σκοπό αυτόν κατά την έναρξη της συνεδρίασης ο πρόεδρος του δικαστηρίου διακριβώνει για το σύνολο των υποθέσεων, αν οι κατηγορούμενοι στερούνται συνηγόρου υπεράσπισης. Οι υποθέσεις στις οποίες διορίζεται συνήγορος κατά τα παραπάνω, εκδικάζονται υποχρεωτικά σε συνεδρίαση μετά από διακοπή, προκειμένου να προετοιμαστεί κατάλληλα ο διορισθείς συνήγορος. Η δικάσιμος μετά από τη διακοπή αυτή δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες. Ο συνήγορος μπορεί να διορίζεται και πριν από τη συνεδρίαση, αν το ζητήσει ο κατηγορούμενος, ακόμα και με απλή επιστολή προς τον εισαγγελέα. Αν κρατείται στις φυλακές, το αίτημά του διαβιβάζεται από τον διευθυντή του καταστήματος κράτησης. Ο εισαγγελέας διορίζει συνήγορο από τον πίνακα και θέτει στη διάθεσή του τη δικογραφία. Αν ο κατηγορούμενος αρνηθεί την υπεράσπισή του από το διορισμένο συνήγορο, ο πρόεδρος του δικαστηρίου διορίζει σε αυτόν άλλο συνήγορο από τον ίδιο πίνακα. Σε περίπτωση νέας άρνησης του κατηγορουμένου, το δικαστήριο προβαίνει στην εκδίκαση της υπόθεσης χωρίς διορισμό συνηγόρου.

2. Σε δίκες για κακούργημα, οι οποίες λόγω της σοβαρότητας και του αντικειμένου τους πρόκειται να έχουν μακρά διάρκεια, ο πρόεδρος του δικαστηρίου διορίζει με την ίδια διαδικασία στον κατηγορούμενο που δεν έχει συνήγορο δύο (2) ή τρεις (3) συνηγόρους από τον ίδιο πίνακα. Ο κατηγορούμενος δεν μπορεί να αρνηθεί την υπεράσπισή του από τον συνήγορο ή τους συνηγόρους που διορίστηκαν από τον πρόεδρο, μπορεί όμως με αιτιολογημένη αίτησή του να ζητήσει από το δικαστήριο την ανάκληση του διορισμού ενός (1) μόνο συνηγόρου, οπότε η υπεράσπιση συνεχίζεται από τους λοιπούς, εφόσον είχαν διοριστεί περισσότεροι από ένας. Σε δίκες για κακούργημα με μακρά διάρκεια ή μη εμφάνιση ή μη παράσταση ή με οποιονδήποτε τρόπο μη εκπροσώπηση του κατηγορουμένου από πληρεξούσιο δικηγόρο στις επόμενες της εναρκτήριας συνεδριάσεις του δικαστηρίου δεν εμποδίζει την πρόοδο της δίκης. Σε περίπτωση δικαιολογημένης παραίτησης του πληρεξουσίου δικηγόρου ή ανάκλησης της προς αυτόν εντολής εφαρμόζονται αναλόγως τα εδάφια α' και β' της παρούσας παραγράφου.

3. Σε πλημμελήματα και κακούργηματα επιτρέπεται να εκπροσωπείται ο κατηγορούμενος από συνήγορο, τον οποίο διορίζει με έγγραφη δήλωσή του. Η δήλωση γίνεται κατά τις διατάξεις του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 42 και πρέπει, με ποινή απαραδέκτου, να αναφέρει την ακριβή διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής του κατηγορουμένου. Στην περίπτωση αυτήν ο κατηγορούμενος θεωρείται παρών και ο συνήγορός του ενεργεί όλες τις διαδικαστικές πράξεις γι' αυτόν. Το δικαστήριο σε κάθε περίπτωση μπορεί να διατάξει την προσωπική

εμφάνιση του κατηγορουμένου, όταν κρίνει ότι αυτή είναι απαραίτητη για να βρεθεί η αλήθεια. Αν και μετά το γεγονός αυτό δεν εμφανιστεί ο κατηγορούμενος, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη βίαιη προσαγωγή του, που εκτελείται, αν είναι δυνατό, ακόμα και κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

4. Αν ο κατηγορούμενος δεν εμφανιστεί ή δεν εκπροσωπείται νομίμως από συνήγορο, δικάζεται σαν να ήταν παρών, εφόσον έχει νομίμως κλητευθεί και έχει ενημερωθεί ότι σε περίπτωση μη εμφάνισης ή μη εκπροσώπησής του θα δικαστεί ερήμην.

Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής η ενημέρωση του κατηγορουμένου πριν την έναρξη της διαδικασίας στο ακροατήριο καλύπτει και κάθε επόμενη διαδικαστική φάση μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης σε πρώτο βαθμό.

5. Ο αιτών την ακύρωση της διαδικασίας, την ακύρωση απόφασης, την αναστολή εκτέλεσης απόφασης λόγω ασκηθείσας έφεσης ή αναίρεσης και τον καθορισμό συνολικής εκτιμίας ποινής μπορεί να εκπροσωπηθεί από συνήγορο, διοριζόμενο κατά τους όρους της παρ. 3.

Για το παραδεκτό των ως άνω αιτήσεων δεν απαιτείται να υποβληθεί ο αιτών στην εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης.»

#### **Άρθρο 135**

##### **Ενημέρωση του κατηγορουμένου πριν από την απόφαση για την ενοχή - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 343 ΚΠΔ**

Η παρ. 2 του άρθρου 343 ΚΠΔ αντικαθίσταται και το άρθρο 343 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 343**

##### **Θέση επί της κατηγορίας - Ενημέρωση του κατηγορουμένου**

1. Ο διευθύνων τη συζήτηση καλεί τον κατηγορούμενο να διατυπώσει συνοπτικά τη θέση του επί της κατηγορίας, παράλληλα δε τον πληροφορεί ότι έχει το δικαίωμα να αντιτάξει στην κατηγορία πλήρη έκθεση των ισχυρισμών του, καθώς και να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του ύστερα από την εξέταση κάθε μάρτυρα ή την έρευνα οποιουδήποτε άλλου αποδεικτικού μέσου.

2. Εφόσον το δικαστήριο μετά το πέρας της αποδεικτικής διαδικασίας και πριν από την απόφαση για την ενοχή, προσανατολίζεται σε βελτίωση της κατηγορίας ή ορθότερο νομικό χαρακτηρισμό, οφείλει να ενημερώσει τον παρόντα κατηγορούμενο και να του δώσει τον αναγκαίο χρόνο προετοιμασίας. Η πιθανολογούμενη βελτίωση της κατηγορίας ή ο ορθότερος νομικός χαρακτηρισμός ουδέποτε συνιστούν λόγο αναβολής της δίκης.»

#### **Άρθρο 136**

##### **Αίτηση για την ακύρωση της απόφασης, εφόσον ο κατηγορούμενος δεν μπορεί να ασκήσει έφεση - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 430 ΚΠΔ**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 430 ΚΠΔ τροποποιείται ως προς την προϋπόθεση της άσκησης αίτησης ακύρωσης της απόφασης από τον κατηγορούμενο και το άρθρο 430 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 430**

##### **Αίτηση για την ακύρωση της απόφασης**

1. Ο κατηγορούμενος που δεν εμφανίστηκε ούτε εκπροσωπήθηκε από συνήγορο, εφόσον δεν μπορεί να ασκηθεί έφεση κατά της απόφασης, μπορεί να ζητήσει την ακύρωσή της για τον λόγο ότι κατά την επίδοση του κλητηρίου θεσπίσματος δεν συνέτρεχαν οι όροι του άρθρου 428, καθορίζοντας συγχρόνως και τον τόπο στον οποίο τότε διέμενε, διαφορετικά η αίτησή του είναι απαράδεκτη. Η αίτηση γίνεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία οκτώ ημερών από την εκτέλεση της απόφασης ή και πριν από αυτή, με έκθεση που συντάσσεται από τον γραμματέα του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση ή του δικαστηρίου του τόπου εκτέλεσης. Στην έκθεση εκείνος που υπέβαλε την αίτηση οφείλει να δηλώσει την τωρινή διαμονή του και να ορίσει αντίκλητο στην έδρα του δικαστηρίου, προς τον οποίο θα γίνονται όλες οι επιδόσεις και οι κοινοποιήσεις που αφορούν τον κατηγορούμενο, διαφορετικά, η αίτησή του είναι απαράδεκτη. Η αίτηση εισάγεται για συζήτηση στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, την πρώτη δικάσιμο ύστερα από τρεις ημέρες από τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης, χωρίς να προσκαλείται εκείνος που υπέβαλε την αίτηση. Ο αρμόδιος εισαγγελέας οφείλει να κλητεύσει, χωρίς να τηρήσει καμιά προθεσμία, τους μάρτυρες που τυχόν του προτάθηκαν από εκείνον που υπέβαλε την αίτηση.

2. Η αίτηση ακύρωσης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης. Μπορεί όμως ο εισαγγελέας του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση, μόλις πληροφορηθεί ότι ασκήθηκε η αίτηση ακύρωσης, να διατάξει την αναβολή ή την διακοπή της εκτέλεσης.»

#### **Άρθρο 137**

##### **Ποια είναι τα ένδικα μέσα - Αντικατάσταση του άρθρου 462 ΚΠΔ**

Το άρθρο 462 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

#### **«Άρθρο 462**

##### **Ποια είναι τα ένδικα μέσα**

Τα ένδικα μέσα που προβλέπονται στην ποινική διαδικασία κατά των βουλευμάτων και των αποφάσεων, εκτός από όσα ορίζονται με ειδικές διατάξεις του Κώδικα, είναι: α) η έφεση και β) η αίτηση για αναίρεση.»

#### **Άρθρο 138**

##### **Άσκηση ενδίκων μέσων από τον εισαγγελέα - Τροποποίηση του άρθρου 465 ΚΠΔ**

Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 465 ΚΠΔ τροποποιείται με την προσθήκη των λέξεων «σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας» και το άρθρο 465 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 465**

##### **Άσκηση ενδίκων μέσων από τον εισαγγελέα**

Ο εισαγγελέας εφετών και ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, σε όσες περιπτώσεις τους παρέχει ο νόμος ένδικα μέσα, μπορούν να τα ασκήσουν, οποιαδήποτε γνώμη ή πρόταση και αν είχαν διατυπώσει κατά τη συζήτηση ύστερα από την οποία εκδόθηκε η απόφαση ή το βούλευμα που προσβάλλεται, είτε οι ίδιοι είτε κατώτερος εκπρόσωπος της εισαγγελικής αρχής. Ο ανώτερος σε βαθμό εισαγγε-



γελέας έχει την ίδια δυνατότητα, ακόμη και αν ο κατώτερος αποδέχτηκε την απόφαση. Η κρίση εκφέρεται μία μόνο φορά σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας από τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή εφετών. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.».

**Άρθρο 139**  
**Παραδεκτή άσκηση ενδίκου μέσου**  
**ως προϋπόθεση αναστολής - Χορήγηση**  
**αναστολής από το τριμελές ή πενταμελές**  
**εφετείο - Τροποποίηση του άρθρου 471 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 471 ΚΠΔ: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 ως προς την αποτύπωση της άσκησης παραδεκτού ενδίκου μέσου, β) στην παρ. 2: βα) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, ββ) στην αρχή του τελευταίου εδαφίου η λέξη «δεύτερη» αντικαθίσταται από τη λέξη «νέα» και το άρθρο 471 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 471

**Ανασταλτική δύναμη των ενδίκων μέσων**

1. Το ένδικο μέσο που ασκήθηκε παραδεκτά, καθώς και η προθεσμία για την άσκηση, αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης ή του βουλεύματος που προσβάλλονται, όταν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά. Δεν αναστέλλεται όμως η διάταξη του βουλεύματος που αφορά τη σύλληψη και την προσωρινή κράτηση. Αν το βούλευμα αποφαίνεται ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία εναντίον του κατηγορουμένου ή παύει οριστικά την ποινική δίωξη ή την κηρύσσει απαράδεκτη, ποτέ δεν αναστέλλεται η απόλυσή του από τις φυλακές.

2. Κατ' εξαίρεση η προθεσμία για την άσκηση του ενδίκου μέσου της αναίρεσης και η αίτηση για την αναίρεση δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης που προσβάλλεται με αυτή. Το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση μπορεί, μόλις ασκηθεί αναίρεση και εφόσον το ζητήσει ο εισαγγελέας ή ο κατηγορούμενος, να αναστείλει την εκτέλεσή της ή, αν η αναίρεση ασκείται κατά απόφασης που απέρριψε την έφεση ως απαράδεκτη ή ανυποστήρικτη, να αναστείλει την εκτέλεση της πρωτόδικης απόφασης. Αν το εκδόν δικαστήριο είναι το Μικτό Ορκωτό Δικαστήριο ή το Μικτό Ορκωτό Εφετείο, και εφόσον αυτό δεν συνεδριάζει κατά το άρθρο 377 ΚΠΔ, την αναστολή χορηγεί το Τριμελές ή Πενταμελές Εφετείο αντίστοιχα. Η αναστολή διατάσσεται εφόσον προβλέπεται ότι η έκτιση της ποινής ωστόσο εκδοθεί η απόφαση επί της αναίρεσης θα έχει ως συνέπεια υπέρμετρη και ανεπανόρθωτη βλάβη για τον κατηγορούμενο ή την οικογένειά του. Νέα αίτηση αναστολής εκτέλεσης από τον κατηγορούμενο είναι απαράδεκτη, αν δεν παρέλθουν δύο μήνες από την απόρριψη της προηγούμενης.».

**Άρθρο 140**  
**Προθεσμία για την άσκηση των ενδίκων**  
**μέσων σε περίπτωση έκδοσης ευρωπαϊκού**  
**εντάλματος σύλληψης - Πότε αρχεται η**  
**προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης -**  
**Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 3**  
**του άρθρου 473 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 473 ΚΠΔ: α) στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 1: αα) μετά τις λέξεις «ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης» προ-

στίθεται η φράση «ή ζητήθηκε η έκδοση», ββ) οι λέξεις «σε εκτέλεση του εντάλματος» διαγράφονται, β) τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1, γ) διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, δ) τροποποιείται το τρίτο εδάφιο της παρ. 3, ως προς την έναρξη της προθεσμίας για την άσκηση αναίρεσης και προστίθεται νέο πέμπτο εδάφιο σχετικά με την καθαρογραφή της προσβαλλόμενης απόφασης και το άρθρο 473 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 473

**Προθεσμία για την άσκηση των ενδίκων μέσων**

1. Όπου ειδική διάταξη νόμου δεν ορίζει διαφορετικά, η προθεσμία για την άσκηση ενδίκων μέσων είναι δέκα (10) ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης. Αν ο δικαιούμενος δεν είναι παρών κατά την απαγγελία της απόφασης, η πιο πάνω προθεσμία είναι επίσης δεκαήμερη, εκτός αν αυτός διαμένει στην αλλοδαπή ή είναι άγνωστη η διαμονή του, οπότε η προθεσμία είναι τριάντα ημερών και αρχίζει σε κάθε περίπτωση από την επίδοση της απόφασης. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και για την προθεσμία άσκησης ενδίκων μέσων κατά βουλευμάτων. Για τον εισαγγελέα η προθεσμία άσκησης ενδίκων μέσων κατά βουλευμάτων είναι ενός μήνα από την έκδοση του βουλεύματος.

Σε περίπτωση καταδικαστικής απόφασης, που εκδόθηκε ερήμην του κατηγορουμένου, χωρίς αυτός να έχει εκπροσωπηθεί από πληρεξούσιό του δικηγόρο ή να έχει κλητευθεί αυτοπροσώπως ή να έχει ενημερωθεί με άλλα μέσα κατά τρόπο ώστε να αποδεικνύεται ότι τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης και με βάση την οποία εκδόθηκε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ή ζητήθηκε η έκδοση, η απόφαση επιδίδεται εκ νέου στον κατηγορούμενο αμέσως μετά την παράδοσή του στις αρμόδιες ελληνικές αρχές, εκτός αν αυτή του επιδόθηκε ήδη αυτοπροσώπως ή έχει δηλωθεί ρητά από αυτόν η μη αμφισβήτησή της. Η νέα επίδοση αποτελεί την αφετηρία της ανωτέρω προθεσμίας άσκησης ενδίκων μέσων. Κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της αρχικής και της νέας επίδοσης αναστέλλεται η προθεσμία παραγραφής του εγκλήματος χωρίς τους χρονικούς περιορισμούς της παρ. 2 του άρθρου 113 ΠΚ.

2. Η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης από τον κατηγορούμενο είναι είκοσι (20) ημερών, η οποία αρχίζει σύμφωνα με την παρ. 3.

3. Η προθεσμία για την άσκηση της αναίρεσης αρχίζει από τότε που η τελεσίδικη απόφαση θα καταχωριστεί καθαρογραμμένη στο ειδικό βιβλίο που τηρείται από τη γραμματεία του ποινικού δικαστηρίου. Ειδικά για τον κατηγορούμενο, ο οποίος αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης γνωστοποίησε με δήλωση του ιδίου ή του συνηγόρου, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά, τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου, η προθεσμία για την άσκηση της αναίρεσης αρχίζει μετά τη σχετική ενημέρωση από τον γραμματέα του δικαστηρίου με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αναφορικά με την καταχώριση της απόφασης ως καθαρογραμμένης. Η καταχώριση της καθαρογραμμένης απόφασης στο

ειδικό βιβλίο απαιτείται μόνο για την έναρξη της προθεσμίας άσκησης αναίρεσης και τυχόν μη καταχώριση δεν εμποδίζει την παραγραφή της ποινής, η οποία αρχίζει τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση. Στο ειδικό αυτό βιβλίο καταχωρίζονται καθαρογραμμένες και οι αποφάσεις των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων, που, όπως απαγγέλθηκαν, προσβάλλονται με έφεση, εφόσον, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης, το ζητήσει ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση καθαρογράφεται εντός του απολύτως αναγκαίου χρόνου. Η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης από τον εισαγγελέα αρχίζει και στην περίπτωση αυτή, από την ως άνω καταχώριση.

4. Οι παραπάνω προθεσμίες για την άσκηση ενδίκων μέσων κατά βουλευμάτων και αποφάσεων καθώς και για την άσκηση οιονεί ενδίκων μέσων και ενδίκων βοηθημάτων αναστέλλονται κατά το χρονικό διάστημα από 1ης έως 31ης Αυγούστου.»

#### Άρθρο 141

##### Τρόπος άσκησης αναίρεσης από τον κατηγορούμενο - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 474 ΚΠΔ

Στο άρθρο 474 ΚΠΔ: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 με την απαλοιφή της επιφύλαξης της παρ. 2 του άρθρου 473, β) προστίθεται νέα παρ. 2Α και το άρθρο 474 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 474

##### Τρόποι και λόγοι άσκησης ενδίκου μέσου

1. Το ένδικο μέσο ασκείται με δήλωση στον γραμματέα του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση (ή το βούλευμα) ή στον γραμματέα του ειρηνοδικείου ή στον προϊστάμενο της προξενικής αρχής που βρίσκεται στο εξωτερικό και στην περιφέρεια των οποίων κατοικεί ή διαμένει προσωρινά ο δικαιούμενος. Αν αυτός κρατείται στη φυλακή, η δήλωση μπορεί να γίνει και σε εκείνον που τη διευθύνει. Για τη δήλωση συντάσσεται έκθεση που υπογράφεται από εκείνον που την υποβάλλει ή τον αντιπρόσωπό του (άρθρο 466 παρ. 1) και από εκείνον που τη δέχεται. Ο εισαγγελέας μπορεί να δηλώσει την άσκηση του ενδίκου μέσου και με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονική αλληλογραφία, οπότε το ένδικο μέσο θεωρείται ότι ασκήθηκε με την αποδεδειγμένη αποστολή τους.

2. Το ένδικο μέσο μπορεί επίσης να ασκηθεί και με κατάθεση δικογράφου στα παραπάνω πρόσωπα, για την οποία συντάσσεται έκθεση εγχείρησης.

2Α. Η αναίρεση μπορεί να ασκηθεί από τον κατηγορούμενο και με δήλωση που περιέχει όσα ορίζονται στην παρ. 4 και επιδίδεται στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

3. Αν η έκθεση γίνει ή το δικόγραφο κατατεθεί σε άλλον γραμματέα ή στον διευθυντή των φυλακών, αποστέλλεται αμέσως στον γραμματέα του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση.

4. Στην έκθεση ή το δικόγραφο πρέπει να διατυπώνονται και οι λόγοι για τους οποίους ασκείται το ένδικο μέσο.»

#### Άρθρο 142

##### Όταν το ένδικο μέσο είναι απαράδεκτο λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος - Άσκηση ενδίκου μέσου από κρατούμενο αναιρεσιόντα - Παραδεκτό ενδίκου μέσου - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 και προσθήκη νέας παρ. 2Α στο άρθρο 476 ΚΠΔ

Στο άρθρο 476 ΚΠΔ: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 με την προσθήκη της προϋπόθεσης έλλειψης εννόμου συμφέροντος για την κήρυξη απαραδέκτου του ενδίκου μέσου, β) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 αναφορικά με τη δυνατότητα συμπλήρωσης τυπικών διατυπώσεων που δεν έχουν τηρηθεί, γ) στην παρ. 1 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, δ) τροποποιείται η παρ. 2 ως προς τον ορισμό της έφεσης ως ενδίκου μέσου, ε) προστίθεται νέα παρ. 2Α και το άρθρο 476 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 476

##### Όταν το ένδικο μέσο είναι απαράδεκτο

1. Όταν το ένδικο μέσο ασκήθηκε από πρόσωπο που δεν είχε το δικαίωμα ή δεν είχε έννομο συμφέρον ή εναντίον απόφασης ή βουλεύματος για τα οποία δεν προβλέπεται ή όταν ασκήθηκε εκπρόθεσμα ή χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις που ορίζονται από τον νόμο για την άσκησή του, καθώς και όταν έγινε νόμιμα παραίτηση από το ένδικο μέσο ή όταν τούτο ασκείται για δεύτερη φορά ή σε κάθε άλλη περίπτωση που ο νόμος ρητά προβλέπει ότι το ένδικο μέσο είναι απαράδεκτο, το δικαστικό συμβούλιο ή το δικαστήριο (ως συμβούλιο) που είναι αρμόδιο να κρίνει σχετικά, ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα και αφού ακούσει αυτόν που άσκησε το ένδικο μέσο ή τον συνήγορο αντίκλητό του, κηρύσσει απαράδεκτο το ένδικο μέσο και διατάσσει την εκτέλεση της απόφασης ή του βουλεύματος που έχει προσβληθεί και την καταδίκη στα έξοδα εκείνου που άσκησε το ένδικο μέσο, εκτός εάν η διατύπωση που δεν έχει τηρηθεί για την άσκησή του είναι τυπική και μπορεί να συμπληρωθεί. Ο εισαγγελέας οφείλει να ειδοποιήσει αυτόν που άσκησε το ένδικο μέσο ή τον αντίκλητό του για να προσέλθει στο συμβούλιο και να εκθέσει τις απόψεις του ή να συμπληρώσει την τυπική διατύπωση που δεν έχει τηρηθεί, σαράντα οκτώ τουλάχιστον ώρες πριν από την εισαγωγή της υπόθεσης στο δικαστήριο (συμβούλιο). Αν ο αναιρεσιών κρατείται, δεν μετάγεται αλλά μπορεί να υποβάλλει υπόμνημα και να εκπροσωπηθεί από συνήγορο. Την ειδοποίηση ενεργεί ο γραμματέας της εισαγγελίας ή του συμβουλίου με οποιοδήποτε μέσο (εγγράφως ή με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονική αλληλογραφία ή προφορικά ή τηλεφωνικά), η οποία αποδεικνύεται με σχετική βεβαίωσή του που επισυνάπτεται στη δικογραφία.

2. Κατά της απόφασης που απορρίπτει το ένδικο μέσο της έφεσης ως απαράδεκτο επιτρέπεται μόνο αναίρεση.

2Α. Ελλείψεις και σφάλματα της έκθεσης που συντάσσεται κατά τη δήλωση άσκησης ενδίκου μέσου ή της έκθεσης εγχείρησης που συντάσσεται κατά την κατάθεση του σχετικού δικογράφου, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 474, τα οποία αποδίδονται χωρίς αμφιβολία

στα αρμόδια για τη σύνταξη της έκθεσης πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 474 και αφορούν στον τύπο ή στο περιεχόμενο της έκθεσης, δεν συνιστούν λόγους απαράδεκτου του ενδίκου μέσου.

3. Αν το ένδικο μέσο κηρυχθεί απαράδεκτο, τα αποτελέσματά του παύουν αυτοδικαίως κατά το άρθρο 469.».

#### **Άρθρο 143**

##### **Σε ποιους επιτρέπεται έφεση κατά του βουλεύματος - Τροποποίηση του άρθρου 477 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 477 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «στις περιπτώσεις των επόμενων άρθρων» προστίθενται οι λέξεις «και για οποιονδήποτε λόγο» και το άρθρο 477 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 477**

Σε ποιους επιτρέπεται

Έφεση κατά του βουλεύματος επιτρέπεται στον κατηγορούμενο και στον εισαγγελέα, στις περιπτώσεις των επόμενων άρθρων και για οποιονδήποτε λόγο σε όσες άλλες περιπτώσεις ειδικά ορίζει ο νόμος.»

#### **Άρθρο 144**

##### **Άσκηση έφεσης κατά του βουλεύματος του συμβουλίου πλημμελειοδικών από τον κατηγορούμενο για λόγους εσφαλμένης εφαρμογής ουσιαστικής ποινικής διάταξης - Τροποποίηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 478 ΚΠΔ**

Στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 478 ΚΠΔ διαγράφεται η λέξη «ευθείας» και το άρθρο 478 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 478**

Πότε επιτρέπεται στον κατηγορούμενο

1. Το ένδικο μέσο της έφεσης επιτρέπεται στον κατηγορούμενο μόνο κατά του βουλεύματος του συμβουλίου πλημμελειοδικών το οποίο τον παραπέμπει στο δικαστήριο για κακούργημα και μόνο για τους λόγους: α) της απόλυτης ακυρότητας και β) της εσφαλμένης ερμηνείας ή εσφαλμένης εφαρμογής ουσιαστικής ποινικής διάταξης.

2. Το ένδικο μέσο της έφεσης επιτρέπεται επίσης στον ανήλικο κατηγορούμενο μόνο κατά του βουλεύματος του συμβουλίου πλημμελειοδικών το οποίο τον παραπέμπει στο δικαστήριο για έγκλημα που, αν το τελούσε ενήλικος, θα ήταν κακούργημα και για το οποίο επιβάλλεται η ποινή του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης ανηλίκων, σύμφωνα με το άρθρο 127 παρ. 1 ΠΚ, και μόνο για τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. 1 του παρόντος.».

#### **Άρθρο 145**

##### **Προθεσμία άσκησης αίτησης αναίρεσης κατά του βουλεύματος του συμβουλίου πλημμελειοδικών - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 483 ΚΠΔ**

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 483 ΚΠΔ αντικαθίσταται και το άρθρο 483 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 483**

Πότε επιτρέπεται στον εισαγγελέα

1. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ζητήσει την αναίρεση του βουλεύματος, που αφορά κακούργημα, όταν αυτό παραπέμπει τον κατηγορούμενο ή αποφαινεται ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία ή παύει προσωρινά ή οριστικά την ποινική δίωξη ή την κηρύσσει απαράδεκτη.

2. Το ίδιο δικαίωμα έχει και ο εισαγγελέας εφετών για τα βουλεύματα του συμβουλίου των εφετών.

3. Ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου μπορεί, εφόσον δεν έχει ήδη ασκηθεί έφεση από τον εισαγγελέα εφετών, να ζητήσει την αναίρεση οποιουδήποτε βουλεύματος, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εκδίδονται αμετακλήτως, με σχετική δήλωση στον γραμματέα του Αρείου Πάγου, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από το άρθρο 480, το δεύτερο εδάφιο του οποίου εφαρμόζεται και σε αυτήν την περίπτωση. Η προθεσμία για την αίτηση αναίρεσης κατά του βουλεύματος του συμβουλίου πλημμελειοδικών αρχίζει για τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου από τη λήξη της προθεσμίας έφεσης του εισαγγελέα εφετών και του κατηγορουμένου. Μετά την προθεσμία αυτή ο ίδιος ο εισαγγελέας μπορεί να ασκήσει αναίρεση του βουλεύματος υπέρ του νόμου και για οποιαδήποτε παράβαση των διατάξεων που αφορούν την προδικασία χωρίς να βλέπονται τα δικαιώματα των διαδίκων.».

#### **Άρθρο 146**

##### **Παραδεκτό άσκησης αίτησης αναίρεσης ως προϋπόθεση για την εξέτασή της - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 484 ΚΠΔ**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 484 ΚΠΔ η φράση «είναι εμπρόθεσμη και νομότυπη» αντικαθίσταται από τη φράση «ασκήθηκε παραδεκτά» και το άρθρο 484 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 484**

Λόγοι αναίρεσης

1. Λόγοι για να αναιρεθεί το βούλευμα είναι μόνο: α) η απόλυτη ακυρότητα (άρθρο 171 αριθ. 1), β) η εσφαλμένη εφαρμογή ή ερμηνεία της ουσιαστικής ποινικής διάταξης που εφαρμόστηκε στο βούλευμα, γ) η παραβίαση του δεδικασμένου ή της εκκρεμοδικίας (άρθρο 57), δ) η έλλειψη ειδικής αιτιολογίας (άρθρο 139), ε) η παράνομη απόρριψη της έφεσης κατά του βουλεύματος ως απαράδεκτης (άρθρο 476) και στ) η υπέρβαση εξουσίας. Υπέρβαση εξουσίας υπάρχει, όταν το συμβούλιο άσκησε δικαιοδοσία που δεν του δίνει ο νόμος και ιδιαίτερα όταν αποφάνθηκε για υπόθεση που δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία του ή έλυσε προκαταρκτικό ζήτημα που με ρητή διάταξη του νόμου υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων ή αποφάνθηκε πέρα από την εξουσία του κατά τα άρθρα 307, 310 και 318 ή, τέλος, παρέπεμψε σε δίκη τον κατηγορούμενο για έγκλημα για τον οποίο δεν υποβλήθηκε νόμιμα η απαιτούμενη για την ποινική δίωξη αίτηση ή έγκληση (άρθρα 41 και 53) ή για το οποίο δεν δόθηκε η άδεια δίωξης (άρθρο 56) ή για το οποίο δεν έχει επιτραπεί ρητά η έκδοση (άρθρο 438).



2. Αν η αίτηση για αναίρεση ασκήθηκε παραδεκτά, ο Άρειος Πάγος εξετάζει και αυτεπαγγέλτως τους πιο πάνω λόγους αναίρεσης. Το άρθρο 318 εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση αυτήν.»

#### **Άρθρο 147**

#### **Αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενα ζητήματα επί παραδεκτής έφεσης κατά της απόφασης που κηρύσσει αναρμοδιότητα - Τροποποίηση του άρθρου 488 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 488 ΚΠΔ: α) η υφιστάμενη παρ. αριθμείται ως παρ. 1, β) προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 488 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 488

Έφεση κατά της απόφασης που κηρύσσει αναρμοδιότητα

1. Στον κατηγορούμενο και στον εισαγγελέα επιτρέπεται έφεση κατά της απόφασης με την οποία το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι είναι καθ' ύλην αναρμόδιο και παρέπεμψε την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο ή στον εισαγγελέα (άρθρο 120), μόνο για παραβίαση των διατάξεων περί αρμοδιότητας.

2. Αν η έφεση είναι παραδεκτή, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του αυτεπαγγέλτως το δεδικασμένο, την εκκρεμοδικία, την παραγραφή του αξιολογίου και την απόλυτη ακυρότητα.»

#### **Άρθρο 148**

#### **Έφεση εναντίον καταδικαστικής απόφασης τριμελούς πλημμελειοδικείου και εφετείου για πλημμελήματα από τον κατηγορούμενο και τον εισαγγελέα - Τροποποίηση της περ. β' και κατάργηση της περ. δ' του άρθρου 489 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 489 ΚΠΔ: α) τροποποιείται η περ. β' ως προς την ιδιότητα του κατηγορουμένου, β) καταργείται η περ. δ' και το άρθρο 489 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 489

Έφεση εναντίον καταδικαστικής απόφασης από τον κατηγορούμενο και τον εισαγγελέα

Εκείνος που καταδικάστηκε και ο εισαγγελέας έχουν δικαίωμα να ασκήσουν έφεση: α) κατά της απόφασης του μονομελούς πλημμελειοδικείου, αν με αυτήν καταδικάστηκε ο κατηγορούμενος σε φυλάκιση πάνω από δύο μήνες ή σε χρηματική ποινή πάνω από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ ή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας πάνω από διακόσιες σαράντα ώρες ή αν καταδικάστηκε σε οποιαδήποτε ποινή που συνεπάγεται την έκτιση άλλης ποινής φυλάκισης που είχε ανασταλεί και είναι μεγαλύτερη από δύο (2) μήνες, β) κατά της απόφασης του τριμελούς πλημμελειοδικείου και της απόφασης του εφετείου για πλημμελήματα (άρθρα 111 παρ. 6), αν με αυτή καταδικάστηκε ο κατηγορούμενος, πρόσωπο ιδιάζουσας δωσικίας ή συμμετοχος ή δράστης συναφούς πλημμελήματος, σε ποινή φυλάκισης πάνω από τέσσερις (4) μήνες ή σε χρηματική ποινή πάνω από τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ ή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας πάνω από τετρακόσιες ογδόντα (480) ώρες ή σε

οποιαδήποτε ποινή που συνεπάγεται την έκτιση άλλης ποινής φυλάκισης που είχε ανασταλεί και είναι μεγαλύτερη από τέσσερις (4) μήνες, γ) κατά της απόφασης του μονομελούς και τριμελούς δικαστηρίου ανηλίκων με την οποία καταδικάστηκε ο ανήλικος σε περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων ή επιβλήθηκαν σε αυτόν αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, δ) (καταργείται), ε) κατά της απόφασης του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, του μονομελούς εφετείου και του τριμελούς εφετείου με την οποία καταδικάστηκε ο κατηγορούμενος σε ποινή στερητική της ελευθερίας διάρκειας τουλάχιστον δύο (2) ετών για κακούργημα ή τουλάχιστον ενός (1) έτους για πλημμέλημα.»

#### **Άρθρο 149**

#### **Έφεση στην περίπτωση μη καταβολής χρηματικής ποινής - Αντικατάσταση τίτλου και άρθρου 490 ΚΠΔ**

Στον τίτλο του άρθρου 490 ΚΠΔ οι λέξεις «ειδικές περιπτώσεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περίπτωση μη καταβολής χρηματικής ποινής», η φράση «της στερητικής της ελευθερίας ποινής ή» διαγράφεται και το άρθρο 490 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 490

Έφεση σε περίπτωση μη καταβολής χρηματικής ποινής

Στην περίπτωση του άρθρου 80 παρ. 6 του ΠΚ, το δικαίωμα για την άσκηση έφεσης ρυθμίζεται από το ύψος της χρηματικής ποινής που προσδιορίστηκε σύμφωνα με αυτό, αν εξαιτίας του ύψους αυτού μπορεί η απόφαση να προσβληθεί με έφεση σύμφωνα με όσα ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο.»

#### **Άρθρο 150**

#### **Άσκηση έφεσης από τον εισαγγελέα εφετών κατά καταδικαστικής απόφασης του μονομελούς εφετείου της περιφέρειας του εφετείου του - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 491 ΚΠΔ**

Η παρ. 1 του άρθρου 491 ΚΠΔ τροποποιείται ως προς το αντικείμενο της έφεσης κατά καταδικαστικής απόφασης που ασκείται από τον εισαγγελέα εφετών και το άρθρο 491 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 491

Ιδίως από τον εισαγγελέα

1. Εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 489, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να προσβάλει με έφεση κάθε καταδικαστική απόφαση των μονομελών πλημμελειοδικείων της περιφέρειάς του και ο εισαγγελέας εφετών κάθε καταδικαστική απόφαση των μονομελών και τριμελών πλημμελειοδικείων και των δικαστηρίων ανηλίκων, του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, του μονομελούς και του τριμελούς εφετείου της περιφέρειας του εφετείου του, είτε υπέρ είτε εναντίον εκείνου που καταδικάστηκε.

2. Για όλες τις περιπτώσεις έφεσης του παρόντος άρθρου, αλλά και για τις ασκούμενες από τον εισαγγελέα εφέσεις κατά τα άρθρα 489 και 490, απαιτείται η από το άρθρο 487 ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, εφό-

σον αυτές ασκούνται κατά του κατηγορουμένου προς χειροτέρευση της θέσης του.».

**Άρθρο 151**  
**Ανασταλτική δύναμη της έφεσης -**  
**Τροποποίηση της παρ. 2, κατάργηση της παρ. 3**  
**και αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου**  
**της παρ. 5 του άρθρου 497 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 497 ΚΠΔ: α) τροποποιείται η παρ. 2: αα) με την προσθήκη του μέτρου του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, αβ) τροποποιείται το πλαίσιο ποινής, αγ) τροποποιείται το ανασταλτικό αποτέλεσμα της έφεσης σε περίπτωση αιτιολογημένης απόφασης του δικαστηρίου, β) καταργείται η παρ. 3, γ) αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 και το άρθρο 497 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 497  
 Ανασταλτική δύναμη της έφεσης

1. Ανασταλτικό αποτέλεσμα έχει μόνο η έφεση που ασκείται παραδεκτά και όχι η προθεσμία για την άσκηση της.

2. Αν με την καταδικαστική απόφαση επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης ή περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, η έφεση έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα εκτός αν το δικαστήριο αιτιολογώντας, ειδικά την απόφασή του, κρίνει αλλιώς.

3. [Καταργείται].

4. Αν με την καταδικαστική απόφαση επιβλήθηκε ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης, η κρίση για το αν η έφεση έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα ανήκει στο δικαστήριο που δίκασε. Αυτό, με ειδική αιτιολογία και εφαρμόζοντας τα κριτήρια της παρ. 8, αποφασίζει αμέσως μετά την απαγγελία της απόφασης, είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από δήλωση του κατηγορουμένου ότι θα ασκήσει έφεση.

5. Σε κάθε περίπτωση το δικαστήριο μπορεί να εξαρτήσει την ανασταλτική δύναμη της έφεσης από την επιβολή περιοριστικών όρων. Αν επιβληθεί ο περιοριστικός όρος της εγγυοδοσίας, εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 295.

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και όταν ασκήθηκε έφεση από τον εισαγγελέα υπέρ εκείνου που καταδικάστηκε.

7. Σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος καταδικάστηκε με απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου σε ποινή στερητική της ελευθερίας και άσκησε παραδεκτά έφεση, η οποία όμως δεν έχει ανασταλτική δύναμη, μπορεί να ζητηθεί με αίτηση του ίδιου ή του εισαγγελέα η αναστολή της εκτέλεσης της πρωτόδικης απόφασης, μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. Η αίτηση, υποβαλλόμενη με συνημμένο αντίγραφο της πρωτοβάθμιας απόφασης ή απόσπασμά της συνοδευόμενο από το εισαγωγικό της κατηγορίας έγγραφο απευθύνεται στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο και αν πρόκειται για το μικτό ορκωτό εφετείο και αυτό δεν συνεδριάζει, στο πενταμελές εφετείο. Η ως άνω δυνατότητα υφίσταται και σε περίπτωση αναβολής της δίκης στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, οπότε η σχετική αίτηση καταχωρίζεται στα πρακτικά. Αν η αίτηση απορριφθεί, νέα αίτηση δεν

μπορεί να υποβληθεί πριν παρέλθουν δύο μήνες από τη δημοσίευση της απόφασης με την οποία απορρίφθηκε η προηγούμενη. Αν στον κατηγορούμενο επιβληθεί ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση, εφαρμόζονται αντίστοιχα και «τα οριζόμενα στα άρθρα 284 και 285, με εξαίρεση την παρ. 1 του τελευταίου άρθρου.

8. Τότε μόνο δεν χορηγείται ανασταλτικό αποτέλεσμα κατά την παρ. 4 στην έφεση ή απορρίπτεται η αίτηση αναστολής εκτέλεσης της πρωτόδικης απόφασης, όταν κρίνεται αιτιολογημένα ότι οι περιοριστικοί όροι δεν αρκούν και ότι ο κατηγορούμενος δεν έχει γνωστή και μόνιμη διαμονή στη χώρα ή έχει κάνει προπαρασκευαστικές ενέργειες για να διευκολύνει τη φυγή του ή κατά το παρελθόν υπήρξε φυγόποινος ή φυγόδικος ή κρίθηκε ένοχος για απόδραση κρατούμενου ή παραβίαση περιορισμών διαμονής, εφόσον από τη συνδρομή των παραπάνω στοιχείων προκύπτει σκοπός φυγής ή κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανό, όπως προκύπτει από προηγούμενες καταδίκες του για αξιόποινες πράξεις ή από τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Το δικαστήριο σε κάθε περίπτωση χορηγεί ανασταλτικό αποτέλεσμα ή αναστολή εκτέλεσης, αν αιτιολογημένα κρίνει ότι η άμεση έκτιση ή συνέχιση έκτισης της ποινής θα έχει ως συνέπεια υπέρμετρη και ανεπανόρθωτη βλάβη για τον ίδιο ή για την οικογένεια του. Αν παραβιαστούν οι όροι που τέθηκαν το αρμόδιο δικαστήριο αποφαινεται, ύστερα από αίτηση του εισαγγελέα, για την άρση ή όχι της χορηγηθείσας αναστολής εκτέλεσης.

9. Ο κατηγορούμενος κλητεύεται, σύμφωνα με τα άρθρα 155 έως 162 και 166, στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο κατά την παρ. 7 αυτού του άρθρου. Αν κρατείται μακριά από την έδρα του δικαστηρίου, δεν προσάγεται σε αυτό.

10. Για όλες τις παρεπόμενες στερήσεις δικαιωμάτων, εκπτώσεις και ανικανότητες, το ανασταλτικό αποτέλεσμα επέρχεται πάντοτε αυτοδικαίως.».

**Άρθρο 152**  
**Επιδόσεις επί έφεσης σε περίπτωση**  
**μη διορισμού αντικλήτου ή μη ακριβούς**  
**δηλωθείσας διεύθυνσης - Τροποποίηση**  
**του άρθρου 498 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 498 ΚΠΔ προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και το άρθρο 498 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 498  
 Διατυπώσεις της έφεσης

Η έφεση ασκείται σύμφωνα με το άρθρο 474. Ο διάδικος που ασκεί την έφεση οφείλει στην έκθεση αυτή να διορίσει αντίκλητο έναν από τους δικηγόρους που υπηρετούν στην έδρα του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση ή που δικάζει σε δεύτερο βαθμό. Στον αντίκλητο αυτόν μπορούν να γίνονται οι επιδόσεις οι οποίες αφορούν τον διάδικο που τον διόρισε, εκτός από την κλήση για τη συζήτηση της έφεσης. Ο διάδικος αυτός οφείλει επίσης στην ίδια έκθεση να δηλώσει την κατοικία του, ορίζοντας ακριβώς τη διεύθυνσή του (πόλη, χωριό,

οδό, αριθμό) και να δηλώνει κάθε μεταβολή της μέσα σε πέντε ημέρες στον εισαγγελέα εφετών. Αν δεν διορισθεί αντίκλητος ή αν δεν δηλωθεί με ακρίβεια η κατοικία ή κάθε μεταβολή αυτής, οι επιδόσεις γίνονται κατά την παρ. 4 του άρθρου 156 ΚΠΔ.».

**Άρθρο 153**  
**Παραδεκτό της έφεσης - Απουσία του εκκαλούντος κατά τη νέα συζήτηση μετά από διακοπή ή αναβολή - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 3 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 501 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 501 ΚΠΔ: α) στην παρ. 1 ο αριθμός 2 αντικαθίσταται από τον αριθμό 3, β) στην παρ. 2 η λέξη «προσώπου» αντικαθίσταται από τη λέξη «διαδίκου», γ) τροποποιείται η παρ. 3 με την προσθήκη της προϋπόθεσης του παραδεκτού της έφεσης, δ) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 501 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 501  
Κύρια συζήτηση α) Όταν απουσιάζει ο εκκαλών

1. Αν κατά τη συζήτηση της υπόθεσης ο εκκαλών δεν εμφανιστεί αυτοπροσώπως ή διά συνηγόρου του, αν συντρέχει η περίπτωση της παρ. 3 του άρθρου 340, η έφεση απορρίπτεται ως ανυποστήρικτη, εκτός αν έχει προηγηθεί παραίτηση, οπότε κηρύσσεται अपαράδεκτη. Διατάσσεται επίσης με την ίδια απόφαση του εφετείου να καταπέσει η εγγύηση η οποία δόθηκε κατά το άρθρο 497. Η απόφαση που απορρίπτει την έφεση μπορεί να προσβληθεί μόνο με αναίρεση. Η διάταξη του άρθρου 349 για αναβολή της συζήτησης εφαρμόζεται και υπέρ του εκκαλούντος. Εφαρμόζονται επίσης ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 341 και 435.

2. Η απόρριψη της έφεσης εκείνου που την άσκησε και απουσιάζει δεν εμποδίζει την κατά το άρθρο 502 συζήτηση της έφεσης άλλου διαδίκου που εμφανίστηκε ή της έφεσης του εισαγγελέα.

3. Αν η έφεση ασκήθηκε παραδεκτά και συντρέχει περίπτωση του άρθρου 368 εδ. β' και γ' ή η πράξη κατέστη ανέγκλητη, το δικαστήριο παρά την απουσία του εκκαλούντος προχωρεί στην έκδοση σχετικής απόφασης.

4. Αν μετά την έναρξη της συζήτησης της έφεσης λάβει χώρα διακοπή ή αναβολή αυτής και κατά τη νέα συζήτηση ο εκκαλών κατηγορούμενος αν και κλητεύθηκε νομίμως, δεν εμφανιστεί όπως ορίζεται στη παρ. 1 δικάζεται σαν να ήταν παρών. Τα άρθρα 341 και 435 εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση αυτήν.».

**Άρθρο 154**  
**Αρμόδιο δικαστήριο για την τύχη της εγγύησης - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 503 ΚΠΔ**

Η παρ. 2 του άρθρου 503 ΚΠΔ τροποποιείται ως προς το αρμόδιο δικαστήριο και το άρθρο 503 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 503  
Τύχη της εγγύησης

1. Με την απόφαση που εκδίδει για την έφεση, το δικαστήριο αποφασίζει ταυτόχρονα και για την απόδοση της εγγύησης που δόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 497,

αν η κατάπτωσή της δεν έχει διαταχθεί σύμφωνα με τα άρθρα 501 και 298 παρ. 1.

2. Αν ο εκκαλών καταδικάστηκε χωρίς να είναι παρών όταν απαγγέλθηκε η απόφαση του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, προσκαλείται από τον εισαγγελέα αυτού, είτε ο ίδιος είτε με τον αντίκλητό του, να εμφανιστεί μέσα σε οκτώ ημέρες στον εισαγγελέα του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου που ορίζεται στην πρόσκληση και να υποβληθεί με την θέλησή του στην εκτέλεση της απόφασης. Αν δεν εμφανιστεί, η εγγύηση που δόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 497 καταπίπτει με απόφαση του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, στο οποίο κλητεύεται και ο κατηγορούμενος και εκείνος που έδωσε την εγγύηση, εκτός αν αυτή είχε προηγουμένως καταπέσει σύμφωνα με το άρθρο 501 παρ. 1.».

**Άρθρο 155**  
**Προθεσμία αναίρεσης για τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου - Τροποποίηση του άρθρου 507 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 507 ΚΠΔ τροποποιείται η προθεσμία άσκησης αναίρεσης από τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και το άρθρο 507 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 507  
Προθεσμία αναίρεσης για τους εισαγγελείς

Η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης από τον εισαγγελέα αρχίζει από την καταχώριση καθαρογραμμένης της απόφασης στο ειδικό βιβλίο που τηρείται στη γραμματεία του δικαστηρίου και για μεν τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου είναι ενός (1) μηνός, για δε τους λοιπούς εισαγγελείς είκοσι (20) ημερών, από την καταχώριση αυτήν.».

**Άρθρο 156**  
**Λόγοι αναίρεσης που εξετάζονται αυτεπαγγέλτως - Αυτεπαγγέλτη εφαρμογή του επιεικέστερου νόμου που ισχύει μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης του Αρείου Πάγου - Τροποποίηση του άρθρου 511 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 511 ΚΠΔ: α) στο τρίτο εδάφιο μετά τη λέξη «δεδικασμένο» προστίθενται οι λέξεις «και την εκκρεμοδικία», β) στο τέλος του τελευταίου εδαφίου προστίθεται οι λέξεις «και μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης του Αρείου Πάγου» και το άρθρο 511 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 511  
Λόγοι αναίρεσης που εξετάζονται αυτεπαγγέλτως

Αν εμφανιστεί ο ανααιρεσίων και κριθεί παραδεκτή η αίτηση αναίρεσης, ο Άρειος Πάγος εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν και δεν προτάθηκαν, όλους τους λόγους της αναίρεσης που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 510, εκτός από τον προβλεπόμενο στο στοιχ. Β. Δεν επιτρέπεται όμως να χειροτερεύσει η θέση του κατηγορουμένου. Υπό τις ίδιες προϋποθέσεις ο Άρειος Πάγος αυτεπαγγέλτως λαμβάνει υπόψη το δεδικασμένο και την εκκρεμοδικία και, αν κριθεί και ένας βάσιμος λόγος, και την παραγραφή που επήλθαν μετά τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης απόφασης. Επίσης, αυτεπαγγέλτως



εφαρμόζει τον επεικέστερο νόμο που ισχύει μετά τη δημοσίευσή της και μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης του Αρείου Πάγου.».

**Άρθρο 157**  
**Υποχρέωση του εισαγγελέα για κατάθεση σημειώματος - Αντικατάσταση του άρθρου 513 ΚΠΔ**

Το άρθρο 513 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 513  
Υποχρέωση του εισαγγελέα  
για κατάθεση σημειώματος

Ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου καταθέτει σημείωμα στη γραμματεία του Αρείου Πάγου το αργότερο την προηγούμενη ημέρα της συζήτησης της αναίρεσης. Το ίδιο ισχύει και για τη μετ' αναβολή συζήτηση, αν ο εισαγγελέας της έδρας δεν υιοθετεί το προηγούμενο σημείωμα. Οι διάδικοι δικαιούνται να λάβουν γνώση του περιεχομένου του σημειώματος.».

**Άρθρο 158**  
**Μη δυνατότητα άσκησης δεύτερης αναίρεσης - Τροποποίηση του άρθρου 514 ΚΠΔ**

Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 514 ΚΠΔ διαγράφεται και το άρθρο 514 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 514  
Συζήτηση α) Μη εμφάνιση του ανααιρεσιόντος

Αν δεν εμφανιστεί ο ανααιρεσιών, η αίτησή του απορρίπτεται ως ανυποστήρικτη και μπορεί να καταδικασθεί σε χρηματική ποινή έως εκατό ευρώ. Κατά της απορριπτικής απόφασης του Αρείου Πάγου δεν επιτρέπεται ένδικο μέσο. Κατ' εξαίρεση, ακόμα και αν δεν εμφανιστεί ο ανααιρεσιών, ο Άρειος Πάγος αυτεπαγγέλτως: α) παραθέτει το σχετικό άρθρο του ποινικού νόμου που εφαρμόστηκε στην προσβαλλόμενη απόφαση, αν αυτό δεν έχει παρατεθεί σε αυτή ή έχει παρατεθεί εσφαλμένα και β) εφαρμόζει αυτεπαγγέλτως τον επεικέστερο νόμο που ισχύει μετά τη δημοσίευση της απόφασης (άρθρο 511).».

**Άρθρο 159**  
**Σύνθεση του δικαστηρίου της παραπομπής - Αντικατάσταση του άρθρου 522 ΚΠΔ**

Το άρθρο 522 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 522  
Σύνθεση του δικαστηρίου της παραπομπής

Στο δικαστήριο όπου παραπέμφθηκε η υπόθεση δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ένορκος και δικαστής από αυτούς που δίκασαν προηγουμένως.».

**Άρθρο 160**  
**Προθεσμία για την υποβολή της αίτησης για επανεξέταση προταθέντος λόγου αναίρεσης - Τροποποίηση του άρθρου 523 ΚΠΔ**

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 523 ΚΠΔ τροποποιείται ως προς την προθεσμία άσκησης της αίτησης επανεξέτασης του προταθέντος λόγου αναίρεσης και το άρθρο 523 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 523  
Επανεξέταση

Αν η αίτηση για αναίρεση απορρίφθηκε από παραδρομή ως ανυποστήρικτη ή απαράδεκτη ή αν κάποιος προταθείς λόγος αναίρεσης δεν κρίθηκε, με αίτηση του ανααιρεσιόντα ή του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή αυτεπαγγέλτως, ο Άρειος Πάγος επανέρχεται για αποκατάσταση της παραδρομής ή κρίση του μη εξετασθέντος λόγου. Η αίτηση για επανεξέταση προταθέντος λόγου αναίρεσης που δεν κρίθηκε πρέπει να υποβληθεί, με ποινή απαραδέκτου, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την καθαρουργή της απόφασης του Αρείου Πάγου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται όσα ορίζει το άρθρο 512.».

**Άρθρο 161**  
**Δέσμευση των αποφάσεων της ολομέλειας και των τμημάτων του Αρείου Πάγου κατά τη συζήτηση στο δικαστήριο της παραπομπής - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 1 του άρθρου 524 ΚΠΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 524 ΚΠΔ προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο 524 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 524  
Συζήτηση στο δικαστήριο της παραπομπής

1. Η συζήτηση στο δικαστήριο όπου παραπέμφθηκε η υπόθεση κατά τα άρθρα 518 παρ. 2 και 519 γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα. Επίσης εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 134. Οι αποφάσεις της ολομέλειας και των τμημάτων του Αρείου Πάγου δεσμεύουν τα δικαστήρια που ασχολούνται με την ίδια υπόθεση, ως προς τα νομικά ζητήματα που έλυσαν.

2. Αν η νέα συζήτηση διατάχθηκε ύστερα από αναίρεση που ασκήθηκε μόνο από εκείνον που καταδικάστηκε ή σε όφελός του, το δικαστήριο της παραπομπής δεσμεύεται από την απαγόρευση του άρθρου 470.».

**Άρθρο 162**  
**Αίτηση και προϋποθέσεις για επανάληψη ποινικής διαδικασίας σε όφελος του καταδικασμένου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 525 ΚΠΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 525 ΚΠΔ: α) τροποποιείται η περ. 6 με την προσθήκη της περίπτωσης αναγνώρισης της παραβίασης με μονομερή δήλωση της Ελληνικής Δημοκρατίας, β) προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο 525 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 525  
Επανάληψη σε όφελος του καταδικασμένου

1. Η ποινική διαδικασία που περατώθηκε με αμετάκλητη απόφαση επαναλαμβάνεται, προς το συμφέρον του καταδικασμένου για πλημμέλημα ή κακούργημα, μόνο στις εξής περιπτώσεις: 1) αν δύο άνθρωποι καταδικάστηκαν για την ίδια πράξη με δύο διαφορετικές αποφάσεις και γίνεται αναμφισβήτητα φανερό από τη σύγκρισή τους ότι ένας από τους δύο είναι αθώος, 2) αν, ύστερα από την οριστική καταδίκη κάποιου, αποκαλύφθηκαν νέα - άγνωστα στους δικαστές που τον καταδίκασαν - γεγονότα ή αποδείξεις, τα οποία μόνα τους ή σε συνδυασμό με

εκείνα που είχαν προσκομιστεί προηγουμένως, κάνουν φανερό ότι αυτός που καταδικάστηκε είναι αθώος ή καταδικάστηκε άδικα για έγκλημα βαρύτερο από εκείνο που πραγματικά τέλεσε, 3) αν βεβαιωθεί ότι άσκησαν ουσιώδη επιρροή στην καταδίκη του κατηγορουμένου ψευδείς καταθέσεις μαρτύρων ή γνωμοδοτήσεις πραγματογνωμόνων ή πλαστά αποδεικτικά έγγραφα ή πειστήρια, τα οποία είχαν προσαχθεί ή ληφθεί υπόψη στη διαδικασία του ακροατηρίου, 4) αν αποδείχθηκε δωροληψία δικαστή ή ενόρκου που μετείχε στο δικαστήριο που απήγγειλε την καταδίκη ή άλλη από πρόθεση παράβαση του δικαστικού τους καθήκοντος, 5) αν μετά την αμετάκλητη καταδίκη αποδείχθηκε ότι ο καταδικασμένος αθώωθηκε με άλλη αμετάκλητη απόφαση ή βούλευμα, 6) αν διαπιστώνεται με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.) ή αναγνωρίζεται με μονομερή δήλωση της Ελληνικής Δημοκρατίας, κατά το άρθρο 62Α του Κανονισμού του Ε.Δ.Δ.Α., η οποία έγινε αποδεκτή με απόφασή του, παραβίαση δικαιώματος που αφορά στον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας που τηρήθηκε ή στην ουσιαστική διάταξη που εφαρμόστηκε. Στη τελευταία περίπτωση δεν απαιτείται η διαπιστωθείσα από το Ε.Δ.Δ.Α. δικονομική παραβίαση να επηρέασε αρνητικά την κρίση του ποινικού δικαστηρίου. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών, που αρχίζει από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σύμφωνα με τις διακρίσεις του άρθρου 44 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ή από την κοινοποίηση της απόφασης του ανωτέρω Δικαστηρίου, με την οποία έγινε αποδεκτή μονομερής δήλωση της Ελληνικής Δημοκρατίας, κατά το άρθρο 62Α του Κανονισμού του και διαγράφηκε η προσφυγή από το πινάκιο.

2. Οι κατά την παρ. 1 αριθ. 3 αξιόποινες πράξεις της ψευδούς κατάθεσης της πλαστογραφίας, της ψευδούς βεβαίωσης, της υπαρπαγής ψευδούς βεβαίωσης, της δωροληψίας ή της παράβασης καθήκοντος πρέπει να αποδεικνύονται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση εκτός αν δεν εκδόθηκε τέτοια απόφαση επειδή υπήρχαν νόμιμοι λόγοι που εμπόδιζαν την εκδίκαση της υπόθεσης στην ουσία της ή ανέστειλαν την ποινική δίωξη.»

#### **Άρθρο 163**

##### **Αντικατάσταση τίτλου εβδόμου βιβλίου ΚΠΔ**

Ο τίτλος του ΕΒΔΟΜΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας «ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ» αντικαθίσταται ως εξής:

«ΕΒΔΟΜΟ ΒΙΒΛΙΟ  
ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ»

#### **Άρθρο 164**

##### **Εκτέλεση περισσότερων αποφάσεων για το ίδιο έγκλημα - Τρόπος κλήτευσης του καταδικασθέντος στο αρμόδιο δικαστήριο - Τροποποίηση του άρθρου 550 ΚΠΔ**

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 550 ΚΠΔ τροποποιείται ως προς την εφαρμοζόμενη διάταξη επί αμφιβολίας του δικαστηρίου και το άρθρο 550 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 550**

Εκτέλεση περισσότερων αποφάσεων για το ίδιο έγκλημα

Στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες αμετάκλητες αποφάσεις εναντίον του ίδιου προσώπου για την ίδια πράξη, εκτελείται μόνο εκείνη που επιβάλλει την ελαφρότερη ποινή. Αν υπάρχει αμφιβολία γι' αυτό, αποφαινεται το αρμόδιο δικαστήριο κατά τη διαδικασία του άρθρου 563. Με την εκτέλεση της απόφασης που επιβάλλει την ελαφρότερη ποινή, ακυρώνονται αυτοδικαίως όλες οι άλλες αποφάσεις.»

#### **Άρθρο 165**

##### **Αρμόδιο δικαστήριο για τον καθορισμό της συνολικής ποινής επί καταδικών που απαγγέλθηκαν από δικαστήρια ανηλίκων για διαφορετικά εγκλήματα - Προσθήκη εδαφίων στην παρ. 2 του άρθρου 551 ΚΠΔ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 551 ΚΠΔ προστίθενται νέο δεύτερο και τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 551 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 551**

Εκτέλεση περισσότερων αποφάσεων για διαφορετικά εγκλήματα

1. Αν πρόκειται να εκτελεστούν κατά του ίδιου προσώπου περισσότερες καταδικαστικές αποφάσεις για διαφορετικά εγκλήματα που συρρέουν, εφαρμόζονται οι ορισμοί του ΠΚ για τη συρροή.

2. Αν στις καταδίκες που απαγγέλθηκαν η κατά την επόμενη παράγραφο ποινή βάσης επιβλήθηκε από το τριμελές ή μονομελές πλημμελειοδικείο, αρμόδιο για να καθορίσει τη συνολική ποινή που πρέπει να εκτιθεί είναι το μονομελές πλημμελειοδικείο. Αν οι καταδίκες απαγγέλθηκαν από το Μονομελές ή Τριμελές Δικαστήριο Ανηλίκων ή και από το Μονομελές ή Τριμελές Πλημμελειοδικείο, αρμόδιο είναι το Μονομελές Δικαστήριο Ανηλίκων. Σε κάθε άλλη περίπτωση αρμόδιο είναι το μονομελές εφετείο. Το ανωτέρω κατά περίπτωση αρμόδιο Δικαστήριο για τον καθορισμό της συνολικής ποινής έχει και τη δικαιοδοσία των παρ. 4 και 5 του άρθρου 80 ΠΚ.

3. Για τον καθορισμό της συνολικής ποινής, ως ποινή βάσης λαμβάνεται υπόψη η βαρύτερη από αυτές, σε περίπτωση δε ίσης διάρκειας αυτών λαμβάνεται υπόψη η νεότερη απόφαση. Αν μεταξύ των προς εκτέλεση αποφάσεων υπάρχει και απόφαση που αμετάκλητα έχει καθορίσει συνολική ποινή, για τον καθορισμό της νέας συνολικής ποινής λαμβάνεται ως βάση η καθορισθείσα συνολική ποινή, αν αυτή είναι βαρύτερη από τις ποινές που επιβλήθηκαν με τις άλλες αποφάσεις. Στην περίπτωση αυτή για τον καθορισμό της κατά την προηγούμενη παρ. αρμοδιότητας λαμβάνεται υπόψη και η απόφαση που έχει καθορίσει την συνολική ποινή.

4. Η αίτηση για καθορισμό συνολικής ποινής υποβάλλεται στον αρμόδιο εισαγγελέα αυτοπροσώπως ή από συνήγορο που έχει ειδική εντολή γι' αυτό. Εκείνος που καταδικάστηκε κλητεύεται και αν κρατείται, δεν προσάγεται στο δικαστήριο, μπορεί, όμως, να αντιπροσωπευθεί με συνήγορο διοριζόμενο κατά τους όρους του άρθρου 42 παρ. 2.

5. Το δικαστήριο αποφαινεται αφού ακούσει τον καταδικασμένο ή τον συνήγορο του, αν είναι παρόντες, καθώς και τον εισαγγελέα. Κατά της απόφασης επιτρέπεται αναίρεση στον καταδικασμένο και τον εισαγγελέα.»

#### **Άρθρο 166**

#### **Εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής επί περισσότερων καταδικαστικών αποφάσεων κατά του ίδιου προσώπου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 552 ΚΠΔ**

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 552 ΚΠΔ προστίθεται νέο εδάφιο και το άρθρο 552 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 552**

#### **Εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής και της δήμευσης**

1. Η έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε με την αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και των ειδικών νόμων για την εκτέλεση των ποινών. Για την παράδοση εκείνου που καταδικάστηκε στη φυλακή, προκειμένου να εκτίσει την στερητική της ελευθερίας ποινή, συντάσσεται έκθεση, υπογραφόμενη από το όργανο της δημόσιας δύναμης που τον παραδίδει και από τον διευθυντή της φυλακής που τον παραλαμβάνει. Η έκθεση επισυνάπτεται στη δικογραφία. Όταν εκτελούνται κατά του ίδιου προσώπου περισσότερες καταδικαστικές αποφάσεις, μέχρις ότου καθοριστεί συνολική ποινή θεωρείται ότι εκτίεται η βαρύτερη ποινή.

2. Αν ο καταδικασμένος σε ποινή στερητική της ελευθερίας δεν κρατείται προσωρινά, είναι όμως παρών στην απαγγελία της απόφασης, εκείνος που φροντίζει για την εκτέλεση της απόφασης (άρθρο 549) διατάσσει και προφορικά ακόμη την εκτέλεσή της, όταν αυτή μπορεί να εκτελεστεί αμέσως. Διαφορετικά, μόλις η απόφαση γίνει αμετάκλητη διαβιβάζει στην αρμόδια αστυνομική αρχή έγγραφο εντολή για εκτέλεση, που περιέχει το ονοματεπώνυμο και κάθε άλλο στοιχείο ταυτότητας του καταδικασμένου, τον αριθμό, τη χρονολογία της απόφασης και την ποινή που επιβλήθηκε.

3. Αν η δήμευση αφορά απαίτηση, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου που εξέδωσε τη σχετική απόφαση ή βούλευμα, αντίστοιχα, επιμελείται της άμεσης λήψης των αναγκαίων αναγκαστικών μέτρων από τον διευθυντή του δημόσιου ταμείου, κατ'εφαρμογή του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, εκτός αν ειδική διάταξη ορίζει διαφορετικά.

4. Αν η δήμευση αφορά ακίνητο, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου που εξέδωσε τη σχετική απόφαση ή βούλευμα, αντίστοιχα, κοινοποιεί αντίγραφο τους στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών ή προϊστάμενο του κτηματολογικού γραφείου, ο οποίος υποχρεούται να προβεί την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσει το έγγραφο που του κοινοποιήθηκε, αν δε η απόφαση ή το βούλευμα είναι αμετάκλητα, να τα μεταγράψει.»

#### **Άρθρο 167**

#### **Βεβαίωση χρηματικών ποινών - Τροποποίηση του άρθρου 553 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 553 ΚΠΔ: α) στην παρ. 1 μετά τις λέξεις «οφείλουν να βεβαιώσουν» προστίθενται οι λέξεις «,

μετά από παραγγελία του εισαγγελέα», β) στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) η παρ. 3 καταργείται και το άρθρο 553 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 553**

#### **Βεβαίωση χρηματικών ποινών**

1. Οι γραμματείς των ποινικών δικαστηρίων οφείλουν να βεβαιώσουν, μετά από παραγγελία του εισαγγελέα, στην αρμόδια ΔΟΥ τα χρηματικά ποσά των χρηματικών ποινών, μαζί με τις υπόλοιπες προσαυξήσεις, μέσα στον επόμενο μήνα από τότε που έγιναν αμετάκλητες οι αποφάσεις που τις επέβαλαν.

2. Οι σχετικές με την είσπραξη δημοσίων εσόδων διατάξεις εφαρμόζονται και στην προκειμένη περίπτωση. Σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται προσωπική κράτηση.

3. Καταργείται.»

#### **Άρθρο 168**

#### **Δυνητική αναβολή της εκτέλεσης - Τροποποίηση του άρθρου 556 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 556 ΚΠΔ: α) στην παρ. 1: αα) στην περ. γ' διαγράφονται οι λέξεις «μόνο μία φορά», αβ) η περ. ε' καταργείται, αγ) το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται, β) στην παρ. 2 μετά από τη λέξη «διατάσσει» προστίθεται η φράση «μέχρι την παράδοση εκείνου που καταδικάστηκε στη φυλακή» και το άρθρο 556 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 556**

#### **Δυνητική αναβολή της εκτέλεσης**

1. Η εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής μπορεί να αναβληθεί: α) αν η γυναίκα που καταδικάστηκε έχει συμπληρώσει πάνω από τρεις μήνες εγκυμοσύνης ή γέννησε πρόσφατα, ωστόσο περάσουν έξι το πολύ μήνες από τον τοκετό, β) στην περίπτωση του άρθρου 430 παρ. 2, γ) αν η υπό εκτέλεση στερητική της ελευθερίας ποινή δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, για αποδεδειγμένες οικογενειακές ή επαγγελματικές ανάγκες και έως έξι το πολύ μήνες, δ) αν εκείνος που καταδικάστηκε πάσχει από σοβαρή ασθένεια και η άμεση εκτέλεση της ποινής εμφανίζεται ως υπέρμετρα σκληρή μεταχείριση. Η αναβολή για το αναγκαίο προς καταβολή του ποσού της χρηματικής ποινής χρονικό διάστημα διατάσσεται, έστω και προφορικά, από τον εισαγγελέα πρωτοδικών του τόπου σύλληψης.

2. Την κατά την προηγούμενη παρ. αναβολή διατάσσει, μέχρι την παράδοση εκείνου που καταδικάστηκε στη φυλακή, με αιτιολογημένη διάταξή του ο εισαγγελέας που έχει την επιμέλεια εκτέλεσης της ποινής, είτε αυτεπαγγέλτως είτε με αίτηση του καταδίκου.»

#### **Άρθρο 169**

#### **Μη εξαίρεση από την ιδιάζουσα δωσιδικία δικηγόρων ή δικαστών για τα αδικήματα του α.ν. 86/1967 και του α.ν. 690/1945 - Τροποποίηση του άρθρου 586 ΚΠΔ**

Στο άρθρο 586 προστίθεται νέα περ. θ', η υφιστάμενη περ. θ' αναριθμείται σε περ. ι' και το άρθρο 586 ΚΠΔ διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 586**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος ΚΠΔ καταργούνται: α) ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας που κυρώθηκε



με τον ν. 1493/17.8.1950, όπως μεταγλωττίστηκε με το π.δ. 258/1986 και συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με μεταγενέστερους νόμους, β) οι παρ. 1 έως και 8 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν, γ) το άρθρο 1, το άρθρο 2 παρ. 1, τα άρθρα 3, 4, 5 παρ. 2 και το άρθρο 7 του ν. 4022/2011, η παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4022/2011 καταργείται μόνο κατά το μέρος που αφορά στον εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς, δ) κάθε άλλη διάταξη που υπάγει οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στην ιδιάζουσα δωσιδικία της παρ. 6 του άρθρου 111 του καταργούμενου κώδικα ποινικής δικονομίας, ε) το άρθρο μόνο της παρ. 3 του ν. 2243/1994, «, καθώς και το άρθρο 46 του ν. 5060/1931» στ) τα εδάφια β' και γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 111 του ν. 4055/2012 που αφορούν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των εισαγγελικών και δικαστικών αρχών του Πειραιά για τα ποινικά αδικήματα ή εγκλήματα, που σχετίζονται με ναυτικές διαφορές ή διαπράχθηκαν σε ελληνικά πλοία ή σε πλοία με ξένη σημαία στο εξωτερικό ή σε ανοικτή θάλασσα, ζ) τα άρθρα 1 έως 9 του ν. 4312/2014, η) το άρθρο 65 του ν. 4356/2015, θ) η παρ. 13 του άρθρου 5 του ν. 1738/1987 και ι) κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζει ο παρών Κώδικας Ποινικής Δικονομίας.».

**Άρθρο 170**  
**Αναβολή εκτέλεσης επί ποινής**  
**που έχει μετατραπεί σε χρηματική -**  
**Προσθήκη άρθρου 593 στον ΚΠΔ**

Μετά από το άρθρο 592 ΚΠΔ προστίθεται άρθρο 593 ως εξής:

**«Άρθρο 593**

Εάν η ποινή έχει μετατραπεί σε χρηματική και δεν καθίσταται δυνατή από τον συλληφθέντα η καταβολή του ποσού της μετατροπής της, λόγω μη λειτουργίας της αρμόδιας προς είσπραξη δημόσιας υπηρεσίας, ο εισαγγελέας πρωτοδικών του τόπου σύλληψης διατάσσει, έστω και προφορικά, την αναβολή εκτέλεσης για το αναγκαίο προς καταβολή του ποσού της χρηματικής ποινής χρονικό διάστημα.».

**ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ**  
**ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ**  
**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**  
**ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**  
**ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**

**Άρθρο 171**  
**Δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης**  
**περιουσιακών στοιχείων - Τροποποίηση**  
**των παρ. 7, 8 και 10 του άρθρου 42**  
**του ν. 4557/2018**

Στο άρθρο 42 του ν. 4557/2018 (Α' 139) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην παρ. 7, αα) απαλείφεται το δεύτερο εδάφιο, αβ) στο τρίτο εδάφιο αποσαφηνίζονται τα έγγραφα που υποβάλλονται στην κατά περίπτωση αρμόδια δικαστική αρχή, β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 8, βα) τροποποιείται η αρμόδια αρχή στην οποία

απευθύνεται η αίτηση, ββ) η παραπομπή της παρ. 7 αντικαθίσταται από εκείνη της παρ. 6, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10, γα) καταργείται η εναλλακτική δυνατότητα γνωστοποίησης των διατάξεων, βουλευμάτων ή δικαστικών αποφάσεων, γβ) τροποποιείται η αναφορά σε αρμόδιες εισαγγελικές αρχές που μεριμνούν για τις σχετικές επιδόσεις, γγ) απαλείφεται η δυνατότητα μεταβολής του βουλεύματος με διάταξη του Προέδρου της Αρχής και οι παρ. 7, 8 και 10 διαμορφώνονται ως εξής:

«7. Όταν διεξάγεται έρευνα από την Αρχή, η δέσμευση των λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων και του περιεχομένου των θυρίδων, καθώς και η απαγόρευση της μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθούν σε επείγουσες περιπτώσεις από τον Πρόεδρο της Αρχής, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παρ. 1 έως 3, εφόσον συντρέχουν βάσιμες υπόνοιες κατά την περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 48. Το αντίγραφο της διάταξης του Προέδρου της Αρχής διαβιβάζεται αμελλητί στον αρμόδιο εισαγγελέα, χωρίς αυτό να παρακωλύει την συνέχιση της έρευνας από την Αρχή. Τα πρόσωπα που βλάπτονται από την παραπάνω δέσμευση έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στις παρ. 4, 5 και 6. Τα χρονικά όρια διάρκειας των μέτρων δέσμευσης που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 36 ΚΠΔ ισχύουν και για τη δέσμευση ή απαγόρευση μεταβίβασης ή εκποίησης, η οποία διατάσσεται από τον Πρόεδρο της Αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας. Για την εξακολούθηση της ισχύος της διάταξης του Προέδρου της Αρχής πέραν των χρονικών ορίων του προηγούμενου εδαφίου αποφαίνεται, πριν από την παρέλευση αυτών, ο ανακριτής με διάταξή του, αν η υπόθεση εκκρεμεί στο στάδιο της ανάκρισης, ή το δικαστικό συμβούλιο σε κάθε άλλη περίπτωση, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των παρ. 1 έως 3.».

«8. Κατά την έκδοση της διάταξης ή του βουλεύματος των παρ. 1, 3 και 7 εξαιρούνται τα ποσά που είναι αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης, συντήρησης ή λειτουργίας των ενδιαφερόμενων προσώπων ή των οικογενειών τους, των εξόδων για τη νομική τους υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, με αίτησή τους που απευθύνεται στην αρμόδια δικαστική αρχή ενώπιον της οποία εκκρεμεί η υπόθεση ή με την προσφυγή ή την αίτηση που προβλέπεται στις παρ. 4, 5 και 6, μπορούν να ζητούν την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών για τους παραπάνω λόγους. Είναι δυνατόν, επίσης, να εξαιρεθούν από τη δέσμευση, ολικά ή μερικά, τραπεζικοί λογαριασμοί στους οποίους κατατίθενται μισθοί, συντάξεις ή ανάλογες πρόσοδοι εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση.».

«10. Κάθε διάταξη, βούλευμα ή δικαστική απόφαση με τα οποία τροποποιείται ή αίρεται επιβληθείσα δέσμευση ή εξακολουθεί η ισχύς της κατά την παρ. 7, καθώς και κάθε παραπεμπτικό βούλευμα με το οποίο διατηρείται η δέσμευση, επιδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή του, με μέριμνα των κατά περίπτωση αρμοδίων εισαγγελικών αρχών, στους αποδέκτες στους οποίους γνωστοποιείται ή επιδίδεται και η αντίστοιχη διάταξη

ή το βούλευμα με τα οποία επιβάλλεται το μέτρο αυτό. Οι υπηρεσίες της παρ. 3 οφείλουν, στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, να προβούν σε σχετική σημείωση στα βιβλία τα οποία τηρούν. Οι τρίτοι συγκύριοι του περιουσιακού στοιχείου ή δικαιούχοι δικαιώματος επ' αυτού, καθώς και οι παραπάνω αποδέκτες έχουν δικαίωμα να πληροφορούνται τις παραπάνω μεταβολές από τα στοιχεία της οικείας δικογραφίας και να λαμβάνουν αντίγραφα από τα σχετικά έγγραφα, κατόπιν εγκρίσεως του ανακριτή, αν η υπόθεση εκκρεμεί στο στάδιο της ανάκρισης, ή του εισαγγελέα σε κάθε άλλη περίπτωση. Για κάθε αμφιβολία, ως προς την ισχύ, τη χρονική διάρκεια, την έκταση ή την άρση της δέσμευσης αποφαινεται το αρμόδιο κατά τις περ. α' και β' του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 292 ΚΠΔ δικαστικό συμβούλιο, ή το δικαστήριο κατά τη διάρκεια της εκδίκασης κατ' άρθρο 373 ΚΠΔ, κατόπιν αιτήσεως εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση, του τρίτου συγκύριου ή δικαιούχου επί του δεσμευμένου περιουσιακού στοιχείου, καθώς και των παραπάνω αποδεκτών. Στις περιπτώσεις αυτοδίκαιης άρσης της ισχύος της διάταξης, διαπιστώνεται η παρέλευση των χρονικών ορίων με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα που χειρίζεται την υπόθεση και το αποτέλεσμά της γνωστοποιείται στον ενδιαφερόμενο.».

**Άρθρο 172**  
**Εθνικός Ανταποκριτής της EUROJUST -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3663/2008**

Στο άρθρο 2 του ν. 3663/2008 (Α' 99): α) τροποποιείται η περ. β' της παρ. 1 ως προς τον Εθνικό Ανταποκριτή αρμόδιο για θέματα διεθνούς δικαστικής συνδρομής, εκτέλεσης του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Κοινών Ομάδων Έρευνας, β) στην παρ. 2 διαγράφονται οι λέξεις «των περιφερειών της αρμοδιότητάς τους», γ) τροποποιείται η παρ. 3 σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1, δ) διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2  
Εθνικός Ανταποκριτής

1. Εθνικοί ανταποκριτές ορίζονται:

α. Ως Εθνικός Ανταποκριτής της EUROJUST, αρμόδιος για θέματα τρομοκρατίας, ο Εισαγγελέας ο οποίος έχει οριστεί Πρόεδρος του Συμβουλίου Συντονισμού Ανάλυσης και Ερευνών, ειδικά για τρομοκρατικές πράξεις (άρθρο 187Α ΠΚ), που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 2265/1994 (Α 209), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2622/1998 (Α' 138) και με το άρθρο 12 του ν. 3424/2005 (Α' 305).

β. Ως Εθνικός Ανταποκριτής της EUROJUST, αρμόδιος για θέματα διεθνούς δικαστικής συνδρομής, εκτέλεσης του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης, των Κοινών Ομάδων Έρευνας, ορίζεται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση και ετήσια, ανανεώσιμη έως δύο (2) φορές, θητεία, ένας Αντεισαγγελέας Εφετών που υπηρετεί στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, με αρμοδιότητα στο σύνολο των εφετειακών περιφερειών της Χώρας.

2. Οι Εθνικοί Ανταποκριτές συνεπικουρούν το Εθνικό Μέλος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και συνεργάζονται με τους Εισαγγελείς Εφετών για θέματα

διεθνούς δικαστικής συνδρομής, εκτέλεσης του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης, των Κοινών Ομάδων Έρευνας και για θέματα τρομοκρατίας.

3. Θεσπίζεται Εθνικό Σύστημα Συντονισμού της EUROJUST, βάσει του άρθρου 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727, για τη λειτουργία του οποίου αρμόδιος είναι ο Εθνικός Ανταποκριτής της περ. β' της παρ. 1.

4. Ο Εθνικός Ανταποκριτής της EUROJUST που αναφέρεται στην περ. β' της παρ. 1, πρέπει να διαθέτει την ανάλογη εμπειρία για την εκτέλεση των καθηκόντων του και ορίζεται με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.».

**Άρθρο 173**  
**Αρμόδια Αρχή για κοινή ομάδα έρευνας -**  
**Τροποποίηση του άρθρου 15 του ν. 3663/2008**

Η παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 3663/2008 (Α' 99) τροποποιείται προκειμένου να εναρμονισθεί με το άρθρο 169 του παρόντος και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15  
Σύσταση κοινής ομάδας έρευνας

1. Ύστερα από αίτηση της αρμόδιας Αρχής της Ελλάδας, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2 του παρόντος, ή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιτρέπεται να καταρτιστεί έγγραφη συμφωνία μεταξύ της Ελλάδας και άλλου ή άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας. Η ομάδα αυτή διενεργεί έρευνα για τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 13 του παρόντος νόμου σε ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη, τα οποία τη συνιστούν.

2. Αρμόδια ελληνική Αρχή για την υποβολή ή την παραλαβή της ανωτέρω αίτησης και τη σύναψη της έγγραφης συμφωνίας είναι ο Εθνικός Ανταποκριτής που αναφέρεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 2

3. Η αίτηση για Σύσταση κοινής ομάδας έρευνας πρέπει να περιλαμβάνει: α) την αρχή από την οποία προέρχεται, β) το αντικείμενο και το λόγο για τον οποίο υποβάλλεται η αίτηση, καθώς και τη φύση των προς έρευνα θεμάτων, γ) την ταυτότητα και τη διεύθυνση της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται και δ) πρόταση για τα πρόσωπα, τα οποία θα συγκροτήσουν την ομάδα.».

**Άρθρο 174**  
**Δυνατότητα άρσης του απορρήτου**  
**για τη διακρίβωση των κακουρηγμάτων**  
**της βαριάς σκοπούμενης σωματικής βλάβης,**  
**του εμπρησμού σε δάση, κλοπής και απάτης -**  
**Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 4**  
**του ν. 2225/1994**

Στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994 (Α' 121) προστίθεται η αναφορά στα άρθρα 265, 310 παρ. 2 εδ. β', 372 και 386 και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4  
Άρση του απορρήτου για διακρίβωση εγκλημάτων

1. Η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των κακουρηγμάτων που προβλέπονται από:

α) τα άρθρα 134, 135 παρ. 1, 2, 135Α, 137Α, 137Β, 138, 139, 140, 143, 144, 146, 148 παρ. 2, 150, 151, 157 παρ. 1, 159, 159Α, 168 παρ. 1, 187 παρ. 1, 2, 187Α παρ. 1 και 4, 207, 208 παρ. 1, 235 παρ. 2, 236 παρ. 2, 237 παρ. 2 και 3β', 264 περ. β' και γ', 265, 270, 272, 275 περ. β', 291 παρ. 1 περ. β' και γ', 292Α παρ. 4 εδ. β' και παρ. 5, 299, 310 παρ. 2 εδ. β', 322, 323Α παρ. 1, 2, 4, 5 και 6, 324 παρ. 2 και 3, 336 σε βάρος ανηλίκου, 338 παρ. 1 σε βάρος ανηλίκου, 339 παρ. 1 περ. α' και β', 342 παρ. 1 και 2, 348Α παρ. 4, 348Γ παρ. 1 περ. α' και β', 349 παρ. 1 και 2, 351 παρ. 1, 2, 4 και 5, 351Α παρ. 1 περ. α' και β' και 3, 370Α, 370Δ, 374, 380, 385 παρ. 1 περ. α' και β' του Ποινικού Κώδικα,

β) τα άρθρα 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 29, 30, 46, 47, 59, 140 και 144 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα,

γ) το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2168/1993,

δ) τα άρθρα 20, 22 και 23 του ν. 4139/2013,

ε) το άρθρο 157 παρ. 1γ του ν. 2960/2001,

στ) το άρθρο 3 περ. ιε' του ν. 3691/2008, σε συνδυασμό με το άρθρο δεύτερο του ν. 2656/1998,

ζ) το άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 2803/2000,

η) το άρθρο 45 παρ. 1 περ. α', β' και γ' του ν. 3691/2008,

θ) το άρθρο 28 του ν. 1650/1986.

Επίσης, επιτρέπεται η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των προπαρασκευαστικών πράξεων για το έγκλημα της παραχάραξης νομίσματος κατά το άρθρο 211 του Ποινικού Κώδικα, καθώς επίσης και για τα εγκλήματα των παρ. 1, 2, 3, 4 εδ. α' και 6 του άρθρου 292Α, του άρθρου 292Β, του άρθρου 292Γ, των παρ. 1 περ. γ' και 4 του άρθρου 339, της παρ. 3 του άρθρου 342, του άρθρου 348, των παρ. 1, 2 και 5 του άρθρου 348Α, του άρθρου 348Β, της παρ. 1 περ. γ' και δ' του άρθρου 348Γ και της παρ. 1 περ. γ' του άρθρου 351Α, των άρθρων 370Γ και 370Ε, του άρθρου 372, του άρθρου 381Α, του άρθρου 381Β, του άρθρου 386 και του άρθρου 386Α του Ποινικού Κώδικα.

Επιπλέον, η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των εγκλημάτων που προβλέπονται από το άρθρο 11 του ν. 3917/2011, το άρθρο 15 του ν. 3471/2006 και το άρθρο 10 του ν. 3115/2003.

1α. Η άρση του απορρήτου είναι επίσης επιτρεπτή για τη διακρίβωση παραβάσεων των άρθρων 3 έως 7, 29 και 30 του ν. 3340/2005 (Α' 112).

1β. Επιτρέπεται, επίσης, η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των κακουρηγμάτων που προβλέπονται από το ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (Α' 153), όπως ο νόμος αυτός εκάστοτε ισχύει.

1γ. Η άρση του απορρήτου είναι επίσης επιτρεπτή για τη διακρίβωση παραβάσεων του άρθρου 93α του ν. 4099/2012 (Α' 250).

1δ. Επιτρέπεται, επίσης, η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση της προσβολής που τελείται στο διαδίκτυο σε βαθμό κακουργήματος δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων που προβλέπονται στο ν. 2121/1993 (Α' 25).

2. Η άρση στις περιπτώσεις αυτές είναι επιτρεπτή μόνο αν αιτιολογημένα το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο διαπιστώσει ότι η διερεύνηση της υπόθεσης ή η εξακρίβωση

του τόπου διαμονής του κατηγορουμένου είναι αδύνατη ή ουσιωδώς δυσχερής χωρίς αυτήν.

3. Η άρση στρέφεται μόνο κατά συγκεκριμένου προσώπου ή προσώπων που έχουν σχέση με την υπόθεση που ερευνάται ή για τα οποία, βάσει συγκεκριμένων περιστατικών, προκύπτει ότι λαμβάνουν ή μεταφέρουν συγκεκριμένα μηνύματα που αφορούν ή προέρχονται από τον κατηγορούμενο ή χρησιμοποιούνται ως σύνδεσμοί του.

4. Η άρση του απορρήτου στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου επιβάλλεται με διάταξη του Συμβουλίου Εφετών ή Πλημμελειοδικών στην καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται η διακρίβωση του συγκεκριμένου εγκλήματος με το οποίο σχετίζεται η άρση.

5. Την αίτηση για την άρση υποβάλλει στο Συμβούλιο ο καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιος εισαγγελέας, ο οποίος εποπτεύει ή ενεργεί προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση και ο ανακριτής, ο οποίος ενεργεί τακτική ανάκριση για τα πιο πάνω εγκλήματα. Το Συμβούλιο αποφασίζει μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες για την άρση ή όχι του απορρήτου, με διάταξή του, στην οποία περιέχονται τα κατά την παρ. 2 του άρθρου 5 στοιχεία.

Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1α και 1γ την άρση μπορεί να ζητήσει και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με απόφαση της Εκτελεστικής της Επιτροπής, η οποία υποβάλλεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών ή τον ανακριτή, οι οποίοι την υποβάλλουν στο Συμβούλιο Εφετών.

6. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις την άρση μπορεί να διατάξει ο εισαγγελέας που ενεργεί την προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση και ο ανακριτής που ενεργεί την τακτική ανάκριση. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής υποχρεούνται να εισαγάγουν το ζήτημα με σχετική αίτηση τους στο Συμβούλιο μέσα σε προθεσμία τριών (3) ημερών. Η ισχύς της διάταξης του Εισαγγελέα ή του ανακριτή για την άρση παύει αυτοδικαίως με τη λήξη της τριήμερης αυτής προθεσμίας ή, αν το ζήτημα εισαχθεί εμπροθέσμως, από την έκδοση της σχετικής διάταξης του Συμβουλίου.

7. Στις περιπτώσεις εγκλημάτων που υπάγονται στην αρμοδιότητα των στρατιωτικών δικαστηρίων την άρση του απορρήτου επιβάλλει, με απόφασή του, το δικαστικό συμβούλιο του καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιου στρατιωτικού δικαστηρίου μετά από αίτηση του ασκούντος την ποινική δίωξη ή του ανακριτή που ενεργεί τακτική ανάκριση.»

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

### Άρθρο 175

**Αρμόδιος Συμβολαιογράφος για την διενέργεια του πλειστηριασμού - Ακατάσχετες απαιτήσεις που προβλέπονται σε ειδικότερους νόμους - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 959, των παρ. 2 και 3 του άρθρου 982, της παρ. 1 του άρθρου 985 και της παρ. 1 του άρθρου 998 ΚΠολΔ**

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) προ-



στίθεται η λέξη «εφετειακής» και η παρ. 1 του άρθρου 959 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται με ηλεκτρονικά μέσα ενώπιον συμβολαιογράφου της εφετειακής περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του Κράτους. Ο πλειστηριασμός των κατασχεμένων διενεργείται μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού από τον πιστοποιημένο, για το σκοπό αυτόν, υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού. Ο πλειστηριασμός διενεργείται ενώπιον του ίδιου συμβολαιογράφου που ορίστηκε αρχικά και στην περίπτωση πολλαπλών κατασχέσεων.»

2. Στο άρθρο 982 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) στην παρ. 2 προστίθεται νέα περ. ζ), β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 οι λέξεις «της περίπτωσης δ'» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των περ. δ' και ζ'» και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 οι λέξεις «την επόμενη ημέρα της καταβολής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και ένα μήνα μετά την καταβολή» και οι παρ. 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Εξαιρούνται από την κατάσχεση

α) πράγματα που μπορούν να υποστούν άμεση φθορά,  
β) η εταιρική μερίδα σε προσωπικές εταιρίες,  
γ) απαιτήσεις διατροφής που πηγάζουν από το νόμο ή από διάταξη τελευταίας βούλησης, καθώς και απαιτήσεις για συνεισφορά των συζύγων στις ανάγκες της οικογένειας,

δ) απαιτήσεις μισθών, συντάξεων ή ασφαλιστικών παροχών, εκτός αν πρόκειται να ικανοποιηθεί απαίτηση για διατροφή που στηρίζεται στο νόμο ή σε διάταξη τελευταίας βούλησης ή για συνεισφορά στις ανάγκες της οικογένειας, οπότε επιτρέπεται να γίνει κατάσχεση έως το μισό, αφού ληφθούν υπόψη τα ποσά που εισπράττει ο υπόχρεος, το μέγεθος των υποχρεώσεων που του δημιουργεί ο γάμος του για αντιμετώπιση των οικογενειακών αναγκών και ο αριθμός των δικαιούχων.

ε) κάθε είδους κοινοτικές ενισχύσεις ή επιδοτήσεις στα χέρια του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ως τρίτου, μέχρι την κατάθεση τους στον τραπεζικό λογαριασμό των δικαιούχων ή την με άλλο τρόπο καταβολή τους σε αυτούς.

στ) απαιτήσεις που επιδικάζονται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατ'εφαρμογή του άρθρου 41 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, λόγω διαπίστωσης παραβιάσεων της Σύμβασης αυτής ή των Πρωτοκόλλων της, εξαιρουμένων των απαιτήσεων που επιδικάζονται για την παραπάνω αιτία προς αποκατάσταση υλικής ζημίας. Το εν λόγω ακατάσχετο ισχύει όταν η κατάσχεση επισπεύδεται για την ικανοποίηση απαίτησης δανειστή, που ανήκει στο δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

ζ) απαιτήσεις που προβλέπονται σε ειδικότερους νόμους ως ακατάσχετες.

3. Η εξαίρεση των περ. δ' και ζ' της παρ. 2 ισχύει και όταν η καταβολή του ποσού γίνεται με κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του οφειλέτη σε πιστωτικό ίδρυμα. Η εξαίρεση ισχύει μόνο στην έκταση που ο λογαριασμός παρουσιάζει υπόλοιπο που δεν υπερβαίνει, κατά το χρονικό διάστημα από την επιβολή της κατάσχεσης έως και έναν (1) μήνα μετά την καταβολή, το ποσό της εξαιρούμενης από την κατάσχεση απαίτησης.»

3. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 985 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται η αναφορά στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 982, προκειμένου να προστεθεί και η περ. ζ' και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μέσα σε οκτώ (8) ημέρες αφότου του επιδοθεί το κατασχετήριο, ο τρίτος οφείλει να δηλώσει αν υπάρχει η απαίτηση που κατασχέθηκε, αν έχει στα χέρια του το κατασχεμένο πράγμα και αν επιβλήθηκε στα χέρια του άλλη κατάσχεση και συνάμα να αναφέρει ποιος την επέβαλε και για ποιο ποσό. Όταν η κατάσχεση επιβάλλεται στα χέρια πιστωτικού ιδρύματος, αυτό θα πρέπει να δηλώσει, αν υφίσταται στα χέρια του ακατάσχετη απαίτηση κατά την έννοια των περ. γ', δ' και ζ' της παρ. 2 του άρθρου 982.»

4. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται η λέξη «εφετειακής» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το κατασχεμένο ακίνητο πλειστηριάζεται με ηλεκτρονικά μέσα ενώπιον του συμβολαιογράφου της εφετειακής περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), το κατασχεμένο ακίνητο πλειστηριάζεται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του Κράτους. Το άρθρο 959 εφαρμόζεται και στον πλειστηριασμό ακινήτων.»

#### Άρθρο 176

**Μεταβατικές διατάξεις - Αντικατάσταση των περ. ζ', η', θ', ι', ια' και προσθήκη της περ. ιβ' της παρ. 6 του άρθρου 116 του ν. 4842/2021**

Στην παρ. 6 του άρθρου 116 του ν. 4842/2021 (Α' 190) αντικαθίστανται οι περ. ζ), η), θ), ι) και ια), προστίθεται περ. ιβ) και η παρ. 6 του άρθρου 116 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. α) Το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 933, όπως προστίθενται με το άρθρο 57 του παρόντος και το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 936 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθεται με το άρθρο 58 του παρόντος, εφαρμόζονται για όσες ανακοπές ασκηθούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

β) Το άρθρο 937 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 59 του παρόντος, εφαρμόζεται για τις αποφάσεις που θα δημοσιευθούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

γ) Το άρθρο 938 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθεται με το άρθρο 60 του παρόντος, εφαρμόζεται όταν η επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση διενεργείται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

δ) Η παρ. 2 του άρθρου 950 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 61 του παρόντος, εφαρμόζεται και για τις εκκρεμείς αγωγές.

ε) Η περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 954 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 63 του παρόντος νόμου και η περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 953 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 62 του παρόντος, εφαρμόζονται σε όσες κατασχέσεις κινητών επιβληθούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

στ) Οι παρ. 4, 5 και 8 του άρθρου 959, η παρ. 2 του άρθρου 962, το τρίτο και έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 965, το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 965, η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 972, οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 973, η παρ. 1 του άρθρου 997, η παρ. 1 του άρθρου 1004, το άρθρο 1009 και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1018 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα, εφαρμόζονται για όσους πλειστηριασμούς προσδιοριστούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ζ) Το άρθρο 966 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 67 του παρόντος, εφαρμόζεται σε πλειστηριασμούς, αρχικούς ή επαναληπτικούς, η διενέργεια των οποίων έχει οριστεί ή θα οριστεί σε χρόνο μεταγενέστερο της έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, ανεξάρτητα από τον χρόνο κατά τον οποίο έγινε ο προσδιορισμός του αρχικού πλειστηριασμού.

η) Η παρ. 6 του άρθρου 973, όπως τροποποιείται με το άρθρο 69 του παρόντος, εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς ανακοπές.

θ) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, το πρώτο, τρίτο και πέμπτο εδάφιο της περ. 3, η περ. 4 του άρθρου 975, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 977 και η παρ. 2 του άρθρου 977Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα, εφαρμόζονται, όταν ο πίνακας κατάταξης αφορά σε πλειστηριασμό, που διενεργήθηκε μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ι) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 979 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθεται με το άρθρο 73 του παρόντος νόμου, καθώς και το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 985 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθενται με το άρθρο 74 του παρόντος, εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ια) Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 986 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθεται με το άρθρο 75 του παρόντος, εφαρμόζεται σε όσες ανακοπές ασκηθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και σε όσες ανακοπές εκκρεμούν και έχουν εισαχθεί κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών.

ιβ) Οι παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με το άρθρο 77 του παρόντος, εφαρμόζονται για επιδόσεις που πρόκει-

ται να γίνουν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.».

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

### Άρθρο 177

#### Ρυθμίσεις σχετικά με το Γραφείο Ευρωπαϊών Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 15 του ν. 4786/2021

Στο άρθρο 15 του ν. 4786/2021 (Α' 43) α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 ως προς τις συνιστώμενες θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, β) αντικαθίσταται η παρ. 2 και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 15

##### Γραμματεία του Γραφείου Ευρωπαϊών Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ)

1. Στο Γραφείο Ευρωπαϊών Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) συστήνεται γραμματεία, που αποτελεί οργανική μονάδα επιπέδου τμήματος και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Δικαιοσύνης για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους. Στην ως άνω γραμματεία συνιστώνται οι εξής θέσεις δικαστικών υπαλλήλων: τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΠΕ (Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης) κλάδου Γραμματέων, δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ κλάδου Πληροφορικής, μία (1) θέση κατηγορίας ΔΕ κλάδου διοικητικών - γραμματέων και δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΥΕ (Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης) κλάδου Επιμελητών Δικαστηρίων.

2. Οι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ της παρ. 1 πρέπει να έχουν πιστοποιημένα πολύ καλή γνώση της αγγλικής τουλάχιστον γλώσσας και άριστη γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι υπάλληλοι κατηγορίας ΔΕ και ΥΕ πρέπει να έχουν καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας και εμπειρία χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή.

3. Η στελέχωση της γραμματείας του Γραφείου ΕΕΕ γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης με μετάθεση ή απόσπαση, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερόμενων δικαστικών υπαλλήλων και απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, μετά από πρόταση του αρχαιότερου κατά την παρ. 4 του άρθρου 10 Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, για διάρκεια τριών (3) ετών, η οποία μπορεί να διακοπεί πρόωρα ή να ανανεωθεί για ίσο χρόνο με την ίδια διαδικασία, μέχρι τρεις (3) φορές. Οι αιτήσεις, μαζί με το βιογραφικό σημείωμα και τον φάκελο δικαιολογητικών, υποβάλλονται στο Γραφείο ΕΕΕ, ύστερα από πρόσκληση του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του ανωτέρω Γραφείου.

4. Καθήκοντα προϊσταμένου της γραμματείας του Γραφείου ΕΕΕ ασκεί δικαστικός υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ, με βαθμό Α', απόφοιτος νομικών ή πολιτικών ή οικονομικών επιστημών, ο οποίος ορίζεται με πράξη του ανωτέρω Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

5. Ο χρόνος της απόσπασης των δικαστικών υπαλλήλων της γραμματείας του Γραφείου ΕΕΕ λογίζεται ως χρόνος συνεχούς και πραγματικής υπηρεσίας στη θέση

από την οποία προέρχονται. Οι αποδοχές τους διέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4354/2015 (Α' 176) και εξακολουθούν να καταβάλλονται από την υπηρεσία από την οποία προέρχονται.»

**Άρθρο 178**  
**Μεταβατική διάταξη για τις εκκρεμείς υποθέσεις αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας - Αντικατάσταση του άρθρου 42 του ν. 4786/2021**

Το άρθρο 42 του ν. 4786/2021 (Α' 43) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 42  
Μεταβατική διάταξη για τις εκκρεμείς υποθέσεις αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας

1. Κάθε εκκρεμής ποινική υπόθεση, που αφορά σε αδίκημα το οποίο διαπράχθηκε μετά την έναρξη ισχύος του Κανονισμού 2017/1939 (L 283) και εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, αναζητείται και γνωστοποιείται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ίδιου Κανονισμού και η σχετική δικογραφία διαβιβάζεται στο Γραφείο Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) σε οποιοδήποτε στάδιο και αν βρίσκεται η ποινική διαδικασία εκτός εάν, σύμφωνα με την παρ. 7β του άρθρου 27 αυτού, έχει ήδη εισαχθεί στο ακροατήριο του αρμόδιου δικαστηρίου, κατά τα άρθρα 320 επ. του ΚΠΔ.

2. Κάθε αρμόδια ελληνική, διοικητική, ελεγκτική, αστυνομική και εν γένει διωκτική, εισαγγελική ή δικαστική υπηρεσία ή αρχή, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων αρχών, η οποία πληροφορείται ή επιλαμβάνεται οποιασδήποτε υπόθεσης, που πιθανόν να εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και αφορά σε αδίκημα που έχει διαπραχθεί μετά την έναρξη ισχύος του Κανονισμού 2017/1939, ενημερώνει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, με ηλεκτρονική ή με έντυπη αλληλογραφία, το Γραφείο ΕΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Κανονισμού. Ύστερα από διαβούλευση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 25 του ίδιου Κανονισμού, εφόσον η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία αποφασίσει να ασκήσει την αρμοδιότητά της και ενημερώσει σχετικά, η υπόθεση παραπέμπεται κατά το ποινικό της μέρος στο Γραφείο ΕΕΕ.

3. Το κύρος ανακριτικών και εν γένει διαδικαστικών πράξεων που έχουν γίνει από τις εθνικές αρχές πριν από την ανάληψη της υποθέσεως δεν θίγεται. Ποινικές διώξεις που έχουν ασκηθεί, εντάλματα, διατάξεις και παρεμπόδιοντα βουλεύματα που έχουν εκδοθεί από τις εθνικές αρχές διατηρούν το κύρος τους, αλλά δεν κωλύουν την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία από το να επαναλάβει, να καταργήσει ή να μεταρρυθμίσει τις πράξεις αυτές ασκώντας τις δικές της αρμοδιότητες.»

**Άρθρο 179**  
**Απόσπαση δικαστικών λειτουργών - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 51 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 51 του ν. 1756/1988 (Α' 35) τροποποιείται ως προς την προ-

σθήκη δυνατότητας απόσπασης δικαστικών λειτουργών στον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Δικαστικοί λειτουργοί με βαθμό: εφέτη των πολιτικών και ποινικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αντεισαγγελέα εφετών και ανωτέρων, καθώς και δικαστικοί λειτουργοί της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, είναι δυνατόν να αποσπαστούν στον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Η απόσπαση αυτή γίνεται για την εκτέλεση νομοπαρασκευαστικών έργων, καθώς και καθηκόντων σχετικών με την εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, και διαρκεί για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους, με δυνατότητα ισόχρονων παρατάσεων.»

**Άρθρο 180**  
**Απασχόληση δικαστικών λειτουργών στο εθνικό τμήμα του συστήματος πληροφοριών της Σύμβασης Εφαρμογής Σένγκεν - Τροποποίηση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 2521/1997**

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 2521/1997 (Α' 174) τροποποιείται ως προς την απασχόληση των εισαγγελέων και των δικαστών και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Σε δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Προέδρου Πρωτοδικών ή Εισαγγελέα Πρωτοδικών και άνω ανατίθεται ο έλεγχος της νομιμότητας των καταχωρήσεων στο εθνικό τμήμα του συστήματος πληροφοριών της Σύμβασης Εφαρμογής Σένγκεν. Η ανάθεση γίνεται κατ' αποκλειστική απασχόληση για τους εισαγγελείς και κατά μερική απασχόληση για τους δικαστές, ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης. Οι κατά τα ως άνω επιλεγόμενοι δικαστικοί λειτουργοί πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς την αγγλική γλώσσα.»

**Άρθρο 181**  
**Ανακατανομή οργανικών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων**

1. Ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου επιμελητών δικαστηρίων μειώνεται:

α) Για τον τομέα των υπαλλήλων του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά επτά (7) και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε δεκαπέντε (15).

β) Για τον τομέα υπαλλήλων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των εισαγγελιών, κατά τριακόσιες εβδομήντα (370) και ο συνολικός αριθμός τους ορίζεται σε εννιακόσιες τριάντα τρεις (933).

γ) Για τον τομέα υπαλλήλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, κατά εννέα (9) και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε ενενήντα τέσσερις (94).



2. Ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικαστικών υπαλλήλων της κατηγορίας ΔΕ Δακτυλογράφων - Χειριστών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών μειώνεται:

α) Για τον τομέα των υπαλλήλων του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά επτά (7) και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε δώδεκα (12).

β) Για τον τομέα υπαλλήλων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των εισαγγελιών κατά εκατόν τριάντα εννέα (139) και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε εξήντα οκτώ (68).

γ) Για τον τομέα υπαλλήλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, κατά τριάντα οκτώ (38) και ορίζεται σε είκοσι επτά (27).

3. Από τις παραπάνω θέσεις που μειώνονται, μεταφέρονται:

α) Στον τομέα υπαλλήλων του Συμβουλίου της Επικρατείας:

αα) Δεκατέσσερις (14) θέσεις στον κλάδο Γραμματέων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε ογδόντα έξι (86).

αβ) Μία (1) θέση στον κλάδο ΠΕ Στατιστικής, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε μία (1).

αγ) Μία (1) θέση στον κλάδο ΠΕ Βιβλιοθηκονόμων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε μία (1).

αδ) Μία (1) θέση στον κλάδο ΤΕ Βιβλιοθηκονόμων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε μία (1).

αε) Μία (1) θέση στον κλάδο ΔΕ Οδηγών, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε μία (1).

β) Στον τομέα Υπαλλήλων των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων και των Εισαγγελιών:

βα) πενήντα επτά (57) θέσεις στον κλάδο Γραμματέων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε πέντε χιλιάδες εννιακόσιες εβδομήντα επτά (5977),

ββ) δέκα εννέα (19) στον κλάδο ΠΕ Πληροφορικής, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε ογδόντα οκτώ (88),

βγ) διακόσιες δώδεκα θέσεις (212) στον κλάδο ΤΕ Πληροφορικής, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε διακόσιες εβδομήντα οκτώ (278),

βδ) σαράντα θέσεις (40) στον κλάδο ΥΕ Φυλάκων - Νυχτοφυλάκων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε σαράντα τρεις (43),

βε) δεκαεπτά θέσεις (17) στον κλάδο ΠΕ Στατιστικής, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε δεκαεπτά (17),

βστ) μία (1) θέση στον κλάδο ΠΕ Βιβλιοθηκονόμων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε μία (1),

βζ) μία (1) θέση στον κλάδο ΤΕ Βιβλιοθηκονόμων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε μία (1),

βη) είκοσι δύο (22) θέσεις στον κλάδο ΠΕ Οικονομολόγων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε είκοσι δύο (22),

βθ) δεκατρείς (13) θέσεις στον κλάδο ΠΕ Μεταφραστών-Διερμηνέων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε δέκα τρεις (13),

βι) δέκα (10) θέσεις στον κλάδο ΔΕ οδηγών, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε δέκα (10),

βια) μία (1) θέση στον κλάδο ΠΕ Μηχανικών (Μηχανολόγων- Ηλεκτρολόγων), του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε μία (1).

γ) Στον τομέα υπαλλήλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια:

γα) τριάντα τρεις (33) θέσεις στον κλάδο Γραμματέων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε οκτακόσιες σαράντα τέσσερις (844),

γβ) δύο (2) θέσεις στον κλάδο ΠΕ Πληροφορικής, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε δώδεκα (12),

γγ) εννέα (9) θέσεις στον κλάδο ΤΕ Πληροφορικής, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε είκοσι επτά (27),

γδ) δύο (2) στον κλάδο ΠΕ Οικονομολόγων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε δέκα (10),

γε) δέκα (10) στον κλάδο ΠΕ Στατιστικής, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε δέκα (10),

γστ) δύο (2) στον κλάδο ΠΕ Μεταφραστών-Διερμηνέων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε πέντε (5),

γζ) τρεις (3) στον κλάδο ΥΕ Φυλάκων- Νυχτοφυλάκων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε εννέα (9),

γη) τρεις (3) στον κλάδο ΔΕ Οδηγών, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού οριζόμενου σε τρεις (3).

#### **Άρθρο 182**

#### **Περιορισμοί στο δικαίωμα**

#### **της παραίτησης δικαστικού υπαλλήλου - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 214 του ν. 4798/2021**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 214 του ν. 4798/2021 (Α' 68) το στοιχείο «δ)» αντικαθίσταται από το στοιχείο «γ)» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η παραίτηση θεωρείται ότι δεν έχει υποβληθεί, αν κατά την υποβολή της έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για κακούργημα ή για πλημμέλημα από εκείνα που αναφέρονται στις περ. α) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 7 ή πειθαρχική δίωξη για παράπτωμα που επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης ή αν η ποινική ή πειθαρχική δίωξη ασκηθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της παραίτησης. Αν δεν εκδοθεί οριστική απόφαση από

το πειθαρχικό συμβούλιο μέσα σε ένα (1) έτος από την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, ο δικαστικός υπάλληλος δικαιούται να υποβάλει νέα παραίτηση, εφόσον δεν εκκρεμεί ποινική δίωξη κατ' αυτού για τα παραπάνω εγκλήματα.».

**Άρθρο 183**  
**Κατάργηση αποκλεισμού του δικαιώματος παράστασης προς υποστήριξη κατηγορίας στο Ειδικό Δικαστήριο - Κατάργηση της παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 3126/2003**

Η παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 3126/2003 (Α' 66), περί αποκλεισμού του δικαιώματος παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας στο Ειδικό Δικαστήριο, καταργείται.

**ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ**  
**ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 184**  
**Μεταβατικές διατάξεις - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2, 3 και 4 στο άρθρο 465 ΠΚ**

Στο άρθρο 465 ΠΚ: α) η ισχύουσα διάταξη τίθεται ως παρ. 1 και το δεύτερο εδάφιο αυτής τροποποιείται ως προς το πλαίσιο ποινής, β) προστίθενται παρ. 2, 3 και 4 και το άρθρο 465 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 465

1. Οι διατάξεις του προϊσχύσαντος Ποινικού Κώδικα για τη μετατροπή της ποινής σε χρηματική ποινή, την αναστολή εκτέλεσης της ποινής και την απόλυση υπό όρο εφαρμόζονται για πράξεις που τελέστηκαν μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος. Σε περίπτωση αρχικής ή επιγενόμενης συρροής χρηματικής ποινής του άρθρου 80 του προϊσχύοντος Ποινικού Κώδικα με χρηματική ποινή του άρθρου 57 ΠΚ ή ειδικών ποινικών νόμων που εξακολουθούν να ισχύουν σχηματίζεται συνολική ποινή κατά το άρθρο 96 ΠΚ.

2. Για τους μέχρι την έναρξη ισχύος του νέου Ποινικού Κώδικα [ν. 4619/2019 (Α' 95)] καταδικασθέντες αμετακλήτως σε πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, για τις οποίες καθορίστηκε, σύμφωνα με της παρ. 1 και 2 του άρθρου 94 ΠΚ, συνολική ποινή υπερβαίνουσα τα είκοσι (20) ή δεκαπέντε (15) έτη πρόσκαιρης κάθειρξης, καθώς και τα οχτώ (8) ή πέντε (5) έτη φυλάκισης αντίστοιχα, ως εκτιτέα ποινή για την απόλυση υπό όρο αυτών λογίζονται τα είκοσι (20), δεκαπέντε (15), οχτώ (8) και πέντε (5) έτη, αντίστοιχα.

3. Τυχόν επιβληθείς μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος ποινικός σωφρονισμός σε νεαρούς ενήλικες που δεν είχαν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους μετατρέπεται με απόφαση του δικαστηρίου σε μειωμένη ποινή κατά το άρθρο 133.

4. Υποθέσεις, για τις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει γίνει επίδοση κλητήριου θεσπίσματος ή κλήσης στον κατηγορούμενο, εκδικάζονται από το δικαστήριο στο οποίο έχουν εισαχθεί.».

**Άρθρο 185**  
**Μεταβατική διάταξη για την αποδέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύθηκαν από την Αρχή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες**

Εκκρεμείς αιτήσεις αποδέσμευσης περιουσιακών στοιχείων ενώπιον της Αρχής καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες του άρθρου 47 του ν. 4557/2018 (Α' 139) διαβιβάζονται στην αρμόδια δικαστική Αρχή.

**ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ**  
**ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 186**  
**Καταργούμενες διατάξεις**

Το άρθρο 10 του ν. 2447/1996 (Α' 278) περί αξιόποινων πράξεων επί υιοθεσίας καταργείται.

**ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ**  
**ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**  
**ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**  
**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ**

**Άρθρο 187**  
**Ρύθμιση για τη ναυπήγηση του Ταχέος Περιπολικού Κατευθυνόμενων Βλημάτων (ΤΠΚ) υπ' αριθμ. 7 του Πολεμικού Ναυτικού - Προσθήκη παρ. 16 στο στοιχείο Α' του άρθρου 32 του ν. 4361/2016**

Στο στοιχείο Α' του άρθρου 32 του ν. 4361/2016 (Α' 10) προστίθεται παρ. 16 ως εξής:

«16. Επιπλέον ποσό μέχρι τρία εκατομμύρια τριακόσιες εβδομήντα πέντε χιλιάδες (3.375.000) ευρώ διατίθεται από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Εθνικό Σκέλος) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για την ομαλή εξέλιξη ναυπήγησης του Ταχέος Περιπολικού Κατευθυνόμενων Βλημάτων (ΤΠΚ) υπ' αριθμ. 7. Τα ποσά που θα διατεθούν από τις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις και αφορούν στη συμβασιοποίηση προμήθειας υλικών και ανάθεσης εργασιών - παροχής υπηρεσιών, που εκκρεμούν και αφορούν σε υλικά και υπηρεσίες για τη συνέχιση ναυπήγησης του ΤΠΚ υπ' αριθμ. 7 και στην πληρωμή της μισθοδοσίας, των λογαριασμών κοινής ωφέλειας (ΔΕΗ, ΕΥ-ΔΑΠ) και των υπηρεσιών μετακίνησης προσωπικού, θα καταλογιστούν στην εταιρεία «Ναυπηγικές και Βιομηχανικές Επιχειρήσεις Ελευσίνας Α.Ε.» (NBEE Α.Ε.). Η καταβολή από το Πολεμικό Ναυτικό των μηνιαίων αμοιβών των εργαζομένων παρατείνεται εκ νέου για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την 1η Οκτωβρίου 2021, όσο και το χρονικό διάστημα παράτασης του προγράμματος ναυπήγησης. Η ισχύς των υπογραφισίων/συναφθεισών ατομικών δηλώσεων αποδοχής ενασχόλησης μεταξύ του Πολεμικού Ναυτικού και των εργαζομένων της NBEE Α.Ε., παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2021. Το ελληνικό Δημόσιο επιφυλάσσεται παντός νομίμου ή συμβατικού δικαιώματός του, είτε αυτό απορρέει από τη σύμβαση υπό στοιχεία

001B/2000, είτε από την κυρωθείσα τριμερή συμφωνία, η οποία παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2021. Επί των εγκριθεισών με το άρθρο 62 του ν. 4557/2018 (Α' 139), το άρθρο εικοστό τρίτο του ν. 4618/2019 (Α' 89), το άρθρο 216 του ν. 4635/2019 (Α' 167), το άρθρο 67 του ν. 4688/2020 (Α' 101), το άρθρο 80 του ν. 4712/2020 (Α' 146), το άρθρο 37 του ν. 4734/2020 (Α' 196), το άρθρο 151 του ν. 4764/2020 (Α' 256), το άρθρο 248 του ν. 4798/2021 (Α' 68) και το άρθρο 60 του ν. 4818/2021 (Α' 124) πιστώσεων, χορηγείται παράταση ανάληψης νομικών δεσμεύσεων δαπανών έως και τον Δεκέμβριο 2021.».

#### **Άρθρο 188**

##### **Ρύθμιση για την ολοκλήρωση εργασιών σε υποβρύχια (Υ/Β) του Πολεμικού Ναυτικού - Προσθήκη εδαφίων στην παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 4258/2014**

Στην παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 4258/2014 (Α' 94), προστίθενται εδάφια εικοστό δεύτερο και εικοστό τρίτο ως εξής:

«Επιπλέον ποσό μέχρι δέκα εκατομμύρια τριακόσιες χιλιάδες (10.300.000) ευρώ, διατίθεται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, για την ολοκλήρωση πρόσθετων εργασιών για την πλήρη επιχειρησιακή απόδοση των Υ/Β, την αντιμετώπιση βλαβών που προκύπτουν από τις εν εξελίξει δοκιμές, καθώς και για τη συντήρηση των συνοδών πλοίων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των δοκιμών των Υ/Β, κατ' εφαρμογή των αναγραφόμενων διαδικασιών στις παρ. 3 και 4. Επί των εγκριθεισών με το άρθρο 61 του ν. 4557/2018 (Α' 139), το άρθρο εικοστό δεύτερο του ν. 4618/2019 (Α' 89), το άρθρο 215 του ν. 4635/2019 (Α' 167), το άρθρο 66 του ν. 4688/2020 (Α' 101), το άρθρο 38 του ν. 4734/2020 (Α' 196), το άρθρο 152 του ν. 4764/2020 (Α' 256), το άρθρο 249 του ν. 4798/2021 (Α' 68) και το άρθρο 61 του ν. 4818/2021 (Α' 124) πιστώσεων, χορηγείται παράταση ανάληψης νομικών δεσμεύσεων δαπανών έως και τον Δεκέμβριο 2021.».

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**

#### **ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

#### **ΓΙΑ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ**

#### **Άρθρο 189**

##### **Διάθεση ποσού από τα έσοδα του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης για τη χορήγηση επιδόματος θέρμανσης και για παρεμφερείς σκοπούς - Τροποποίηση του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021**

Στο άρθρο εξηκοστό πρώτο του ν. 4839/2021 (Α' 181) προστίθενται παρ. 5, 6, 7 και 8 και το άρθρο εξηκοστό πρώτο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο εξηκοστό πρώτο

Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» - Χορήγηση επιδότησης λογαριασμού ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου σε καταναλωτές

1. Συστήνεται ειδικός λογαριασμός με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» και ως διαχειριστής του ειδικού λογαριασμού ορίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε..

2. Ο ειδικός λογαριασμός της παρ. 1, πέρα από τα έσοδα που προβλέπονται στην υποπερ. (στ) της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129), δύναται να χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και κατόπιν απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

3. Παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι της ανωτέρω επιδότησης είναι καταναλωτές χαμηλής τάσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται οι δικαιούχοι καταναλωτές, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησής της, ο χρόνος εκκαθάρισης, η περίοδος κατανάλωσης, ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της κατανάλωσης φυσικού αερίου και να πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές φυσικού αερίου. Δικαιούχοι της επιδότησης είναι οι οικιακοί καταναλωτές φυσικού αερίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται οι δικαιούχοι καταναλωτές, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια για τη χορήγηση της επιδότησης, το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά θερμική μεγαβατώρα (MWhth), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησής της, ο χρόνος εκκαθάρισης, η περίοδος κατανάλωσης, ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης.

5. Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού της παρ. 1 δύναται να επιδοτείται μέρος της δαπάνης για την χορήγηση επιδόματος θέρμανσης του άρθρου 79 του ν. 4756/2020 (Α' 235). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος του ποσού που διατίθεται κατ' έτος σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. Το ποσό αυτό μεταφέρεται σε λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου και εμφανίζεται στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού με εγγραφή ισόποσων πιστώσεων στον ΑΛΕ 2250904001 «Επίδομα θέρμανσης» του Ειδικού Φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών για τις ανάγκες ενίσχυσης του επιδόματος θέρμανσης.

6. Ειδικά για την χορήγηση επιδόματος θέρμανσης χειμερινής περιόδου 2021-2022 η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. μεταφέρει στον λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου της παρ. 5, από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού της παρ. 1 ποσό έως ενενήντα εκατομμύρια (90.000.000) ευρώ, χωρίς να απαιτείται η έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 5, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Οικονομικών προς τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε..



7. Ειδικά για την κάλυψη του κόστους λειτουργίας της τηλεθέρμανσης του Δήμου Εορδαίας της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, και μέχρι τη σύνδεση της τηλεθέρμανσης του Δήμου με την υπό κατασκευή μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας «ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑ V», παρέχεται έκτακτη ενίσχυση στη Δημοτική Επιχείρηση Τηλεθέρμανσης Πτολεμαΐδας (Δ.Ε.ΤΗ.Π.), από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της ενίσχυσης, τηρουμένων των ενωσιακών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να χρηματοδοτείται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 ο ειδικός λογαριασμός για την επανασύνδεση παροχών ηλεκτρικού ρεύματος που έχει συσταθεί με το άρθρο 36 του ν. 4508/2017 (Α' 200).».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'  
ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ  
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ  
ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΙΟΥ COVID-19**

**Άρθρο 190  
Υπηρεσία ενημέρωσης για την πρόληψη  
από τον κορωνοϊό COVID-19**

1. Στο χρονικό διάστημα για το οποίο εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η απουσία του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και για τους σκοπούς της πρόληψης και της αντιμετώπισης της διασποράς του ιού, μέσω της επίτευξης επαρκούς επιπέδου ανοσίας στον γενικό πληθυσμό της χώρας, δύναται να αποστέλλονται, μέσω ειδικής υπηρεσίας που παρέχεται από την ανώνυμη εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ Ανώνυμη Εταιρεία» και τον διακριτικό τίτλο «Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.», γραπτά μηνύματα (SMS) ενημερωτικού ή υπομνηστικού χαρακτήρα σε κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει εγγραφεί στην υπηρεσία της άυλης συνταγογράφησης. Τα ανωτέρω μηνύματα αποστέλλονται στον αριθμό κινητού τηλεφώνου που έχει δηλώσει το φυσικό πρόσωπο κατά την εγγραφή του στην υπηρεσία της άυλης συνταγογράφησης.

2. Η Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε., η οποία διαχειρίζεται την υπηρεσία της παρ. 1, ορίζεται ως εκτελούσα την επεξεργασία που ορίζεται στην παρ. 1, για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας, που είναι υπεύθυνος επεξεργασίας, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (L 119) (Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.). Στο πλαίσιο αυτό, η Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε. αναλαμβάνει, για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας, τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη συντήρηση της υπηρεσίας της παρ. 1 και έχει την υποχρέωση λήψης και διαρκούς τήρησης των κατάλληλων και αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας των δεδομένων που υπόκεινται σε επεξεργασία και, κατ'

ελάχιστον, την καταγραφή και παρακολούθηση των προσβάσεων στη συγκεκριμένη υπηρεσία, και την προστασία των διακινούμενων δεδομένων από κάθε παραβίαση, όπως από σκόπιμη ή τυχαία καταστροφή, απώλεια, άνευ αδείας κοινοποίηση ή προσπέλαση, ενεργώντας σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και, ιδίως, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας διαπιστώνεται η αναγκαιότητα αποστολής γραπτών μηνυμάτων (SMS) σε συνάρτηση με την επιδημιολογική κατάσταση της χώρας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργοποιείται η υπηρεσία του παρόντος.

**Άρθρο 191  
Σύσταση Μητρώων εμβολιασμένων εξωτερικού  
κατά του κορωνοϊού COVID-19 - Προσθήκη  
άρθρου 55Α στον ν. 4764/2020**

Στον ν. 4764/2020 (Α' 256) προστίθεται νέο άρθρο 55Α ως εξής:

**«Άρθρο 55 Α  
Σύσταση Μητρώων εμβολιασμένων εξωτερικού**

1. Συστήνονται από το Υπουργείο Υγείας, ως υπεύθυνο επεξεργασίας υπό την έννοια της περ. (7) του άρθρου 4 του ΓΚΠΔ: α) Μητρώο εμβολιασμένων εξωτερικού κατά του κορωνοϊού COVID-19 με ψηφιακά επαληθεύσιμο πιστοποιητικό και β) Μητρώο εμβολιασμένων εξωτερικού κατά του κορωνοϊού COVID-19 με μη ψηφιακά επαληθεύσιμο πιστοποιητικό με σκοπό τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας, μακροπρόθεσμης παραμονής και εργασίας στο έδαφος της ελληνικής Επικράτειας των ενδιαφερομένων προσώπων, που έχουν στην κατοχή τους πιστοποιητικά εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19, υπό την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2021 (L 211), τα οποία έχουν εκδοθεί είτε από άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. είτε από τρίτη χώρα.

2. Αντικείμενο του Μητρώου της περ. α) της παρ. 1 είναι η ακριβής καταγραφή των εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 που έχουν διενεργηθεί: α) σε κράτος μέλος της Ε.Ε., ή β) σε τρίτη χώρα, για τα πιστοποιητικά COVID-19 της οποίας έχει εκδοθεί εκτελεστική πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953, ή γ) σε τρίτη χώρα, για τις βεβαιώσεις ή τα πιστοποιητικά της οποίας έχει εκδοθεί η κοινή υπουργική απόφαση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου πρώτου της από 30.5.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 87), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4806/2021 (Α' 95), εφόσον τα πιστοποιητικά ή οι βεβαιώσεις είναι ψηφιακά επαληθεύσιμα.

3. Για την καταχώριση στο Μητρώο της περ. α) της παρ. 1, το φυσικό πρόσωπο υποβάλλει αίτηση σε ειδική πλατφόρμα που είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Με την αίτηση συνυποβάλλονται τα σχετικά πιστοποιητικά ή οι βεβαιώσεις εμβολιασμού που έχει στην κατοχή του

το φυσικό πρόσωπο και των οποίων η εγκυρότητα είναι ψηφιακά επαληθεύσιμη. Η υποβολή της αίτησης δύναται να πραγματοποιείται και με φυσική παρουσία στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

4. Αντικείμενο του Μητρώου της περ. β) της παρ. 1 είναι η ακριβής καταγραφή των εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 που έχουν διενεργηθεί εκτός Ελλάδος με την επιφύλαξη της παρ. 2.

5. Για την καταχώριση στο Μητρώο της περ. β) της παρ. 1, το φυσικό πρόσωπο υποβάλλει αίτηση σε ειδική πλατφόρμα που είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Με την αίτηση συνοποβάλλονται τα σχετικά πιστοποιητικά ή οι βεβαιώσεις εμβολιασμού που έχει στην κατοχή του το φυσικό πρόσωπο. Η υποβολή της αίτησης δύναται να πραγματοποιείται και με φυσική παρουσία στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

6. Μετά την καταχώρισή του στο Μητρώο της περ. α) της παρ. 1, το φυσικό πρόσωπο δύναται να αιτείται την έκδοση Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID-19 της Ε.Ε. (EU Digital COVID Certificate - EUGCC) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο πρώτο της από 30.5.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4806/2021. Μετά την καταχώρισή του στο Μητρώο της περ. β) της παρ. 1, το φυσικό πρόσωπο δύναται να αιτείται την έκδοση της βεβαίωσης εμβολιασμού της παρ. 5 του άρθρου 55 του ν. 4764/2020 (Α' 256) ή την έκδοση Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID-19 της Ε.Ε. (EU Digital COVID Certificate - EUGCC) εφόσον, στην τελευταία περίπτωση, έχει προηγουμένως ολοκληρώσει τουλάχιστον μία (1) δόση εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 στην Ελληνική Επικράτεια. Μετά από την ολοκλήρωση της καταχώρισής του στα ανωτέρω Μητρώα το ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο δύναται να αιτηθεί τη διενέργεια εμβολιασμού του εντός της Ελληνικής Επικράτειας είτε πρόκειται για αναμνηστική δόση για τους ήδη εμβολιασθέντες σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή σε τρίτες χώρες, είτε πρόκειται για εμβολιασμό προσώπων που ανάρρωσαν από τον κορωνοϊό COVID-19, έχοντας νοσήσει σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή σε τρίτες χώρες. Ως προς τη διαδικασία προγραμματισμού των συνεδριών εμβολιασμού εφαρμόζεται το άρθρο 57 του ν. 4764/2020. Ως προς: α) το Μητρώο εμβολιασμένων εξωτερικού κατά του κορωνοϊού COVID-19 με ψηφιακά επαληθεύσιμο πιστοποιητικό και β) το Μητρώο εμβολιασμένων εξωτερικού κατά του κορωνοϊού COVID-19 με μη ψηφιακά επαληθεύσιμο πιστοποιητικό εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 2 έως 4 του άρθρου 55 του ν. 4764/2020.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας των Μητρώων της παρ. 1 και τα στοιχεία που καταχωρίζονται σε αυτά, τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας της πλατφόρμας των παρ. 3 και 5, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η διαδικασία υποβολής αίτησης των παρ. 3 και 5, η σύσταση ειδικής επιτροπής για τις περιπτώσεις εξέτασης των αιτήσεων που χρήζουν περαιτέρω αξιολόγησης, και κάθε

αναγκαία, τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

## Άρθρο 192

### Σύσταση Μητρώων νοσησάντων εξωτερικού από τον κορωνοϊό COVID-19

1. Συστήνονται από το Υπουργείο Υγείας, ως υπεύθυνο επεξεργασίας υπό την έννοια της περ. (7) του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ.: α) Μητρώο νοσησάντων εξωτερικού κατά του κορωνοϊού COVID-19 με ψηφιακά επαληθεύσιμο πιστοποιητικό και β) Μητρώο νοσησάντων εξωτερικού κατά του κορωνοϊού COVID-19 με μη ψηφιακά επαληθεύσιμο πιστοποιητικό, με σκοπό τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας, μακροπρόθεσμης παραμονής και εργασίας στο έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας των ενδιαφερομένων προσώπων, που έχουν στην κατοχή τους Πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19, υπό την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2021 (L 211), τα οποία έχουν εκδοθεί είτε από άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. είτε από τρίτη χώρα.

2. Αντικείμενο του Μητρώου της περ. α) της παρ. 1 είναι η ακριβής καταγραφή των περιστατικών νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 που έχουν λάβει χώρα: α) σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή β) σε τρίτη χώρα, για τα πιστοποιητικά COVID-19 της οποίας έχει εκδοθεί εκτελεστική πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 ή γ) σε τρίτη χώρα, για τις βεβαιώσεις ή τα πιστοποιητικά της οποίας έχει εκδοθεί η κοινή υπουργική απόφαση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου πρώτου της από 30.5.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 87), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4806/2021 (Α' 95), εφόσον τα πιστοποιητικά ή οι βεβαιώσεις είναι ψηφιακά επαληθεύσιμα.

3. Για την καταχώριση στο Μητρώο της περ. α) της παρ. 1, το φυσικό πρόσωπο υποβάλλει αίτηση σε ειδική πλατφόρμα που είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Με την αίτηση συνοποβάλλονται τα σχετικά πιστοποιητικά ή οι βεβαιώσεις νόσησης που έχει στην κατοχή του το φυσικό πρόσωπο και των οποίων η εγκυρότητα είναι ψηφιακά επαληθεύσιμη. Η υποβολή της αίτησης δύναται να πραγματοποιείται και με φυσική παρουσία στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

4. Αντικείμενο του Μητρώου της περ. β) της παρ. 1 είναι η ακριβής καταγραφή των περιστατικών νόσησης κατά του κορωνοϊού COVID-19 που έχουν λάβει χώρα εκτός Ελλάδας, με την επιφύλαξη της παρ. 2.

5. Για την καταχώριση στο Μητρώο της περ. β) της παρ. 1, το φυσικό πρόσωπο υποβάλλει αίτηση σε ειδική πλατφόρμα που είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Με την αίτηση συνοποβάλλονται τα σχετικά πιστοποιητικά ή οι βεβαιώσεις εμβολιασμού που έχει στην κατοχή του το φυσικό πρόσωπο. Η υποβολή της αίτησης δύναται να πραγματοποιείται και με φυσική παρουσία στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

6. Μετά την καταχώρισή του στο Μητρώο της περ. α) της παρ. 1, το φυσικό πρόσωπο δύναται να αιτείται την έκδοση Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID-19 της Ε.Ε. (EU Digital COVID Certificate - EUDDC) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο πρώτο της από 30.5.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4806/2021. Μετά την καταχώρισή του στο Μητρώο της περ. β) της παρ. 1, το φυσικό πρόσωπο δύναται να αιτείται την έκδοση βεβαίωσης θετικού διαγνωστικού ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 5 της υπ' αριθμ. 2650/10.4.2020 (Β' 1298) κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Επικρατείας ή την έκδοση Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID-19 της Ε.Ε. (EU Digital COVID Certificate - EUDDC) εφόσον, στην τελευταία περίπτωση, έχει προηγουμένως ολοκληρώσει τουλάχιστον μία (1) δόση εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 στην Ελληνική Επικράτεια. Μετά από την ολοκλήρωση της καταχώρισής του στα ανωτέρω Μητρώα το ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο δύναται να αιτηθεί τη διενέργεια εμβολιασμού του εντός της Ελληνικής Επικρατείας είτε πρόκειται για αναμνηστική δόση για τους ήδη εμβολιασθέντες σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή σε τρίτες χώρες είτε πρόκειται για εμβολιασμό προσώπων που ανάρρωσαν από τον κορωνοϊό COVID-19, έχοντας νοσήσει σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή σε τρίτες χώρες. Ως προς τη διαδικασία προγραμματισμού των συνεδριών εμβολιασμού εφαρμόζεται το άρθρο 57 του ν. 4764/2020 (Α' 256). Για: α) το Μητρώο νοσησάντων εξωτερικού κατά του κορωνοϊού COVID-19 με ψηφιακά επαληθεύσιμο πιστοποιητικό και β) το Μητρώο νοσησάντων εξωτερικού κατά του κορωνοϊού COVID-19 με μη ψηφιακά επαληθεύσιμο πιστοποιητικό εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 3 έως 8 και 10 έως 12 του άρθρου εικοστού ενάτου του ν. 4684/2020 (Α' 86).

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας των Μητρώων της παρ. 1 και τα στοιχεία που καταχωρίζονται σε αυτά, τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας της πλατφόρμας των παρ. 3 και 5, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η διαδικασία υποβολής αίτησης των παρ. 3 και 5, η σύσταση ειδικής επιτροπής για τις περιπτώσεις εξέτασης των αιτήσεων που χρήζουν περαιτέρω αξιολόγησης και κάθε αναγκαία, τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

#### **Άρθρο 193**

#### **Ρυθμίσεις για την καταβολή επιχορήγησης προς τον σκοπό λήψης υποστηρικτικών μέτρων των εμβολιασθέντων ατόμων - Αντικατάσταση της παρ. 7 του άρθρου 34 του ν. 4816/2021**

Η παρ. 7 του άρθρου 34 του ν. 4816/2021 (Α' 118), για την επιχορήγηση που καταβάλλει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης προς την Κοινωνία της Πληροφορίας (Κ.τ.Π.) Μ.Α.Ε., αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Για την εξυπηρέτηση των σκοπών της παρ. 2 και την εφαρμογή του παρόντος, η Κ.τ.Π. Μ.Α.Ε. επιχορηγείται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Ψηφι-

κής Διακυβέρνησης, κατόπιν ενίσχυσης των σχετικών πιστώσεων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης από τις πιστώσεις του Ειδικού Φορέα 1023711-0000000 (Γενικές Κρατικές Δαπάνες) του Υπουργείου Οικονομικών.».

#### **Άρθρο 194**

#### **Χορήγηση προσωρινού ΑΜΚΑ από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) - Τροποποίηση των παρ. 3 και 6 του άρθρου 248 του ν. 4782/2021**

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 248 του ν. 4782/2021 (Α' 36): α) τροποποιείται ως προς τον κύκλο των δικαιούμενων προσώπων για τη χορήγηση προσωρινού ΑΜΚΑ από τα Κ.Ε.Π., β) διορθώνεται η παραπομπή στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου, ως προς το ορθό, σε παραπομπή στην παρ. 2 και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κάθε φυσικό πρόσωπο δύναται να αιτείται τη χορήγηση προσωρινού Α.Μ.Κ.Α. και από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) με τη γνωστοποίηση του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) ή με την προσκόμιση ενός από τα ακόλουθα έγγραφα: α) Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας, β) Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς, γ) ληξιαρχικής πράξης γέννησης, δ) διαβατηρίου, ε) προσωρινού ή οριστικού τίτλου διαμονής και στ) άλλου εγγράφου ταυτοποίησης και καταχωρούνται όσα από τα στοιχεία της παρ. 2 προκύπτουν από τα ανωτέρω έγγραφα ταυτοποίησης. Ο προσωρινός Α.Μ.Κ.Α. δύναται να χορηγείται και από τις κοινωνικές υπηρεσίες, τα Κέντρα Κοινότητας και τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού, χωρίς απαίτηση αυτοπρόσωπης παρουσίας των ενδιαφερόμενων, καθώς και από άλλες διοικητικές δομές φορέων της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), εκτός από αυτές του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.».

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 248 του ν. 4782/2021 (Α' 36) προστίθεται ο Υπουργός Οικονομικών για την έκδοση της προβλεπόμενης κοινής απόφασης και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Μετανάστευσης και Ασύλου, δύναται να καθορίζονται οι ειδικότερες κατηγορίες δικαιούμενων προσώπων, ο χρόνος απενεργοποίησης του προσωρινού Α.Μ.Κ.Α. ή μετάπτωσής του σε περίπτωση έκδοσης Α.Μ.Κ.Α. ή Π.Α.Α.Υ.Π.Α., η διαδικασία που ακολουθείται στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και να ρυθμίζεται κάθε συναφής τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση, καθορίζονται οι ειδικότερες κατηγορίες δικαιούμενων προσώπων για τα οποία χορηγείται προσωρινός Α.Μ.Κ.Α. από τις κοινωνικές υπηρεσίες, τα Κέντρα Κοινότητας και τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, η διαδικασία που ακολουθείται, καθώς και κάθε άλλη ειδικότερη ή τεχνική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών του πρώτου εδαφίου και



του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, δύναται να καθορίζεται η διοικητική δομή άλλου φορέα της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 για τη χορήγηση του προσωρινού Α.Μ.Κ.Α., η διαδικασία που ακολουθείται, καθώς και κάθε άλλη, ειδικότερη ή τεχνική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3.».

#### **Άρθρο 195**

##### **Τροποποίηση καταργούμενων διατάξεων του ν. 4727/2020 - Αντικατάσταση της περ. 14 του άρθρου 108 του ν. 4727/2020**

1. Στην περ. 14 του άρθρου 108 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθενται οι λέξεις «Οι παρ. 1, 2 και 3», διορθώνεται ο αριθμός ΦΕΚ της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου και η παρ. 14 αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου τριακοστού όγδου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104).».

2. Οι παρ. 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου τριακοστού όγδου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 εξακολουθούν να ισχύουν από 23.9.2020.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**

##### **ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

#### **Άρθρο 196**

##### **Ανοικτό πρόγραμμα νέων θέσεων εργασίας για την πρώτη πρόσληψη νέων ηλικίας 18-29 ετών - «ΠΡΩΤΟ ΕΝΣΗΜΟ»**

1. Θεσπίζεται ανοικτό πρόγραμμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την πρώτη ένταξη στην αγορά εργασίας νέων ηλικίας δεκαοκτώ (18) έως και είκοσι εννέα (29) ετών και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, με την ονομασία «Πρώτο Ένσημο».

2. Σκοπός του προγράμματος είναι η διευκόλυνση των νέων για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας και η ομαλή ένταξή τους σε αυτή, με στόχο την καταπολέμηση της νεανικής ανεργίας.

3. Ωφελούμενοι του προγράμματος είναι νέοι, ηλικίας δεκαοκτώ (18) έως και είκοσι εννέα (29) ετών, οι οποίοι δεν διαθέτουν καμιά προηγούμενη προϋπηρεσία εξαρτημένης εργασίας σε επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα ή του δημοσίου τομέα υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), συμπεριλαμβανομένων και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα που δεν περιλαμβάνονται στη Γενική Κυβέρνηση, όπως αυτή ορίζεται στο ανωτέρω άρθρο.

4. α) Κάθε νέα θέση εξαρτημένης εργασίας, πλήρους απασχόλησης, αορίστου ή ορισμένου χρόνου, που δημιουργείται σύμφωνα με το παρόν πρόγραμμα, σε εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, ανεξαρτήτως του κλάδου που αυτοί δραστηριοποιούνται, επιδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό με χίλια διακόσια (1.200) ευρώ για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

β) Αν η νέα πρόσληψη αφορά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας μερικής απασχόλησης, η επιδότηση της υποπαρ. α) μειώνεται στο ήμισυ.

γ) Αν η σύμβαση εξαρτημένης εργασίας είναι ορισμένου χρόνου διάρκειας μικρότερης των έξι (6) μηνών, η νέα θέση εργασίας επιδοτείται αναλογικά με τον χρόνο απασχόλησης και το είδος της σύμβασης (πλήρους ή μερικής).

5. α) Το ποσό της επιδότησης των χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ καταβάλλεται ως εξής:

αα) Ποσό εξακοσίων (600) ευρώ καταβάλλεται απευθείας στον νεοπροσλαμβανόμενο νέο, επιμεριζόμενο σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, επιπλέον του μηνιαίου μισθού του και ανεξαρτήτως του ύψους αυτού.

αβ) Ποσό εξακοσίων (600) ευρώ καταβάλλεται απευθείας στον εργοδότη του νεοπροσλαμβανόμενου νέου, για την κάλυψη μέρους της μισθολογικής δαπάνης.

β) Σε περίπτωση σύμβασης εργασίας μερικής απασχόλησης, για την καταβολή της επιδότησης της υποπαρ. β) της παρ. 4 εφαρμόζεται αναλογικά η υποπαρ. α) της παρούσας παραγράφου.

6. Για την καταβολή του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών, υπόχρεος είναι ο εργοδότης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Για την καταβολή του συνόλου των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών εφαρμόζονται, για κάθε κατηγορία εργαζομένων, οι κείμενες διατάξεις της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας.

7. Η επιχείρηση μπορεί να εντάξει ταυτόχρονα τον ωφελούμενο στο ανοικτό πρόγραμμα νέων επιδοτούμενων θέσεων εργασίας του άρθρου 28 του ν. 4726/2020 (Α' 181) με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό.

8. Οι ωφελούμενοι που τοποθετούνται στις νέες θέσεις εργασίας του παρόντος, δεν μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ». Οι συμβάσεις εργασίας των ανωτέρω δεν μπορούν να τεθούν σε αναστολή, εκτός εάν η επιχειρηματική δραστηριότητα των επιχειρήσεων στις οποίες προσλαμβάνονται αναστέλλεται με εντολή δημόσιας αρχής.

9. Οι θέσεις εργασίας που επιδοτούνται με το παρόν είναι επιπρόσθετες σε σχέση προς τις υφιστάμενες θέσεις εργασίας.

10. Για την ένταξή τους στο παρόν πρόγραμμα οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα υποβάλλουν σχετική δήλωση στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» (Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ») του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η επιχείρηση που προβαίνει σε νέα πρόσληψη ή νέες προσλήψεις μία ή περισσότερες φορές, πρέπει υπευθύνως να δηλώνει ότι θα διατηρήσει κατά μέσο όρο τον ίδιο αριθμό εργαζομένων για το διάστημα επιδότησης της νέας θέσης εργασίας, προσαυξημένο κατά τον αριθμό των νέων επιδοτούμενων συμβάσεων εργασίας, σύμφωνα με το πρόγραμμα. Αν διαπιστωθεί ότι η επιχείρηση δεν πληροί τον ανωτέρω όρο, η επιχείρηση δεν λαμβάνει την επιδότηση και αν αυτή έχει καταβληθεί, αναζητείται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων προβλέπονται ειδικότερες προϋποθέσεις ένταξης, οι όροι συνδυασμού

με άλλα προγράμματα, και κάθε όρος και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

12. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ορίζεται το ειδικό έντυπο αίτησης-υπεύθυνης δήλωσης ένταξης της επιχείρησης στο πρόγραμμα του παρόντος άρθρου, καθώς και το ειδικό έντυπο αίτησης-υπεύθυνης δήλωσης αποδοχής του νεοπροσλαμβανομένου νέου στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα και αναγκαία λεπτομέρεια σε σχέση με τα ανωτέρω έντυπα.

13. Το πρόγραμμα ισχύει από 1.1.2022 έως 31.12.2022.

#### **Άρθρο 197**

##### **Επέκταση του ανοιχτού προγράμματος εκατό χιλιάδων (100.000) επιδοτούμενων θέσεων εργασίας - Τροποποίηση των παρ. 1 και 12 του άρθρου 28 του ν. 4726/2020**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4726/2020 (Α' 181), περί της θέσπισης ανοιχτού προγράμματος εκατό χιλιάδων (100.000) νέων επιδοτούμενων θέσεων εργασίας, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Θεσπίζεται ανοιχτό πρόγραμμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για τη δημιουργία εκατό χιλιάδων (100.000) νέων θέσεων εργασίας. Από 1η.1.2022 οι νέες θέσεις εργασίας του πρώτου εδαφίου αυξάνονται κατά πενήντα χιλιάδες (50.000).».

2. Στην παρ. 12 του άρθρου 28 του ν. 4726/2020, στην οποία περιέχεται εξουσιοδοτική διάταξη, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, ως προς το αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησης, β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 12 του άρθρου 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η ημερομηνία βάσει της οποίας οι νέες θέσεις εργασίας είναι επιπρόσθετες των υφιστάμενων θέσεων εργασίας, το ύψος της επιδότησης, η περαιτέρω επέκταση του προγράμματος και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια ή όμοια απόφαση, για ειδικότερες κατηγορίες επιχειρήσεων και ωφελουμένων, όπως βάσει χωρικής οριοθέτησης, επιχειρηματικής δραστηριότητας ή εξαιτίας έκτακτου φαινομένου φυσικών καταστροφών δύνανται να καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την ένταξή τους στο πρόγραμμα, καθώς και το ύψος της επιδότησης, η χρονική διάρκεια των συμβάσεων εργασίας των ωφελουμένων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.».

#### **Άρθρο 198**

##### **Αύξηση του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος για τον μήνα Δεκέμβριο 2021**

Για τον μήνα Δεκέμβριο 2021, η μηνιαία εισοδηματική ενίσχυση των ωφελουμένων μονάδων του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ13/οικ.53923/23.7.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επικρατείας (Β' 3359),

υπέρ των οποίων είναι σε ισχύ, κατά την 30ή.11.2021, εγκριτική απόφαση χορήγησής της, προσαυξάνεται στο διπλάσιο. Η προσαύξηση αυτή θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο των αιτήσεων, επί των οποίων εκδόθηκαν οι εγκριτικές αποφάσεις χορήγησης της εισοδηματικής ενίσχυσης του πρώτου εδαφίου και καταβάλλεται άπαξ και κατά παρέκκλιση του ανώτατου μηνιαίου ορίου του εγγυημένου ποσού και των ανώτατων μηνιαίων ορίων ανά ωφελούμενη μονάδα, όπως τα όρια αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης. Η καταβολή της προσαύξησης προηγείται της τακτικής καταβολής της μηνιαίας εισοδηματικής ενίσχυσης και πραγματοποιείται την 15η.12.2021.

#### **Άρθρο 199**

##### **Επέκταση ρύθμισης ασφαλιστικών εισφορών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4756/2020**

Στην παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4756/2020 (Α' 235), περί ρύθμισης των ασφαλιστικών εισφορών προστίθεται τέταρτο εδάφιο, και η παρ. 1 του άρθρου 32 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η προθεσμία καταβολής οφειλών από ασφαλιστικές εισφορές εργοδοτών, αυτοαπασχολούμενων και ελευθέρων επαγγελματιών, η οποία παρατάθηκε μέχρι την 30ή Απριλίου 2021 στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19, σύμφωνα με το άρθρο 3 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), το άρθρο 23 της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), το άρθρο όγδοο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), τα άρθρα εικοστό τρίτο και εικοστό πέμπτο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), το άρθρο 10 του ν. 4684/2020 και το άρθρο πέμπτο της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104), παρατείνεται εκ νέου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021.

Οι ανωτέρω ασφαλιστικές οφειλές, μετά τη λήξη της παράτασης της προθεσμίας καταβολής, δύνανται να υπαχθούν σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής έως και εβδομήντα δύο (72) μηνιαίων δόσεων.

Στη ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου δύνανται να υπαχθούν, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, και οφειλές ασφαλιστικών εισφορών περιόδων απασχόλησης Φεβρουαρίου 2020 έως Ιουνίου 2021, απαιτητών από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021, που δεν τελούν σε καθεστώς ρύθμισης, εφόσον πρόκειται για εργοδότες ή για αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες που επλήγησαν λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και έχουν κύριο ΚΑΔ δραστηριότητας που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Κατ' εξαίρεση, εφόσον πρόκειται για εργοδότες, αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες,

στους οποίους επιβλήθηκε το μέτρο της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας οποτεδήποτε στο διάστημα από 27.10.2020 έως 31.7.2021, επιτρέπεται να εντάσσονται στη ρύθμιση, μετά από επιλογή του οφειλέτη, οφειλές ασφαλιστικών εισφορών περιόδων απασχόλησης Φεβρουαρίου 2020 έως Ιουνίου 2021, απαιτητών από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021, που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν σε καθεστώς ρύθμισης της υποπαρ. ΙΑ.1 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), από 27.10.2020 έως τη δημοσίευση του παρόντος.».

#### **Άρθρο 200**

##### **Παράταση συμβάσεων καθαριότητας e-ΕΦΚΑ**

1. Οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας με αναδόχους που έχουν συνάψει οι ανεξάρτητες επιχειρησιακές διοικητικές μονάδες του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 (Α' 147), που υπάγονται στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), όπως αυτές ορίζονται με την υπ. αρ. 59679/12.3.2020 διαπιστωτική πράξη του Διοικητή του e-ΕΦΚΑ (Β' 831), καθώς και η Κεντρική Υπηρεσία του e-ΕΦΚΑ, παρατείνονται αυτοδίκαια, από τη λήξη τους, μέχρι την ολοκλήρωση των εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών και, σε κάθε περίπτωση, για χρονικό διάστημα όχι πέραν των έξι (6) μηνών από τη λήξη τους, οπότε και λύονται αυτοδίκαια.

2. Η παρ. 1 ισχύει από 31.10.2021.

#### **Άρθρο 201**

##### **Έκτακτα και επείγοντα μέτρα για την προστασία των θέσεων εργασίας στις περιοχές της Περιφέρειας Κρήτης που επλήγησαν από τον σεισμό της 27ης.9.2021**

1. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου και επιχειρηματικής δραστηριότητας σε περιοχές που ανήκουν στα διοικητικά όρια της Περιφέρειας Κρήτης που έπληξε ο σεισμός της 27ης.9.2021 και υπέστησαν υλικές ζημιές, όπως αυτές βεβαιώνονται από Δελτίο Επανελέγχου με το οποίο το κτίριο έχει κριθεί επικίνδυνο για χρήση ή προσωρινά ακατάλληλο για χρήση ή Δελτίο Ταχείας Αυτοψίας με την οποία το κτίριο έχει κριθεί μη κατοικήσιμο ή Πρωτόκολλο Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτιρίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, μπορούν να θέτουν σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή όλων των εργαζομένων τους, οι οποίοι είχαν προσληφθεί μέχρι και την 26η.9.2021, από την ημερομηνία εκδήλωσης του σεισμού και κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών.

2. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις προσωπικού με καταγγελία των συμβάσεων εργασίας, για το χρονικό διάστημα για το οποίο θέτουν τις συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τους σε αναστολή, σύμφωνα με την παρ. 1. Αν προβούν σε μειώσεις προσωπικού με καταγγελία συμβάσεων εργασίας, οι καταγγελίες αυτές είναι άκυρες.

3. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 που κάνουν χρήση της παρούσας ρύθμισης υποχρεούνται μετά από τη λήξη του χρόνου της αναστολής των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού τους, να διατηρήσουν τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας και με το ίδιο είδος σύμβασης για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της αναστολής.

4. Οι εργαζόμενοι, των οποίων η σύμβαση εργασίας τελεί σε αναστολή, σύμφωνα με την παρ. 1, είναι δικαιούχοι έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωσης ειδικού σκοπού του άρθρου δέκατου τρίτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76). Η αποζημίωση ειδικού σκοπού ανέρχεται σε ποσό ύψους πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων (534) ευρώ ανά μήνα, που αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ημέρες, κατ' αναλογία των ημερών διάρκειας της αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους, καθώς και αναλογίας δώρου Χριστουγέννων. Στους εργαζόμενους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή, παρέχεται πλήρης ασφαλιστική κάλυψη. Οι ασφαλιστικές εισφορές για το χρονικό διάστημα αναστολής της σύμβασης εργασίας, καθώς και για το δώρο Χριστουγέννων που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα αυτό, υπολογίζονται επί του ονομαστικού τους μισθού. Οι Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις των εργαζομένων, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή, υποβάλλονται από τον εργοδότη.

5. Οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1, των οποίων η σύμβαση εργασίας έχει λυθεί με καταγγελία κατά το χρονικό διάστημα από την 27η.9.2021 μέχρι και τη δημοσίευση του παρόντος, καθίστανται δικαιούχοι της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωσης ειδικού σκοπού του άρθρου δέκατου τρίτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020, από την ημερομηνία λύσης της εργασιακής σχέσης τους και για χρονικό διάστημα όχι πέραν των τριών (3) μηνών. Η αποζημίωση ειδικού σκοπού ανέρχεται σε ποσό ύψους πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων (534) ευρώ ανά μήνα, ποσό που αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ημέρες, εφόσον δεν έχουν σύμβαση εξαρτημένης εργασίας με άλλον εργοδότη ή δεν λαμβάνουν τακτική επιδότηση ανεργίας από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ). Στους εργαζόμενους του πρώτου εδαφίου παρέχεται πλήρης ασφαλιστική κάλυψη επί του ποσού των πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων (534) ευρώ. Η Αναλυτική Περιοδική Δήλωση παράγεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

6. Η αποζημίωση των παρ. 4 και 5 είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

7. Η δαπάνη για την αποζημίωση ειδικού σκοπού και την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων των παρ. 4 και 5, καθώς και η αναλογία του δώρου Χριστουγέννων των εργαζομένων της παρ. 4 καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

8. Για τη λήψη της αποζημίωσης ειδικού σκοπού από τους εργαζόμενους της παρ. 4, η επιχείρηση - εργοδότης



υποχρεούται να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» (Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ») του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με την οποία δηλώνει τους εργαζόμενους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή. Η επιχείρηση - εργοδότης υποχρεούται να γνωστοποιήσει την ανωτέρω υπεύθυνη δήλωση, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, στον εργαζόμενο, δηλώνοντάς του και τον αριθμό πρωτοκόλλου καταχώρισης της πράξης του στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

9. Προκειμένου για τη λήψη της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, οι δικαιούχοι εργαζόμενοι της παρ. 4, μετά από την γνωστοποίηση της παρ. 8, καθώς και οι δικαιούχοι της παρ. 5 υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ειδικού μηχανισμού στήριξης των εργαζομένων (supportemployees.servises.gov.gr), μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ) του άρθρου 22 του ν. 4727/2020 (Α' 184), η οποία τηρείται στη Γενική Διεύθυνση Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία της Γενικής Γραμματείας Εργασίας, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Για την είσοδο του αιτούντος στην ανωτέρω πλατφόρμα απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίησή του με τη χρήση των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020.

Στην υπεύθυνη δήλωση των δικαιούχων συμπεριλαμβάνονται, εκτός των προσωπικών τους στοιχείων, τα οποία αντλούνται αυτόματα από το Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ», τα στοιχεία του προσωπικού τους τραπεζικού λογαριασμού IBAN, τα οποία διασταυρώνονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4557/2018 (Α' 139), μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ειδικά για την περίπτωση των εργαζομένων της παρ. 4, στην υπεύθυνη δήλωση των δικαιούχων συμπεριλαμβάνεται και ο αριθμός πρωτοκόλλου καταχώρισης της υπεύθυνης δήλωσης του εργοδότη στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ».

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, εξειδικεύεται η χωρική οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής του παρόντος, δύναται να τροποποιείται η ημερομηνία έναρξης της ένταξης στο μέτρο της αναστολής συμβάσεων εργασίας εργαζομένων και καταβολής αποζημίωσης ειδικού σκοπού, καθώς και το απώτατο χρονικό όριο της αναστολής, να ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ένταξης των επιχειρήσεων στο μέτρο της αναστολής, οι όροι, οι προϋποθέσεις χορήγησης, το ύψος και η διαδικασία καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

11. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια ειδικώς για την εφαρμογή του παρόντος μέσω του Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ» και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που τηρείται για τον σκοπό αυτόν στη Γενική Διεύθυνση Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία της Γενικής Γραμματείας Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

#### **Άρθρο 202**

#### **Δελτία ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4339/2015**

Στην παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4339/2015 (Α' 133), περί του περιεχομένου του εκπεμπόμενου προγράμματος, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, ως προς την ώρα έναρξης του χρονικού διαστήματος εντός του οποίου οι πάροχοι γενικού ενημερωτικού περιεχομένου υποχρεούνται να μεταδίδουν δελτία ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα, με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων, διάρκειας τουλάχιστον επτά (7) λεπτών της ώρας, β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γ) τροποποιείται το νέο τρίτο εδάφιο, ώστε οι παρουσιαστές της ελληνικής νοηματικής γλώσσας να επιλέγονται από τους παρόχους περιεχομένου όχι μετά από γνώμη, αλλά μετά από πρόταση της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδος, και η παρ. 6 του άρθρου 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η μετάδοση δελτίων ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα, με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων, διάρκειας τουλάχιστον επτά (7) λεπτών της ώρας μεταξύ των ωρών 13:00 έως 23:00 είναι υποχρεωτική για τους παρόχους γενικού ενημερωτικού περιεχομένου. Επιπρόσθετα οι πάροχοι γενικού ενημερωτικού περιεχομένου οφείλουν να διαθέτουν ως κατ' αίτηση περιεχόμενο (video on demand) μέσω του επίσημου ιστοτόπου τους χωρίς χρέωση για τον χρήστη τα δελτία ειδήσεων του πρώτου εδαφίου για περίοδο τουλάχιστον μιας εβδομάδας από την ημερομηνία μετάδοσής τους. Οι παρουσιαστές της ελληνικής νοηματικής γλώσσας επιλέγονται από τους παρόχους περιεχομένου μετά από πρόταση της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδος. Οι παραπάνω ελάχιστες υποχρεώσεις δεν εμποδίζουν τους παρόχους περιεχομένου στην ανάληψη πρόσθετων πρωτοβουλιών προς εξυπηρέτηση των κωφών και βαρήκων ατόμων, σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2010/13, όπως έχει ενσωματωθεί στην εθνική έννομη τάξη.»

#### **ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

#### **Άρθρο 203**

#### **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 12 Νοεμβρίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

**ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ**

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ**

Αναπληρωτής Υπουργός  
Οικονομικών

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ**

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

Εξωτερικών

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ**

Αναπληρωτής Υπουργός  
Εξωτερικών

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ**

Εθνικής Άμυνας

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ**

Παιδείας και Θρησκευμάτων

**ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ**

Εργασίας και  
Κοινωνικών Υποθέσεων

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**

Υγείας

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ**

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ**

Προστασίας του Πολίτη

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ**

Δικαιοσύνης

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ**

Εσωτερικών

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ**

Αναπληρωτής Υπουργός  
Εσωτερικών

**ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ**

Μετανάστευσης και Ασύλου

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ**

Υποδομών και Μεταφορών

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ**

Ναυτιλίας  
και Νησιωτικής Πολιτικής

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ**

Αγροτικής Ανάπτυξης  
και Τροφίμων

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ**

Κλιματικής Κρίσης και  
Πολιτικής Προστασίας

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ**

Επικρατείας

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ**

Επικρατείας

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ**

Υφυπουργός  
στον Πρωθυπουργό

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ**

*Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.*

Αθήνα, 12 Νοεμβρίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ**



## ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

### 1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

#### • Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

### 2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

**Ταχυδρομική Διεύθυνση:** Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

**ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ:** 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

#### ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

**Πωλήσεις - Συνδρομές:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

**Πληροφορίες:** (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

**Παραλαβή Δημ. Ύλης:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

**Ωράριο για το κοινό:** Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

**Πείτε μας τη γνώμη σας,**

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

